

Software, apps og andre gode danske ord

Et kvalitativt studie af hvorvidt uddannelsesniveau påvirker forståelsen af og holdningen til engelske låneord i danske, tekniske tekster

Copenhagen Business School, november 2012

Cand.ling.merc – translator & tolk (engelsk)

Stina Flecks Gottschalck

Mette Nørgaard Thomsen

Vejleder: Henrik Køhler Simonsen, institut for internationale sprogstudier og vidensteknologi
Antal normalsider à 2.275 t.e.: 69,8 (158.810 typeenheder uden mellemrum)

Abstract

Software, apps and other Danish words – a qualitative study of the potential influence of educational background on understanding of and attitudes towards English loans in Danish, technical texts.

This qualitative study based on a series of individual research interviews examines the correlation between levels of education, and understanding of, as well as attitudes towards English loans in Danish texts.

Recently, the English language has had an increasingly large influence on the Danish language, and it is no longer rare to hear an English term in Danish conversation or see one in a Danish text. Technical texts in particular are affected by this trend, and loans in this type of texts are often taken directly from the English source without attempting a translation. This raises the question of whether or not the Danes are able to understand these foreign words and thus the context in which the word is found.

The problem statement of this thesis consists of three questions with the purpose of examining whether or not educational background influences the Danish population's understanding of English loans as well as their attitudes towards the English influence on the Danish language. We have chosen to focus on technical texts, more specifically texts concerning mobile technology.

To answer the problem statement of this thesis, nine qualitative research interviews have been conducted. For these interviews, the nine respondents were divided into three groups based on their educational background. Each of the nine respondents was interviewed individually. During these interviews, the respondents were asked to read three texts in which some of the English loans were underlined. The respondents were asked to pay specific attention to these terms. The result of these nine interviews is the empirical data on which we base our analysis and eventually our conclusions.

Our findings were that the more extensive your educational background, the better your understanding of the English loans will be. We can furthermore see a correlation between high levels of understanding and a positive attitude towards the English influence on the Danish language. Our findings also indicate that the respondents with the highest levels of education were more capable of figuring out the meaning of a term based on the context. This ability to reason also reflected on their general understanding capabilities. It is especially worth noticing that the three respondents with a vocational education scored lower in terms of understanding the English loans than the respondents with a university degree.

For a broader perspective, we have reviewed a number of political publications regarding language policy in order to place our results into a political context. We have found that when it comes to language policy, vocational education institutions are not as high on the political agenda as for example universities are. This provides a foundation for a discussion of whether or not people with a vocational education, will be left behind in terms of language, if the current Danish government continues on the same course as previous governments have set regarding language policy.

Finally, we give a set of recommendations which could improve the linguistic situation of Danish society. For example, we recommend that the Danish politicians remember to be more inclusive of the vocational education institutions when debating language policies so the risk of leaving this educational group behind in terms of language will be reduced.

Indhold

<u>1. del: Introduktion</u>	8
Kapitel 1 – Indledning	8
1.1 Problemformulering	9
1.2 Fremgangsmåde	9
1.3 Afgrænsning.....	9
1.4 Videnskabsteoretisk baggrund	10
Kapitel 2 – Begrebsafklaring	13
<u>2. del: Metode og materiale</u>	14
Kapitel 3 – Metode: teoretisk baggrund	14
3.1. Forskningsinterview generelt	14
3.1.1 Det kvalitative forskningsinterviews formål.....	15
3.1.2 Strukturering og standardisering.....	15
3.1.3 Forskellige interviewformer	16
3.1.4 Kvale og Brinkmanns syv faser	16
3.1.5 Mayos regler for interviews.....	17
3.1.6 Forskellige typer interviewspørgsmål.....	17
3.2 Interviewkvalitet.....	19
3.3 Reliabilitet og validitet.....	19
Kapitel 4 – Anvendt metode	21
4.1 Materiale	22
4.1.1 Intervieweksterne.....	22
4.1.2 De understregede ord	22
4.1.3 Interviewguide.....	24
4.1.4 Spørgeskema	25
4.2 Selektionskriterier for respondenterne.....	25

4.3 Fysiske rammer og praktiske ting	26
4.4 Transskription	26
4.5 Vores interviewkompetencer	27
<u>3. del: Teoretisk baggrund</u>	28
Kapitel 5 – Det danske sprog før og nu	28
5.1 Nye ord i dansk	28
5.1.1 Antallet af engelske lån i dansk	29
5.2 Danskernes holdning til engelske lån	29
5.3 Danskernes engelskforståelse	30
5.4 Er det danske sprog truet?	31
Kapitel 6 – Låneordstyper	32
Kapitel 7 – Domænetab	34
Kapitel 8 – Sprogpolitik	36
8.1 Behøver Danmark en sprogpolitik?	37
Kapitel 9 – Sprogpoltiske udgivelser	38
9.1 Sprog på spil – et udspil til en dansk sprogpolitik	38
9.2 Sprog til tiden – rapport fra sprogudvalget	40
9.3 Dansk sprogs status 2012	42
9.4 Sprogpoltiske tiltag	43
<u>4. del: Empiriske data</u>	44
Kapitel 10 – Den indsamlede empiri	44
10.1 Gennemgang af respondenter	44
10.2 Behandlede låneord	46
10.3 Uddannelsesgrupperne	47
10.3.1 Respondenter med en lang videregående uddannelse	47
10.3.2 Respondenter med en kort eller mellemlang videregående uddannelse	47

10.3.3 Respondenter med en erhvervsuddannelse	48
<u>5. del: Analyse og diskussion</u>	49
Kapitel 11 – Analyse af resultaterne	49
11.1 Forståelse	49
11.1.1 Forståelse af enkelte låneord	49
11.1.2 Forståelse af interviewteksterne som helhed	51
11.1.3 Konkluderende bemærkninger.....	53
11.2 Holdning	53
11.2.1 Holdning til interviewteksternes låneord.....	53
11.2.2 Den generelle holdning til engelske låneord i dansk.....	54
11.2.3 Konkluderende bemærkninger.....	55
11.3 Alternative faktorer	56
Kapitel 12 – Diskussion	57
12.1 Metodediskussion	57
12.1.1 Konkluderende bemærkninger.....	59
12.2 Resultatdiskussion	59
12.2.1 Konkluderende bemærkninger.....	62
12.3 Diskussion af den sprogpoltiske kontekst	62
12.3.1 Konkluderende bemærkninger.....	66
<u>6. del: Konklusion og perspektivering</u>	67
Kapitel 13 – Konklusion	67
Kapitel 14 – Perspektivering	70
14.1 Anbefalinger	71
15. Litteraturliste	73

Bilag

Bilag 1 (interviewtekster)

Bilag 1a	79
Bilag 1b	80
Bilag 1c	81

Bilag 2 (Uforkortede tekster)

Bilag 2a	83
Bilag 2b	85
Bilag 2c	87

Bilag 3 (Flyer)

90

Bilag 4 (Interviewguide)

91

Bilag 5 (Spørgeskemaer)

Bilag 5a	93
Bilag 5b	94
Bilag 5c	95
Bilag 5d	96
Bilag 5e	97
Bilag 5f	98
Bilag 5g	99
Bilag 5h	100
Bilag 5i	101

Bilag 6 (Transskriptioner)

Bilag 6a	102
Bilag 6b	111
Bilag 6c	124
Bilag 6d	134
Bilag 6e	142
Bilag 6f	151
Bilag 6g	163
Bilag 6h	172
Bilag 6i	179

Bilag 7 (Tabel over låneord behandlet i alle ni interviews)

191

1. del: Introduktion

Kapitel 1 – Indledning

Igennem de seneste årtier har engelsk vundet større og større indpas i det danske sprog, og det er ikke længere uvant at høre engelske gloser i en dansk samtale. Men forstår danskerne disse engelske låneord? Hvad synes de egentlig om denne udvikling, og har uddannelse en indflydelse på disse to aspekter? Dét er netop, hvad dette speciale tager sit afsæt i. Ved hjælp af ni kvalitative forskningsinterviews vil vi undersøge, hvorvidt – og evt. hvordan – uddannelsesbaggrund påvirker forståelsen af og holdningen til engelske låneord i danske tekster. For at begrænse specialets omfang har vi valgt at koncentrere os om det tekniske domæne, mere specifikt mobiltelefoni. Da vi lever i en verden, hvor vi, i vores hverdag, er i konstant kontakt med diverse tekniske produkter, er det interessant at foretage en nærmere undersøgelse af de engelske låneords påvirkning af de danske læsers forståelse af de tekniske tekster, de dagligt møder.

Det engelske sprog er, ifølge Fritz Larsen (1999), det mest dominerende fremmedsprog i Danmark (s. 31). Der er imidlertid mange forskellige meninger om det engelske sprogs påvirkning af dansk blandt sprogforskerne. Der tegner sig dog et billede af tre overordnede holdninger – nogle mener, at vi ikke behøver at være urolige for det danske sprog, da den påvirkning, der finder sted, er begrænset og kun bidrager til at berige det danske sprog. Andre er af den holdning, at det danske sprog er under en stor trussel fra engelsk, hvor det engelske sprog langsomt overtager flere og flere domæner, og at dansk derfor er ved at uddø. Den sidste del mener, at dansk ikke er i fare for at uddø, men at det engelske sprogs indflydelse på det danske sprog dels er for stor og dels er et modefænomen (N. Davidsen-Nielsen & Herslund, 1999, ss. 12-13).

Én side af sagen er, hvad sprogforskerne siger og mener. En anden side af sagen, som ikke så ofte bliver belyst, er, hvilken holdning ”den almindelige dansker” har til emnet. Derfor vil vi i dette speciale se nærmere på netop ”den almindelige danskers” holdning til de engelske ord i dansk. Derudover er det interessant at undersøge, om låneordene påvirker læserens forståelse af teksten.

For at kunne sætte vores undersøgelse ind i en sammenhæng ser vi det nødvendigt først at danne et overblik over det danske sprog set igennem en låneordsoptik. Vi vil derfor gennemgå de forskellige typer låneord, antallet af engelske lån i dansk, sprogpolitik, sprogpolitiske udgivelser med mere. Dette, mener vi, vil give den baggrundsviden, der er nødvendig for at kunne sætte vores undersøgelse i et større perspektiv.

Især de sprogpoltiske tiltag er medtaget for at kunne perspektivere disse i forhold til sprogpoltiske behov på området.

1.1 Problemformulering

Formålet med dette speciale er trefoldigt, idet vi har valgt at undersøge tre aspekter af engelske låneords påvirkning på det danske sprog. Dette har vi valgt at gøre ved hjælp af tre udvalgte tekster, som vi mener, er repræsentative for det tekniske sprog. Vi har valgt tre tekster, der alle omhandler noget, som vi vurderer, de fleste er bekendte med fra deres hverdag, nemlig mobiltelefoni. Vi vil belyse de tre aspekter ud fra følgende problemstillinger:

- Hvordan påvirker uddannelsesniveau respondenternes forståelse af de enkelte låneord i de udvalgte tekster?
- Hvordan påvirker låneordene i disse tekster respondenternes forståelse af teksternes indhold?
- Hvordan påvirker uddannelsesniveau respondenternes holdning til den engelske indflydelse på det danske sprog?

1.2 Fremgangsmåde

Indledningsvis vil vi beskrive og begrunde vores valg af metode, samt hvordan vi har benyttet denne metode til at besvare vores problemstillinger. Dernæst vil vi gennemgå de elementer af det danske sprog, som vi betragter som relevante for specialet. Herefter vil vi beskrive de forskellige låneordstyper, der findes i det danske sprog samt begrebet domænetab. Dette vil blive efterfulgt af to afsnit om henholdsvis sprogpolitik og sprogpoltiske udgivelser. Efterfølgende vil den indsamlede empiri blive præsenteret, hvorefter analysen vil følge. Derefter vil både metodevalg, resultater og analysen blive diskuteret. Endeligt følger en konklusion samt en perspektivering.

1.3 Afgrænsning

Engelske låneord bruges både i det skrevne såvel som i det talte sprog. Vi har dog valgt at fokusere udelukkende på det skrevne sprog. Dette har vi gjort, fordi vi mener, at det tekniske sprog ikke er særlig udbredt i tale, men derimod hovedsagligt optræder på skrift. Derudover formoder vi, at det er to vidt forskellige former for lån, der findes i det talte og det skriftlige sprog.

Det tekniske sprog er et meget bredt område, og vi har derfor set os nødsaget til at vælge et delområde at fokusere på. Det delområde, som vi har valgt, er mobiltelefoni, da vi mener, at dette er et område der er repræsentativt for det tekniske sprog. De tekster, vi har valgt at basere vores undersøgelse på, omhandler en smarttelefon – eller smartphone, som det i dag hedder på godt dansk – da vi mener, at smartphones er noget, de fleste efterhånden kender til og har haft mellem hænderne. Derudover har vi valgt nogle tekster, der bør være lettere at læse og forstå end for eksempel en brugervejledning. Dermed kan vi undgå de forståelsesproblemer, der ofte opstår som følge af brugervejledningers mange passivkonstruktioner, lange sætninger og mange fremmedord, som kan være svære at afkode for ”den almindelige dansker”. Således kan vi i stedet fokusere på låneordenes påvirkning af teksterne.

I forbindelse med vores undersøgelse vil respondenterne blive bedt om udelukkende at fokusere på de låneord, som vi på forhånd har markeret i teksterne. Det vil sige, at låneord, der ikke er markeret, ikke vil være en del af vores analyse. Derudover vil grammatisk påvirkning af det danske sprog og lignende ikke blive medtaget i vores undersøgelse. Endvidere vil vi ikke medtage engelsklydende proprier, da vi ikke anser disse som værende deciderede låneord. Endeligt skelnes der ikke mellem låneord fra henholdsvis britisk og amerikansk engelsk.

1.4 Videnskabsteoretisk baggrund

Kvalitative interviews er stadig mere anvendt som en selvstændig forskningsmetode inden for samfundsvidenskaben. Dette skyldes blandt andet at samfundsvidenskaben er blevet mere åben overfor blandt andet filosofi, humaniora, hermeneutik og fænomenologi (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 27).

Det fra filosofien, der har påvirket samfundsvidenskaben, som den ser ud i dag, lægger vægt på en række aspekter, der især er relevante, når det kommer til interviewforskning. Dette er blandt andet fænomenologiens beskrivelser af bevidsthed og livsverden (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 27). Fænomenologien er en filosofi, der blev grundlagt omkring 1900-tallet af den tyske filosof Edmund Husserl, og som siden er blevet videreudviklet af blandt andre den franske eksistentialist Jean-Paul Sartre. Fra starten beskæftigede fænomenologien sig med bevidsthed og oplevelse, og den senere udvikling gjorde, at også kroppen og menneskets handling i historiske sammenhænge kom til at spille ind. Inden for den kvalitative forskning opfatter man fænomenologi som værende den interesse, man har i at forstå sociale fænomener ud fra de perspektiver, de, der oplever fænomenerne, har. Man har en interesse i at beskrive verden, som den opleves af de individer, der frembringer oplysningerne. Fænomenologi inden for den kvalitative forskning ligger altså til

grund for en opfattelse af, at den vigtige virkelighed, er den virkelighed, menneskerne, der lever i den, opfatter (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 44).

Ifølge Kvale og Brinkmann (2009, s. 46) findes der tolv aspekter af et kvalitativt forskningsinterview, hvis man skal se det ud fra et fænomenologisk perspektiv. Disse tolv er: livsverden, mening, kvalitativt, deskriptivt, specificitet, bevidst naivitet, fokuseret, flertydighed, forandring, sensitivitet, interpersonel situation samt positiv oplevelse. Den form for fænomenologi, der er udviklet specielt til humaniora og samfundsvidenskab, opstiller en række regler, der kan sikre, at man får en åben og fordomsfri undersøgelse (Jacobsen, 1999, s. 162). Det er netop det, man opnår, hvis man i et kvalitativt interview tager de tolv aspekter til overvejelse og benytter dem i praksis.

De hermeneutiske fortolkninger af en teksts mening har også været, eller er, relevante for interviewforskningen (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 27). Helt grundlæggende handler hermeneutik om fortolkning af tekster. Inden for den klassiske hermeneutik var det traditionelt set religiøse, juridiske og litterære tekster, der blev fortolket, alt sammen med vægt på fortolkerens forhåndsviden om det emne, teksten omhandlede. Hermeneutik er dog siden hen blevet gjort bredere og selve tekstbegrebet er gjort større, så det i dag også omhandler diskurs og handling.

Den tyske filosof Gadamer har udtalt, at forståelse beror på fordomme (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 69), hvilket vil sige at den fortolkning, som vi laver af en given situation eller en given tekst, oftest vil være influeret af vores kultur, baggrund, opvækst, historie og så videre. Det, man kan bruge hermeneutikken til, når det kommer til de kvalitative interviews, er at lære, hvordan man som interviewer kan se ud over, hvad der bliver sagt i øjeblikket og tage hensyn til eventuelle kommentarer, der kan være præget af historie og tradition. Kvale og Brinkmann (2009) opsætter syv principper, som alle er relevante inden for hermeneutisk fortolkning: den hermeneutiske cirkel, meningsfortolkning ved *god gestalt*, testning af delfortolkning, tekstens autonomi, viden om tema, en tekst er ikke forudsætningsløs samt at enhver fortolkning rummer fornyelse og kreativitet (ss. 233-234). Det er i denne forbindelse vigtigt at understrege, at hermeneutik ikke danner et skema, man kan udfylde for til sidst at stå med en færdig fortolkning, men en række principper, der kan være brugbare, når man skal lave en fortolkning (s. 234).

Ifølge Kvale og Brinkmann (2009) lever vi i en samtalecirkel, hvor den måde hvorpå vi forstår hele den sociale verden afhænger af de samtaler, vi har med andre individer eller grupper. Når vi lever på denne måde, er det ikke et problem for os, som mennesker, at komme ud af denne cirkel. Det er snarere et problem at

komme ind i den på den helt rigtige måde. Måden at gøre dette på kan ses som at mestre en tredjeordens hermeneutik. Hermeneutikkens første orden er den forståelse interviewpersonerne har af den samtalevirkelighed, der udspiller sig. Anden orden foregår, når interviewer foretager en fortolkning af den forståelse interviewpersonen giver udtryk for. Den tredje orden opstår, hvis interviewer deler sine fortolkninger i anden orden, med interviewpersonen, som så, på baggrund heraf, eventuelt ændrer eller modificerer sin oprindelige fortolkning i første orden (ss. 340-341).

Det er på baggrund af de fænomenologiske og hermeneutiske anskuelser vi har valgt at basere vores speciale. Det vil sige, at vi i arbejdet med indsamling af dette speciales empiri, samt analysen af denne, har taget højde for disse anskuelser.

Kapitel 2 – Begrebsafklaring

I det danske sprog har vi groft sagt tre typer ord: arveord, fremmedord og låneord. Et **arveord** er et ord, der altid har eksisteret i det danske sprog. Det er med andre ord et ord, der ikke er kommet til dansk via et andet sprog. Et karakteristisk arveord er for eksempel 'hus' (Hansen & Lund, 1994, s. 31). Et **fremmedord** er, modsat arveord, et ord der er kommet ind i det danske sprog via et andet sprog, men uden at skifte form. Fremmedordet bibeholder sin oprindelige stavning, udtale og bøjning. Ordet 'psykologi' er for eksempel et fremmedord fra græsk (Hansen & Lund, 1994, ss. 31-42). Sidst men ikke mindst har vi **låneord**. Et låneord er, som navnet antyder, et ord vi har lånt fra et andet sprog (Hansen & Lund, 1994, s. 31). Ordet bliver gennem tiden tilpasset det danske sprog både skriftligt og mundtligt (s. 42). Et fremmedord kan altså modificeres til at blive et låneord. Som eksempel på låneord kan nævnes det engelske ord 'weekend', der har fået dansk bøjning og en tilpasset udtale.

I dette speciale vil begrebet **domæne** optræde. Ordets oprindelige betydning dækker over et område, som ejes eller rådes over. Dette område kan være et fysisk landområde eller et virtuelt område på for eksempel internettet¹. Når vi taler om domæner i forbindelse med sprog, henviser vi til de forskellige felter inden for sprog. For eksempel findes det tekniske eller det medicinske felt. I de sproglige domæner ses på forskellige teksttyper, tekstgenre samt den terminologi, der anvendes både mundtligt og skriftligt. Når vi taler om **domænetab**, findes der to forskellige definitioner. Disse definitioner vil blive nærmere præsenteret i kapitel 7.

Den almindelige dansker er endnu et begreb, der optræder i dette speciale. Vi har defineret dette som en person, der falder ind under, hvad vi ville betegne som værende den gennemsnitlige dansker. Den gennemsnitlige dansker ser vi som værende en person, der ikke har en sproglig interesse, der går udover almindelig hverdagssprogbrug. I dette speciale vil definitionen af den almindelige dansker ikke indikere noget om køn, alder, uddannelsesniveau, etnicitet med mere. Den almindelige dansker kan siges at være repræsentativ for den resterende danske befolkning.

¹ Definition taget fra Den Danske Ordbog

2. del: Metode og materiale

Kapitel 3 – Metode: teoretisk baggrund

Der findes to overordnede metoder, hvorved man kan besvare en problemstilling – den kvalitative eller kvantitative metode. Hvilken af de to metoder man vælger, afhænger af den problemstilling, man arbejder med. Hvis man for eksempel vil undersøge 'hvor mange' eller 'hvor ofte', er en kvantitativ metode mest hensigtsmæssig. Hvis man derimod vil undersøge holdninger, reaktioner eller mønstre er en kvalitativ undersøgelse at foretrække (Trost & Jeremiassen, 2010, ss. 32-33). Den kvalitative metode kan siges at være eksplorativ – det er ikke muligt, i samme grad som ved en kvantitativ metode, at indsamle repræsentativt data ved at benytte en kvalitativ metode. Metoden kan dog bruges til at få en idé om, hvad udvalgte respondenter mener om det emne, der undersøges, og derefter kan man udarbejde en hypotese om, at andre i samme kategori sandsynligvis har nogenlunde de samme attituder til og meninger om emnet. Der findes flere måder, hvorpå man kan undersøge emner ved brug af kvalitativ metode – her er interviews den mest udbredte metode. Det er vigtigt at holde sig for øje, at man ved brug af interviews ikke nødvendigvis får den fulde sandhed. Det man får ud af et interview er sandheden, som den ser ud i respondentens øjne (Kjær, Cajus Pedersen, & Kristiansen, 2011, s. 75).

Den kvantitative metode udformes oftest som en spørgeskemaundersøgelse eller lignende. Ved en kvantitativ metode opnås data, der er let sammenlignelige, og som kan give et bredt billede af det undersøgte (Kjær et al., 2011, s. 31). En ulempe ved denne metode kan være, at det er svært at undersøge i dybden. Derimod kan der undersøges på flere variabler og på tværs af flere demografiske grupper. Modsat kvantitativ metode, hvor der undersøges 'hvor mange' eller 'hvor meget', er den kvalitative metode en måde, hvorpå man kan undersøge interviewpersonernes holdninger og attituder i forhold til et emne.

3.1. Forskningsinterview generelt

Et forskningsinterview er, helt enkelt sagt, en udveksling af synspunkter mellem to personer. Det, der adskiller forskningsinterviewet fra den almindelige samtale, er, at interviewet har en struktur og et formål, hvorimod samtalen bygger på spontane udtalelser (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 18-19). I forbindelse med dette speciale har vi valgt at udføre kvalitative forskningsinterviews.

3.1.1 Det kvalitative forskningsinterviews formål

Ifølge Kvale og Brinkmann (2009) er formålet med forskningsinterviewet at producere ny viden (s. 18). Denne viden produceres ved hjælp af en relation mellem den interviewede og interviewer, og interviewet er dermed en aktiv proces (s. 34). Endvidere giver det kvalitative forskningsinterview mulighed for at kortlægge de interviewedes – respondenternes – holdninger og synspunkter i forbindelse med en oplevelse (s. 17). Kvale og Brinkmann (2009) sammenligner et forskningsinterview med et slag skak. I skak ændres spillet og de kommende træk for hvert træk, der tages. På samme måde er det nødvendigt at tilpasse sig løbende under et interview (s. 159).

3.1.2 Strukturering og standardisering

Der er tre forskellige måder at strukturere et interview på – et interview kan være åbent/ustruktureret, semistruktureret eller struktureret. I et åbent/ustruktureret interview vil der foregå en samtale, som ikke er baseret på i forvejen nedskrevne spørgsmål, om emnet mellem interviewer og respondenter. Det kan i denne type interview være svært at blive på rette spor, og det er derfor vigtigt, at interviewer hele tiden fokuserer på emnet og på interviewets formål. Et struktureret interview er et interview, hvor interviewer på forhånd har nedskrevet en række spørgsmål, som bliver stillet respondenter. Fordelen ved denne type interview er, at det ikke løber af sporet, og samtidig har man ikke ligeså meget data, der skal analyseres bagefter, som man ville have efter et åbent/ustruktureret interview. Det er ligeledes en god interviewform, hvis målet er at sammenligne svarene fra forskellige respondenter. Ulempen ved denne type interview er imidlertid, at man ikke kommer i dybden med respondents holdninger til emnet. Et semistruktureret interview er en blanding af de strukturerede og åbne/ustrukturerede interviews. Her har interviewer forberedt en række spørgsmål, der kan hjælpe til at holde fokus på emnet og få interviewet tilbage på sporet, hvis det begynder at tage en utilsigtet drejning (Kjær et al., 2011, s. 80).

Trost og Jeremiassen (2010) giver en anden definition på begrebet strukturering, og samtidig skelner de mellem standardisering og strukturering (s. 41). Strukturering kan ifølge Trost og Jeremiassen (2010) betyde to forskellige ting. Begrebet kan dække over, hvorvidt der i interviewet stilles spørgsmål med åbne eller lukkede svarmuligheder. Begrebet kan ligeledes dække over, hvorvidt interviewets emne er planlagt, og i hvor høj grad spørgsmålene på forhånd er fastlagte. Det er denne sidste forståelse af begrebet, som forfatterne selv læner sig op ad (ss. 42-43). Begrebet standardisering bruges til at beskrive, i hvor stor udstrækning interviewspørgsmålene er ens i alle de udførte interviews. Standardisering betyder altså her mangel på variation (Trost & Jeremiassen, 2010, s. 41).

3.1.3 Forskellige interviewformer

Ifølge Kvale og Brinkmann (2009) findes der mange forskellige måder, hvorpå man kan udføre et forskningsinterview. Det handler derfor om at finde den interviewform, der kan give det bedst mulige resultat (s. 168). Eksempler på disse forskellige interviewformer er blandt andet computerstøttede interviews, faktuelle interviews, fokusgruppeinterviews, begrebsinterviews, narrative interviews og diskursive interviews. Et computerstøttet interview kan siges at være en videreudviklet form for et telefoninterview. Intervieweren og respondenterne sidder ved hver deres computer og kan ved hjælp af e-mails eller en anden form for elektronisk korrespondance føre en samtale (ss. 169-170). Et faktuel interview er et interview, hvor man ikke har som mål at indhente oplysninger om respondenterens personlige holdninger, men derimod at opnå en viden om en faktuel hændelse og detaljerede beskrivelser. Dette kan for eksempel være en politiafhøring (s. 171). Et fokusgruppeinterview bliver som regel brugt til at teste nye produkter, hvor producenten indsamler meninger fra potentielle brugere af produktet og derved kan tilpasse dette efter målgruppens ønsker (ss. 170-171). I et begrebsinterview har intervieweren til formål at afdække, hvordan respondenterne opfatter forskellige begreber eller fænomener, som man til daglig støder på (ss. 171-173). Dette kan for eksempel være, hvordan man opfatter ord som magt, krig og retfærdighed. Et narrativt interview er, når respondenterne fortæller en historie om sit liv, der kan klargøre forskellige episoder eller begivenheder. Det er det, der også sker når to mennesker har en "normal" samtale, hvor et spørgsmål ofte udløser et svar, der udmunder i en oplevelse den anden person har haft (ss. 173-176). I et diskursinterview vil intervieweren indgå i samtalen med respondenterne, og respondenterne vil i højere grad anses som værende *medforskere* i stedet for blot et middel til at opnå et resultat (ss. 176-179).

3.1.4 Kvale og Brinkmanns syv faser

Der findes ingen fast fremgangsmåde for udførelsen af et forskningsinterview, men ifølge Kvale og Brinkmann (2009) består et forskningsinterview af syv faser: tematisering af interviewprojektet, design, selve interviewet, transskription, analyse, verifikation og rapportering. Disse syv faser betragtes ofte som almindelig procedure. Tematisering dækker over, at interviewets formål formuleres. I designfasen planlægges interviewets udformning. I den tredje fase udføres de planlagte interviews, og i den fjerde transskriberes de. Dernæst følger analysen, der bestemmes af interviewets formål og dataenes karakter. Næste fase er verifikationen, hvor interviewresultaternes validitet, reliabilitet og generaliserbarhed fastslås. Endelig rapporteres interviewets resultater i form af et læsevenligt produkt (ss. 119-123).

3.1.5 Mayos regler for interviews

Den australske psykolog Elton Mayo (1977) opsatte et regelsæt for interviews bestående af seks regler. Den første regel gør det klart, at det er vigtigt at give den interviewede sin fulde opmærksomhed på en sådan måde, at den interviewede er klar over dette. Den anden regel omhandler vigtigheden af at lytte og ikke tale. Den tredje regel understreger, at interviewerens aldrig bør argumentere eller give råd. Den fjerde regel angiver, hvilke specifikke elementer interviewerens skal lytte efter: hvad ønsker den interviewede at sige, hvad ønsker han eller hun ikke at sige og hvad kan der ikke siges uden assistance. Den femte regel dækker over, hvad interviewerens skal foretage sig under interviewet. Her er det vigtigt, at der foretages en foreløbig kortlægning af interviewmaterialet. For at kontrollere at materialet er rigtigt forstået, bør interviewerens fra tid til anden spørge efter en præcisering af en udtalelse. Dette skal dog gøres varsomt, således at der ikke forvrænges eller tilføjes noget. Den sjette og sidste regel påpeger vigtigheden af, at interviewerens husker, at alt der siges i et interview er fortroligt (ss. 73-74). På trods af dette regelsæts alder – Mayo omtaler det for første gang i 1930'erne – mener Kvale og Brinkmann (2009), at reglerne stadig er yderst anvendelige i forbindelse med kvalitative forskningsinterviews (s. 64).

3.1.6 Forskellige typer interviewspørgsmål

Ifølge Kvale og Brinkmann (2009) er interviewerens sit eget undersøgelsesredskab, og det er derfor vigtigt, at interviewerens besidder viden om og interesse for det undersøgte emne, samt forståelse for det menneskelige samspil under interviewet. Derudover skal interviewerens kunne stille spørgsmål på forskellige måder til forskellige interviewpersoner, idet det at stille spørgsmål er en essentiel del af at udføre et interview. Hvis et forskningsinterview skal være vellykket, bør interviewspørgsmålene være både korte og enkle (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 154-155). Det er de første minutter af et interview, der er afgørende for, hvor vellykket interviewet bliver. Dette skyldes at, den interviewede har brug for at få et indtryk af, hvem interviewerens er, og hvilke intentioner denne har, før han eller hun er villig til at åbne sig op og tale frit. Det er jo trods alt et fremmed menneske, som interviewpersonerne skal dele deres tanker og oplevelser med (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 148). Kvale og Brinkmann (2009) præsenterer i deres værk "Interview: Introduktion til et håndværk" ni forskellige slags interviewspørgsmål. Her følger en kort gennemgang af disse typer spørgsmål:

Indledende spørgsmål: Disse spørgsmål bruges som åbningsspørgsmål og kan give spontane og indholdsrigge svar. Et indledende spørgsmål kan eksempelvis være "Kan du fortælle lidt om ...?" (s. 155).

Opfølgende spørgsmål: Denne type spørgsmål bruges til at få interviewpersonen til at uddybe sit svar. Intervieweren kan enten spørge direkte ind til det svar, der ønskes uddybet, eller hun kan anvende tavshed som en indikation af, at der ønskes en uddybelse (s. 155).

Sonderende spørgsmål: Et sonderende spørgsmål er en anden måde at få uddybet et svar på. Her forfølges uddybende svar, men på en måde således at den interviewede ikke opdager, hvilke dimensioner der tages i betragtning. Et eksempel på denne type spørgsmål kan være "Kan du sige noget mere om det?" (ss. 155-156).

Specificerende spørgsmål: En anden måde, hvorpå man kan følge op på et svar, er ved hjælp af et specificerende spørgsmål. Disse kan specielt bruges til at få præciseret et svar i interviews med mange generelle udtalelser. Et sådant spørgsmål kunne for eksempel være "Hvordan reagerede du?" (s. 156).

Direkte spørgsmål: Disse spørgsmål bruger intervieweren til direkte at introducere et nyt emne. Et direkte spørgsmål er for eksempel "Har du nogensinde kørt i sådan en bil før?" (s. 156).

Indirekte spørgsmål: Svar på indirekte spørgsmål kan angive andres holdninger til et emne eller indirekte angive interviewpersonens egen holdning. Et eksempel på denne type spørgsmål kunne være "Hvordan tror du, at andre betragter ...?" (s. 156).

Strukturerede spørgsmål: Denne type spørgsmål fungerer som en måde for intervieweren at strukturere interviewet. Det er interviewerens opgave at sørge for, at interviewet går i den ønskede retning, dette kan for eksempel gøres ved at sige "Nu vil jeg gerne tale lidt om ..." (s. 156).

Tavshed: Der kan også bruges tavshed til at fremme interviewet. Tavshed giver interviewpersonen tid til at reflektere over et spørgsmål (s. 156).

Fortolkende spørgsmål: Disse spørgsmål kan bestå af flere grader af fortolkning. Der kan være tale om, at et svar omformuleres, for eksempel "Du mener altså, at ...?", eller der kan være tale om, at intervieweren gerne vil have afklaret noget, for eksempel "Er udtrykket ... dækkende for det, du lige har sagt?" (s. 157).

Selvom spørgsmål og spørgeteknikker er en vigtig del af forskningsinterviewet, er det ikke nok til at gennemføre et ideelt interview. Aktiv lytning er mindst lige så vigtigt. Det er centralt, at intervieweren beh-

sker at lytte til, hvad interviewpersonen siger, og hvordan denne siger det (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 159).

3.2 Interviewkvalitet

Blot fordi man udfører et interview, er det ikke sikkert, at interviewet bliver af høj kvalitet. Kvalitet hænger sammen med, om man ved, hvad man spørger om, hvordan man spørger og hvorfor man spørger. Hvis man har disse elementer under kontrol, kan man udføre et forskningsinterview, der giver indholdsrigge resultater (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 184). Kvaliteten af interviewet påvirker selvsagt også kvaliteten af den efterfølgende analyse og de endelige resultater. For at optimere kvaliteten af et forskningsinterview bør man sikre, at den interviewede har mulighed for at give relevante, specifikke og spontane svar. Endvidere bør de stillede spørgsmål være kortere end de givne svar, og interviewerens bør følge op på og afklare de vigtige aspekter af svarene. Derudover bør interviewerens så vidt muligt fortolke løbende under interviewet og forsøge at bekræfte disse fortolkninger. Endelig bør interviewet fremstå som en selvstændig fortælling, der ikke behøver at blive forklaret (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 186).

3.3 Reliabilitet og validitet

Hvis en undersøgelse skal anses for at være troværdig, er det vigtigt, at den kan betragtes som både værende reliabel og valid (Trost & Jeremiassen, 2010, ss. 137-141).

Ifølge Trost og Jeremiassen (2010) kan man ikke tale om reliabilitet i forbindelse med kvalitative interviews på samme måde, som man kan i forbindelse med kvantitative interviews. Dette skyldes, at den grundlæggende tanke bag begrebet reliabilitet bygger på, at der måles, og at variabelernes værdi angives – dette beskriver en kvantitativ fremgangsmåde. Derudover forventes det, at et eventuelt stillet spørgsmål vil resultere i det samme svar i alle situationer. En kvalitativ undersøgelse bygger derimod på et ønske om at forstå bevæggrunde, holdninger og adfærd, og det er netop de forskellige svar, der er interessante. Man kan dog alligevel tale om reliabilitet i forbindelse med sådanne undersøgelser. Et kvalitativt interview skal i stor udstrækning være standardiseret for, at man kan betegne det som reliabelt. Det vil altså sige, at de stillede spørgsmål i stor udstrækning skal være ens og med så lidt variation som muligt (s. 139).

Med validitet – eller gyldighed – menes der traditionelt set, at det instrument, der måles med, skal være egnet til målingen. Det kan for eksempel være i forbindelse med en kvantitativ spørgeundersøgelse, der opsætter tre forskellige svarmuligheder, der stemmer overens med det, der undersøges (Trost & Jeremias-

sen, 2010, s. 139). I forbindelse med kvalitative interviews ved vi, ifølge Trost og Jeremiassen (2010), ikke på forhånd hvilke svar, vi ønsker at høre. Ved at give den interviewede begrænsede svarmuligheder udelukkes muligvis den interviewedes fortrukne svar, som jo i forbindelse med kvalitative interviews er de interessante svar, og dem vi forsøger at forstå (s. 139). Selvom begrebet validitet oftest bruges i en kvantitativ sammenhæng, er det dermed ikke sagt, at et kvalitativt interview ikke skal stræbe efter så høj validitet som muligt (Trost & Jeremiassen, 2010, s. 140).

Kapitel 4 – Anvendt metode

Til at besvare dette speciales tre problemstillinger har vi valgt at gennemføre individuelle, kvalitative interviews af i alt ni personer fordelt på tre uddannelsesniveauer. Derudover er respondenterne blevet udvalgt efter alder. Selektionskriterierne for respondenterne vil blive nærmere belyst i afsnit 4.2. Da vi ikke blot er interesserede i at undersøge, hvor stor andel af de engelske låneord i de udvalgte tekster, respondenterne forstår, er den kvalitative undersøgelsesmetode, modsat den kvantitative, det åbenlyse valg. På baggrund af de individuelle, kvalitative interviews vil vi være i stand til at kunne udlede, hvorvidt låneordene påvirker respondenternes forståelse af de tekniske tekster samt undersøge respondenternes holdning til engelske låneord i det danske sprog. Det skal dog tilføjes, at vores analyse af den indsamlede empiri – de ni interviews – vil have både kvalitative og kvantitative træk. Især i forbindelse med respondenternes forståelse af de enkelte understregede låneord i teksterne vil analysen være kvantitativ, idet vi måler hvor mange ord, de har forstået.

Årsagen til at vi har valgt at gennemføre individuelle interviews frem for gruppeinterviews er, at vi har en mistanke om, at respondenterne muligvis ikke vil føle sig tilpas ved at tale om de elementer, de måske ikke forstår i de udvalgte interviewtekster, hvis der er andre i gruppen, der tilsyneladende fuldt ud forstår de understregede ord. Ved at udføre interviewene enkeltvis forventer vi, at respondenterne vil være mere villige til at udtrykke deres eventuelle manglende forståelse af de understregede ord og/eller teksten som helhed. Derudover kan gruppeinterviews ifølge Trost og Jeremiassen (2010) hurtigt blive komplicerede, da nogle respondenter muligvis er tilbageholdende og dermed ikke vil få sagt deres mening, hvorimod mere frembrusende respondenter vil dominere interviewet (ss. 70-71).

Vores interviews er, ifølge Kjær et al.'s (2011) definition, semistrukturerede, jf. afsnit 3.1.2, hvilket giver mulighed for opfølgende spørgsmål udover de på forhånd definerede spørgsmål (Høgsbro, 2008, ss. 6-7). Interviewprocessen i forbindelse med dette speciales undersøgelse har været struktureret efter Kvale og Brinkmanns (2009) syv faser, jf. afsnit 3.1.4. Vores interviewform definerer vi som et begrebsinterview, og vi har under udførelsen af vores interviews benyttet os af alle de forskellige typer spørgsmål, opstillet af Kvale og Brinkmann (2009), jf. afsnit 3.1.6. Derudover har vi benyttet os af Mayos (1977) regelsæt for interviews, vi har især fokuseret på Mayos anden regel, der omhandler vigtigheden af at lytte, jf. afsnit 3.1.5.

4.1 Materiale

I de følgende afsnit vil de anvendte materiale i forbindelse med afholdelsen af de ni interviews blive gennemgået.

4.1.1 Interviewteksterne

De tre interviewtekster, vi har udvalgt, omhandler alle smartphones fra Samsung og er alle tre autentiske tekster, vi har fundet på internettet. Teksterne er alle blevet forkortet af hensyn til længden af de ni interviews og respondenternes tålmodighed. I processen med at forkorte de tre tekster, har vi fokuseret på, at det ikke ville komme til at gå ud over meningen med teksten, og derved eventuelt påvirke respondenternes forståelse af interviewteksterne som helhed. Vi har valgt tre tekster for at opnå variation med hensyn til sproglig stil. De tre interviewtekster foreligger som bilag, både i deres forkortede og oprindelige form (bilag 1 og 2).

4.1.2 De understregede ord

Vi har udvalgt i alt 55 ord fordelt på de tre interviewtekster. Ordene, der alle er engelske lån, er fordelt på de forskellige låneordstyper, der vil blive nærmere beskrevet i kapitel 6, således at alle typer er repræsenteret med undtagelse af citatord, pseudolån og indirekte anglicismer. Disse tre låneordstyper betragter vi, jf. kapitel 6, ikke som værende egentlige engelske lån. Det er de 55 understregede ord, de ni respondenter er blevet bedt om at lægge særligt mærke til ved gennemlæsningen af interviewteksterne. I de følgende skemaer ses de 55 ord fordelt på låneordstype. Derudover er deres placering i de tre interviewtekster angivet.

Betydningslån	Tekst	Linje
Tredje generation	1	3-4
Kopiere en fil	1	10
Smart	1	19
Display	3	11, side 1
Skyde billedserier	3	1, side 2
Går i dvale	3	5, side 2
Personlig assistent	3	7, side 2
Virtuel assistent	3	10, side 2

Formel omdannelse	Tekst	Linje
Sættes op	2	27

Initialord	Tekst	Linje
NFC	1	21
Sms'er	2	12
VPN	2	24
USB	2	27
WiFi	2	27

Direkte lån	Tekst	Linje
Hardware	1	5
Software	1	5
Multitaske	1	16
E-mail	1	17
Business	2	1
Smartphone	2	1
Hybrid	2	2
Tablet	2	2
Smart pen	2	4
Internet	2	7
Mail	2	7
Apps	2	7
Highlighte	2	13
Date	2	14
Notepad	2	18
Digital zoom	2	28
Hype	3	5, side 1
Pixel	3	10, side 1
Megapixel	3	28, side 1

Hybrid	Tekst	Linje
Cloud-tjenester	1	12
Streaming-funktioner	1	12
HD-kvalitet	2	7
Tavle-pc'en	2	18
Web-løsninger	2	25
LED-blitz	2	28-29
HD-opløsning	3	10, side 1
Amoled-skærmt teknologi	3	13, side 1
Pixelamok	3	28, side 1
Hippie-telefon	3	12, side 2
Wow-oplevelse	3	16, side 2
4G-version	3	18, side 2

Oversættelslån	Tekst	Linje
Hukommelseskort	1	11
Højopløst	2	3
Dokumentlæser	2	28
Skærmopløsningen	3	10, side 1
Styresystemet	3	24, side 1
Frontkameraet	3	4, side 2
Timer ud	3	5, side 2
Talegenkendelsesfunktion	3	9, side 2
Tilbage til naturen	3	13, side 2

4.1.3 Interviewguide

En interviewguide skal ifølge Trost og Jeremiassen (2010) ikke bestå af deciderede spørgsmål, men nærmere af områder, man vil spørge ind til. Disse områder behøver ikke at stå i en kronologisk eller logisk rækkefølge, og det sker derfor ofte, at interviewet får en anden struktur end interviewguiden (ss. 77-79). Den anvendte interviewguide (se bilag 4) består hovedsagligt af de understregede ord fra de tre interviewtek-

ster. Dertil kommer de områder, som vi gerne vil komme ind på under interviewet. Disse områder er respondentens forståelse og respondentens holdning. Derudover har vi, i forbindelse med interviewene, ladet respondentens svar føre os frem. Det har ikke været så vigtigt, at alle ord på listen blev gennemgået, men mere at respondenterne fik lov til at tale om de ord, han eller hun havde noget at sige om. Derfor har den anvendte interviewguide ikke spillet den store rolle i de udførte interviews.

4.1.4 Spørgeskema

Før de egentlige interviews af respondenterne gik i gang, blev alle respondenter bedt om at udfylde et simpelt spørgeskema, der havde til formål at indsamle demografiske data. Desuden blev respondenterne bedt om at vurdere deres engelskkundskaber på en skala fra et til fem. Spørgeskemaerne foreligger som bilag 5 i deres udfyldte form.

4.2 Selektionskriterier for respondenterne

Respondenterne er udvalgt efter deres uddannelsesniveau, således at vi har tre respondenter med en lang videregående uddannelse, tre med en kort eller mellemlang videregående uddannelse og endelig tre med en erhvervsuddannelse. Vi har defineret en lang videregående uddannelse som varende fire et halvt år eller længere, en kort videregående uddannelse som varende mellem to og tre år og en mellemlang videregående uddannelse som varende mellem tre et halvt og fire et halvt år. Derudover er de tre respondenter i hver gruppe fordelt på tre aldersgrupper. De tre aldersgrupper er: 20-39 år, 40-59 år og 60+. På den måde er vi ikke udelukkende i stand til at kunne konkludere på uddannelsesniveau, men også på alder. Idet uddannelseskriteriet har været vores førsteprioritet, har køn ikke været et selektionskriterium i udvælgelsesprocessen af respondenterne.

Vi har først og fremmest udelukket vores familier og nære bekendte, da vi ikke mener, at interviews med disse ville kunne producere pålidelige resultater. Derudover har vi udelukket personer, der ikke kan læse eller forstå dansk, da dette er en central del af interviewet.

Vi har begge benyttet vores netværk til at finde respondenter og har i flere tilfælde fået hjælp af bekendte, der kendte nogen, der ville deltage. Derudover indgik vi en aftale med en tandlæge, der var villig til at have vores flyers (se bilag 3) liggende i receptionen, så patienter, der eventuelt var interesserede, kunne kontakte os. Således fandt vi de ni personer, der skulle ende med at blive vores respondenter.

4.3 Fysiske rammer og praktiske ting

I forbindelse med gennemførslen af vores interviews har vi begge været til stede. Dette kan i visse tilfælde være en fordel, især i forbindelse med notatskrivning og den efterfølgende analyse af interviewet. Men det er også vigtigt at være opmærksom på, at der også kan være ulemper ved at være to interviewere over for en enkelt respondent. Det er afgørende, at respondenterne ikke føler sig underlegen eller under forhør, da dette vil være yderst uhensigtsmæssigt i forhold til interviewets resultater (Trost & Jeremiassen, 2010, ss. 69-70). Respondenterne har alle selv valgt, hvor interviewene skulle foregå. Størstedelen valgte deres eget hjem, og kun et enkelt interview blev afholdt i interviewerens hjem. Det er ifølge Trost og Jeremiassen (2010) vigtigt, at respondenterne føler sig tryk i forbindelse med et interview. Hvis dette ikke er tilfældet, kan resultaterne påvirkes i en negativ retning (s. 68). Dette er især relevant, når interviewet afholdes uden for respondentens vante rammer som for eksempel i et fremmed hjem. Vi har derfor bestræbt os på, at alle interviews blev udført i en afslappet og rolig atmosfære. På denne måde har vi gjort vores bedste for at sørge for, at respondenterne følte sig så godt tilpas som muligt.

Vi har ved hjælp af en mobiltelefon optaget samtlige interviews, dels for at sikre os at få det hele med og dels for at minimere notatskrivningen. Det er vores vurdering, at respondenterne ikke har følt sig begrænset eller intimideret af tanken om at blive optaget, men vi må selvfølgelig tage højde for, at det kan påvirke interviewenes resultater, at de er blevet optaget. I forbindelse med optagelsen har vi ligeledes gjort respondenterne opmærksomme på, at de enkelte interviews ville blive behandlet anonymt. Derfor fremgår hverken respondenternes navne eller andre personlige oplysninger af optagelserne eller transskriptionerne.

Ved hvert interview har vi begge haft fastlagte roller. Den ene af os har stået for interviewet, mens den anden har taget noter og kun afslutningsvis budt ind med uddybende eller opsummerende spørgsmål. Respondenterne er alle blevet gjort opmærksomme på denne fordeling. Vi har skiftedes til at påtage os disse to forskellige roller, således at den ene har været interviewer i forbindelse med fem interviews og den anden i forbindelse med fire interviews. Vi har bevidst valgt, at den ene af os skulle holde sig lidt i baggrunden for at situationen ikke skulle blive for overvældende for respondenterne og komme til at minde for meget om et forhør.

4.4 Transskription

De, i forbindelse med dette speciale, afholdte interviews er blevet transskriberet og vedlagt som bilag 6. Processen bag transskription minder om oversættelsesprocessen. Det skyldes, at transskription rent faktisk

er en form for oversættelse – en oversættelse fra det mundtlige til det skriftlige medie. Ligesom med en oversættelse mellem to sprog vil der også være elementer, der går tabt i forbindelsen med transskribering af interviews. Elementer som ironi og kropssprog er så godt som umulige at gengive på skrift (Kvale & Brinkmann, 2009, ss. 199-200). Det er altså derfor vigtigt at huske på, at transskriberede interviews blot er en gengivelse af de faktiske interviews.

4.5 Vores interviewkompetencer

Da ingen af forfatterne bag dette speciale havde erfaring med at interviewe før påbegyndelsen af arbejdet med nævnte speciale, vurderede vi, at vi ville drage fordel af at foretage pilotinterviews. Derfor har vi før udførelsen af interviewene, der danner grundlag for dette speciale, afholdt to pilotinterviews. De havde til formål at forberede os på interviewsituationen, afprøve vores interviewtekster samt afprøve vores interviewguide i praksis. Udover de to pilotinterviews har vi, for at forberede os på interviewprocessen, læst litteratur om interview. Vi har især anvendt Kvale og Brinkmanns (2009) værk "Interview: Introduktion til et håndværk" samt Trost og Jeremiassens (2010) "Interview i praksis".

Som enhver anden disciplin er det at interviewe, noget man bliver bedre til for hver gang. Det har også været tydeligt efter de ni afholdte interviews, at vores kompetencer som interviewere er blevet forbedret undervejs. Både vores kompetencer og vores sparsomme erfaring spiller en rolle i forbindelse med vores resultater. Vi vurderer imidlertid, at denne påvirkning ikke har været afgørende for de endelige resultater.

3. del: Teoretisk baggrund

Kapitel 5 – Det danske sprog før og nu

I 1995 konstaterede Knud Sørensen, at engelsk er det sprog, dansk får de fleste af sine låneord fra (Sørensen, 1995, s. 18). Sådan har det ikke altid været, og engelsk er ikke det eneste sprog, der har været årsag til bekymring om tab af det danske sprog. Både fransk og tysk er førhen blevet betragtet som trusler mod dansk (Hansen & Lund, 1994, ss. 65-72; von Essen, 2011).

Kendskabet til engelske kulturelle forhold og dermed til engelske gloser steg op igennem 1800-tallet, men det er først i den sidste del af 1900-tallet, at det engelske sprog for alvor gjorde sit indtog i Danmark. Før denne tid var det hovedsagligt fra tysk, at vi fik vores låneord (Sørensen, 1995, s. 18). Selvom mange måske synes, at engelsk har en stor – hvis ikke for stor – indflydelse på det danske sprog, har det danske sprogs påvirkning på det engelske sprog faktisk været større end omvendt. Dansk Sprognævns Jørn Lund udtrykker i DR-programmet Truslen fra engelsk, at man ikke kan sige fem sætninger efter hinanden på engelsk uden at bruge et oprindeligt dansk ord, for eksempel har de engelske ord 'there' og 'bread' dansk oprindelse (von Essen, 2011). Det danske sprog har været et komplet sprog, det vil sige et sprog, hvorpå man kan formulere sig inden for alle domæner, siden starten af 1800-tallet. Omkring dette tidspunkt blev der igangsat en indsats, der havde til formål at fremdyrke en erstatning for fremmedsprogene latin, fransk og tysk (Kulturministeriet, 2008, s. 7). Selvom den engelske påvirkning har været massiv og på trods af, at den har været bemærkelsesværdig hurtig, er der stadig langt igen, før det engelske sprog har sat et så tydeligt aftryk på det danske sprog, som for eksempel fransk og tysk har (Kulturministeriet, 2008, s. 12).

5.1 Nye ord i dansk

Der opstår konstant nye ord i det danske sprog. Dette sker blandt andet, fordi verden ændrer sig, og vi dermed har brug for nye ord til at betegne de nye elementer i vores hverdag (Jarvad, 1995, s. 13). I vores tid sker det ofte, at en ny udvikling, der kræver et nyt ord, kommer fra udlandet – mere specifikt fra USA. Dette gælder især for nye ord inden for teknologi, kultur og økonomi – ordet 'tablet' er et eksempel på dette. I stedet for selv at finde på en ny kombination af bogstaver til at danne et nyt ord, der kan definere denne nye udvikling, ser vi i høj grad, at vi på dansk snupper det engelske udtryk (Jarvad, 1995, ss. 56-57). De fleste nye ord i det danske sprog stammer i vores tid altså ofte fra fænomenets engelske navn (Kulturministeriet, 2008, s. 12). Derefter vælger vi enten at bibeholde det engelske udtryk, som det er (direkte lån)

eller at oversætte udtrykkets elementer helt eller delvist til dansk (for eksempel oversættelseslån eller hybrider) (Jarvad, 1995, ss. 56-57). Disse nye ord og udtryk dannes altså, fordi der er et behov for dem. Der findes dog også rigeligt med tilfælde af gamle fænomener, der får nye navne (Jarvad, 1995, ss. 13-14).

5.1.1 Antallet af engelske lån i dansk

Optælling af engelske låneord er, ifølge Pia Jarvad (1995), vanskelig. Selve det at tælle ord er ligetil, men afgrænsning og definition af, hvilke ord der skal tælles med er straks et større problem (s. 103). Jarvad udførte tilbage i starten af 1990'erne en række forskellige optællinger, der var baseret på forskelligt materiale. I forbindelse med disse undersøgelser blev der taget stikprøver fra blandt andet romaner, ugeblade, aviser og annoncer. Resultatet af disse optællinger viste, – bortset fra annoncerne, der toppede med 25 % – at antallet af engelske direkte lån holdt sig under 3 %. En optælling baseret på Henning Bergholtz materiale fra undersøgelsen "Frekvensordbog baseret på danske romaner, ugeblade og aviser 1987-1988" viste for eksempel at en tekst, hvori 80 % af de mest anvendte ord var repræsenteret, var blot 0,6 % af ordene engelske direkte lån (Jarvad, 1995, ss. 108-109).

Faktisk forholder det sig ifølge Pia Jarvad (2009) sådan, at dansk er det nordiske sprog, der oversætter mest og i mindst udstrækning anvender direkte lån. Antallet af nye engelske ord i dansk ligger på 230 pr. 10.000 danske ord. Dette tal har været stabilt siden midten af 1900-tallet (ss. 121-139).

5.2 Danskernes holdning til engelske lån

Ifølge forsker ved Center for Sociolingvistiske Sprogforandringsstudier ved Københavns Universitet, Marie Maegaard, findes der både danskere, der er positivt indstillede og danskere, der er negativt indstillede over for omfanget af engelske låneord i det danske sprog. Ifølge Maegaard er prototypen på en person, der er positiv over for det engelske sprog, en ung, veluddannet mand med høj indkomst. Modsat er prototypen på en person, der er negativt indstillet over for det engelske sprog en ældre, lavtuddannet kvinde med lav indkomst (von Essen, 2011).

Hvis man opdeler de engelske lån i direkte og indirekte lån, ser man ifølge Fritz Larsen (1999), at indirekte låneord (betydningslån, oversættelseslån med flere) medfører færre negative reaktioner end direkte lån. Det ændrer dog ikke på, at indirekte lån i lige så stor udstrækning som direkte lån netop er låneord. De indirekte lån er blot bedre kamuflerede og vækker derfor ikke så megen opsigt (Larsen, 1999, ss. 34-35).

Ifølge Pia Jarvad (1995) er det da også kun personer som for eksempel sprogforskere, der genkender den engelske påvirkning i forbindelse med de indirekte låneord (s. 103).

Pia Jarvad gennemførte i 1995 en undersøgelse af den almindelige danskers holdning til det engelske sprogs påvirkning af det danske, med fokus på direkte lån. I forbindelse med denne undersøgelse blev de engelske lån inddelt i tre kategorier: engelske lån, der betegner nye ting eller fænomener, engelske lån, der konkurrerer med allerede eksisterende danske ord samt engelske vendinger. Jarvad kunne på baggrund af denne undersøgelse konkludere, at respondenterne i høj grad accepterede de engelske lån, der dækkede over nye ting eller fænomener. Derimod tog respondenterne afstand til de låneord, der konkurrerede med allerede eksisterende og anerkendte danske ord. Endelig var respondenterne mest negativt indstillede over for brugen af engelske vendinger i dansk (Jarvad, 1995, ss. 115-135).

I en stor undersøgelse, *Moderne importord i Norden*, foretaget af Nordisk Sprogkoordination (Hällström-Reijonen, 2008) viser det sig også, at vi danskere faktisk ikke er så begejstrede for den internationale påvirkning, som vi ellers går og tror. I forbindelse med denne undersøgelse udtalte Pia Jarvad i 2010 til Kristeligt Dagblad, at danskerne ser sig selv som værende mere internationale og åbne for sproglige forandringer end resten af Norden. Det ser, ifølge Jarvad, ud til at vi bevogter vores sprog i større udstrækning, end vi er parate til at indrømme (Henriksen, 2010). Den nordiske undersøgelse, der var opdelt i åbne og skjulte holdninger, viste nemlig, at danskernes åbne holdning til engelsk i dansk var langt mere positiv end deres skjulte holdning til engelsk i dansk (Kristiansen, 2009, ss. 100-104). Med åbne holdninger forstås bevidste eller *overt* holdninger, hvor respondenterne er klar over, at deres holdninger bliver målt. Med skjulte holdninger forstås derimod ubevidste eller *covert* holdninger, hvor respondenterne ikke ved, at det er deres holdninger, der bliver målt (Kristiansen, 2009, s. 98). Tore Kristiansen (2009) har derudover fundet en sammenhæng mellem de åbne holdninger i denne undersøgelse, uddannelsesniveau og de enkelte lands sprogpolitik. Det viser sig nemlig, at jo mere lempelig et lands sprogpolitik er, jo mere positive er de højt uddannede over for den engelske indflydelse på sproget – og jo mere restriktiv et lands sprogpolitik er, jo mere negative er de højt uddannede over for den engelske indflydelse. Det vil altså sige, at det ifølge Kristiansen (2009) er de højt uddannede i højere grad end de lavtuddannede og ufaglærte, der følger et lands sprogpolitik (ss. 109-110).

5.3 Danskernes engelskforståelse

De fleste danskere har, ifølge Bent Preisler (1999), tilstrækkeligt kendskab til det engelske sprog til, at de ikke har problemer med kodeveksel mellem dansk og engelsk, hverken i tale eller på skrift. Begrebet kode-

veksel dækker over det, der sker, når vi for eksempel læser en dansk tekst med et eller flere engelske ord eller slynger et engelsk ord midt ind i en dansk sætning. Dog har de såkaldte engelsksvage svært ved kodeveksel mellem dansk og engelsk. De engelsksvage dækker over den gruppe på ca. 20 %, som, ifølge Preisler (1999), ikke er dygtige nok til engelsk til at kunne kapere en situation eller tekst, der omfatter brugen af det engelske sprog (Preisler, 1999, ss. 57-60).

5.4 Er det danske sprog truet?

Selvom et sprog sagtens kan dø, er det engelske sprog, ifølge Fritz Larsen (1994), ikke ved at slå det danske sprog ihjel. Det er nemlig ikke låneord og andre sproglige forandringer, der dræber et sprog. Kulturelle påvirkninger, som vi ser fra engelsk, er med til at ændre sprog og disse forandringer kan være voldsomme, men de medfører altså ikke sprogdød. Det, der får et sprog til at dø, er simpelthen, at folk holder op med at bruge det. Dette sker som et resultat af tosprogethed, men det kan ikke dermed udledes, at tosprogethed altid fører til sprogdød. To sprog kan sagtens eksistere sideløbende, så længe de begge er tilstrækkeligt udviklede (s. 4). Den engelske påvirkning vil altså, ifølge Larsen (1994), ikke ende med at forårsage det danske sprogs død, uanset hvor kraftig påvirkningen end måtte være. Det engelske sprog har trods alt selv overlevet voldsomme påvirkninger fra både fransk og latin (Larsen, 1994, s. 4). Pia Jarvad konkluderede dog i 2001, at dansk, inden for visse videnskabelige domæner, lider et så alvorligt domænetab, at det danske sprog inden for de områder vil komme til at uddø (Jarvad 2001).

Kapitel 6 – Låneordstyper

På dansk findes der mange forskellige typer låneord. Ligeledes er disse lån defineret og kategoriseret et utal af gange af forskellige eksperter på området. De følgende definitioner er baseret på Knud Sørensens (1995) og Pia Jarvads (1995) litteratur om emnet.

En af de låneordstyper, der er mest iøjefaldende i det danske sprog er **direkte lån**. Det er ord, der importeres til dansk og bibeholder deres oprindelige betydning og stavemåde (Jarvad, 1995, s. 60; Sørensen, 1995, s. 19). Bøjningsformen bliver dog tilpasset det danske sprog, hvilket vil sige at for eksempel et verbum oftest vil få infinitivendelsen -e (Sørensen, 1995, s. 19). En type lån, som kan misfortolkes som værende direkte lån er **citatordene**. Denne type lån dækker over ord, der ikke oversættes til dansk eller får danske endelser. Det vil sige, at citatordet ikke bliver en integreret del af det danske sprog, men bruges udelukkende til at beskrive udenlandske forhold som for eksempel amerikansk politik. Derfor optræder citatord ofte i kursiv eller citationstegn (Jarvad, 1995, s. 66).

En meget normal, men ofte overset, låneordstype er **oversættelseslånet**. Disse er udtryk eller ord, der ser danske ud både i stavning og bøjning, men der er rent faktisk tale om udtryk eller ord, der bliver oversat direkte fra engelsk til dansk uden at miste den originale betydning (Sørensen, 1995, s. 19). Det, der adskiller et oversættelseslån fra en hybrid, er, at alle oversættelseslånets bestanddele er oversat. Et velkendt ord, som mange anser for at være dansk, men som rent faktisk er et oversættelseslån er ordet 'kropssprog' (body language). En **hybrid** derimod er et sammensat ord, der indeholder en kombination mellem et dansk og et engelsk ord. De fleste hybrider vil bestå af et engelsk ord i første led efterfulgt af et dansk ord. For eksempel computerskærm (computer screen). Der er dog også eksempler på det omvendte (Sørensen, 1995, ss. 19-20, ss. 72-73).

Ord, der allerede findes i dansk, som får en ny betydning udover den oprindelige betydning, kaldes **betydningslån**. Ordets nye betydning vil komme fra det udenlandske ords betydning. For eksempel bruges ordet 'overhøre' nu i sammenhængen at 'komme til at høre en samtale', hvor overhøre engang udelukkende blev brugt i betydningen at 'undlade at høre noget'. Denne nye betydning stammer fra det engelske ord 'overhear' (Sørensen, 1995, s. 20). Betydningslån kan ligeledes være, når to ord, der oprindeligt ikke ville kunne sammensættes på dansk, men som ved hjælp af en ny betydning lånt fra engelsk, nu også fungerer på dansk. Et eksempel på dette kan være ordet 'paraplyorganisation' (Sørensen, 1995, s. 76).

En anden påvirkning, engelsk kan have på det danske sprog, kaldes både **syntaktiske lån** (Jarvad, 1995) og **formelle omdannelser** (Sørensen, 1995). Disse begreber dækker over en ændring af danske ord, så de tilpasser sig engelske ords struktur. De er derfor ikke reelle låneord. De opstår på grund af den store eksponering fra engelsk. Et busstoppested kaldes for eksempel nu ofte blot et busstop (bus stop) (Jarvad, 1995, s. 61; Sørensen, 1995, s. 21).

En anden type af lån er **initialord**. Dette navn dækker over forkortelser af engelske udtryk eller organisationer. Mange af disse initialord benyttes ofte af "den almindelige dansker", som for eksempel 'cd' (compact disc) og 'dvd' (digital versatile disc). Pressen er også glad for disse ord på grund af deres korthed, og de optræder derfor ofte i diverse artikler. Dette er ofte navne på organisationer som for eksempel NATO (North Atlantic Treaty Organization) og UNESCO (The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) (Sørensen, 1995, s. 99-100).

Til sidst findes der to typer af ord eller udtryk, der ofte misforstås som værende engelske lån. Dette drejer som om pseudolån og indirekte anglicismer. Et **pseudolån** er et dansk ord, der virker engelsk både i forhold til udtale og stavning, men som reelt set ikke findes på engelsk (Sørensen, 1995, s. 21). Et eksempel på dette er det danske ord 'stationcar', som på engelsk hedder 'estate car' eller 'station wagon'. Pseudolån ord vil med stor sandsynlighed ikke kunne forstås af en engelsktalende person. De **indirekte anglicismer** minder meget om pseudolån og vil sandsynligvis heller ikke kunne forstås af en engelsktalende. Her er der mere tale om låneord, der bliver tillagt en ny udvidet dansk betydning. For eksempel har ordet 'strejke' (strike), som oprindeligt betyder at nedlægge arbejdet, fået en ny betydning og kan nu også benyttes i forbindelsen 'fjernsynet strejker', denne betydning findes ikke på engelsk (Sørensen, 1995, s. 22).

Kapitel 7 – Domænetab

Ole Ravnholt skrev i 2008, at frykten for domænetab i de foregående år havde spillet en central rolle i den sprogpoltiske debat (s. 7). Men domænetab er ikke blot domænetab – der er mere end én måde at forstå begrebet på. Der er nemlig ifølge Ravnholt (2008) to måder at definere domænetab på. På den ene side defineres domænetab som den situation, der opstår, når vi på dansk er ude af stand til at formulere os om et bestemt fagområde som for eksempel IT. På den anden side forstås domænetab som den situation, hvor det danske sprog er mindre anvendt end det engelske sprog inden for et specielt samfundsområde som for eksempel det videnskabelige område. Ravnholt påpeger, at det er den første af de to definitioner, der er den almindelige opfattelse af begrebet – både blandt befolkningen og politikkerne (s. 8). Anna Hultgren (2011) sætter navn på de to forskellige måder at forstå domænetab på. Hun læner sig op ad Ravnholts (2008) to definitioner af domænetab og kalder dem *fagterminologisk tab* (engelsk i dansk) og *sprogskifte* (engelsk i stedet for dansk) (Hultgren, 2011, s. 5). Ifølge Hultgren (2011) er der, ligesom med hønen og ægget, delte meninger om, hvilken af de to former for domænetab, der kom først. Nogle mener, at det fagterminologiske tab fører til, at vi slår over i engelsk, fordi vi mangler danske gloser, mens andre mener, at skiftet til engelsk fører til, at vi ikke udvikler ny fagterminologi (ss. 6-7).

Pia Jarvad konkluderede i 2001, at det danske sprog havde lidt et domænetab inden for de *natuurvidenskabelige-tekniske* fag (Jarvad, 2001). Dette begrundede hun med, at over 85 % af publikationerne på Forskningscenter Risø var skrevet på engelsk, og med at den dansksprogede aktivitet på området var lille (s. 110). Denne konklusion stammer fra en rapport, hvori Jarvad (2001) undersøgte forekomsten af domænetab inden for *videnskabens sprog*. Jarvad undersøgte, hvor mange artikler og bøger der var blevet udgivet på engelsk og dansk i 1990 og 2000 på henholdsvis Forskningscenter Risø og Københavns Universitet. På dette grundlag mener Jarvad altså at kunne konkludere, at det *danske videnskabssprog stagnerer og dør ud* (Jarvad, 2001, ss. 106-113).

Ravnholt (2008) mener dog at kunne forklare, hvorfor der på institutioner som Forskningscenter Risø udgives en lang række publikationer på engelsk. Hvis forskningsartikler udgives på dansk, får de ikke den samme kommunikative gennemslagskraft, som hvis de var skrevet på engelsk. Sagen er, at det engelske sprog kan nå ud til mange flere, end det danske sprog kan. Hvis formålet med en publikation derimod er undervisning eller oplysning til den danske befolkning, er det danske sprog, ifølge Ravnholt (2008), det naturlige valg for forfatterne bag teksterne (s. 9).

Ifølge Hultgrens (2011) to definitioner af domænetab vil Pia Jarvads måde at betragte domænetab altså være koncentreret om fænomenet *sprogskifte*, og man kan dermed sige, at Jarvad (2001) ikke til fulde har undersøgt hele aspektet af domænetab. Hun beskæftiger sig slet ikke med det fænomen, Hultgren kalder *fagterminologisk tab*. Det vil altså sige, at Jarvad (2001) bruger en anden definition end den Ravnholt (2008) betragter som den almindelige opfattelse af domænetab (s. 8). Derudover undersøgte Jarvad (2001), i hvilke domæner et domænetab havde fundet sted, og i hvor stort omfang det havde fundet sted. Undersøgelsen forudsatte altså, at der eksisterede et domænetab, og der blev derfor aldrig sået tvivl om, hvorvidt et sådan tab rent faktisk havde fundet sted. Endvidere dækkede undersøgelsen heller ikke over, hvilke faktorer der havde indflydelse på brugen af engelsk frem for dansk (Ravnholt, 2008, s. 8). Ravnholt (2008) påpeger, at han mener, at det på baggrund af Jarvads (2001) rapport eller andre eksisterende undersøgelser ikke kan bevises videnskabeligt, at det danske sprog er truet af det engelske sprogs påvirkning og dermed domænetab (Ravnholt, 2008, s. 12). Ravnholt (2008) mener derudover, at selvom det engelske sprog spreder sig i Danmark, så sker det ikke på bekostning af det danske sprog. Begge sprog benyttes, men det engelske sprog er ikke dominerende, og der findes stadig et brugbart dansk sprog på alle fagområder (s. 9). Derudover kan videnskaben, ifølge Hultgren (2011), ikke afgøre, hvor stor mængden af engelske låneord skal være, før det danske sprog er truet. Dette afgøres i stedet af holdningerne til låneordene (s.8).

Pia Jarvad (2001) er imidlertid ikke den eneste, der mener, at der er opstået et domænetab inden for en række faglige områder. Denne mening deles af Niels Davidsen-Nielsen (2004, s. 42), der benytter samme definition af domænetab som Jarvad (2001). Ifølge Ravnholt (2008) er denne form for domænetab – engelsk i stedet for dansk – dog ikke et faktisk domænetab, men nærmere en form for parallelsproglighed (s.10). Begrebet parallelsproglighed dækker over en situation, hvor to sprog bruges samtidig inden for ét domæne. Der er altså ikke tale om, at det ene sprog på nogen måde er dominerende over for det andet. Der er derimod tale om to fuldstændigt ligeværdige sprog (Harder, 2008). Hvis man eksempelvis betragter det *naturvidenskabelige-tekniske* domæne gennem en parallelsproglig optik, vil man ifølge Ravnholt (2008) se, at engelsk ikke er *et nødvendigt onde, men et nødvendigt gode* (s. 10).

Kapitel 8 – Sprogpolitik

Ordet sprogpolitik har flere forskellige definitioner alt efter, hvem man spørger. Generelt set kan det siges, at når et land – eller en virksomhed – har en sprogpolitik betyder det, at man bevidst forsøger at kontrollere de sprogforhold, der er gældende².

Når man ser på sprogpolitik, findes der, ifølge Bergenholtz (2003), to overordnede typer af sprogpolitik. Den første type opstår, hvis formålet med en given sprogpolitik er at vælge et eller flere sprog og derved fravælge andre sprog. Denne type kalder Bergenholtz for **generel sprogpolitik** (s. 18). Den anden type opstår, når man ved hjælp af sprogpolitikken skal foretage valg indenfor ét givent sprog. Denne type kalder han **specifik sprogpolitik** (s. 19). Disse to typer kan, ifølge Bergenholtz (2003), deles yderligere op alt efter, hvilke områder de dækker. Den generelle sprogpolitik kan deles op i seks undertyper. Den første type er ved **multisproglighed i en international sammenhæng**, som er, når der skal vælges sprog i store internationale koncerner og/eller organisationer. Den anden type er ved **mono- eller multisproglighed i koncern-, firma-, eller organisationssammenhæng**, som er, når der i for eksempel en større koncern er et behov for at have et andet dokumentationssprog eller arbejdssprog end nationalsproget i det pågældende land, hvor koncernen har base. Dette kan ske, hvis mange medarbejdere eller samarbejdspartnere ikke taler nationalsproget flydende. Den tredje type er **multisproglighed i national eller regional sammenhæng**, som er, når et land med mere end ét officielt sprog skal vælge, hvilket sprog det vil benytte i forskellige offentlige og officielle sammenhænge. Som den fjerde type har vi **multisproglighed i national sammenhæng i relation til sprogundervisning**, som omhandler, hvilke sprogvvalg man har på hvilke klassetrin, og også beslutninger om hvilke sprog, der i relation til dette, fravælges. Den femte type er **forsvar for et eller flere nationalsprog**, som dækker over den type sprogpolitik, der for eksempel føres i Island og også er en del af den nordiske sprogpolitik om fælles sprogudvikling. Den sjette og sidste type er **Angreb på nationalsprog**, hvilket er, når et sprog forbydes ved hjælp af en sprogpolitik, hvilket oftest sker efter intern uro i et land (Bergenholtz, 2003, ss. 18-20).

Til den specifikke sprogpolitik hører ifølge Bergenholtz (2003) kun to undertyper, hvoraf den første er **Generelle forslag til opnåelse af bedre kommunikative vaner**. Dette er, når for eksempel organisationer eller koncerner kommer med forslag, der kan forbedre sproget. Dette kan ske ved, at de kommer med forslag til brugen af fremmedord, komposita, valg af sætningslængde og så videre. Dette omhandler også råd om for eksempel layout og forskellige råd omkring mundtligt sprog. Den anden type er **deskriptive, proskriptive**

² Definition taget fra Den Danske Ordbog

eller præskriptive forslag om konkrete sproglige fænomener. Dette er, når sproglige beslutninger på nationalt eller regionalt niveau træffes af for eksempel et sprognævn, som det er tilfældet i Danmark. Et sådant sprognævn træffer ligeledes beslutninger om grammatiske forhold i nationalsproget, tegnsætning, brug af bindestreger og så videre. Denne type forekommer dog også på virksomhedsniveau, hvis en virksomhed aktivt tager en beslutning om, at et bestemt ord skal bøjes på en bestemt måde i virksomhedens tekster og kommunikation udadtil (Bergenholtz, 2003, ss. 19-20).

I Danmark opereres der med en undertype af den specifikke sprogpolitik, nemlig den hvor deskriptive, proskriptive eller præskriptive forslag om konkrete sproglige fænomener forekommer. De indførte sprogpoltiske tiltag består af Retskrivningsloven og Sprognævnsløven. Vi har altså ikke en sprogpolitik, der for eksempel forbyder brugen af fremmedord. Retskrivningsloven giver Dansk Sprognævn ret til, som de eneste, at fastlægge den danske retskrivning, hvilket vil sige, at det er dem, der bestemmer, hvordan ord skal staves, og hvilke regler der skal være for tegnsætning. Derudover er Dansk Sprognævn ifølge Sprognævnsløven forpligtet til at observere og kortlægge tendenser i det danske sprog og herved udvikle sproget både i form af stavemåder og tegnsætningsregler, men også i form af indførelse af nye ord (Bergenholtz, 2003, ss. 20-21).

8.1 Behøver Danmark en sprogpolitik?

I 2003 blev der på vegne af Kulturministeriet udfærdiget et oplæg kaldet "Sprog på spil – et udspil til en dansk sprogpolitik" (Kulturministeriet). Tidligere formand i Dansk Sprognævn, Niels Davidsen-Nielsen, var en del af arbejdsgruppen bag oplægget, og ifølge ham er der tre grunde til, at Danmark har brug for en sprogpolitik. For det første på grund af den voksende brug af engelsk i både erhvervslivet og den akademiske verden og for det andet på grund af, at der i Danmark nu tales flere forskellige sprog end nogensinde før. Endelig er en sprogpolitik ifølge Davidsen-Nielsen nødvendig, fordi der stilles højere og højere krav til vores engelskkundskaber som følge af det informationssamfund, vi i dag lever i (Jørgensen, 2003). Davidsen-Nielsen understregede, at hvis Danmark ikke fik en sprogpolitik, ville vi miste evnen til at udtrykke os på dansk inden for en række domæner. Hvis dette sker, vil dansk ikke længere være et *komplet sprog*, men i stedet et *reduceret sprog*. Dansk har ifølge Davidsen-Nielsen været et komplet sprog i over hundrede år, hvilket vil sige, at dansk kan bruges til at udtrykke sig inden for alle områder (Jørgensen, 2003). Ifølge Jørn Lund er dansk faktisk et af de hundrede største sprog i verden, målt på hvor mange, der taler sproget, og dansk betragtes dermed som et stærkt sprog. Det danske sprog trues dog af engelsk, når det kommer til domænerne videnskab/teknik, erhvervsliv og underholdning (von Essen, 2011).

Kapitel 9 – Sprogpolitiske udgivelser

Inden for de sidste ti år har Dansk Sprognævn og Kulturministeriet udarbejdet to sprogpoltiske rapporter og et notat om det danske sprogs status. De tre udgivelser – ”Sprog på spil”, ”Sprog til tiden” og ”Dansk sprogs status 2012” – tager alle temperaturen på det danske sprog og vurderer behovet for en dansk sprogpolitik.

De to rapporter, hvoraf den seneste er af størst omfang, opstiller begge en række argumenter for, at dansk er – og skal være – hovedsproget i Danmark. Argumenterne lyder som følger (Kulturministeriet, 2003; Kulturministeriet, 2008):

- De fleste taler og skriver dansk, og derfor kan man ikke bare afskaffe sproget helt (**Det realpolitiske argument**)
- Det danske sprog har en lang historie og tilblivelse og er derved en stor del af den overordnede danske historie (**Det semantisk-kulturelle argument**)
- Dansk er så integreret i danskernes bevidsthed, at det er det mest operative (**Det mentale argument**)
- Dansk bidrager til sproglig mangfoldighed i verdenen (**Det globale argument**)

I de følgende afsnit vil de tre sprogpoltiske udgivelser blive gennemgået. Dette vil danne et grundlag for en senere diskussion, hvor vi vil sætte dette speciales resultater ind i en sprogpoltisk kontekst.

9.1 Sprog på spil – et udspil til en dansk sprogpolitik

I 2003 udgav en intern arbejdsgruppe under Kulturministeriet ”Sprog på spil”, som er et udspil til en eventuel dansk sprogpolitik (Kulturministeriet, 2003). Det blev besluttet, at der skulle ses nærmere på det danske sprogs status, og i hvor høj grad Danmark havde brug for at indføre en sprogpolitik, for at dansk skulle kunne overleve som officielt sprog. Dette var vigtigt, idet det i 2003 var én ud af 20, der var bosat i Danmark, der ikke havde dansk som modersmål, hvilket skyldtes indvandring, stigende globalisering samt internationalisering. Vi bliver derudover oftere end aldrig før eksponeret for fremmedsprog i vores hverdag gennem blandt andet medierne (Kulturministeriet, 2003, s. 3). Arbejdsgruppen understregede i sit udspil, at det er vigtigt at holde sig for øje, at når vi taler om sprog, er det mennesker, vi har med at gøre. Det er mennesker, der taler og skriver et givent sprog. Ofte er de ikke fuldt bevidste om de sproglige regelsæt, der bliver givet fra offentlig side. Netop derfor er det vigtigt for, at en eventuel sprogpolitik skal kunne gennem-

føres, at befolkningen tager et personligt medansvar for sprogudviklingen, hvilket især kan afspejle sig i den sprogbrug, man giver videre til sine børn (Kulturministeriet, 2003, s. 8).

Arbejdsgruppen så på en række områder, hvor det kunne være nødvendigt at indføre en form for sprogpolitik for at styrke det danske sprog. Disse områder var: før skolen, i grundskolen, på de gymnasiale uddannelser, ved forskning på videregående uddannelser, i medierne, i kunsten, i den offentlige sektor, i erhvervslivet, i forbindelse med brugen af sprogteknologi samt ved modersmålsundervisning og dansk som andetsprog. Til hvert område har arbejdsgruppen givet en række anbefalinger, som skal styrke det enkelte område (Kulturministeriet, 2003). Hvis man tager områderne forskning og uddannelse som eksempler, er det ifølge rapporten påvist, at der i det videnskabelige domæne er ved at ske et domænetab, idet der findes langt flere bøger og artikler skrevet på engelsk, end der gør på dansk (Kulturministeriet, 2003, s. 22).

En fordel ved at engelsk er blevet så udbredt på det videnskabelige område er, at dette område er så internationaliseret, at de danske forskere således lettere bliver en del af et større internationalt netværk, de kan gøre brug af i deres videre forskning. Dog er det essentielt, at de danske forskere har et højt niveau i engelsk. En ulempe ved dette domænetab kan være, at de danske forskere har en demokratisk forpligtelse til at dele deres forskning med resten af den danske befolkning. Hvis deres forskning udelukkende er på engelsk, bliver denne formidling vanskeliggjort, da de fleste danskere ikke har de fornødne engelske kundskaber til at kunne forstå den engelske formidling af forskningen (Kulturministeriet, 2003, s. 23).

En anbefaling fra arbejdsgruppen på forskningsområdet lyder som følger:

[Arbejdsgruppen] anbefaler, at formidling af videnskabelige resultater på dansk styrkes. Forskerne bør af de ansvarlige forskningsinstitutioner ansøres til ikke at forsømme formidlings-siden af deres virke [...] Det kan tillige overvejes på uddannelses- og forskningsinstitutioner at indstifte priser for god faglig formidling på linje med universiteternes undervisningspriser.
(Kulturministeriet, 2003, s. 24)

I forbindelse med de gymnasiale uddannelser understreger arbejdsgruppen, at det er essentielt, at eleverne lærer at udtrykke sig mundtligt såvel som skriftlig på dansk. Derudover er det samfundets forventning, at eleverne har disse kompetencer, når de afslutter deres gymnasiale uddannelser (Kulturministeriet, 2003). For dette uddannelsesområde anbefaler arbejdsgruppen, at der arbejdes på, at eleverne lærer at udtrykke sig sprogligt korrekt inden for alle uddannelsens fag (Kulturministeriet, 2003).

9.2 Sprog til tiden – rapport fra sprogudvalget

I 2008 udgav Kulturministeriet endnu en rapport. Denne var udarbejdet af et udvalg under Dansk Sprog-nævn og var væsentligt mere omfattende end "Sprog på spil", der blev til på bare få måneder (s. 6). Rap-porten, der blev igangsat som følge af et folketingsforslag fremsat af Dansk Folkeparti, havde til formål at vurdere, om der skulle udfærdiges en sproglov i Danmark (Kulturministeriet, 2008, s. 13). Derudover havde rapporten til formål at samle op på "Sprog på spil". (Kulturministeriet, 2008, s. 16-17). I rapporten fokuserer udvalget på otte forskellige områder inden for det danske sprog – førskolen, grundskolen og ungdomsud-dannelserne, sprog på de videregående uddannelser og i forskningen, sprog i erhvervslivet, sprogteknologi og terminologi, sprog i det offentlige, sprog i kultur og medier, det nordiske sprogfællesskab samt dansk i EU (Kulturministeriet, 2008).

Det første område, som rapporten undersøgte var førskolen, grundskolen og ungdomsuddannelserne. Her lød udvalgets vurdering, at der havde været en generel forbedring af det danske sprogs status siden "Sprog på spil" fra 2003. Danskfaget var for eksempel i god udvikling, og skoleelevernes læseevner var forbedret (Kulturministeriet, 2008, ss. 20-21). Der blev dog også fundet udfordringer for sprog i Danmark – især de tosprogede børn havde brug for en større indsats (Kulturministeriet, 2008, ss. 34-36). Derudover var frem-medsprogene blevet dårligere stillet på de gymnasiale uddannelser efter gymnasireformen, der dog styr-kede den almindelige sprogforståelse (Kulturministeriet, 2008, s.31).

Udvalget beskrev, at det engelske sprog var i høj udvikling inden for området sprog på de videregående uddannelser og i forskningen, og at 25 % af alle uddannelser blev udbudt på engelsk. Flere universiteter havde dog udviklet en sprogpolitik, og endnu flere var i gang med at udvikle en sådan politik (Kulturministe-riet, 2008, s. 42). Det engelske sprog dominerede på bekostning af andre de fremmedsprog, der var svæk-kede som resultat heraf. Der sås dog en stigning i interesse for arabisk, kinesisk og japansk (Kulturministeri-et 2008, s. 43).

I rapporten fandt udvalget, at det danske erhvervsliv nød godt af globaliseringen. Globaliseringen havde blandt andet medført øget sproglig mangfoldighed, der ikke længere var begrænset til de store virksomhe-der – også de små og mellemstore virksomheder nød godt af den (Kulturministeriet, 2008, s. 60). Derud-over sås en forøgelse inden for engelsk som koncernsprog (Kulturministeriet, 2008, s. 64).

Den store udvikling inden for sprogteknologi og sprogteknologiske programmer gør, at stadig flere får ad-gang til mere viden. Men det var, ifølge rapporten (Kulturministeriet, 2008), vigtigt at opretholde en vis

kvalitet, og en stor indsats er nødvendig, hvis danskerne skulle nyde godt af den nyeste teknologi på deres modersmål (s. 70).

Offentlige skrivelser har længe været påvirket af lange sætninger med forvægt og høje lix-tal. Dertil kommer de til tider svært forståelige fagudtryk. Rapporten (Kulturministeriet, 2008) fandt dog en ændring på dette område, hvor der nu fandtes moderne sprogvejledninger med det formål at gøre offentlige skrivelser lettere at læse og forstå for borgerne (s. 90).

Globaliseringen påvirker, ifølge ”Sprog til tiden”, det danske sprog i kultur og medier, og det er derfor nødvendigt, at danskerne følger denne udvikling og udvikler deres sproglige evner (Kulturministeriet, 2008, s. 96). I denne forbindelse er det nødvendigt, at danskerne genfinder glæden ved deres sprog og derved ønsker at bidrage til en positiv udvikling af det danske sprog (Kulturministeriet, 2008, s.97-98).

Rapporten viste, at selvom det nordiske sprogfællesskab burde være blevet styrket som resultat af blandt andet Helsingforsaftalen fra 1952 og et *dynamisk nordisk samarbejde*, var dette ikke tilfældet. Danskernes færdigheder inden for de nordiske sprog var derimod blevet svækket over de sidste 20-30 år (Kulturministeriet, 2008, s.112).

På trods af at dansk er et officielt sprog i EU, beskriver ”Sprog til tiden”, at størstedelen af danske embedsmænd foretrækker at tale engelsk for at undgå misforståelser og fejloversættelser (Kulturministeriet, 2008, s.118). Derudover var det kun de såkaldte keredokumenter, der blev oversat til alle de officielle EU-sprog, hvilket vil sige, at færre dokumenter oversættes til dansk. Men i stedet for at opleve et domænetab på området, har det danske sprog rent faktisk oplevet en *domænevinding* i form af ny terminologi (Kulturministeriet, 2008, s.119).

For alle disse otte beskrevne områder har udvalget bag rapporten formuleret anbefalinger. I forbindelse med førskolen, grundskolen og ungdomsuddannelser anbefalede udvalget blandt andet en obligatorisk børnehaveklasse, en undersøgelse af sprogdannelsen hos børn og unge samt at alle gymnasieelever har mulighed for at vælge tre eller fire fremmedsprog (Kulturministeriet, 2008, ss. 36-39). I forbindelse med sprog på de videregående uddannelser og i forskningen anbefaler udvalget blandt andet, at de danske universiteter udvikler en sprogpolitik, at undervisningssprog fastlægges på forhånd for de forskellige uddannelser, at den engelsksprogede undervisning overvåges og evalueres samt en undersøgelse af det sproglige niveau af undervisning på engelsk (Kulturministeriet, 2008, ss.54-55). For sproget i erhvervslivet anbefales

det, at virksomhedernes vigtige oplysninger i forbindelse med løn og lignende udfærdiges på dansk, at der oprettes redskaber til styrkelse af sproglig mangfoldighed, og at den sproglige situation medtages i arbejdspladsvurderingerne (Kulturministeriet, 2008, s. 66). I forbindelse med sprogteknologi og terminologi fremsættes blandt andet en anbefaling om, at der oprettes en national termbank, der indeholder nye termer og deres oversættelse til engelsk og andre relevante sprog (Kulturministeriet 2008, s. 82). For sprog i det offentlige rum anbefales det blandt andet, at der udarbejdes definitioner af fagudtryk, endvidere bør disse fagudtryk gøres tilgængelige for offentligheden i en termbank. Derudover anbefales det, at offentlige skrivelser bliver mere præcise med hensyn til genre (Kulturministeriet 2008, s. 93). Anbefalingen for sprog i kultur og medier lyder blandt andet på, at der oprettes et bedre udvalg af uddannelser i det danske sprog, og at der skal gennemføres en kampagne med det formål at øge glæden for det danske sprog (Kulturministeriet, 2008, ss. 108-109). I forbindelse med det nordiske sprogfællesskab anbefales det blandt andet, at Danmark lever op til Den Nordiske Sprogdeklaration fra 2005 på alle uddannelsesniveauer, og at der blandt de danske eksamenstekster skal kunne findes tekster på de andre nordiske sprog (Kulturministeriet 2008, s.115). Endeligt anbefaler udvalget, at man i forbindelse med dansk i EU bibeholder det danske sprog som officielt EU-sprog samt at Danmark støtter EU's initiativ angående flersproglighed (Kulturministeriet 2008, s.125).

9.3 Dansk sprogs status 2012

Dette notat samler op på udviklingen siden "Sprog til tiden". De områder, Dansk Sprognævn mener, spiller den største rolle for dansk sprogs status fremhæves i notatet. Disse områder er dansk som undervisningssprog i grundskolen og ungdomsuddannelserne, dansk som undervisningssprog på de videregående uddannelser, dansk i forhold til undervisningen i andre sprog, dansk i EU, dansk i det offentlige samt dansk sprogteknologi (Dansk Sprognævn, 2012, ss. 17-18). På baggrund af dette notat konkluderer Dansk Sprognævn, at det danske sprog er under et tiltagende pres (Dansk Sprognævn, 2012, s. 1). De danske universiteters brug af engelsk som undervisningssprog sender et signal til befolkningen om, at dansk har lavere status end engelsk. Dette er blandt andet med til at sætte det danske sprog under pres (Dansk Sprognævn, 2012, s. 7).

I forbindelse med dette notat fremsættes ligeledes en række anbefalinger. Helt overordnet set anbefales det, at lovgivninger og strategiske tiltag koordineres, således at de ikke modarbejder hinanden. Derudover anbefales det, at der regelmæssigt gøres status over det danske sprog (Dansk Sprognævn, 2012, s. 1).

Mere specifikt har dette notat også anbefalinger til hvert af de behandlede områder. Vedrørende dansk som undervisningssprog i grundskolen og ungdomsuddannelserne anbefales det, at man er meget op-

mærksom på, at danskundervisningen ikke svækkes som resultat af indsatsen for at styrke det engelske sprog. Angående dansk som undervisningssprog på de videregående uddannelser giver notatet en anbefaling om, at hvert enkelt universitet redegør for, hvordan det danske fagsprog sikres. I forbindelse med dansk i forhold til undervisningen i andre sprog anbefales en undersøgelse af, hvorvidt nabosprogsforståelsen og fremmedsprogsundervisningen kan styrkes ved at inddrage svensk og norsk i undervisningen. Vedrørende dansk i EU anbefales det, at der gøres en stor indsats for, at dansk bruges, hvor det er muligt i EU. I forbindelse med dansk i den offentlige sektor anbefaler notatet, at der lægges vægt på et korrekt og forståeligt dansk i offentlige institutioner. Angående dansk sprogteknologi anbefales det, at der sættes stort ind på at udvikle ny dansk sprogteknologi (Dansk Sprognævn, 2012, ss. 17-18).

9.4 Sprogpolitiske tiltag

I kølvandet på de to sprogpolitiske rapporter fra 2003 og 2008 så vi en række politiske tiltag. I 2003 iværksatte den daværende regering en række initiativer til styrkelse af det danske sprog. Året efter blev der bevilliget midler til en reorganisering af Dansk Sprognævn. Sproget.dk er et af resultaterne af denne bevilling, der havde til formål at styrke det danske sprog yderligere (Dansk Sprognævn, 2012, s. 4). Samme år udgav Kulturministeriet på vegne af regeringen en sprogpolitisk redegørelse, der beskrev både gennemførte og nye initiativer på sprogområdet. For eksempel beskrives et initiativ til at styrke gymnasieelevers sprogforståelse og dermed studiekompetencer – dette initiativ blev indført i 2005 (Kulturministeriet, 2004, s. 6). Derudover blev et millionbeløb afsat til udvikling af en sprogteknologisk ordbog med det formål at hjælpe de danske sprogbrugere (Kulturministeriet, 2004, s. 10). I 2009, som et resultat af anbefalingen i ”Sprog til tiden”, blev der afsat en million kroner over tre år til en kampagne med det formål at øge danskernes glæde ved deres modersmål (Dansk Sprognævn, 2012, s. 4). Denne kampagne er i skrivende stund endnu ikke blevet evalueret.

Det skal dog tilføjes, at der på trods af alle disse rapporter, redegørelser og politisk tilslutning rent faktisk aldrig er blevet lovgivet på området. Det er altså aldrig lykkedes politikkerne at gøre disse mange anbefalinger til lovgivning (N. Davidsen-Nielsen, 2009, ss. 10-47). Ifølge Niels Davidsen-Nielsen (2009) viser den sproglige udvikling dog, at en landsdækkende sprogpolitik ikke fungerer uden lovgivende bestemmelser, men derimod bliver ignoreret og glemt (N. Davidsen-Nielsen, 2009, s. 26).

4. del: Empiriske data

Kapitel 10 – Den indsamlede empiri

Den indsamlede empiri vil i det følgende blive præsenteret. Først vil hver enkelt respondent kort blive præsenteret, dernæst vil en forklaring af anvendelsen af de behandlede låneord blive fremstillet. Afslutningsvis vil vi gennemgå fællestrækkene for de tre uddannelsesgrupper. Transskriptioner af alle ni interviews foreligger som bilag 6.

10.1 Gennemgang af respondenter

Respondent 1

Respondent 1 er en kvinde i aldersgruppen 40-59 år, og hun har en kort videregående uddannelse. Respondenten har en generel god forståelse for de engelske lån. Hun har dog sværere ved at forstå de termer, der er mere tekniske. Respondenten har imidlertid ingen problemer med at forstå det tekniske bagtermerne, så snart hun modtager en dansk forklaring af udtrykkene. Hun giver under interviewet udtryk for, at hun er positiv over for den engelske påvirkning, såfremt den er passende i den kontekst, den forekommer i. Respondenten giver dog også udtryk for, at hvis påvirkningen overdrives, kan teksten virke for *smart* og *poppet*.

Respondent 2

Respondent 2 er en kvinde i aldersgruppen 20-39 år, og hun har en erhvervsuddannelse. Respondenten har svært ved at forstå de engelske lån, både de direkte og de indirekte. Hun har brug for en forklaring af udtrykkene for at kunne forstå teksten som helhed. Som udgangspunkt virker respondenter positiv over for de engelske låneord. Hun giver dog også udtryk for, at hun vil foretrække, at der medfølger en dansk forklaring til dem.

Respondent 3

Respondent 3 er en kvinde i aldersgruppen 20-39 år, og hun har en mellemlang videregående uddannelse. Respondenten giver udtryk for en manglende interesse for det tekniske område, og dette virker til at påvirke hendes forståelse af de engelske låneord. Det er med andre ord respondentens manglende interesse, snarere end hendes engelskkundskaber, der gør, at hun ikke har sat sig ind i låneordenes betydning. Generelt virker respondenter indifferent over for engelsk påvirkning af det danske sprog, dog synes hun, at det virker mere naturligt i det tekniske domæne end andetsteds.

Respondent 4

Respondent 4 er en kvinde i aldersgruppen 60+, og hun har en kort videregående uddannelse. Respondenten er generelt dygtig til at ræsonnere sig frem til betydningen af de oversættelseslån, som hun ikke kender i forvejen. Derimod har hun svært ved de direkte lån, der er tekniske. Respondenten har ikke noget imod de engelske låneord, men foretrækker danske ord, hvis de findes.

Respondent 5

Respondent 5 er en mand i aldersgruppen 60+, og han har en lang videregående uddannelse. Respondenten har en god forståelse af stort set alle de engelske lån i interviewteksterne. Han har derfor ikke brug for yderligere forklaringer for at kunne forstå interviewteksterne til fulde. Respondenten fortæller, at han tidligere har været meget beskyttende over for det danske sprog og forsøgt at bruge danske termer, men nu har han opgivet og accepteret, at de engelske lån er her for at blive.

Respondent 6

Respondent 6 er en mand i aldersgruppen 40-59 år, og han har en lang videregående uddannelse. Respondenten forstår eller kan ræsonnere sig frem til betydningen af langt de fleste af de engelske lån. Han har derfor ingen problemer med at forstå interviewteksterne. Respondenten giver udtryk for, at konteksten er altafgørende for, om engelske lån er acceptable i det danske sprog. Generelt er respondenter glad for det danske sprog og ønsker det bevaret, men han er ikke afvisende over for den engelske påvirkning, når det gælder nye ord.

Respondent 7

Respondent 7 er en mand i aldersgruppen 60+, og han har en erhvervsuddannelse. Respondenten var kort før interviewet blevet opereret for grå stær og kunne derfor ikke læse de medbragte interviewtekster. Vi blev først informeret om dette ved interviewets start, men valgte at gennemføre interviewet. I stedet for at respondenter læste interviewteksterne selv, læste interviewer eksempler op fra teksten, som så blev gennemgået og spurgt ind til. Efter interviewet har vi gennemlyttet optagelsen, og det er vores vurdering, at interviewet trods den anderledes fremgangsmåde stadig kan anvendes i dette speciale.

Respondenten har svært ved at forstå de engelske lån, der optræder i interviewteksterne, men det øgede forståelsen, da disse ord blev forklaret. Dog bar den manglende forståelse også præg af en manglende interesse for emnet, hvilket også blev tydeliggjort gennem interviewet. Respondentens generelle holdning til

de engelske lån i danske sprog er forholdsvis positiv, idet han er af den holdning at man ikke kan bremse den naturlige udvikling. Dog vil han foretrække, at man benyttede danske termer, såfremt dette var muligt.

Respondent 8

Respondent 8 er en mand i aldersgruppen 20-39 år, og han har en længere videregående uddannelse. Respondenten har en god forståelse af størstedelen af de engelske lån i interviewteksterne – de udtryk der volder problemer er initialordene. Respondenten giver udtryk for en ambivalent holdning med hensyn til den engelske påvirkning af det danske sprog. Han ønsker både at bevare sit modersmål, men kan også se det praktiske i, at alle taler det samme sprog – engelsk.

Respondent 9

Respondent 9 er en kvinde i aldersgruppen 40-59 år, og hun har en erhvervsuddannelse. Respondenten forstår de mest almindeligt brugte låneord, men har svært ved de låneord, hun ikke har mødt før. Respondenten har generelt en negativ holdning til den engelske indflydelse på det danske sprog. Hun er dog mest negativt indstillet over for brugen af engelske ord i tilfælde, hvor der findes danske ord for det samme.

10.2 Behandlede låneord

Ved gennemgang af alle ni interviews ses det, at ikke alle de 55 understregede ord blev behandlet i interviewene. Der er imidlertid elleve af låneordene, der blev behandlet i alle ni interviews. De elleve ord optræder ikke under alle de forskellige låneordstyper, idet typerne formel omdannelse, betydningslån og initialord ikke er repræsenteret.

Vi har udfærdiget et skema, hvori respondenternes forståelse af de elleve ord, der omtales i samtlige interviews, kan aflæses. Forståelsen er opdelt i tre kategorier: K for kender, I for kender ikke og G for genkender efter forklaring. Skemaet er udfærdiget således, at man kan aflæse respondenternes individuelle resultater samt deres resultater på gruppeniveau. Det vil sige, at hvis man ser på den enkelt respondent, kan denne maksimalt få elleve K'er, og hver uddannelsesgruppe kan dermed maksimalt få 33 K'er. Skemaet foreligger som bilag 7.

10.3 Uddannelsesgrupperne

De ni respondenter er, som nævnt tidligere, udvalgt således, at vi har tre med en lang videregående uddannelse, tre med en kort eller mellemlang videregående uddannelse og endelig tre med en erhvervsuddannelse. I det følgende vil vi kort gennemgå de forskellige fællestræk for disse tre uddannelsesgrupper.

10.3.1 Respondenter med en lang videregående uddannelse

Alle tre respondenter i denne gruppe er mænd, og respondenterne i aldersgruppen 60+ har en teknisk uddannelse. Denne respondent færdedes sikkert inden for det tekniske domæne og havde derfor en naturlig tilgang til interviewteksterne og den type terminologi, han blev præsenteret for i de tre interviewtekster. Derfor vurderer vi, at respondentens uddannelsesmæssige baggrund har indflydelse på hans kompetencer inden for det tekniske domæne og dermed hans forståelse af de gloser, der optræder i interviewteksterne.

Fælles for de tre respondenter er, at de alle har en god forståelse af de engelske låneord, se eventuelt bilag 7. Derudover har de en god evne til at ræsonnere sig frem til betydningen af de udtryk, der trods alt skabte forståelsesmæssige problemer. Den type låneord, der giver disse respondenter de største forståelsesproblemer, er initialordene. Dog virkede det ikke til, at disse problemer påvirkede den overordnede forståelse af interviewteksterne.

Generelt havde denne gruppe respondenter en positiv holdning til den engelske påvirkning af det danske sprog. Dog var de alle enige om, at man trods alt bør værne om det danske sprog. To ud af tre respondenter giver udtryk for, at engelske lån er naturlige inden for det tekniske domæne, men at de helst ser, at de udebliver inden for de mere gængse domæner.

10.3.2 Respondenter med en kort eller mellemlang videregående uddannelse

Alle tre respondenter i denne gruppe er kvinder – to med en kort videregående uddannelse og en med en mellemlang videregående uddannelse. Desuden er de to respondenter med en kort videregående uddannelse uddannet inden for det engelske sprog.

Fælles for alle tre respondenter er, at de ikke har en negativ holdning til det engelske sprogs påvirkning på det danske sprog, så længe det er i en teknisk kontekst. Når det kommer til andre domæner, er de mere beskyttende over for det danske sprog og foretrækker danske udtryk. Når det kommer til forståelsen af de engelske lån, er det især de direkte lån og initialordene, der volder respondenterne i denne gruppe pro-

blemer. Alle tre respondenter har en evne til at ræsonnere sig frem til betydningen af oversættelseslån. Desuden har alle tre respondenter det til fælles, at de alle i løbet af interviewet benytter engelske ord i ellers danske sætninger.

De to respondenter med en kort videregående uddannelse (nr. 1 og 4) – som også tilhører de to ældste aldersgrupper – synes at mene, at teksterne bliver for *smarte* og *poppede*, når den engelske påvirkning efter deres mening bliver for stor. Ligeledes får vi i løbet af vores interviews med respondent 1 og 4 opfattelsen af, at deres sproglige baggrund påvirker deres tilgang til både det engelske og det danske sprog. Denne opfattelse bunder i, at vi kan genkende vores egne sproglige overvejelser i deres udtalelser.

10.3.3 Respondenter med en erhvervsuddannelse

Denne gruppe består af to kvinder samt en mand. Det er vores vurdering, at ingen af respondenterne har en uddannelse, der er hverken sproglig eller teknisk, som påvirker resultaterne af disse interviews.

Fælles for de tre respondenter i denne gruppe er, at de har svært ved at afkode betydningen af langt de fleste af de engelske lån i interviewteksterne, se eventuelt bilag 7. De har dog ikke problemer med at forstå de udtryk, der ofte optræder i en ikke-teknisk kontekst som for eksempel 'internet', 'e-mail' og 'date'.

For denne gruppe respondenter er det tydeligt, at jo ældre respondenter er, jo mere negativt indstillet er vedkommende over for den engelske påvirkning af det danske sprog. Dog er alle tre afklaret med udviklingen og udtrykker en bevidsthed om, at denne udvikling ikke kan stoppes.

5. del: Analyse og diskussion

Kapitel 11 – Analyse af resultaterne

For at gøre det mere overskueligt har vi valgt at opdele analysen, som vi vil foretage på baggrund af de afholdte interviews, i to dele. Den første del af analysen vil omhandle forståelse, og den anden vil omhandle holdning. I analysen af forståelsen vil vi se på, hvilke ord der skaber forskelle, både på det individuelle plan og i forhold til uddannelsesgrupperne. Efterfølgende vil vi behandle de forskellige uddannelsesgruppers forståelse af de tre interviewtekster som helhed. Dernæst vil analysen af respondenternes holdning påbegyndes. Her bliver respondenternes holdning til de engelske låneord i de udvalgte interviewtekster analyseret, og dernæst vil deres holdning til engelske lån i det danske sprog generelt blive analyseret. Denne analyse af holdning vil, som vi så det med forståelsen, blive bygget på de enkelte uddannelsesgrupper. Endeligt vil vi kort se på, hvorvidt der er andre faktorer end uddannelse, der har haft indflydelse på vores empiri, indsamlet fra de enkelte respondenter.

Som nævnt i afsnit 10.2 er det udelukkende elleve af de understregede låneord, der er blevet talt om i forbindelse med samtlige interviews. Derfor er det disse ord, vi tager udgangspunkt i, når det kommer til forståelse af de enkelte ord. Hvor det samlede antal låneord (55) vil blive medtaget i analysen, når det kommer til tekstforståelse og holdning til de engelske låneord.

11.1 Forståelse

I dette afsnit vil vi behandle respondentgruppernes forståelse både af de enkelte låneord og af interviewteksterne som helhed.

11.1.1 Forståelse af enkelte låneord

I det følgende vil vi udelukkende beskæftige os med de elleve ord, nævnt i afsnit 10.2, der er repræsenteret i samtlige ni interviews. Ved hjælp af disse elleve ord vil vi fastslå, hvilke ord og låneordstyper der skaber forståelsesproblemer både på individuelt og gruppeniveau. I forbindelse med dette afsnit vil det være nyttigt at gøre sig bekendt med tabellen over behandlede låneord, der foreligger som bilag 7.

Ud af de elleve ord er der to ord, der blev forstået af alle ni respondenter. Det drejer sig om to direkte lån – 'internet' og 'mail'. De to ord, der forårsagede de største forståelsesproblemer, var et direkte lån og en

hybrid – henholdsvis 'tablet' og '4G-version'. Hvis vi ser på de enkelte respondents forståelse af disse to ord, viser det sig, at de alle – med undtagelse af respondent 1 – forstår begge ord lige godt eller dårligt.

Vi kan udlede af vores resultater, at det er de mest gængse ord blandt de elleve ord, som respondenterne forstår bedst. Hvis vi for eksempel ser på de to ord 'internet' og 'mail', kan vi se ud fra respondenternes udsagn, at de ikke ser det nødvendigt at kommentere dem. Det er vores vurdering, at respondenterne ikke ser et behov for at kommentere disse ord, fordi ordene er dagligdagsord, de ikke anser for at være engelske lån. Disse to ord har eksisteret i det danske sprog længe og er så integrerede, også med hensyn til bøjning og udtale, at de betragtes som danske ord. Derimod kan vi se, at et ord som 'apps', der i interviewtekst 2 nævnes i forbindelse med 'internet' og 'mail', skaber et større behov hos respondenterne for at forklare ordet og give en årsag til, hvorfor de kender og forstår det. For eksempel siger respondent 3 *"[...]apps bliver sagt af alle. Så det er bare et common ord, man bare bruger"* (bilag 6c, side 127, linje 37-38), og respondent 6 siger *"Og apps [...] er næsten indbegrebet af [...] programmerne, der kan være på en smartphone"* (bilag 6f, side 156, linje 1-2). Det er denne type kommentarer, vi ser i otte af ni interviews. I det niende interview kender respondenterne ikke ordet 'apps'.

De store forskelle i forbindelse med forståelsen af de enkelte ord viser sig imidlertid først, når vi ser på, hvordan de bliver forstået på uddannelsesniveau. Her kan vi udlede fra vores resultater, at jo højere uddannelse respondenterne har, jo bedre forståelse har de af de enkelte låneord (jf. bilag 7). Vi vil i det følgende undersøge, hvilke låneordstyper der skaber forståelsesproblemer, og hvilke låneordstyper der ikke gør.

Respondentgruppen med lange videregående uddannelser kender 31 ud af de 33 låneord. Respondent 5 genkender først to af ordene – 'tablet' og '4G-version' – efter han har modtaget en forklaring på dem. Vi vurderer, at dette behov for forklaring skyldes respondentens alder kombineret med, at begge ord dækker over nyere teknologier, som han ikke er stødt på før.

Respondentgruppen med korte eller mellemlange videregående uddannelser kender 21 ud af 33 låneord. Det vil sige, at godt en tredjedel af låneordene ikke umiddelbart bliver genkendt af respondenterne i denne gruppe. Denne tredjedel er ligeligt fordelt mellem ord, respondenterne ikke kender og ord, de genkender efter en forklaring. Hvis man ser på de enkelte respondenter i denne gruppe, viser vores resultater, at respondent 3 og 4 hver kender seks ud af de elleve ord, hvorimod respondent 1 kender ni ord. Vi vurderer, at denne forskel skyldes respondent 1's sproglige uddannelse kombineret med hendes alder. Derudover ejer

respondenten en smartphone, hvilket må formodes at bidrage til hendes forhåndsviden om emnet og dermed forståelsen for de enkelte ord.

Respondentgruppen med erhvervsuddannelser kender 16 ud af de 33 låneord, hvilket vil sige, at godt halvdelen ikke kendes eller først genkendes efter forklaring. I denne gruppe ses den største forskel respondenterne imellem. Den største forskel ses mellem respondent 7 og 9, hvor respondent 7 kun kender to af elleve mulige og respondent 9 kender otte af elleve mulige. Respondent 9's kendskab til de elleve låneord stammer ifølge hendes eget udsagn fra hendes familie: *"[...]jeg kender mange af ordene [...] men det gør jeg i kraft af min søn"* (bilag 6i, side 189, linje 4-5).

11.1.1.1 De problemskabende initialord

Hvis vi ser på alle 55 låneord repræsenteret i interviewteksterne, kan vi se, at det er initialordene VPN, NFC og WiFi, der skaber flest forståelsesproblemer for respondenterne. Respondenterne med en lang videregående uddannelse klarer sig dog langt bedre i forbindelse med denne type ord end respondenterne i de to andre grupper. Hvis vi tager ordet 'VPN' som eksempel, lyder kommentaren fra respondent 6, som tilhører gruppen med lange videregående uddannelser, *"[...] det er faktisk en [...]sikret adgang, en elektronisk adgang til [...] et domæne."* (bilag 6f, side 157, linje 11). Modsat respondent 1, der siger: *"VPN, det ved jeg overhovedet ikke, hvad er"* (bilag 6a, side 104, linje 23-24), og respondent 9, der i forbindelse med et spørgsmål om, hvorvidt hun ved, hvad VPN er svarer *"Det ser sørme fint ud, gør det. Jeg ville ikke ane det"* (bilag 6i, side 181, linje 19). Disse tre udtalelser er repræsentative for hver af de tre uddannelsesgrupper.

I forbindelse med initialordene er det tydeligt, at det hos respondenterne med en lang videregående uddannelse i højere grad var ordene bag forkortelserne, der gav årsag til problemer, end hvad forkortelsen egentlig dækkede over. Respondenterne i de to andre uddannelsesgrupper udviste ikke videre interesse for, hvad forkortelserne dækkede over.

11.1.2 Forståelse af interviewteksterne som helhed

I følgende afsnit vil vi undersøge, hvorvidt respondentgruppernes forståelse af de enkelt understregede låneord påvirker deres forståelse for interviewteksterne som helhed.

Generelt kan vi sige om respondenterne med en lang videregående uddannelse, at de har en god forståelse for de tre interviewtekster som helhed. Dette stemmer overens med deres høje grad af forståelse af de

enkelte låneord i interviewteksterne. De få ord, respondenterne i denne gruppe ikke forstår, giver ikke årsag til problemer med at forstå den samlede tekst, da respondenterne er i stand til at ræsonnere sig frem til betydningen bag. For eksempel svarer respondent 6 følgende på spørgsmålet, om hvorvidt han ved, hvad et frontkamera er: *"Altså, nu kan jeg jo læse mig til, hvad det er, ik'. Eller, jeg kan forstå, hvad det er"* (bilag 6f, side 160, linje 10). Ligeledes udviser respondent 5 evnen til at afkode betydningen bag et ord, han aldrig er stødt på før: *"Og pixelamok er for mig et fremmedord, men jeg forstår godt hvad det betyder"* (bilag 6e, side 147, linje 41). Denne måde at ræsonnere sig frem til betydningen bag de ukendte ord er gennemgående i de tre interviews med respondenterne i denne gruppe, og det er med til at bidrage til deres høje forståelse for interviewteksterne som helhed.

Når det kommer til respondenterne med korte eller mellemlange videregående uddannelser er det vanskeligt ud fra vores resultater at udlede noget generelt, da de tre respondenter i høj grad adskiller sig fra hinanden. Vi kan dog se en tendens til, at disse respondenter ikke forsøger at ræsonnere sig frem til betydningen bag de låneord, de ikke forstår, men i stedet springer dem over. For eksempel siger respondent 1 i forbindelse med 'VPN', som er et ord, hun ikke kender: *"Ja, altså, jeg ville bare springe ordet over, for jeg ville ikke ane, hvad det betød"* (bilag 6a, side 104, linje 31). Denne mangel på ræsonnement påvirker deres forståelse for de tre interviewtekster som helhed. Der er imidlertid også elementer, der påvirker denne gruppes forståelse for interviewteksterne som helhed i en positiv retning. For eksempel viser vores resultater, at respondenterne i denne gruppe forstår mange af de enkelte låneord, som de betragter som gængse. Dette kommer for eksempel til udtryk, når respondent 3 siger: *"Jeg tror bare, at det er fordi alle ved, hvad en e-mail er"* (bilag 6c, side 126, linje 10).

Generelt kan vi se, at respondenterne med en erhvervsuddannelse har en ringere forståelse for interviewteksterne som helhed end de to andre uddannelsesgrupper. Dette afspejler sig også i, at disse respondenter generelt set udviser flere forståelsesproblemer i forbindelse med de enkelte låneord i de tre interviewtekster. Derudover lader det til, at denne respondentgruppe ikke i samme grad som de to andre grupper forsøger at ræsonnere sig frem til betydningen bag de ord, de ikke umiddelbart forstår. Dette kommer blandt andet til udtryk, når respondent 9 siger: *"[...] der er sådan nogle tavle-pc'er og notepad og sådan noget, jeg aner ikke, hvad det er [...] det er jo sådan noget jeg skøjter hen over"* (bilag 6i, side 181, linje 12-13). Vores resultater for de to andre uddannelsesgrupper viser ellers, at et ord som tavle-pc er et ord, de fleste af respondenterne forsøger at ræsonnere sig frem til, hvis de ikke i forvejen kender det.

11.1.3 Konkluderende bemærkninger

Hvis vi holder de tre respondentgrupper op mod hinanden, viser vores resultater, at jo højere uddannelse respondenterne har, jo større forståelse har de af de enkelte låneord. Derudover påvirker antallet af forståede låneord forståelsen for interviewteksterne som helhed. Det vil sige, at jo færre ord respondenterne forstår, jo sværere er det for dem at forstå interviewteksten som helhed.

Vi vurderer, at respondentgrupperne ikke har de store problemer med kodeveksel mellem dansk og engelsk. Dette kan ses i lyset af Bent Preislers undersøgelse fra 1999, der viste, at størstedelen af danskerne ikke havde problemer med sådant kodeveksel. I denne undersøgelse fandt Preisler, at 20 % af danskerne, de såkaldte engelsksvage, ikke kunne skifte mellem engelsk og dansk (Preisler, 1999, ss. 57-60). I forhold til respondenterne i vores undersøgelse, vurderer vi, at kun én respondent (respondent 7) kan betegnes som engelsksvag. De resterende otte respondenter udviste ikke tegn på generelt at have problemer med kodeveksel.

11.2 Holdning

Vi vil nu beskæftige os med respondentgruppernes holdning til engelske låneord. Først vil vi undersøge respondenternes holdning til de enkelte låneord i interviewteksterne, og dernæst vil vi se på deres generelle holdning til engelske låneord i det danske sprog.

11.2.1 Holdning til interviewteksternes låneord

I det følgende vil vi belyse respondentgruppernes holdning til låneordene i interviewteksterne.

Respondentgruppen med lange videregående uddannelser er generelt positivt indstillet over for de engelske låneord, der optræder i interviewteksterne. Alle respondenterne i denne gruppe giver udtryk for, at grunden til at de er positivt stemte over for interviewteksternes låneord skyldes teksternes tekniske karakter. Et eksempel på dette kan ses, når respondent 8 udtrykker følgende: *"[...] der er jo mange af de her, der mangler i det danske sprog [...] så ja, der er jo ikke så meget andet at gøre end at bruge det engelske ord"* (bilag 6h, side 178, linje 25-27). Dog giver alle tre respondenter udtryk for, at de ville anvende et dansk ord i de tilfælde, hvor et sådant allerede eksisterer. Dette stemmer overens med en undersøgelse udført af Pia Jarvad i 1995. Denne undersøgelse viste, at de deltagende respondenter var negativt stemte over for engelske låneord, hvor der i forvejen fandtes et tilsvarende dansk ord (Jarvad, 1995, ss. 115-135). For eksempel

udtaler respondent 5, da han bliver spurgt, om hvorvidt 'hybrid' er et ord, han ville selv bruge: *"Nej, det tror jeg ikke, jeg ville"* (bilag 6e, side 144, linje 14).

Respondentgruppen med korte eller mellemlange videregående uddannelser er generelt positive over for låneordene i interviewteksterne. I alle tre interviews kan vi imidlertid se eksempler på en ambivalent holdning til, hvornår det er acceptabelt at bruge de engelske lån, og hvornår vi skal holde os til de danske. Derudover er det vanskeligt at udlede nogle generelle konklusioner for denne respondentgruppe, da de adskiller sig fra hinanden på væsentlige punkter.

I respondentgruppen med erhvervsuddannelser finder vi den eneste af vores ni respondenter (respondent 9), der udviser en decideret negativ holdning til de låneord, der optræder i interviewteksterne. Dog kan vi ud fra vores resultater se, at hun stort set udelukkende er negativ over for de direkte lån. Dette stemmer overens med Fritz Larsens undersøgelse, der viser, at danskerne er mest positive over for indirekte lån som for eksempel oversættelseslån (Larsen, 1999, ss. 34-35). Det er, i tråd med Pia Jarvads teori, vores opfattelse, at respondenterne ikke opfatter for eksempel oversættelseslån og betydningslån som værende engelske låneord (Jarvad, 1995, s. 103). Dette kan ses, da respondenterne henviser til betydningslånet 'skyde billedserier' som *"to danske ord"* (bilag 6i, side 187, linje 24). De to andre respondenter i denne gruppe er ikke lige så positivt stemt over for de engelske lån i de tre interviewtekster, som de to andre respondentgrupper, men er heller ikke direkte negativt stemt. Dog er der ingen tvivl om, at de foretrækker danske ord, hvor de findes, eller at de engelske ord bliver forklaret. For eksempel siger respondent 2: *"Det gør mig ikke noget at de bruger det engelske udtryk, men det er måske sådan lige, skriver i parentes eller et eller andet"* (bilag 6b, side 122, linje 33-34). Derudover er det vores vurdering, at interviewteksternes tekniske karakter har indflydelse på respondenterne accept af låneordene.

11.2.2 Den generelle holdning til engelske låneord i dansk

Udover respondenterne holdning til de understregede låneord i interviewteksterne, har vi også fundet det relevant at se nærmere på respondenterne generelle holdning til den engelske påvirkning af det danske sprog. Det er her vigtigt at huske, at det, når respondenterne bliver spurgt direkte til deres holdning, er deres bevidste holdning til engelsk, der måles, og at respondenterne derfor kan fremstå som mere positive over for den engelske påvirkning, end de egentlig er (Kristiansen, 2009, ss. 100-104).

Respondenterne i gruppen med lange videregående uddannelser udviser alle en høj grad af accept over for de engelske udtryks indtog i det danske sprog. For eksempel siger respondent 6: *"Jeg har ikke noget imod, at [...] tingene [...] bliver engelske"* (bilag 6f, side 162, linje 17). Alle tre respondenter i denne gruppe er imidlertid også beskyttende over for det danske sprog. Respondent 8 udtaler for eksempel *"dansk er jo mit modersmål, og det er synd, hvis det bliver udvandet"* (bilag 6h, side 178, linje 17-18). To af respondenterne i denne gruppe giver desuden udtryk for, at de engelske udtryk er mere acceptable i tekniske tekster end i tekster i andre domæner. I denne respondentgruppe ses altså et ambivalent forhold til den engelske påvirkning af dansk. På den ene side anerkender respondenterne udviklingen og accepterer de nye, engelske ord. På den anden side ønsker de at bevare det danske sprog.

Respondenterne i gruppen med korte eller mellemlange uddannelser giver alle udtryk for, at det er naturligt, at engelske ord optræder i danske tekster, især i det tekniske domæne, men også i tekster af anden karakter. For eksempel svarer respondent 1 på et spørgsmål om, hvorvidt det er i orden, at der sniger sig engelske udtryk ind i tv-udsendelser og undertekstning: *"Men det er også noget vi har vænnet os til, ikke. Jo, det synes jeg er meget naturligt"* (bilag 6a, side 110, linje 32-33). Dog giver respondent 4 udtryk for, at hun i tilfælde, hvor der findes *almindelige* danske ord for udtrykket, ville foretrække det danske udtryk frem for det engelske (bilag 6d, side 140, linje 35).

Respondenterne i gruppen med erhvervsuddannelser virker alle til at have accepteret, at den engelske indflydelse på dansk er her for at blive, for eksempel siger respondent 7: *"[...] man kan ikke sætte udviklingen tilbage. Altså med danske ord på dansk tekst"* (bilag 6g, side 170, linje 10-11). Især respondent 2 og 9 giver udtryk for, at de er klar over, at mange nye teknologier har fået engelske navne, mens alle tre respondenter nævner, at de foretrækker danske ord, når de findes. For eksempel siger respondent 9 i forbindelse med 'sms'er': *"[...] jeg synes, at det ville være fint, hvis der stod tekstbeskeder, for det er dansk"* (bilag 6i, side 183, linje 3-4).

11.2.3 Konkluderende bemærkninger

Marie Maegaard opstiller prototyper for personer, der er henholdsvis positive og negative over for den engelske påvirkning af det danske sprog (von Essen, 2011). Hvis vi tager udgangspunkt i vores undersøgelses mest negative respondent (9) og mest positive respondent (8), falder de udmærket inden for Marie Maegaards prototyper. De øvrige respondenter fordeler sig spredt imellem de to. Vi kan dog se, at respondenterne med en videregående uddannelse generelt udviser en mere positiv holdning end respondenterne med en erhvervsuddannelse.

Generelt har vi fundet det vanskeligt at drage nogle fælles konklusioner for hver af de enkelte uddannelsesgrupper. Vi kan dog ud fra vores resultater konkludere, at jo flere ord, respondenterne forstår, jo større er accepten af de engelske ord og udtryk i det danske sprog. Da det er respondenterne med lange videregående uddannelser, der besidder den bedste forståelse af de engelske ord, er det ligeledes dem, der udviser den største accept af disse ord. Det er derfor interessant, at denne respondentgruppe også udtrykker et ønske om at bevare det danske sprog og undgå unødigt påvirkning fra engelsk. I respondentgruppen med laveste grad af forståelse – gruppen med erhvervsuddannede – er det kun respondent 9, der for alvor hidses op over de engelske ord i det danske sprog. De to andre respondenter (2 og 7) giver udtryk for en mere afslappet, nærmest opgivende, holdning. Det lader til, at de begge har indset, hvilken vej det danske sprog udvikler sig, og ingen af dem udtrykker en vilje til at stoppe denne udvikling.

11.3 Alternative faktorer

I det følgende vil vi belyse andre faktorer end uddannelse, der kan have påvirket såvel respondenternes forståelse som deres holdning.

Ud fra vores resultater kan vi udlede, at alder er en af de faktorer, der spiller en væsentlig rolle især i forhold til respondenternes holdning til låneordene, men også deres forståelse af disse ord. Vi kan uddrage, at især de ældre respondenter har sværere ved at forstå de låneord, der er specifikke for det mobiltekniske domæne. Det lader til, at disse mobiltekniske ord falder mere naturligt for respondenterne, jo yngre de er. Dette, vurderer vi, skyldes, at de ældre respondenter ikke er vokset op under så stor teknologisk påvirkning, som for eksempel respondenterne under 50 år er.

Endvidere kan vi se, at interesse spiller en stor rolle for respondenternes forståelse af og holdning til de engelske lån i interviewteksterne. De teknisk interesserede lader til at være vant til at se denne type tekniske ord og læse lignende tekster på eget initiativ, hvilket forstærker deres forståelsesmæssige udgangspunkt. En anden faktor, der har haft indflydelse på resultaterne af de ni interviews, er respondenternes nuværende eller tidligere erhverv. Vi må gå ud fra, at respondenter med en teknisk eller sproglig erhvervsbaggrund har en fordel i forhold til forståelse af henholdsvis de tekniske og engelske udtryk. Vi kan ikke umiddelbart udlede, hvorvidt respondenternes køn har spillet en rolle, da kønnene ikke er ligeligt fordelt på hverken uddannelsesbaggrund eller de ovenfor nævnte faktorer med undtagelse af alder.

Kapitel 12 – Diskussion

Vi har valgt at opdele diskussionen af dette speciales resultater i tre. Først vil vi forholde os kritisk til vores metodevalg, dernæst vil vi ligeledes forholde os kritisk til specialets resultater og analysen af disse og sidst vil vi diskutere resultaterne i en sprogpolitisk kontekst.

12.1 Metodediskussion

I følgende afsnit vil vi forholde os kritisk til den valgte metode – det kvalitative forskningsinterview – og denne metodes indflydelse på vores resultater.

I dette speciales indledende proces skulle vi træffe en beslutning om, hvorvidt vi ville anvende et kvalitativt eller kvantitativt undersøgelsesdesign. Med henblik på problemformuleringens udformning vurderede vi, at den kvalitative metode var mest egnet til besvarelse af de opstillede problemstillinger. Dog har analysen af vores resultater indeholdt kvantitative elementer, især i forbindelse med analysen af respondenternes forståelse af de enkelte understregede låneord. Denne kvantitative analyse på baggrund af en kvalitativ metode er en form for metodetriangulering, hvilket, vi vurderer, har styrket vores endelige resultat ved at gøre empirien mere håndgribelig og håndterbar.

Som alle former for undersøgelser har den kvalitative metode også sine begrænsninger. Med en kvalitativ metode har man kun en begrænset mængde empiri, og det derfor er svært at udlede en konklusion, der er dækkende for en hel befolkningsgruppe. Dog er det med en kvalitativ metode muligt at trække paralleller mellem respondentgrupperne og de tilsvarende grupper i befolkningen. Med andre ord bliver man i stand til at identificere tendenser, der kan ligge til grund for videre undersøgelser.

Det kvalitative forskningsinterview blev valgt, fordi det var vores vurdering, at denne undersøgelsesform var bedst egnet i forhold til specialets formål, da denne form for undersøgelse giver rig mulighed for at spørge nærmere ind til respondenternes holdninger, evner og attituder i forhold til det givne emne. Ydermere valgte vi at afholde individuelle interviews med de ni udvalgte respondenter. I den indledende proces overvejede vi imidlertid at indsamle vores empiri ved hjælp af fokusgruppeinterviews. Det var, som nævnt i afsnit 4, vores vurdering, at respondenterne ville være tilbageholdende med at udtrykke især deres manglende forståelse, når de sad over for hinanden i en gruppe. Havde vi valgt at udføre fokusgruppeinterviews, kunne vores resultater med stor sandsynlighed have varieret fra de nuværende resultater i forbindelse med både forståelse og holdning. I forbindelse med forståelse, vurderer vi, at vi med fokusgruppeinterviews ville opnå et utroværdigt billede, især i forbindelse med respondenternes forståelse af de understregede låne-

ord i de tre interviewtekster. Derimod ville vi med fokusgruppeinterviews kunne have opnået en mere uddybende og dynamisk diskussion i forbindelse respondenternes holdning til den engelske påvirkning af de danske sprog. Det er vores vurdering, at hvis formålet med dette speciale udelukkende havde været at undersøge respondenternes holdning, ville fokusgruppeinterviews have været den optimale løsning. Da vi dog også ønskede at undersøge respondenternes forståelse af de engelske låneord, vurderer vi, at det kvalitative forskningsinterview var den bedste løsning, især da holdningsspørgsmålet, efter vores mening, blev behandlet tilfredsstillende i de udførte interviews.

Efter beslutningen om at udføre kvalitative forskningsinterviews var truffet, skulle vi fastlægge graden af strukturering og standardisering for vores interviews. Vi valgte, som nævnt i afsnit 4, at afholde semistrukturerede interviews ved på forhånd at udarbejde en interviewguide med spørgeområder, der havde til formål at sikre, at vi ikke bevægede os for langt væk fra emnet. Vi kunne alternativt have valgt at afholde åbne/ustrukturerede interview, der, som nævnt i afsnit 3.1.2, ikke er baseret på nogen form for nedskrevne spørgsmål eller lignende. Grunden til at vi fravalgte denne type interview var for at opnå en så høj grad af standardisering som muligt. Derudover vurderede vi, at vi ikke var stærke nok inden for interviewdisciplinen til at gennemføre interviews af høj nok kvalitet uden noget at støtte os til. Endelig kunne vi også have valgt at udføre strukturerede interviews, der bygger på i forvejen fastlagte spørgsmål, jf. afsnit 3.1.2. Vi fravalgte denne type interview, da vi således ikke ville have haft mulighed for at spørge nærmere ind til respondenternes udtalelser. Ved at vælge et struktureret interview ville vi have fået færre data at analysere. Derudover ville vi have fået direkte sammenlignelige svar fra respondenterne. Vi vurderede dog, at det var vigtigere at kunne spørge ind til respondenternes udtalelser end at få direkte sammenlignelige resultater. Dette til trods for, at en direkte sammenlignelighed af resultaterne ville øge graden af standardisering.

I forbindelse med dette speciale har vi gjort vores bedste for at opnå så høj reliabilitet og validitet som muligt. For at opnå så høj reliabilitet som muligt, skulle vores interviews være så standardiserede som muligt. Grundet interviewenes fremgangsmåde adskilte vores interviews sig fra hinanden på mange punkter, men vi har gjort vores bedste for at holde de overordnede rammer så ens som muligt. I forbindelse med validitet, der som nævnt i afsnit 3.3, ikke er direkte overførbart til kvalitative interviews, har vi taget udgangspunkt i den traditionelle definition af begrebet – at det anvendte instrument er egnet til målingen. Vi mener, at det kvalitative forskningsinterview i høj grad er egnet til at undersøge dette speciales problemstillinger, og derfor anser vi vores undersøgelse for at have en høj grad af validitet.

Overvejelser om vores interviewkompetencer har spillet en stor rolle i forbindelse med udførelsen af de ni interviews. Vi har haft stort fokus på, at disse manglende kompetencer ikke skulle påvirke specialets empiri i for høj grad. Dette har vi gjort ved at afholde pilotinterviews og ved at læse litteratur om emnet. Dog er vi opmærksomme på, at det ikke har været muligt helt at undgå en påvirkning, men vi vurderer, at den har været så minimal som muligt. Det er imidlertid værd at bemærke, at hvis vi havde valgt at udføre strukturerede interviews, kunne vi have reduceret denne påvirkning yderligere. Som nævnt tidligere, mener vi ikke, at denne type interview på tilstrækkelig vis ville kunne besvare specialets problemstillinger. Derfor har vi valgt at medtage den indflydelse, vores manglende interviewkompetencer måtte have haft på specialets resultater.

Sidst er det vigtigt at knytte en bemærkning til antallet af deltagende respondenter i dette speciales undersøgelse. I og med at vi, som nævnt ovenfor, har valgt udelukkende at indsamle vores empiri via ni interviews, er vores resultater ikke fuldt ud generaliserbare i forhold til den danske befolkning. Man kan sige, at jo flere udførte interviews, desto større generaliserbarhed. Vi har dog følt os nødsaget til at begrænse antallet af respondenter som følge af dette speciales omfang.

12.1.1 Konkluderende bemærkninger

Under udarbejdelsen af dette speciale har vi både stået over for tilvalg og fravalg i forbindelse med undersøgelsesmetoden. Vi er opmærksomme på, at alle disse til- og fravalg på den ene eller anden måde og i varierende grad har haft indflydelse på specialets resultater. Det er vores vurdering, at de metodemæssige valg, vi har truffet i forbindelse med udarbejdelsen af dette speciale, ikke har påvirket vores resultater negativt i en sådan grad, at vi er nødsaget til at afvise de endelige resultater.

12.2 Resultatdiskussion

I dette afsnit vil vi forholde os kritisk til de faktorer, der kan have haft en indflydelse på specialets resultater.

Under udførelsen af de enkelte interviews har vi løbende ubevist dannet nogle antagelser om, hvilke ord respondenterne forstår og ikke forstår. Dette har ført til en række ledende spørgsmål som for eksempel i interviewet med respondent 8, hvor et spørgsmål lyder som følger ”Ja, så har vi e-mail i linje 18. Det går jeg ud fra du godt ved hvad er?” (bilag 6h, side 173, linje 10). Derudover har dette ført til, at vi ubevidst undlod at spørge ind til enkelte ord. Især de ledende spørgsmål kan have haft en indflydelse på specialets resulta-

ter, da der er en mulighed for, at respondenterne ikke har villet modsige os eller rette vores eventuelt forkerte antagelse.

Endvidere er det ikke alle understregede låneord, der blev behandlet i forbindelse med alle ni interviews, hvilket gør, at en direkte sammenligning af resultaterne ikke er mulig. Dog har vi haft mulighed for at fremhæve de elleve låneord, der blev behandlet i alle ni interviews, og foretage en direkte sammenligning af disse ord. Dette har bidraget til, at vi trods alt har kunnet analysere respondenternes forståelse af de enkelte understregede låneord og ikke kun interviewteksterne som helhed. Hvis vi havde haft flere ord, der blev behandlet i alle interviews, kunne vi have foretaget en bredere analyse. Det er dog vores vurdering, at de elleve ord har fungeret som et tilfredsstillende grundlag for besvarelse af den relevante problemstilling.

En årsag til, at vi ikke har behandlet alle 55 ord i interviewene er, at vi har valgt at understrege for mange ord kombineret med et ønske om, at interviewene ikke skulle blive for lange. Det har vist sig, at vi ved udvælgelsen af de 55 ord var en kende for optimistiske med hensyn til, hvor mange ord vi kunne nå at spørge ind til i løbet af et enkelt interview. Vi ville derfor have valgt at understrege færre ord, hvis vi havde chancen for at gøre det om.

Til undersøgelsens ni interviews havde vi udvalgt tre interviewtekster, der skulle læses og gennemgås. Vi kunne sagtens have nøjedes med en eller to tekster, men idet de tre tekster er af så forskellig karakter – både i form af ordvalg og skrivestil – mener vi, at antallet af interviewtekster var velvalgt. Dette baserer vi på, at de tre tekster giver et nuanceret billede af forskellige former for sprogstil i tekniske tekster, samtidig med at de har kunnet bidrage til en mere varieret analyse. Dog vurderer vi, at interviewteksternes rækkefølge har kunnet spille en rolle for vores endelige resultater, da vi i forbindelse med vores pilotinterviews kom frem til, at den nuværende interviewtekst 3 fungerede dårligt som den første tekst. Dette resulterede i, at vi ændrede på den oprindelige rækkefølge. Vi kan imidlertid ikke udlede, hvor stor en rolle, dette har spillet, da vi ikke er klar over, hvordan de endelige resultater havde set ud, hvis interviewteksternes rækkefølge havde været en anden. I forbindelse med teksterne er der en sidste faktor, der kan have haft indflydelse på dette speciales resultater. Alle tre interviewtekster optrådte i forbindelse med de ni interviews i en forkortet form. Selvom vi i forkortelsesprocessen fokuserede på, at dette skulle påvirke teksterne så lidt som muligt, er der en risiko for, at teksternes forkortede form har haft indflydelse på respondenternes forståelse for teksterne som helhed.

For at øge specialets læsevenlighed i forbindelse med henvisninger til interviewene har vi valgt at transskribere dem og vedlægge dem som bilag. Som nævnt i afsnit 4.4 er vi klar over, at et interview ikke kan transskriberes uden, at noget går tabt. For at minimere dette tab har vi valgt at medtage pauser, latter, tøven samt at tilføje forklarende kommentarer, hvor vi vurderer, at de er nødvendige. Især ved brugen af citater fra interviewene er det værd at være opmærksom på, at nogle oplysninger kan være gået tabt i oversættelsen fra tale til skrift.

I forhold til respondenterne har vi, som nævnt i henholdsvis afsnit 10.3.1 og 10.3.2, en teknisk uddannet og to sproguddannede blandt vores respondenter, hvilket kan have haft en indflydelse på deres individuelle resultater og dermed specialets endelige resultat. Grunden til at disse tre respondenter ikke er blevet udelukket fra interviewene er, at vi har haft fokus på respondenternes uddannelsesniveau og ikke deres specifikke uddannelse. Det er ligeledes værd at bemærke, at personer med sproglig interesse sandsynligvis har større tilbøjelighed til at melde sig til et sprogligt studie. Det er vores opfattelse, at de, som ikke har haft lyst til at deltage, har været personer, der ikke, efter egen mening, var dygtige nok til engelsk, til at de kunne deltage i et sprogstudie. Dette gør, at vi ikke har et så nuanceret udsnit af befolkningen repræsenteret, baseret på engelskkundskaber, som vi ellers kunne tænke os. En sidste kommentar til udvælgelsen af de ni respondenter lyder på, at de alle er opvokset og bor enten i Københavnsområdet eller på resten af Sjælland. Vi er ikke i stand til at sige, om dette har haft en betydning for resultaterne, men vi er klar over denne risiko.

Endvidere viste det sig, at en af respondenterne på grund af en øjenoperation ikke var i stand til at læse interviewteksterne. Vi valgte dog at fortsætte interviewet på trods af, at netop at kunne læse teksterne var et af vores selektionskriterier. Vi vurderede efter interviewet, at denne alternative fremgangsmåde ikke spillede en afgørende rolle for interviewets resultater. Dette skyldes blandt andet, at vores interviews var semistrukturerede, og at der dermed ikke var krav om, at alle interviews skulle foregå på nøjagtig samme måde.

Med udgangspunkt i vores videnskabsteoretiske ståsted kan vi med afsæt i hermeneutikken udlede, at vores forhåndsviden som mennesker spiller en rolle i vores analyse af vores empiri. Især vores sproglige viden og interesse har indflydelse her. Derfor er det vigtigt, som i fænomenologiens verden, at være opmærksom på, at vi alle opfatter verden forskelligt og som interviewere sætte os udover vores eget verdensbillede og i stedet forsøge at sætte os ind i respondentens. Især respondenterne i aldersgruppen 60+ har levet i en anden tid end os, og vi må derfor gå ud fra, at de har et andet livssyn. For eksempel fortalte respondent 7,

at udviklingen inden for teknologien efter Anden Verdenskrig gik meget langsomt, hvilket gjorde det forholdsvis nemt at følge med, mens det i dag, efter hans mening, er næsten umuligt (bilag 6g, side 170, linje 24-31). Vi vurderer, at denne livshistorie har indflydelse på hans tilgang til tekniske tekster, teknologi generelt samt hans holdning til det engelske sprogs påvirkning af det danske. For at analysen af den indsamlede empiri bliver så fyldestgørende som muligt er det derfor vigtigt at holde respondenternes forskellige verdensbilleder in mente.

Det er afslutningsvist værd at bemærke, at det i forbindelse med vores undersøgelse er respondenternes bevidste holdning til den engelske påvirkning af det danske sprog, der er blevet målt. Ifølge Tore Kristiansen (2009) spiller det en stor rolle, om det er de bevidste eller ubevidste holdninger, der bliver målt (ss. 109-110). I og med at vores undersøgelse har målt respondenternes bevidste holdninger, må vi, på baggrund af Kristiansens konklusioner, vurdere, at dette kan have påvirket vores resultater. Selvom vores analyse viser, at respondenterne i stor udstrækning er positive over for den engelske påvirkning på det danske sprog, kan vi altså ikke med sikkerhed sige, at det rent faktisk forholder sig således. Respondenternes svar kan være påvirket af undersøgelsens karakter eller respondenternes formodning om, hvad vi som interviewere gerne vil høre. Ydermere har vi en hypotese om, at respondenterne muligvis ikke vil fremstå gammeldags, men hellere være ”med på moden”, når det kommer til deres holdninger til den engelske påvirkning.

12.2.1 Konkluderende bemærkninger

Som med hensyn til metoden har vi i forbindelse med vores kritiske stillingtagen til analysen af resultaterne taget højde for de mange til- og fravalg, vi har foretaget undervejs. Det eneste af vores valg, som vi med sikkerhed ville gøre anderledes, er antallet af understregede ord i interviewteksterne, som vi ville mindske, hvis vi havde mulighed for det. Derudover kan vi stå inde for alle vores valg og beslutninger, og vi mener, at de har ført til en tilfredsstillende besvarelse af specialets problemstillinger.

12.3 Diskussion af den sprogpoltiske kontekst

I dette afsnit vil vi, med udgangspunkt i specialets resultater, vurdere de sprogpoltiske tiltag, der er taget i Danmark, og hvilke tiltag, der eventuelt kunne være nødvendige i fremtiden. Samtidig vil vi se på de sprogpoltiske tiltag i en uddannelsessammenhæng ved at evaluere den danske sprogpolitik i forhold til uddannelsesniveau. Vi vil med andre ord forsøge at sætte den indsamlede empiri ind i en sprogpoltisk sammenhæng. Afsnittet vil være baseret på de tre sprogpoltiske udgivelser, der er beskrevet i kapitel 9 samt dette speciales resultater.

Den danske sprogpolitik kan ikke betragtes som værende restriktiv. Man kan sige, at den danske sprogpolitik, frem for at diktere regler og forbud, holder opsyn med det danske sprog, og hvordan det bruges. Groft sagt bliver det danske sprog ud fra disse observationer rettet til, således at det anerkendte sprog stemmer overens med det anvendte sprog.

Vi kan på baggrund af vores empiri udlede, at de tre interviewede respondenter med lange videregående uddannelser er mest positivt indstillede over for den engelske indflydelse på det danske sprog. Dette er i tråd med Tore Kristiansens (2009) resultater, der viser, at i et land med en lempelig sprogpolitik, vil de højtuddannede oftest være positivt indstillede over for den engelske påvirkning af deres nationalsprog (ss. 109-110). I den modsatte ende af spektret finder vi de erhvervsuddannede, der ifølge Kristiansen (2009) burde være mere negativt indstillede over for den engelske påvirkning af det danske sprog. Dette speciales resultater viser da også, at det er i denne uddannelsesgruppe, vi finder den mest negative holdning til denne påvirkning. På trods af at det kun er én af de tre respondenter i denne gruppe, der åbenlyst udtrykker sin utilfredshed med de engelske lån i interviewteksterne, er det vores vurdering, at de to andre respondenter i denne uddannelsesgruppe kan have en mere negativ holdning til de engelske lån, end de umiddelbart giver udtryk for. Som tidligere nævnt, har dette speciale undersøgt respondenternes bevidste holdning til de engelske låneord. Hvis vi imidlertid havde undersøgt respondenternes ubevidste holdning, ville resultaterne, efter vores vurdering, med stor sandsynlighed have vist, at gruppen med de erhvervsuddannede respondenter har en mere negativ holdning til de engelske lån, end de gav udtryk for i løbet af interviewene. Dette begrundes vi med, at det, vi kunne læse mellem linjerne – respondenternes kropssprog og det, de ikke sagde – gav en indikation om, at de faktisk havde en anden holdning, end den de udtalte. I forbindelse med de to andre respondentgrupper fik vi ikke indtryk af, at der i samme grad var noget, der forblev usagt.

I de tre sprogpoltiske udgivelser, der er beskrevet i kapitel 9, nævnes en række tiltag og anbefalinger. I det store hele kan vi ikke erklære os uenige med disse tiltag og anbefalinger, idet vi mener, de tager fat i nogle vigtige problemstillinger. Problemet med især de mange anbefalinger er imidlertid, at de netop er anbefalinger, og at de forskellige aktører kan vælge at se bort fra dem. Dette er mest tydeligt, og ifølge Niels Davidsen-Nielsen (2009) mest alarmerende, i forbindelse med undervisningssproget på universiteterne (s. 44). Det altafgørende spørgsmål i forbindelse med engelsk som undervisningssprog på de danske universitetsuddannelser er, om underviserne såvel som de studerende har de nødvendige kompetencer for at kunne henholdsvis formidle og absorbere viden på engelsk (N. Davidsen-Nielsen, 2009, s. 44). Vi har på baggrund af egne erfaringer og samtaler med andre danske studerende en formodning om, at det sproglige niveau

blandt både undervisere og studerende generelt set ikke er højt nok til at forsvare, at undervisningen foregår på engelsk. Når undervisningen alligevel foregår på engelsk risikerer vi, efter vores mening, som samfund, at det faglige niveau på vores videregående uddannelser bliver forringet. Dertil kommer, at de studerende, hvis undervisning, har foregået på engelsk, kommer ud i et dansk samfund uden at kende den danske terminologi inden for deres fagområde (N. Davidsen-Nielsen, 2009, s. 19).

De tre sprogpoltiske udgivelser behandler imidlertid et langt større område end blot de videregående uddannelser. Vi mener dog, at der er et område, der i større eller mindre grad er blevet forbigået i alle tre udgivelser – nemlig erhvervsuddannelserne. I rapporten fra 2003 – ”Sprog på spil” – nævnes disse uddannelser ikke med et eneste ord. Selvom rapporten fra 2008 – ”Sprog til tiden” – kort behandler emnet, gør den det efter vores mening, overfladisk i betragtning af, at rapporten betegner de sproglige problemer på disse uddannelser som store (Kulturministeriet, 2008, s. 34). I Dansk Sprognævns ”Dansk sprogs status 2012” behandles derimod problematikkerne angående engelsk som undervisningssprog på erhvervsuddannelserne (Dansk Sprognævn, 2012, ss. 7-9), men udgivelsen samler ikke op på de sproglige problemer med det danske sprog, som nævnes i ”Sprog til tiden”.

Uden at have undersøgt det, er det vores vurdering, at de sprogpoltiske tiltag og anbefalinger ikke er tilstrækkeligt synlige for ”den almindelige dansker”, det vil sige personer, der som oftest ikke er sproguddannede eller -interesserede. Det er for eksempel vores vurdering, at langt størstedelen af danskerne ikke er bekendt med sproget.dk eller Dansk Sprognævns spørgetelefon, som begge er et resultat af sprogpoltiske tiltag. Som vores resultater viser, er det de erhvervsuddannede, der i sær har de største forståelsesproblemer i forbindelse med engelske låneord i danske tekniske tekster. Man kan altså sige, at det er denne gruppe, der har det største behov for netop sådanne tiltag, der er til for at opklare sproglige problemstillinger. Det er derfor vores vurdering, at hvis disse sprogpoltiske tiltag blev mere synliggjorte og mere lettilgængelige for ”den almindelige dansker”, ville nogle af de forståelsesproblemer, som vores resultater indikerer, kunne mindskes. Dette begrundes vi med, at jo lettere det er at finde de oplysninger, man søger efter, desto større chance er der, efter vores mening, for at man er villig til at sætte tid af til at erhverve sig disse oplysninger.

Hvis man ser på de sprogpoltiske udgivelser, der er beskrevet i kapitel 9, er det tydeligt, at det politiske fokus i Danmark ligger på uddannelser, såsom de gymnasiale og videregående uddannelser. Det er derfor vores vurdering, at de erhvervsuddannede bliver overset, når det kommer til sprogpoltiske tiltag på uddannelsesområdet. Med udgangspunkt i både vores empiri og de, efter vores vurdering, manglende tiltag

rettet mod erhvervsuddannelserne, vurderer vi, at der er en reel risiko for, at de erhvervsuddannede falder bagud sprogligt i forhold til deres jævnaldrende med en videregående uddannelse.

Inden for det tekniske sprog kan vi se en rivende udvikling. Det er vores vurdering, at den teknologiske udvikling er så hurtig, at det danske sprog har svært ved at følge med. I stedet for at der bliver udviklet ny dansk terminologi til at dække over de nye fænomener, der konstant opstår inden for det tekniske domæne, benyttes der i stor udstrækning direkte lån, som oftest er engelske. Gennem de seneste år har vi i forbindelse med uddannelse ligeledes kunne se en rivende udvikling – flere og flere tager en videregående uddannelse (Danmarks statistik, 2012, 21. september), hvilket fører til et generelt højere uddannet samfund. Vores resultater viser, at jo højere uddannelse man har, desto lettere har man ved at afkode de engelske låneord. Dette burde betyde, at den danske befolknings forståelsesproblemer i forbindelse med engelske låneord i danske tekster teoretisk set vil blive udryddet med tiden, hvis alle fulgte denne udvikling og tog en videregående uddannelse. Vi vurderer dog, at dette scenarie er højst usandsynligt, idet der stadig vil være mange i det danske samfund, der ikke tager en uddannelse overhovedet udover den obligatoriske skolegang. Derudover har vi som samfund et stort behov for erhvervsuddannede til at varetage vigtige opgaver i samfundet, da det er svært at forestille sig et samfund uden for eksempel elektrikere og automekanikere. Som nævnt i foregående afsnit, er der en risiko for, at denne store og vigtige befolkningsgruppe kommer så langt bagud sprogligt, at de får svært ved at forstå den mere teknisk betonedede hverdagskommunikation, der ligger uden for deres eget fagområde.

Slutteligt er det relevant at stille spørgsmålstejn ved, om et lands sprogpolitik kan gøre en reel forskel. Det er vores vurdering, at en restriktiv sprogpolitik har en større indflydelse på landets indbyggere end en lempelig én af slagsen har. Dette bygger vi på, at lande, der for eksempel forbyder engelske fremmedord, såsom det er tilfældet i Island, efter vores vurdering, ikke taber de engelsksvage på gulvet i samme grad som det er tilfældet i lande helt uden en sprogpolitik. I lande med en lempelig sprogpolitik, såsom Danmark, bliver de engelsksvage ikke i samme grad ladt i stikken, men de har stadig ikke de optimale forudsætninger for at opnå fuld forståelse for en tekst, der indeholder låneord i samme grad som de – i dette speciale – anvendte interviewtekster. Hvis vi for eksempel ser på vores undersøgelse, er det vores vurdering, at respondenterne ville have opnået en højere forståelse, hvis alle lån var oversættelseslån i stedet for direkte lån og initialord.

12.3.1 Konkluderende bemærkninger

Generelt set kan vi sige, at der fra politisk side har været et stort fokus på de videregående uddannelser i forhold til sprogpolitik, mens erhvervsuddannelserne er blevet negligeret. På trods af at de sprogpoltiske debatter har haft til formål at beskytte det danske sprog, vinder det engelske sprog større og større indpas i det danske. Vi er efter vores mening nået til det punkt, hvor det engelske sprog hænger uomtvisteligt sammen med det danske, og derfor er det nødvendigt, at tage højde for de engelske låneord, der er blevet en integreret del af det danske sprog i den sprogpoltiske debat. Det er derfor vigtigt, at de befolkningsgrupper, der har de største problemer med disse engelske låneord, som for eksempel de erhvervsuddannede kommer til at spille en central rolle i de eventuelt kommende sprogpoltiske debatter.

Det er i vores øjne ikke realistisk med en dansk sprogpolitik, der ikke tager højde for det engelske sprog. Dette begrundes vi med, at danske tekster i dag ikke udelukkende består af danske ord. Dette er især tydeligt i tekniske tekster, som de tre anvendte interviewtekster er eksempler på. Hvis alle skal have det samme sproglige udgangspunkt på trods af uddannelsesniveau, er det efter vores mening vigtigt, at de forskellige uddannelsesniveauer får samme grad af opmærksomhed fra politisk side. På baggrund af vores undersøgelse, mener vi at kunne konkludere, at de erhvervsuddannede har brug for et øget fokus på deres sproglige kompetencer.

6. del: Konklusion og perspektivering

Kapitel 13 – Konklusion

Formålet med dette speciale var at belyse, hvorvidt uddannelsesniveau har indflydelse på danskernes forståelse af engelske låneord samt holdningen til den engelske påvirkning af det danske sprog. Med henblik på specialets omfang har vi set os nødsaget til ikke blot at begrænse os til et enkelt domæne – det tekniske – men også til et enkelt område inden for dette domæne – nemlig mobiltelefoni. Vores problemformulering er trefoldig, vi har altså valgt at undersøge ud fra tre problemstillinger. Den første problemstilling beskæftiger sig med respondenternes evne til at forstå en række understregede ord i tre udvalgte tekster. Den anden problemstilling omhandler, hvordan de understregede låneord påvirker respondenternes forståelse for teksternes indhold. Endelig berører den sidste problemstilling respondenternes holdning til engelsk i det danske sprog.

For at besvare vores problemformulering valgte vi at udføre ni kvalitative forskningsinterviews med respondenter fra tre på forhånd definerede uddannelsesgrupper – lang videregående uddannelse, kort eller mellemlang videregående uddannelse samt erhvervsuddannelse. Vi har ligeledes udvalgt vores respondenter efter et alderskriterium for at skabe spredning inden for de enkelte uddannelsesgrupper. For at besvare vores problemstillinger på bedst muligt vis valgte vi at understrege en række engelske låneord i tre tekniske tekster. Disse tekster dannede grundlaget for de ni kvalitative forskningsinterviews.

I forbindelse med vores undersøgelse af uddannelsesgruppernes forståelse af de enkelte understregede låneord i de tre interviewtekster fandt vi, at respondentgruppen med lange videregående uddannelser udviste høj grad af forståelse af disse låneord. Hvis vi derimod betragter respondentgruppen med erhvervsuddannelser, kan vi konkludere, at denne respondentgruppe havde en dårligere forståelse af de understregede låneord end de to andre uddannelsesgrupper. Ifølge vores undersøgelse placerer respondentgruppen med korte eller mellemlange videregående uddannelser sig i forbindelse med forståelse af de enkelte understregede låneord midt i mellem de to andre respondentgrupper.

Vores undersøgelse af de tre uddannelsesgruppers forståelse for interviewteksterne som helhed viste, at jo højere forståelse respondentgrupperne havde af de enkelte låneord, desto bedre var deres forståelse for interviewteksternes samlede indhold. Vi fandt desuden, at respondenternes evne til at ræsonnere sig frem

til betydningen af de enkelte lån, og dermed meningen bag den pågældende sætning, hang sammen med deres forståelse for interviewteksterne. Vores undersøgelse viste, at det var respondentgruppen med lange videregående uddannelser, der i største grad ræsonnerede sig frem til betydningen, i tilfælde hvor de oplevede forståelsesproblemer, hvilket øgede deres forståelse for de samlede interviewtekster. Modsat denne uddannelsesgruppe fandt vi, at respondentgruppen med erhvervsuddannelser i langt højere grad sprang de ord over, de ikke forstod i stedet for at forsøge sig med et ræsonnement. Atter kunne vi se, at respondentgruppen med korte eller mellemlange videregående uddannelser placerede sig på et mellemniveau i forhold til de to andre uddannelsesgrupper.

Når det kommer til respondenternes holdning til engelske ord og udtryk i dansk, er det vanskeligt at kategorisere respondenternes holdninger i forhold til uddannelsesniveau, idet forskelle ses mere på det individuelle plan. Men hvis vi alligevel forsøger at drage nogle konklusioner baseret på uddannelsesniveau, kan vi se, at respondentgruppen med lange videregående uddannelser er meget positive over for de understregede låneord. Dog påpegede de alle, at dette skyldes interviewteksternes tekniske karakter. I forbindelse med andre domæner gav de alle tre udtryk for et ønske om at forsvare og bevare det danske sprog. I gruppen med korte eller mellemlange videregående uddannelser giver respondenterne udtryk for, at de engelske ord i en teknisk tekst er en vanesag, og at de ikke har noget imod denne udvikling. De giver dog alle udtryk for, at de foretrækker danske ord, i tilfælde hvor et sådant i forvejen findes. Den eneste interviewede respondent, der var direkte negativt indstillet over for den engelske påvirkning af det danske sprog, fandt vi i respondentgruppen med erhvervsuddannelser. Dog udviste de to andre respondenter i denne uddannelsesgruppe en opgivende holdning til de engelske lån i dansk. Dette adskilte dermed denne uddannelsesgruppe fra de to andre grupper. Vi kan på baggrund af vores ni interviews konkludere, at det i høj grad er tekstens kontekst, der har betydning for respondenternes holdning til de engelske lån, der optræder i dem. Det er tydeligt, at engelske lån i tekniske tekster i højere grad er acceptable for læseren end engelske lån i tekster i andre domæner.

Som svar på vores problemformulering kan vi på baggrund af vores undersøgelse konkludere, at jo højere uddannelse, respondenterne har, desto flere engelske låneord forstår de samt jo flere ord, respondenterne forstår, desto bedre forstår de teksternes indhold. Samtidig kan vi konkludere, at der er en sammenhæng mellem antallet af forståede ord og holdningen til den engelske påvirkning af det danske sprog. Vi kan dog ikke se, om det er niveauet af forståelse, der påvirker holdningen eller omvendt.

I dette speciales indledning anførte vi et ønske om at kortlægge "den almindelige danskers" forståelse af og holdning til de engelske låneord, der optræder i det danske sprog. Udover at specialets undersøgelse er begrænset til det tekniske sprog, og derfor ikke beskæftiger sig med det danske sprog som helhed, så er det vanskeligt at konkludere noget om "den almindelige dansker" generelt, idet specialet er baseret på empiri indsamlet udelukkende ved hjælp af ni kvalitative forskningsinterviews. Vi kan dog på baggrund af vores analyse opsætte to hypoteser for de befolkningsgrupper, der svarer til specialets tilsvarende respondent-grupper. Dette betyder, at de konklusioner, vi nævnte i foregående afsnit, kan fungere som hypoteser for "den almindelige dansker", men ikke som egentlige konklusioner.

Kapitel 14 – Perspektivering

Nærværende speciale kan bruges som grundlag for en større og mere dybdegående undersøgelse af danskernes forståelse af og holdning til engelske låneord i det danske sprog. Specialet henvender sig primært til sprogforskere og andre sproginteresserede, og vi vurderer, at det også er denne gruppe, der ville kunne bruge specialet i deres forskning. Vi mener derudover, at det især kunne være interessant, at foretage en undersøgelse af danskernes ubevidste holdninger, frem for de bevidste holdninger, som dette speciale har beskæftiget sig med.

Det sproglige område er i løbende udvikling, og ny forskning er – efter vores mening – derfor altid relevant. Udviklingen illustreres for eksempel ved, at retskrivningsordbogens fjerde udgave lige er udkommet. Denne tilføjer ca. 4.500 nye ord og fjerner andre fra den danske retskrivning. En del af disse nye ord stammer fra engelsk, og det er værd at bemærke, at ord som *highlighte* og *smartphone* nu er en del af den danske retskrivning. Derudover er *multitasking* og *stream* – der er varianter af *multitaske* og *streaming*, der er behandlet i dette speciale – nu også repræsenteret i retskrivningsordbogen (Andreasen, 2012). Dette er et bevis på, at det engelske sprog til stadighed påvirker det danske. Det er imidlertid vores vurdering, at det ikke er hensigtsmæssigt at tilføje en så stor mængde ord til det danske sprog på én gang. Samtidig mener vi, at de elleve år, der er gået mellem retskrivningsordbogens tredje og fjerde udgave, er for lang tid. Hvis der i stedet løbende blev offentliggjort lister med nye tilføjelser til den danske retskrivning, ville den danske befolkning, efter vores mening, have langt lettere ved at følge den sproglige udvikling.

Dansk sprognævns formål er blandt andet, som nævnt tidligere, at overvåge den sproglige udvikling i Danmark, registrere nye ord samt fastlægge den danske retskrivning. Det kan dog diskuteres om denne opgave bliver varetaget på tilfredsstillende vis, og dette er også en diskussion, der ofte bliver taget op på diverse sproglige fora. Blandt andet skriver Henrik Holm Kristensen (2012) på Kommunikation og Sprogs hjemmeside, at *”sprognævnet halser efter udviklingen, som en hund halser efter sin bold på den daglige motions-tur”*. Med dette mener han, at Dansk Sprognævn ofte er for hurtigt på aftrækkeren, når de accepterer ofte begåede sproglige fejl og dermed gør den fejlagtige betydning korrekt. Denne praksis med løbende ændringer af sproglige regler, mener Kristensen kan føre til, at nogle ikke længere anser det for relevant at lære de gældende regler, da de vurderer, at der er en stor chance for, at reglerne snart bliver lavet om (Kristensen, 2012). Det er vores mening, at Dansk Sprognævn selvfølgelig skal følge med udviklingen i det danske sprog og ikke holde på de sproglige regler, blot fordi de netop er regler. Det er kun naturligt, at sproget udvikler sig som tiden går, og et sprognævn skal kunne udvikle reglerne for sprogbrugen på samme vis. Vi mener imidlertid, i tråd med Henrik Holm Kristensens (2012) indlæg, at det ikke er hensigtsmæssigt, når Dansk

Sprognævn tillægger et udtryk en modsigende dobbeltbetydning, blot fordi mange sprogbrugere ikke er bekendt med den oprindelige betydning. Et eksempel fra Kristensens (2012) indlæg er udtrykket 'at gøre nogen en bjørnetjeneste' som i dag både kan være positivt og negativt, men som oprindeligt var et negativt ladet udtryk.

Som anført i afsnit 12.3, er den danske sprogpolitik efter vores mening ikke særlig synlig for den danske befolkning. Dette kan skyldes, at den danske sprogpolitik udgøres af anbefalinger, men ingen lovgivning, hvilket fører til, at den ignoreres. Det er vores vurdering, at hvis der ikke udfærdiges en sprogpolitik, der bliver fulgt af alle aktører på området, vil det danske samfund i fremtiden stå over for nogle store sproglige udfordringer.

14.1 Anbefalinger

I det følgende vil vi præsentere nogle anbefalinger, vi efter arbejdet med dette speciale, kan opstille.

- Vi anbefaler, at der sættes sprogligt ind over for de erhvervsuddannede

Hvis ikke erhvervsuddannelserne i højere grad bliver medtaget i forbindelse med de sprogpoltiske debatter og bliver genstand for konkrete sprogpoltiske tiltag, risikerer vi efter vores mening, at en hel befolkningsgruppe bliver tabt på gulvet sprogligt set.

- Vi anbefaler, at Dansk Sprognævn udviser forsigtighed med hensyn til ændringen af sproglige regler

Selvom sproglig udvikling er naturlig og selvfølgelig skal opretholdes, er det ikke hensigtsmæssigt, at nogle udtryk som følge af denne udvikling får modsigende dobbeltbetydninger. Det er derfor uhensigtsmæssigt, at de sproglige regler bliver ændret så ofte, at der er en risiko for, at danskerne ikke føler, at der er et behov for at lære dem.

- Vi anbefaler, at den danske retskrivning opdateres løbende

Vi mener, at danskerne ville have nemmere ved at følge med i den danske retskrivning, hvis der for eksempel blev offentliggjort en liste med de nyeste 100 optagede ord hvert halve år, frem for en opdatering på 4.500 ord hvert elleve år.

- Vi anbefaler, at der stilles lovmæssige krav til underviseres engelskkompetencer

Vi mener ikke, at det er hensigtsmæssigt, at undervisere uden tilstrækkelige engelske kundskaber underviser på engelsk. Derfor mener vi, at det er vigtigt, at der bliver stillet lovkrav til uddannelsesinstitutioner, om at de skal sikre tilfredsstillende engelskkompetencer blandt deres undervisere, når disse skal varetage undervisning på engelsk.

- Vi anbefaler, at den danske sprogpolitik bliver mere synlig

Ikke dermed sagt, at den danske sprogpolitik skal være mere restriktiv. Vores anbefaling bunder i, at danskerne med en mere synlig sprogpolitik må formodes at kunne undgå mange sproglige dilemmaer, da danskerne så må menes at være bekendte med de gældende sproglige regler og eksisterende hjælpemidler, såsom sproget.dk.

15. Litteraturliste

- Andreasen, S. (2012, 1. november). Tapas, p-ring og borgerdyr: Se 200 nye ord i det danske sprog. *Kristeligt Dagblad*, hentet d. 2. november 2012 fra <http://www.kristeligt-dagblad.dk/artikel/484883:Danmark--Tapas--p-ring-og-borgerdyr--Se-200-nye-ord-i-det-danske-sprog;>
- Bergenholtz, H. (2003). Bryder dansk sprognævn den danske sproglov? sprogpolitik i teori og praksis. I H. Lönnroth (Red.), *Från närperdialekt till EU-svenska* (ss. 17-31). Finland: Tampere university press.
- Danmarks statistik, 2. (2012, 21. september). Flere med videregående uddannelser i hele landet. *Nyt Fra Danmarks Statistik*, (nr. 477), Hentet d. 15. november 2012 fra [http://www.dst.dk/pukora/epub/Nyt/2012/NR477.pdf;](http://www.dst.dk/pukora/epub/Nyt/2012/NR477.pdf)
- Dansk Sprognævn. (2012). *Dansk sprogs status 2012*. Hentet d. 8. august 2012 fra http://www.dsn.dk/sprogviden/sprogpolitik/sprogpolitikker-1/dansk-sprogs-status-2012/DSN_sprogstatus2012.pdf
- Davidsen-Nielsen, N. (2004). Venligst kontakt modersmål-selskabet. *Sprog og samfund* vol. 22, ss. 42-43
- Davidsen-Nielsen, N., & Herslund, M. (1999). Dansk han med sin tjener talte. I N. Davidsen-Nielsen, P. Jarvad & E. Hansen (Red.), *Engelsk eller ikke engelsk?, that is the question, engelsk indflydelse på dansk* (1.udgave, ss. 11-18). København: Gyldendal.
- Davidsen-Nielsen, N. (2009). *Moders stemme, fars hammer: En debatbog om dansk sprogpolitik* (1. udgave). Frederiksberg: Dansklærerforeningen.
- Hällström-Reijonen, C. a. (2008). *Språk i norden 2009: Tema: Språkpolitik och språkattityder*. Oslo: Språknämnderna i Norden.

Hansen, E., & Lund, J. (1994). *Kulturens gesandter: Fremmedordene i dansk* (1. udgave). København: Munksgaard.

Harder, P. (2008). *Hvad er parallelsproglighed*. Center for Internationalisering og Parallelsproglighed. Hentet d. 15. maj 2012 fra http://cip.ku.dk/om_parallelsproglighed/oversigtsartikler_om_parallelsproglighed/hvad_er_parallelsproglighed/?videresend=1&url=http%3A//cip.ku.dk/om_parallelsproglighed/oversigtsartikler_om_parallelsproglighed/hvad_er_parallelsproglighed/;

Henriksen, L. (2010, 22. januar). Danskerne er mindst åbne over for engelske ord. *Kristeligt Dagblad*, hentet d. 3. maj 2012 fra http://dgcss.hum.ku.dk/presse/Kristeligt_Dagblad_danskerne_er_mindst__bne_over_for_engelske_ord_tore_kristiansen.pdf/;

Høgsbro, K. (2008). *Kvalitative metoder i undersøgelse og evaluering*. København: AKF. Hentet d. 17. marts 2012 fra <http://www.scribd.com/doc/52455163/kvalitative-metoder>;

Hultgren, A. K. (2011). Fup og fakta i debatten om domænetab. *Nyt Fra Sprognævnet*, 2011(1), ss. 5-9.

Jacobsen, B. (1999). *Videnskabsteori* (2. udgave). København: Gyldendal.

Jarvad, P. (1995). *Nye ord - hvorfor og hvordan?*. København: Gyldendal.

Jarvad, P. (2001). *Det danske sprogs status i 1990'erne*. København: Dansk Sprognævn.

Jarvad, P. (2009). Afløsningsord, tilpassede ord eller importord. hvad vinder, og hvad skal sprogrøgten satse på? I C. Hällström-Reijonen (Red.), *Språk i Norden 2009: Tema: Språkpolitik och språkkattityder* (ss. 121-139) Språkportalen.

Jørgensen, A. (2003, 13. september). Sprogpolitik ja tak. *Information*, Hentet d. 3. april 2012 fra

<http://www.information.dk/85593>

Kjær, N. K., Cajus Pedersen, H., & Kristiansen, E. (2011). *Guide til spørgeskemaundersøgelser, interview og observationer* (3. udgave). Brabrand: Forlaget '94.

Kristensen, H. H. (2012). Dansk sprognævn - svigt mig ej. Hentet d. 14. november 2012 fra

<http://www.kommunikationogsprog.dk/dansk-sproгнаevn-svigt-mig-ej>

Kristiansen, T. (2009). Åbne og skjulte holdninger til engelskindflydelse - hvad kan sprogpolitikken påvirke? I

C. Hällström-Reijonen (Red.), *Språk i Norden 2009: Tema: Språkpolitik och språkkattityder* (ss. 95-112)

Språkportalen.

Kulturministeriet. (2003). *Sprog på spil - et udspil til en dansk sprogpolitik*. København: Kulturministeriet.

Kulturministeriet. (2004). *Sprogpolitisk redegørelse*. København: Kulturministeriet.

Kulturministeriet. (2008). *Sprog til tiden - rapport fra sprogudvalget*. København: Kulturministeriet.

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). *Interview: Introduktion til et håndværk* (2. udgave). København: Hans Reitzel.

Larsen, F. (1999). Stands, eller jeg siger bang! I N. Davidsen-Nielsen, E. Hansen & P. Jarvad (Red.), *Engelsk eller ikke engelsk?, that is the question, engelsk indflydelse på dansk* (ss. 27-37). København: Gyldendal.

Mayo, E. (1977). *The social problems of an industrial civilization* (Genoptryk). New York: Arno Press.

Preisler, B. (1999). Engelsk ovenfra og nedenfra: Sprogforandring og kulturel identitet. I N. Davidsen-

Nielsen, E. Hansen & P. Jarvad (Red.), *Engelsk eller ikke engelsk?, that is the question, engelsk indflydelse på dansk* (1. udgave, ss. 39-64). København: Gyldendal.

Ravnholt, O. (2008). Domænetab, parallelsproglighed og engelske lån. *Nyt Fra Sprognævnet*, 2008(2), ss. 7-12.

Sørensen, K. (1995). *Engelsk i dansk, er det et must?*. København: Munksgård.

Trost, J., & Jeremiassen, L. (2010). *Interview i praksis* (1. udgave). København: Hans Reitzel.

Truslen fra engelsk. von Essen, S. (Tilrettelægger). (2011).[Video/DVD] Danmark: Danmarks Radio.

BILAG

Bilag 1a

Interviewtekst 1

1 Samsung afslører den næste generation af smartphones – Galaxy S III

2 [...]

3 Efter utallige rygter og spekulationer kunne Samsung her til aften præsentere Galaxy S III. Det er trede
4 generation af Samsungs succesfulde smartphone Galaxy S. Alle tidligere modeller har været stærke kombi-
5 nationer af hardware og software, der har givet optimal brugeroplevelse. Galaxy S III følger samme traditi-
6 on og tager et stort skridt i retning af at integrere mobiltelefonens funktionalitet og ydeevne med vores
7 hverdag og daglige adfærd. [...]

8

9 Fx gør Galaxy S III det enkelt at flytte filer til og fra telefonen. S-Beam hedder funktionen, hvor man kopie-
10 rer en fil fra Galaxy S III til en anden Galaxy S III blot ved at lægge telefonernes bagsider mod hinanden.
11 Galaxy S III har også plads til hukommelseskort, hvorfra man kan importere og eksportere filer. Desuden
12 har Galaxy S III en række præinstallerede løsninger for Cloud-tjenester og streaming-funktioner til TV.

13 [...]

14 - Galaxy S III er Samsungs første smartphone med en quad-core processor. En af processorens styrker er
15 muligheden for at multitasking på telefonen, fx ved at vise et videoklip på den ene side af skærmen samtidig
16 med, at du bruger en anden funktion på den anden side, såsom et spil eller din e-mail.

17 [...]

18 En anden smart funktion er, at man kan løfte lidt på telefonen, og med det samme mærke, om man har
19 modtaget en besked eller har et ubesvaret opkald ved en lille vibration. Desuden understøtter Galaxy S III
20 NFC, så den også er forberedt til at blive fremtidens tegnebog ved at understøtte betaling med mobilen.

Bilag 1b

Interviewtekst 2

1 **Ny business smartphone fra Samsung**

2 Samsung Galaxy Note er den perfekte hybrid mellem en smartphone og en tablet og oplagt til det travle liv
3 på farten. Galaxy Note vejer blot 178 gram, men er udstyret med en stor og højopløst skærm på 5,3 tom-
4 mer. Galaxy Note er desuden udstyret med en smart pen, så du kan tage noter direkte på skærmen.

5 [...]

6 Galaxy Note er udstyret med alt du har brug for til et travlt og fleksibelt arbejdsliv. På den 5,3 tommer store
7 skærm i HD-kvalitet har du altid lynhurtigt internet, mail og apps lige ved hånden – og takket være telefo-
8 nens størrelse er der blevet plads til et ekstra kraftigt batteri, der giver op til 13 timers taleid til livet på
9 farten.

10

11 Galaxy Note er designet til den kræsne bruger og udstyret med en smart pen, så du hurtigt kan tage noter
12 direkte på skærmen, skrive sms'er, redigere og beskære billeder, eller opdatere kalenderen uden at skulle
13 anvende det traditionelle tastatur. Perfekt, hvis du hurtigt skal highlighte grafik eller tekst til et møde på
14 arbejdet, eller vil sende kæresteren en sms og vise på et kort, hvor I skal mødes til aftenens date.

15

16 "Vi har foretaget en kundeundersøgelse, der viste at mange mobilbrugere efterspurgte muligheden for at
17 kunne skrive tekstbeskeder med fri hånd ved hjælp af en pen. Samtidig kunne vi identificere et behov for et
18 produkt, der kombinerede det bedste fra smartphonen, tavle-pc'en og den traditionelle notepad i én løs-
19 ning. På den baggrund har vi udviklet Galaxy Note, der forener det bedste fra alle verdener," siger Solvej
20 Lee fra Samsung Danmark.

21

22 **Dit mobile kontor**

23 Galaxy Note lever desuden op til de højeste standarder for sikkerhed og er forsvarligt krypteret, så du trygt
24 kan fortsætte arbejdet, når du er på farten. Den understøtter fx Microsoft Exchange og VPN, samt mange
25 andre mail og web-løsninger.

26 [...]

27 Galaxy Note kan også sættes op til mobil udskrivning via USB eller WiFi og er udstyret med indbygget do-
28 kumentlæser. Endeligt er Galaxy Note udstyret med et otte megapixels kamera med digital zoom og LED-
29 blitz, så du altid har et avanceret kamera lige ved hånden og kan fange øjeblikket i knivskarpe detaljer.

Bilag 1c

Interviewtekst 3

1 Ny Samsung Galaxy S III afsløret

2 Her får du alle detaljer om den nye iPhone-konkurrent, Samsung Galaxy S III.

3 [...]

5 Faktisk er det lykkedes Samsung at skabe godt med hype omkring lanceringen, så det næsten tangerer
6 Apple-tilstande.

7 [...]

8 **Kæmpe skærm**

9 [...]

10 Skærmopløsningen på Galaxy S III er 1280 gange 720 pixel - altså HD-opløsning, og alt andet ville også være
11 mærkeligt på et så stort display.

13 Samsung holder fast i sin Amoled-skærmteknologi, mens nogle af konkurrenterne benytter Super LCD 2.

15 Denne teknologi har tidligere virket en smule underlegen, men er kommet godt igen i den nye version 2, og
16 derfor bliver det spændende at se, om Samsungs Amoled-skærm stadig kan imponere.

17 [...]

18 Der er kommet et mere holdbart batteri i Galaxy S III, men telefonen er ikke blevet voldsomt mere buttet.
19 Telefonen er blot 8,6 millimeter tyk, når den trækker maven ind.

21 **Flere forskellige udgaver**

22 Den nye mobil kommer i tre udgaver med henholdsvis 16, 32 og 64 gigabyte hukommelse, som det er mu-
23 ligt at udvide med Micro SD-kort.

24 Styresystemet er Android 4.0, som vi også så på [Samsung Galaxy Nexus](#), og denne model udviklede sydko-
25 reanerne i tæt samarbejde med Google.

26 [...]

27 **Otte hurtige megapixels**

28 I Galaxy S III er kameraet otte megapixel, og sydkoreanerne er altså ikke gået pixelamok. Det er nemlig
29 samme billedopløsning, som forgængerer benytter.

1 Til gengæld er kameraet hurtigt i optrækket, når der skal skydes billedserier. Der kan skydes op mod 20
2 fotos i træk - og cirka tre i sekundet.

3 [...]

4 Eksempelvis bruges frontkameraet til at registrere, om du kigger på skærmen. Det betyder, at skærmen
5 ikke timer ud og går i dvale, hvis du er ved at læse en lang artikel og ikke har rørt ved skærmen længe.

6 [...]

7 **Personlig assistent: S Voice**

8 [...]

9 Apple er formentlig parat til at ringe Samsung op og brokke sig over en talegenkendelsesfunktion i Galaxy S
10 III, der minder uhyggeligt meget om den virtuelle assistent Siri, som gemmer sig i den nye iPhone.

11 [...]

12 **Hippie-telefon**

13 Samsung slår meget på, at Galaxy S III er en "tilbage til naturen"-telefon, da den har et organisk design in-
14 spireret af sten og blade. [...] Det er *naturligvis* en smagssag, om man er til den slags, men det kan hurtigt
15 virke en smule fortænkt og hippie-agtigt. [...] Alt i alt virker designet pænt og stilrent, men udseendet er
16 ikke nogen wow-oplevelse, der skal få Apples chef-designer til at sove dårligt.

17 [...]

18 Den europæiske version af Samsung Galaxy S III er kun med 3G, mens en 4G-version slippes løs i blandt
19 andet USA og Japan i løbet af sommeren.

Bilag 2a

Interviewtekst 1 (uforkortet)

Samsung afslører den næste generation af smartphones – Galaxy S III (2012 3. Maj) *Samsung.com*, hentet d. 28. maj 2012 fra <http://www.samsung.com/dk/news/productnews/2012/samsung-afslorer-den-naste-generation-af-smartphones-galaxy-s-3>

Samsung afslører den næste generation af smartphones – Galaxy S III

Samsung præsenterede her til aften Galaxy S III, en smartphone der både inddrager og lytter til brugeren. Galaxy S III kommer i butikkerne i slutningen af maj. – Samsung er førende i verden inden for udviklingen af skærme, processorer og hukommelse, og hver ny telefon fra os er en opvisning i teknisk ydeevne. Mennesker har en tendens til at være vilde med vores mobiler. Nu har vi udviklet en mobil, der er vild med mennesker, siger Jens Arvad, salgschef for Telecom i Samsung Danmark.

Efter utallige rygter og spekulationer kunne Samsung her til aften præsentere Galaxy S III. Det er tredje generation af Samsungs succesfulde smartphone Galaxy S. Alle tidligere modeller har været stærke kombinationer af hardware og software, der har givet optimal brugeroplevelse. Galaxy S III følger samme tradition og tager et stort skridt i retning af at integrere mobiltelefonens funktionalitet og ydeevne med vores hverdag og daglige adfærd. Galaxy S III er fx udstyret med en 4,8 tommer stor skærm af HD Super AMOLED-teknologi, en quad-core processor, et otte megapixel kamera på bagsiden og et 1,9 megapixel kamera på forsiden. Samlet set byder Galaxy III på en række innovative løsninger, hvor mobilen tilgodeser menneskets adfærd. Et par af dem er:

- Teknik skal være enkel, imødekommende og sjov, og helst ikke begrænse brugerne. Fx gør Galaxy S III det enkelt at flytte filer til og fra telefonen. S-Beam hedder funktionen, hvor man kopierer en fil fra Galaxy S III til en anden Galaxy S III blot ved at lægge telefonernes bagsider mod hinanden. Galaxy S III har også plads til hukommelseskort, hvorfra man kan importere og eksportere filer. Desuden har Galaxy S III en række præinstallerede løsninger for Cloud-tjenester og streaming-funktioner til TV.

- Galaxy S III har ansigtsgenkendelse, og den kan endda registrere dine øjenbevægelser. Så længe du ser på skærmen aktiveres pauseskærmen fx ikke. Læser man en lang artikel på skærmen kan man med andre ord

læse den i ro og mag uden unødige afbrydelser. Desuden genkender Galaxy S III dine bevægelser – før telefonen op til øret, og den ringer automatisk op til det nummer, du har valgt fra kontaklisten.

- Galaxy S III er Samsungs første smartphone med en quad-core processor. En af processorens styrker er muligheden for at multitask på telefonen, fx ved at vise et videoklip på den ene side af skærmen samtidig med, at du bruger en anden funktion på den anden side, såsom et spil eller din e-mail.

Udover ovenstående udvalg af ny smart funktionalitet er kameraets ydeevne også forbedret. Nu kan man fotografere med det samme uden forsinkelse. Og en endnu hurtigere vej til **det perfekte skud** opnås ved at trykke på skærmen, mens man vipper sin mobiltelefon – hvormed kameraet aktiveres. En anden smart funktion er, at man kan løfte lidt på telefonen, og med det samme mærke, om man har modtaget en besked eller har et ubesvaret opkald ved en lille vibration. Desuden understøtter Galaxy S III NFC, så den også er forberedt til at blive fremtidens tegnebog ved at understøtte betaling med mobilen.

– Galaxy S III viser vej til fremtiden. Allerede i dag. Galaxy S III er en ny type smartphone, som tager skridtet ind i en ny æra. En menneskevenlig æra, siger Jens Arvad.

Galaxy S III kommer i butikkerne i slutningen af maj til en vejledende udsalgspris på 5 000 kroner.

Bilag 2b

Interviewtekst 2 (uforkortet)

Ny business smartphone fra Samsung (2011 5. december) *smartphone.dk*, hentet d. 28. maj 2012 fra http://www.smartphone.dk/Ny_business_smartphone_fra_Samsung-81712.html

Ny business smartphone fra Samsung

Samsung Galaxy Note er den perfekte hybrid mellem en smartphone og en tablet og oplagt til det travle liv **på farten**. Galaxy Note vejer blot 178 gram, men er udstyret med en stor og højopløst skærm på 5,3 tommer. Galaxy Note er desuden udstyret med en smart pen, så du kan tage noter direkte på skærmen.

Galaxy Note er en lidt større mobiltelefon med meget større muligheder. Galaxy Note er udstyret med alt du har brug for til et travlt og fleksibelt arbejdsliv. På den 5,3 tommer store skærm i HD-kvalitet har du altid lynhurtigt internet, mail og apps lige ved hånden – og takket være telefonens størrelse er der blevet plads til et ekstra kraftigt batteri, der giver op til 13 timers taletid **til livet på farten**.

Galaxy Note er designet til den kræsne bruger og udstyret med en smart pen, så du hurtigt kan **tage noter** direkte på skærmen, skrive sms'er, redigere og beskære billeder, eller opdatere kalenderen uden at skulle anvende det traditionelle tastatur. Perfekt, hvis du hurtigt skal highlighte grafik eller tekst til et møde på arbejdet, eller vil sende kæresten en sms og vise på et kort, hvor I skal mødes til aftenens date.

"Vi har foretaget en **kundeundersøgelse**, der viste at mange mobilbrugere efterspurgte muligheden for at kunne skrive tekstbeskeder med fri hånd ved hjælp af en pen. Samtidig kunne vi **identificere et behov** for et produkt, der kombinerede det bedste fra smartphonen, tavle-pc'en og den traditionelle notepad i én løsning. På den baggrund har vi udviklet Galaxy Note, der forener det bedste fra alle verdener," siger Solvej Lee fra Samsung Danmark.

Dit mobile kontor

Galaxy Note lever desuden op til de højeste standarder for sikkerhed og er forsvarligt krypteret, så du trygt kan fortsætte arbejdet, når du er på farten. Den understøtter fx Microsoft Exchange og VPN, samt mange andre mail og web-løsninger.

Du får en uovertruffen kalender- og planlægningsfunktion, og via den indbyggede memo-funktion kan du optage dine gode ideer til morgendagens møde eller måske indkøbslisten til aftenens middag med familien. Galaxy Note kan også **sættes op** mobil udskrivning via USB eller WiFi og er udstyret med indbygget **dokumentlæser**.

Endeligt er Galaxy Note udstyret med et otte megapixels kamera med digital zoom og LED-blitz, så du altid har et avanceret kamera lige ved hånden og kan **fange øjeblikket** i knivskarpe detaljer.

Galaxy Note er i butikkerne fra første uge i december. Vejledende udsalgspris ved lancering 5.600 kroner.

Fakta: Samsung Galaxy Note bygger på operativsystemet Android 2.3. Størrelse 82,95 x 146,85 x 9,65 millimeter med en HD Super AMOLED skærm på 5,29 tommer (HD-kvalitet på 800 x 1280 pixel), 16 millioner farver. Vægt: 178 gram. Dual-core processor på 1,4 gigahertz, 16 GB MicroSD hukommelse. Netværk, GPRS, EDGE. HSPA+ med understøttelse af Bluetooth 3.0 +, USB 2.0 samt WiFi. Otte megapixel kamera med autofocus og LED-blitz. Dokumentlæser, mobil udskrivning (USB, WiFi), offline-mode, stemmememo og telefonsvarer. Understøtter følgende e-mail formater: Exchange Active Sync, GMail, POP3, IMAP4, SMTP, SSL og TLS.

Bilag 2c

Interviewtekst 3 (uforkortet)

Nielsen, M.W. (2012, 7. maj) *Ny Samsung Galaxy S III afsløret*, epn.dk, hentet d. 28. maj fra <http://epn.dk/teknologi2/tele/article2770486.ece>

Ny Samsung Galaxy S III afsløret

Her får du alle detaljer om den nye iPhone-konkurrent, Samsung Galaxy S III.

Samsung har netop vist Galaxy S III frem ved en pressefremvisning i London, og telefonen har været [ventet med spænding og en smule hysteri](#). Faktisk er det lykkedes Samsung at skabe godt med *hype* omkring lanceringen, så det næsten tangerer Apple-tilstande. Den nye telefon fra Samsung tegner da også til at blive noget helt særligt og [en værdig konkurrent til iPhone](#).

Kæmpe skærm

Samsung Galaxy S III er udstyret med en 4,8 tommer skærm, og den er dermed væsentlig større end iPhone med sine 3,5 tommer, mens konkurrenter som HTC One X og LG Optimus Quad HD ligger på 4,7 tommer. Skærmopløsningen på Galaxy S III er 1280 gange 720 pixel - altså HD-opløsning, og alt andet ville også være mærkeligt på et så stort display. Samsung holder fast i sin AMOLED-skærmt teknologi, mens nogle af konkurrenterne benytter Super LCD 2. Denne teknologi har tidligere virket en smule underlegen, men er kommet godt igen i den nye version 2, og derfor bliver det spændende at se, om Samsungs AMOLED-skærm stadig kan imponere.

Vejer 133 gram

I forhold til Galaxy S II er skærmen vokset fra 4,3 til 4,8 tommer, men Galaxy S III er ikke blevet voldsomt større end forgængeren. Vægten er dog gået fra 116 gram til 133 gram, og det er nogenlunde samme vægt som konkurrenterne. Der er kommet et mere holdbart batteri i Galaxy S III, men telefonen er ikke blevet **voldsomt mere** buttet. Telefonen er blot 8,6 millimeter tyk, når den trækker maven ind.

Flere forskellige udgaver

Den nye mobil kommer i tre udgaver med henholdsvis 16, 32 og 64 gigabyte hukommelse, som det er muligt at udvide med Micro SD-kort. Styresystemet er Android 4.0, som vi også så på [Samsung Galaxy Nexus](#), og denne model udviklede sydkoreanerne i tæt samarbejde med Google. Der er dog mere fokus på fotodelen med Galaxy S III end med Galaxy Nexus, der er udstyret med et **sørgeligt** kamera.

Otte hurtige megapixels

I Galaxy S III er kameraet otte megapixel, og sydkoreanerne er altså ikke gået pixelamok. Det er nemlig samme billedopløsning, som forgængerer benytter. Til gengæld er kameraet hurtigt i optrækket, når der skal skydes billedserier. Der kan skydes op mod 20 fotos i træk - og cirka tre i sekundet. Ved lanceringen af Galaxy S III i London her til aften blev der især argumenteret for, at telefonen var mere intelligent end den gennemsnitlige smartphone. Eksempelvis bruges frontkameraet til at registrere, om du kigger på skærmen. Det betyder, at skærmen ikke timer ud og **går i dvale**, hvis du er ved at læse en lang artikel og ikke har rørt ved skærmen længe.

Genkender bevægelser

Den højere IQ betyder også, at telefonen genkender dine bevægelser. Ifølge Samsung vil telefonen automatisk ringe op, hvis du fører telefonen op til øret. Du skal naturligvis have valgt en person på din kontaktliste først, så du ikke bare tilfældigt ringer til det lokale pizzeria, fordi du mangler nogen at snakke med.

Personlig assistent: S Voice

Apple og Samsung har i det forgangne år **kæmpet mange kampe på skrivebordet** om patentsager, og mon ikke vi får en at se igen meget snart. For Apple er formentlig parat til at ringe Samsung op og brokke sig over en talegenkendelsesfunktion i Galaxy S III, der minder uhyggeligt meget om den virtuelle assistent Siri, som gemmer sig i den nye iPhone. Med begge telefoner er det muligt at bede assistenten om hjælp, eksempelvis spørge til dagens vejrudsigt. Herefter vil den blive vist frem. Det er kun muligt at tale med Samsung Galaxy S III på otte sprog, blandt andet engelsk, tysk, fransk og koreansk. Vi danskere skal ikke regne med, at funktionen S Voice kommer til at virke på vores kartoffelsprog. I øvrigt er det heller ikke muligt at tale dansk med Siri i iPhone.

Hippie-telefon

Samsung slår meget på, at Galaxy S III er en "tilbage til naturen"-telefon, da den har et organisk design inspireret af sten og blade. Ringetoner samt andre lyde i telefonen stammer fra naturen, eksempelvis lyden af en dråbe som bryder en vandoverflade med et lille diskret plask.

Det er *naturligvis* en smagssag, om man er til den slags, men det kan hurtigt virke en smule fortænkt og hippie-agtigt.

Indholdet på skærmen er også dynamisk, så du kan trykke på det, så det bevæger sig, eksempelvis et vand-spejl. Det er dog set før på andre konkurrerende mobiler.

Alt i alt virker designet pænt og stilrent, men udseendet er ikke nogen wow-oplevelse, der skal få Apples chef-designer til at sove dårligt.

I butikkerne den 29. maj

Samsung Galaxy S III fås i hvid og blå, og telefonen lanceres i 145 lande verden over. **Den er ude** i Danmark den 29. maj, og prisen bliver 5.000 kroner. Den europæiske version af Samsung Galaxy S III er kun med 3G, mens en 4G-version slippes løs i blandt andet USA og Japan i løbet af sommeren.

Bilag 3

Flyer

KUNNE DU TÆNKE DIG AT HJÆLPE OS?

Vi er to kandidatstuderende på Handelshøjskolen i København (CBS), der er i gang med vores kandidatafhandling. Vi skal i den forbindelse udføre en række interviews og står derfor og mangler nogle deltagere.

Vores afhandling handler om bestemte ords indflydelse på tekstforståelse.

De eneste krav til dig er, at du er mellem 20 og 80 år, og at du kan læse og forstå dansk.

Vi planlægger tidspunkt og sted sammen med dig, og du skal sætte ca. en time af til interviewet.

Hvis du har lyst til at hjælpe os eller vil høre mere om projektet, kan du kontakte os på telefon eller e-mail.

Tlf.nr.: 51 34 57 74

E-mail: mettenthomsen@hotmail.com

Med venlig hilsen

Mette Thomsen & Stina Gottschalck

Bilag 4

Interviewguide

Bed respondenter om at udfylde spørgeskemaet.

Forklar hvordan interviewet kommer til at forløbe.

Tekst 1

Giv respondenter tid til at læse teksten

Spørg om respondenter umiddelbart har nogle kommentarer eller spørgsmål til teksten

Spørg respondenter om der er nogle af de understregede ord han/hun ikke forstår

Spørg ind til respondenterens holdning til enkelte udvalgte ord (både direkte og indirekte)

De understregede ord i tekst 1

tredje generation (5-6)	hukommelseskort (11)	e-mail (17)
hardware (7)	Cloud-tjenester (12)	smart (21)
Software (7)	streaming-funktioner (12)	NFC (21)
kopierer en fil (10)	multitaske (16)	

Tekst 2

Giv respondenter tid til at læse teksten

Spørg om respondenter umiddelbart har nogle kommentarer eller spørgsmål til teksten

Spørg respondenter om der er nogle af de understregede ord han/hun ikke forstår

Spørg ind til respondenterens holdning til enkelte udvalgte ord (både direkte og indirekte)

De understregede ord i tekst 2

Business (1)	Mail (7)	web-løsninger (25)
Smartphone (1)	Apps (7)	sættes op (27)
Hybrid (2)	sms'er (12)	USB (27)
Tablet (2)	highlighte (13)	WiFi (27)
Højopløst (3)	Date (14)	Dokumentlæser (28)
smart pen (4)	tavle-pc'en (18)	digital zoom (28)
HD-kvalitet (7)	notepad (18)	LED-blitz (30-31)
Internet (7)	VPN (24)	

Tekst 3

Giv respondenten tid til at læse teksten

Spørg om respondenten umiddelbart har nogle kommentarer eller spørgsmål til teksten

Spørg respondenten om der er nogle af de understregede ord han/hun ikke forstår

Spørg ind til respondentens holdning til enkelte udvalgte ord (både direkte og indirekte)

De understregede ord i tekst 3

hype (5, side 1)	Styresystemet (24, side 1)	Talegenkendelsesfunktion (9, side 2)
Skærmopløsningen (10, side 1)	Megapixels (28, side 1)	virtuelle assistent (10, side 2)
Pixel (10, side 1)	skydes billedserier (1, side 2)	Hippie-telefon (12, side 2)
HD-opløsning (10, side 1)	frontkameraet (4, side 2)	"tilbage til naturen" (13, side 2)
Display (11, side 1)	timer ud (5, side 2)	wow-oplevelse (16, side 2)
Amoled-skærmt teknologi (13, side 1)	går i dvale (5, side 2)	4G-version (18, side 2)
Hukommelse (22, side 1)	Personlig assistent (7, side 2)	

Bilag 5a

Spørgeskema – Respondent 1

Respondent nr.: 1

Mand ☐ Kvinde ☒

Alder: 58

Hvor er du opvokset?: KØBENHAVN / AMAGER

Hvor i landet bor du nu?: KØBENHAVN / AMAGER

Beskæftigelse: LÆGESEKRETÆR

Højest opnåede uddannelse: TSK/ENG. KURR.

Har du en mobiltelefon? Ja ☒ Nej ☐

Hvis ja, hvilken? _____ Ved ikke ☐

På en skala fra 1 til 5, hvordan vurderer du dine engelskkundskaber.

(1 er slet ingen kundskaber og 5 er komplette kundskaber)

1 2 (3) 4 5

Bilag 5b

Spørgeskema – Respondent 2

Respondent nr.: 2

Mand ☐ Kvinde ☒

Alder: 36

Hvor er du opvokset?: Hvidovre

Hvor i landet bor du nu?: Hvidovre

Beskæftigelse: social og sundhedshjælper

Højest opnåede uddannelse: " "

Har du en mobiltelefon? Ja ☒ Nej ☐

Hvis ja, hvilken? Nokia (alm.) Ved ikke ☐

På en skala fra 1 til 5, hvordan vurderer du dine engelskkundskaber.

(1 er slet ingen kundskaber og 5 er komplette kundskaber)

1

2

3

4

5

Bilag 5c

Spørgeskema - respondent 3

Respondent nr.: 3

Mand ☐ Kvinde ☒

Alder: 27

Hvor er du opvokset?: Amager

Hvor i landet bor du nu?: Amager

Beskæftigelse: Tandlæge

Højest opnåede uddannelse: Tandlæge

Har du en mobiltelefon? Ja ☒ Nej ☐

Hvis ja, hvilken? Samsung ☐ Ved ikke

På en skala fra 1 til 5, hvordan vurderer du dine engelskkundskaber.

(1 er slet ingen kundskaber og 5 er komplette kundskaber)

1 2 3 4 5

Bilag 5d

Spørgeskema – Respondent 4

Respondent nr.: 4

Mand ☐ Kvinde ☒

Alder: 66

Hvor er du opvokset?: TUREBY

Hvor i landet bor du nu?: AMAGER

Beskæftigelse: PENSIONIST (KORRESPONDENT)

Højest opnåede uddannelse: 3-år. KORRESPONDENT

Har du en mobiltelefon? Ja ☒ Nej ☐

Hvis ja, hvilken? _____ Ved ikke ☒

På en skala fra 1 til 5, hvordan vurderer du dine engelskkundskaber.

(1 er slet ingen kundskaber og 5 er komplette kundskaber)

1 2 3 4 5

Bilag 5e

Spørgeskema - Respondent 5

Respondent nr.: 5

Mand ☒ Kvinde ☐

Alder: 81

Hvor er du opvokset?: København

Hvor i landet bor du nu?: Lyngby

Beskæftigelse: pensioneret underviser ved DTU

Højest opnåede uddannelse: Civilingeniør

Har du en mobiltelefon? Ja ☒ Nej ☐

Hvis ja, hvilken model? Nokia / iPhone ☐ Ved ikke

På en skala fra 1 til 5, hvordan vurderer du dine engelskkundskaber.
(1 er slet ingen kundskaber og 5 er komplette kundskaber)

1 2 3 4 5
 X

Bilag 5f

Spørgeskema – Respondent 6

Respondent nr.: 6

Mand ☒ Kvinde ☐

Alder: 51

Hvor er du opvokset?: DANMARK

Hvor i landet bor du nu?: KØBENHAVN

Beskæftigelse: SPECIALKONSULENT

Højest opnåede uddannelse: CAND. JUR.

Har du en mobiltelefon? Ja ☒ Nej ☐

Hvis ja, hvilken? NOKIA ☐ Ved ikke

På en skala fra 1 til 5, hvordan vurderer du dine engelskkundskaber.

(1 er slet ingen kundskaber og 5 er komplette kundskaber)

1 2 3 4 5

Bilag 5g

Spørgeskema - Respondent 7

Respondent nr.: 7

Mand ☒ Kvinde ☐

Alder: 85

Hvor er du opvokset?: København

Hvor i landet bor du nu?: Amager

Beskæftigelse: Pensionist

Højest opnåede uddannelse: snekker

Har du en mobiltelefon? Ja ☒ Nej ☐

Hvis ja, hvilken? Nokia

☐ Ved ikke

På en skala fra 1 til 5, hvordan vurderer du dine engelskkundskaber.

(1 er slet ingen kundskaber og 5 er komplette kundskaber)

1 X 2 3 4 5

Bilag 5h

Spørgeskema – Respondent 8

Respondent nr.: 8

Mand ☒ Kvinde ☐

Alder: 32

Hvor er du opvokset?: København

Hvor i landet bor du nu?: København

Beskæftigelse: Fuldtids i Albertslund Kommune

Højest opnåede uddannelse: Kandidat

Har du en mobiltelefon? Ja ☒ Nej ☐

Hvis ja, hvilken? Lohave ☐ Ved ikke

På en skala fra 1 til 5, hvordan vurderer du dine engelskkundskaber.

(1 er slet ingen kundskaber og 5 er komplette kundskaber)

1 2 3 4 5

Bilag 5i

Spørgeskema – Respondent 9

Respondent nr.: 9

Mand ☐ Kvinde ☒

Alder: 58

Hvor er du opvokset?: Klt + Vanløse

Hvor i landet bor du nu?: Rødovre

Beskæftigelse: Sygehjælper

Højest opnåede uddannelse: SYGGEHJÆLPER

Har du en mobiltelefon? Ja ☒ Nej ☐

Hvis ja, hvilken? NOKIA ☐ Ved ikke

På en skala fra 1 til 5, hvordan vurderer du dine engelskkundskaber.

(1 er slet ingen kundskaber og 5 er komplette kundskaber)

1

2

3

4

5

Bilag 6a

Interview med respondent 1

R: respondent

I: interviewer (Stina)

I2: notetager (Mette)

- 1 I: Som du har læst, giver vi dig en tekst, det gælder om at læse den og så snakker vi lidt om den, så får du en
2 ny osv. Så hvis du vil læse den her og lægge mærke til de ord vi har understreget, så er det dem vi kommer
3 til at snakke om.
- 4 *Respondenten læser tekst 1*
- 5 R: Ja.
- 6 I: Er der noget øhm, nogle kommentarer, nogle spørgsmål til teksten?
- 7 R: Altså de fleste af ordene kender jeg godt, men nogle af dem ville jeg ikke kunne forklare hvad betyder,
8 men, øh, jeg har en fornemmelse af det.
- 9 I: Ja, er der nogle specifikke ord du siger...
- 10 R: (afbryder) Altså det der 'Cloud-tjenester', det mener jeg er noget jeg har set på min iPhone, men jeg har
11 ikke brugt det.
- 12 I: Nej.
- 13 R: Og 'streaming-funktioner'. Det øh.
- 14 I: Det er heller ikke noget, du kender til?
- 15 R: Nej, nej.
- 16 I: Ville det have hjulpet din forståelse af teksten, hvis du havde fået at vide, at det var en lagertjeneste,
17 cloud-tjenesten for eksempel?
- 18 R: Ja.
- 19 I: Eller streaming var noget, hvor du kunne se fjernsyn eller tv-programmer live.
- 20 R: Helt sikkert.
- 21 I: Ja, så det havde gjort teksten nemmere?
- 22 R: Ja helt sikkert, helt sikkert, helt sikkert. Men det er sådan set de eneste, og så 'NFC'. Det siger mig heller
23 ikke noget. Ikke en dut.
- 24 I: Det er en netværksteknologi der virker trådløst. Altså, det er øh. så du kan betale med din telefon.
- 25 R: Okay, men er det så det de ikke havde fået lov til alligevel? Nej, jo , ja.
- 26 I: Jo, sådan noget i den stil i hvert fald.
- 27 R: Okay.
- 28 I: Men det ville du måske, eller ville det have gjort teksten nemmere, hvis de altså havde skrevet ud måske
29 hvad det havde stået for?
- 30 R: Ja, ja.
- 31 I: Eller forklaret det?
- 32 R: Ja.
- 33 I: Hvis vi så starter fra en ende af og kigger på nogle af ordene.

- 1 R: Mmm.
- 2 I: Sådan når der for eksempel i linje 4-5, der står 'tredje generation'.
- 3 R: Ja. Altså, jeg kender det fra jeg er lægesekretær hos en gynækolog og der er første, anden og tredje ge-
4 nerations p-piller. Og så regner jeg med at det er noget af det samme.
- 5 I: Ja, det er det sådan set også. Øhm, så er der sådan noget i næste linje, linje 6, 'hardware' og 'software'.
- 6 Er det noget du kender til?
- 7 R: Hardware, ja det gør jeg. Softwaren er programmerne og hardwaren er, ja, selve det man køber og put-
8 ter softwaren ind i.
- 9 I: Lige præcis. Øhm, Hvis vi går ned til linje 11 har vi måske noget lidt mere abstrakt, noget der hedder...
- 10 R: (afbryder) 'Kopiere en fil'.
- 11 I: Kopiere en fil, ja.
- 12 R: Ja ja, men det ved jeg jo hvordan man gør, på computeren i hvert fald.
- 13 I: Ja, det er jo nærmest det samme.
- 14 R: Ja, det må være det samme.
- 15 I: Så har vi, ja vi har snakket om cloud-tjenester. Så er der sådan et ord i linje 17, som er meget enkelt...
- 16 R: (Afbryder) 'Multitaske'.
- 17 I: Multitaske, ja.
- 18 R: Ja, det er at gøre flere ting på én gang ikke.
- 19 I: Ja, jo. Er det noget du sådan tænker over står på engelsk?
- 20 R: Nej, overhovedet ikke. Fordi det jo er et ord, man også bruger på dansk.
- 21 I: Ja, så er det igen næste linje. 'E-mail'.
- 22 R: Ja.
- 23 I: Det samme?
- 24 R: Ja, det falder helt naturligt. Jeg ved ikke hvad man skulle...
- 25 I: (afbryder) Sådan noget som elektronisk post.
- 26 R: Ej a hvad for noget, ej, nej.
- 27 I: Ja, det bliver måske for gammeldags?
- 28 R: Øh, ja, men det hedder. Jeg synes, at det hedder e-mail.
- 29 I: Ja, øhm, så er der igen i linje 20, har vi sådan noget, en smart...
- 30 R: (afbryder) en smart, altså det må jo være smartphone, det må være noget af det, ik'?
- 31 I: Altså, det står i sammenhængen "som en anden smart funktion", brugt som et tillægsord, ja.
- 32 R: Ja fordi det kunne også godt være, at det bare var en smart funktion ik'. Altså at den var rigtig smart.
- 33 I: Ja, præcis.
- 34 R: Men jeg opfatter det som en smart, altså...
- 35 I: (afbryder) Som det engelske ord?
- 36 R: Som på engelsk, ja.
- 37 I: Ja. Okay. Ja, det tror jeg var den første tekst. Så tager jeg lige den der. Så får du nummer to. Samme pro-
38 cedure.
- 39 *Respondenten læser tekst to*
- 40 R: Ja.
- 41 I: Nogle kommentarer eller spørgsmål til teksten?
- 42 R: Altså, der er et par ord, som jeg ikke er øhm. (tænker) Hvor var det nu det var. Øhm. 'Highlighte', er det
43 sådan markere så man kan se det eller?

- 1 I: Lige præcis.
2 R: Ja. Okay.
3 I: Ville det have været ligeså naturligt hvis de havde skrevet det? Markere?
4 R: Jah.
5 I: Det ville måske (tænker) eller, ville det have fået?
6 R: Altså, jeg var jo ikke helt sikker jeg troede bare, det var det, det betød. Og så en 'tavle-pc'. Det ved jeg
7 ikke rigtig hvad er.
8 I: Hvis nu jeg fortæller dig at en tavle-pc er det samme som en tablet.
9 R: Øh ja. Tablet og det der er jeg ikke lige...
10 I: (afbryder) 'Tablet' er nævnt i linje 3.
11 R: Ah tablet, er det ikke øhm. Ligesom en iPad?
12 I: Ja.
13 R: Ja.
14 I: Præcis. Men øh.
15 R: (afbryder) Men jeg skal liige tænke mig om. Altså tablet. Hmm. Jeg kender navnet.
16 I: Ja.
17 R: Eller ordet. Og 'hybrid'. Det er øh. Er det en blanding eller?
18 I: Ja.
19 R: Det er vel sådan noget, det betyder.
20 I: Ja, det er det, det er i hvert fald.
21 R: Ja, øhm.
22 I: Er der andre?
23 R: Nej, ikke umiddelbart. De andre ting ved jeg godt, hvad er. Og så er der de her øhm. 'VPN', det ved jeg
24 overhovedet ikke hvad er. Nede i linje 25.
25 I: Det er også en af deres gode forkortelser, som øh, ja det står for Virtual Private Network.
26 R: Ja, det ville ikke hjælpe. Særlig meget.
27 I: Nej vel. Virtuelt privat netværk, kunne man oversætte det til. Altså, det er noget med at skabe, altså lige-
28 som internettet. At skabe forbindelser mellem to punkter.
29 R: Okay.
30 I: Det er egentlig meget simpelt, men...
31 R: (Afbryder) Ja, altså, jeg ville bare springe ordet over, for jeg ville ikke ane hvad det betød...
32 I: (afbryder) Ja, så hopper du over det og simpelthen siger "væk".
33 R: Ja, simpelthen.
34 I: Ja. Er der andre ord, du sådan studser over?
35 R: Nej, ikke umiddelbart. Nej, det synes jeg ikke.
36 I: Hvis vi gør ligesom før, og går tilbage til, øhm, vi starter med overskriften.
37 R: Ja, 'Business smartphone'. Det synes jeg, det er meget normalt. Det synes jeg.
38 I: Det er ikke noget du tænker er sådan lidt?
39 R: Nej.
40 I: Det er helt fint.
41 R: Lidt smart, men øh.
42 I: Er det for smart?
43 R: Nej. Det synes jeg ikke.

- 1 I: Og så er det hybriden.
2 R: Ja, det var den der, øh. Ligesom er en blanding. Jeg ville gerne have et andet ord end 'hybrid'.
3 I: Ja? Ville det have virket som en bedre dansk tekst hvis de havde skrevet 'den perfekte blanding mellem
4 en smartphone og en tablet'?
- 5 R: Ja, det (tænker) Helt sikkert! For vores generation, ja. Med mindre man lige er inde og arbejde med alt
6 det her til daglig ik'.
- 7 I: Det er klart.
8 R: Vi bruger det jo sådan privat, og det er det vi kender til det ikke.
9 I: Jeps. Og 'tablet' har vi snakket lidt om...
- 10 R: (afbryder) Det har vi snakket om ja. Og 'højopløst', det er jo en skærm, hvor der er, hvor, jo højere op-
11 løsning, jo flottere billede kan du få, ik'.
- 12 I: Lige præcis.
13 R: Og en 'smart pen' det må være et eller andet, hvor man kan skrive direkte på skærmen ik'.
- 14 I: Altså, man kan sige en smart pen, det er et meget engelsk ord...
15 R: (afbryder) Ja, det synes jeg er meget naturligt ord.
16 I: Jeps. Og så er der sådan noget som 'HD-kvalitet'.
17 R: HD-kvalitet det er det samme som man har på et fjernsyn ik'.
- 18 I: Lige præcis.
19 R: Det ville jeg heller ikke tænke over. Og 'internet' og 'mail' og 'apps', det er dem man downloader eller får
20 ned på sin telefon.
- 21 I: Ja, er det tre ord du ville bruge sådan til hverdag?
22 R: Ja, jeg ville ikke vide hvad jeg skulle skrive ellers. Og 'sms'er' ligedan. Det ved jeg ikke hvad man skulle
23 skrive ellers.
- 24 I: Det skulle så være sådan noget med at skrive tekstbeskeder
25 R: Ej. Det er forkert (griner). Ja, det er forkert, synes jeg.
26 I: Så er der igen 'highlighte', har vi snakket lidt om.
27 R: Ja. Ja. Og 'date' det er også. Ja det er, synes jeg, er okay.
28 I: Den er okay?
29 R: Ja, den er sød.
- 30 I: Ville det have været for gammeldags at skrive stævnemøde?
31 R: Ja! det duer ikke. Altså, jeg er jo ikke målgruppen. Rigtig. Det er jo en anden generation der er den rigtige
32 målgruppe til det her ik'.
- 33 I: (griner) Jo, måske. Ja, det er jo selvfølgelig alle der har lyst til at købe en 'business smartphone'.
34 R: Ja. Ja. Ja, men det er da rigtigt. Men det er ikke nogle ord der ville gøre indtryk på mig.
35 I: Nej. Det er ikke sådan at du tænker "Ej, det er for".
36 R: Hverken det ene eller det andet.
- 37 I: Nej det er fint. Så er der sådan en som en 'notepad'. I linje 19.
38 R: Ja. Er det ikke også noget ligesom iPad 'en'? Er det ikke sådan noget det samme?
39 I: Det er en bærbar computer.
40 R: Ja?
41 I: Ville det have været klarere for dig, hvad det er, hvis der havde stået bærbar computer? En 'traditionel
42 bærbar computer'?
- 43 R: Tja. Ja så ville jeg jo være helt sikker på, hvad det var.

- 1 I: Ja. Øhm. Så er der sådan noget som. hvis vi går ned i linje 28 'sættes op til'.
2 R: Ja. Sættes op. Det er jo noget, man gør på sin computer eller telefon.
3 I: Ved du, hvad det betyder?
4 R: Sætte den op til. At man kan bruge den på forskellige måder. Og samarbejde og, øh. Ja og 'USB' det er
5 sådan et stik og 'WiFi' det er noget jeg kan tilmelde mig på eller kan være på, på min iPhone.
6 I: Trådløst internet er det.
7 R: Ja, og 'dokumentlæser'. (tænker) Ja, jeg ved egentlig ikke, hvad det betyder. 'Indbygget dokumentlæ-
8 ser'?
- 9 I: Det er ikke sådan noget, der sådan lige siger dig så meget?
10 R: Næ.
11 I: Hvis nu jeg fortæller dig, at det er et program der gør, at du kan åbne dokumenter og så læse dem. Altså
12 programmer der...
13 R: (afbryder) Altså ligesom når man læser bøger og sådan noget på?
14 I: Det er ligesom, at det kan afkode tekst kan man sige, altså vise dig teksten. Ligesom Adobe for eksempel,
15 hvis du kender den.
16 R: Ja.
17 I: Ville det have været bedre, hvis de havde skrevet det? Lidt mere forklaret, eller give et eksempel på et
18 program de fleste kender?
19 R: Ja. Altså, ja. For min forståelse for det, ja.
20 I: Ja. Hvis vi nu tager teksten som helhed. Hvad synes du så? Synes du, det virker for engelsk, de ord der er?
21 R: Nej, jeg tænker bare "nå ja", det har jeg ikke forstand på lige det der, så springer jeg ordet over.
22 I: Men man kan sige, hvis det nu havde været ord som du forstod, ville det så have været en bedre tekst?
23 Hvis de nu for eksempel ikke havde sagt 'hybrid' eller 'highlighte'?
24 R: Jeg ville måske føle mig mere overbevist om, at det var den mobiltelefon, jeg skulle købe fordi, jeg ville
25 vide lidt mere om den. At det var den, hvor jeg får det jeg gerne vil have. Eller det var den, jeg får i stedet
26 for at jeg springer nogle ord over fordi jeg tænker "nå, ja okay". Det er jo ikke sikkert, man får brug for det,
27 men ja.
28 I: Ja. Fint. Lad os prøve den sidste tekst, som er en lille smule længere end de to andre.
29 *Respondenten læser tekst tre*
30 R: Ja, den er skrevet på en lidt anden måde, må man nok sige.
31 I: Ja, er der noget, du ikke forstår?
32 R: Mmm. 'Amoled' ved jeg ikke hvad er, det er linje 14.
33 I: Ja, det er også lidt kompliceret. Det er en forkortelse af noget meget langt der hedder Active matrix Or-
34 ganic Light Emitting Diode. Det er simpelthen noget med hvordan den altså. (tænker) Noget af det er en
35 type lys, og det andet er en billedteknologi, som er smækket sammen i en (griner).
36 R: Okay (griner).
37 I: Så det er lidt kompliceret. Jeg tror, det er derfor de har undgået at forklare det.
38 R: Det kan jeg godt forstå. Ja, det ville jeg også bare springe over det ord. Og hvad er der mere. (tænker) Jeg
39 synes det er et sjovt ordvalg, men jeg synes nu ikke så meget det er de engelske ord, det er nogle af de der.
40 Det virker helt pudsigt "telefonen er ikke blevet voldsomt mere buttet". Det er jo nogle helt anderledes ord,
41 end hvad der har været i noget af det andet ik'?
- 42 I: Det må man sige.
43 R: "Når den trækker maven ind". Det er så åndssvagt, synes jeg. Jeg forstår det nogenlunde.

- 1 I: Du forstår den?
2 R: Ja, jeg forstår den nogenlunde.
3 I: Hvis vi nu tager den fra en ende af igen.
4 R: Ja.
5 I: Så har vi sådan et ord som 'hype' i linje 6.
6 R: Ja. Er det ikke sådan noget med en masse omtale og gjort det interessant inden udgivelse.
7 I: Jo, præcis. Kan du tænke på et dansk ord i stedet for?
8 R: PR. Øhm, umiddelbart. Omtale eller ja.
9 I: Ja.
10 R: PR.
11 I: Ville det have virket bedre?
12 R: Nej.
13 I: Nej?
14 R: Det synes jeg ikke.
15 I: Så er der sådan noget som øhm, vi er nede i linje 11. 'Skærmopløsningen'.
16 R: Ja. Det er stadigvæk noget med, jo bedre skærmopløsning jo klarere er billedet.
17 I: Mmm. Og 'pixel'...
18 R: (afbryder) Og pixel det er de der små halløjer der, det består af. Det er ikke noget jeg sådan lige kan for-
19 klare, men jeg ved godt, hvad det nogenlunde handler om.
20 I: Så er vi nede i, hvis vi går ned i linje 12, har vi stort 'display'.
21 R: Display ja det er jo den, skærbilledet, eller hvad det nu hedder...
22 I: (afbryder) Ville det have virket bedre hvis de havde skrevet skærm?
23 R: Nej.
24 I: Ville det have været det samme?
25 R: Skærm? Ja.
26 I: Øhm, så er vi sådan, vi har snakket lidt om den der 'amoled'.
27 R: Ja, den. Det.
28 I: Så hvis vi går ned i linje 23, har vi sådan noget der hedder...
29 R: (afbryder) 'Hukommelse'?
30 I: 'Hukommelse'.
31 R: Ja, det ved jeg også, hvad er. Det er jo hvor meget den kan rumme. Og så kan man udvide den med et
32 eller andet ekstra kort man enten køber eller sætter i, eller hvordan man gør. Eller downloader.
33 I: Præcis. Hvis vi går ned i linje 25. Ved du hvad et 'styresystem' er?
34 R: Ja, det er jo sådan noget, er det ikke sådan noget ligesom Windows og sådan noget? Det er jo også et
35 styresystem ik'?
36 I: Lige præcis. Øhm. ja. Hvis vi går ned i linje 31. har vi sådan noget med at 'skyde billedserier'.
37 R: Skyde billedserier. Ja det er jo bare at fotografere.
38 I: Lyder det...
39 R: (afbryder) Nej, det synes jeg er okay.
40 I: Lyder det som godt dansk?
41 R: Det lyder som poppet dansk.
42 I: Ja, okay. På den næste side har vi sådan et 'frontkamera', i linje 34.
43 R: Ja, altså øhm, jeg var ikke klar over der var flere kameraer i sådan noget.

- 1 I: Det er fordi, de har et foran og bagved.
2 R: Frontkamera ja. Ja det er bare frontkameraet, det er ikke noget jeg synes er...
3 I: (afbryder) Det er ikke noget du tænker over?
4 R: Nej.
5 I: Så i næste linje, 35.
6 R: Ja, 'timer ud' og 'går i dvale'.
7 I: Ja.
8 R: Timer ud det er, når skærmen går i, ja ikke går i sort, men forsvinder fra det billede man har fremme ik',
9 og går tilbage på.
10 I: Ved du hvad forskellen er på 'timer ud' og 'går i dvale'?
11 R: Øhm. Mens den timer ud bruger den i hvert fald mere strøm end når den er i dvale. Det ved jeg da.
12 I: Ville du kunne tænke på et bedre dansk ord for timer ud? Som jo egentlig ikke klinger så godt måske.
13 R: Timer ud (tænker) Mmm.
14 I: Det er måske bare sådan man siger efterhånden?
15 R: Timer ud (tænker). Jeg ved ikke om man skulle.
16 I: Måske noget i nærheden af, gå i strømsparetilstand?
17 R: (griner) Ja. nej. Jeg synes egentlig det der passer bedre.
18 I: Ja. Okay. Så er vi nede i 39, har vi en 'talegenkendelsesfunktion'...
19 R: (afbryder) Talegenkendelsesfunktion?
20 I: Ja. Bliver det lidt klodset på dansk? Langt?
21 R: Hvad har man ellers af ord for det?
22 I: Man har kun det engelske som er voice recognition function. Som er direkte oversat.
23 R: Det synes jeg er ligeså godt.
24 I: Ja. Ved du hvad det er?
25 R: Ja det er. Tror jeg. Øh. Enten så kan den genkende stemmen når den ringer op. Ellers kan du spille et eller
26 andet stykke musik hvor den kan genkende stemmen eller genkende nummeret eller, ja.
27 I: Ja. I princippet samme teknologi bag begge.
28 R: Ja, det er i hvert fald sådan jeg ville forstå det.
29 I: Der her er så i forbindelse med en 'virtuel assistent'. Kan du forestille dig hvad sådan en er?
30 R: Mmm. Virtuel assistent (tænker). Jamen altså hende der Siri, det må jo være en eller anden der er inden i
31 min iPhone, der kan genkende noget af det samme.
32 I: Princippet. I princippet kan du sige "Siri, kan du finde den nærmeste restaurant til mig?". Og så gør hun
33 det. Det kan hun så ikke på dansk, men.
34 R: På engelsk.
35 I: På engelsk, ja. Videre til næste linje. 42. en 'hippie-telefon'. Hvad forbinder du med det?
36 R: Ja. Hippietelefon det er jo min ungdom. Der var ikke så (griner)
37 I: (afbryder) Der var de måske lidt større?
38 R: Der var ikke nogen.
39 I: Nej?
40 R: Nej. Det var der ikke.
41 I: Men kan du forestille dig, hvad de forbinder med det her?
42 R: Ja (tænker) Det er jo på grund af designet ikke? At de kalder det en hippie-telefon.
43 I: Ja, de går tilbage til naturen.

- 1 R: Ja.
- 2 I: Virker det som, forstår du hvad de mener, når de siger 'tilbage til naturen-telefon'?
- 3 R: Jeg synes ikke tilbage til naturen og hippie det har, altså hippie det er mere sådan noget med at ryge
- 4 hash og sådan synes jeg og love, peace and understanding. Til gengæld ved jeg ikke, hvor tilbage til naturen
- 5 jeg synes det er.
- 6 I: Virker det sådan lidt påtaget eller?
- 7 R: Ja, jeg synes det er. Lidt poppet. Det er sådan et ord jeg kunne blive irriteret over.
- 8 I: Ja. Ja.
- 9 R: Hvis jeg sad og skulle købe en telefon, og der stod sådan noget. Ligesom de unge, og det er jo formentlig
- 10 nogle unge der har siddet og skrevet det, prøver ligesom at fange os ældre. Og det synes jeg bestemt ikke...
- 11 I: (afbryder) Det virker ikke?
- 12 R: Nej.
- 13 I: Det går måske nærmere den anden vej?
- 14 R: Ja, ja jeg synes det, øhm, jeg synes, jeg bryder mig ikke om det.
- 15 I: Nej. Øhm, så det er ikke en 'wow-oplevelse'? I linje 46?
- 16 R: Nej, det er det ikke.
- 17 I: Forstår du ligesom, hvad de mener med wow-oplevelse?
- 18 R: Wow-oplevelse, ja wow. Det er sådan noget. Hold da op! Noget der virkelig...
- 19 I: (afbryder) Den er fantastisk.
- 20 R: Det rykker. Ja.
- 21 I: Jamen så lad os snuppe den sidste, '4G version'.
- 22 R: Ja det er øh. Også iPhone, der er 3 og 2 og...
- 23 I: (afbryder) ved du hvad G'et står for?
- 24 R: Næ.
- 25 I: Det er det samme som vi havde i den allerførste tekst. Generation.
- 26 R: Det er tredje generation. Yes. Okay.
- 27 I: Ja.
- 28 R: Nå, Gud så lærte jeg det.
- 29 I: Jeps. Hvad øhm. Altså, hvis vi nu kigger på den her tekst også. Sådan synes du, der er for mange ord, eller
- 30 altså for meget der er sådan poppede?
- 31 R: Altså, jeg synes, at der var. Jeg synes, den var poppet på den måde, jeg bryder mig ikke om sådan noget
- 32 hvor der pludselig står 'den ikke bliver voldsomt mere buttet' og 'når den trækker maven ind'. Jeg synes det
- 33 er nogle fuldstændig åndssvage ord at bruge. I en saglig beskrivelse om et eller andet jeg har lyst til at købe.
- 34 Det der det får mig decideret til ikke at have lydt til at købe den. Det irriterer mig.
- 35 I: Ja, og de engelsk ord der er. Generer de din, sådan din læseoplevelse?
- 36 R: Nej, ikke umiddelbart.
- 37 I: Du forstår det meste?
- 38 R: Det meste forstår jeg. Og 'amoled' det ville jeg være fuldstændig ligeglad med, hvad betød.
- 39 I: Det hopper du så over kan man sige. Jeps. (Henvendt til I2) Har du noget at tilføje?
- 40 I2: Øhm, nej, jeg tænker mere sådan rent generelt. Altså hvis man tager de tre tekster, ville så, altså, hvis du
- 41 skulle købe en telefon, så vil du selvfølgelig gerne vide hvad den kan. Det var også det du snakkede om før,
- 42 med at man forstår det bedre på dansk. Altså, ville det gøre, at du ville købe den? Hvis de brugte nogle flere
- 43 danske ord, og ikke så mange forkortelser og skrev så mange finde ting om hvad den kan.

- 1 R: Hvis jeg kun skulle købe den ud fra et stykke papir og ikke har hørt om hvad andre har sagt øhm, altså,
2 det betyder også meget det man ser. Nogle reklamer og sådan der ryger ind. Ja så ville det betyde meget
3 for så ville jeg føle, hvis jeg forstod alle ordene ville jeg ikke købe katten i sækken.
- 4 I2: Jeg tænker, virker det sådan lidt ligegyldigt med alle de forkortelser, som man ikke ved, hvad er allige-
5 vel?
- 6 R: Ja for mig gør det. Jeg kigger efter de ting, som jeg ved jeg har brug for og resten det, ja. Det er også en
7 masse på iPhone, som jeg aldrig nogensinde har brugt og aldrig kommer til at bruge såeh.
- 8 I2: Det er jo lige det.
- 9 I: Hvis vi ser på teksten og ikke tænker på telefonen bag, hvad tænker du så om, at de her engelske ord
10 sniger sig ind.
- 11 R: Ja, det synes jeg hører sig til.
- 12 I: Det er naturligt i sammenhængen?
- 13 R: Ja, det synes jeg.
- 14 I: Er det fordi det handler om noget teknisk? Telefoner øhm, eller ville det også have været, hvis det nu
15 havde været en tekst om havearbejde?
- 16 R: Så ville det ikke passe med engelske ord.
- 17 I: Så det er noget med hvad vi snakker om?
- 18 R: Ja ja. Jeg tror også, det er svært at finde så mange engelske ord om havearbejde.
- 19 I: Det kan godt være.
- 20 R: Sådan lige umiddelbart, hvis de pludselig kaldte en skovl for noget helt andet, så ville jeg synes det var
21 noget mærkeligt noget.
- 22 I2: Det er jo hvad man lige kommer på når man sidder i haven alligevel.
- 23 I: Det var fordi jeg skulle finde et emne der ikke var teknisk.
- 24 R: Ja, jamen så kan man, ja. Ja, hvad kunne man ellers. Men jeg synes i hvert fald det er fuldstændig natur-
25 ligt at det er.
- 26 I: Som en del af det her emne?
- 27 R: Ja.
- 28 I: Jeps.
- 29 I2: hvad nu hvis vi tager sådan noget der ikke er havearbejde. Jeg tænker på når man sidder og ser fjernsyn
30 og de tekster fjernsyn for eksempel. Det sniger der så også ret tit nogle engelske ord ind, og det er okay?
- 31 R: Ja, ja det synes jeg, fordi nogle gange synes jeg faktisk de engelske ord er mere dækkende for et eller
32 andet man gerne vil beskrive end det danske ord. Men det er også noget vi har vænnet os til, ikke. Jo, det
33 synes jeg er meget naturligt.
- 34 I: Jeps det tror jeg var det, (henvendt til I2) så du kan godt stoppe.

Bilag 6b

Interview med respondent 2

R: Respondent

I: Interviewer (Mette)

I2: Notetager (Stina)

- 1 I: Så hvis du får den første tekst her. Og så bare lige siger til. Hvis du lægger mærke til de understregede
2 ord, de ord vi har understreget, så er det dem vi kommer til at snakke om.
- 3 R: Ja.
- 4 I: Ja.
- 5 *Respondenten læser tekst 1*
- 6 R: Ja.
- 7 I: Ja, har du sådan umiddelbart nogle kommentarer eller spørgsmål eller et eller andet, når du sidder og
8 kigger på den?
- 9 R: Altså, det er ikke alle ord, jeg kender betydningen af, vil jeg nok sige.
- 10 I: Nej.
- 11 R: Nej.
- 12 I: Hvilke f.eks.? Øh.
- 13 R: Øh, altså jeg, hvis der var én der spurgte mig, så tror jeg ikke at jeg ville kunne forklare forskellen på
14 'hardware' og 'software'. Det kan godt være, at når jeg ville få det forklaret, at jeg så "nåh ja, selvfølgelig,
15 det kan jeg godt huske", men jeg kan ikke, øh, det er ikke noget jeg bruger sådan i min hverdag.
- 16 I: Ikke sådan på...
- 17 R: (afbryder) Jeg har, jeg har fået det forklaret, men jeg kan ikke sidde her, "nåh det er det". Det, øhm.
- 18 I: Så det der med at software faktisk er de programmer, der i computeren og hardwaren er selve compute-
19 ren og ledningen og...
- 20 R: (afbryder) når nu du siger det, kan jeg godt genkende det. Altså det har jeg hørt før, men det er noget
21 sådan, det er ikke noget jeg bruger og så ryger det bare om, ik'.
- 22 I: Ja, så glemmer man det lidt.
- 23 R: Jeg ville ikke kunne have forklaret det. Så ville jeg måske have gættet mig lidt.
- 24 I: Ja.
- 25 R: Øhm, og, øh, så er der, øh, nede i linje 13, der står de der 'cloud-tjenester' og 'streaming-funktioner'. Det
26 ved jeg heller ikke, hvad er.
- 27 I: Er det noget du har hørt før, eller...
- 28 R: (Afbryder) Altså jeg har hørt streaming-funktioner, har jeg hørt før, men, øh, cloud-tjenester har jeg ikke
29 hørt.
- 30 I: Nej. Altså jeg kan så fortælle dig, at streaming-funktioner, det er hvis du f.eks. skal se tv eller radio over
31 nettet.
- 32 R: Okay.
- 33 I: Altså streamer, sådan så du får et live signal. Øhm og cloud-tjenester, det er, hvis du har en smartphone
34 og så kan du installere f.eks. Facebook eller din mail.

- 1 R: Nåh, ja okay.
- 2 I: Sådan at du kan direkte ind på det i stedet for, at du skal, du skal ikke igennem nettet, hvis man kan sige
- 3 man kan sige det sådan, ik. Øhm, men cloud-tjenester var slet ikke noget du mindes at have hørt?
- 4 R: Nej, øh, nej ikke sådan, jeg ved jo godt at man kan via sin smartphone, ved jeg jo godt, at man kan have
- 5 Facebook og e-mail, men jeg vidste ikke at det hed cloud-tjenester. Det vidste jeg ikke.
- 6 I: Nej. Ville det have hjulpet til at forstå hvad den her telefon kan, hvis de havde ligesom uddybet det lidt?
- 7 R: Ja, det ville det nok.
- 8 I: Ja. Hvis de havde skrevet "det kan du bruge til".
- 9 R: Ja.(pause) Det ville det have gjort, fordi altså jeg er ikke, øh, jeg er ikke den der har sat mig ind i alt det
- 10 der tekniske, fordi jeg synes det bliver skiftet hurtigt ud. Jeg ved godt måske ikke helt, men der er så mange
- 11 ting, der er så mange valgmuligheder. Så det der med at følge med i hvad, der er, øh, altså, der er der nogle
- 12 gange, hvor det altså går forbi min næse, ik'.
- 13 I: Ja, ja.
- 14 R: Du kan jo godt se hvilket fjernsyn jeg har, så det (griner).
- 15 I: (griner) Nå, ja, men altså. Herregud. Øhm, ja hvis vi så kan prøve at kigge på nogle af de andre. Der står i
- 16 linje 4 og 5 f.eks., der står der, at det er 'tredje generation'.
- 17 R: Ja.
- 18 I: Forstår du hvad de mener med tredje generation i det her, i den her, øh, sammenhæng?
- 19 R: Ja, men altså, der går jeg såmænd ud fra at det er deres at det er den tredje, hvad skal man sige, hvis
- 20 man siger den første generation, det er måske ikke den nye, den aller-allernyeste, så har de måske lavet en
- 21 bedre version og et sådan lidt. Sådan forstår jeg det i hvert fald.
- 22 I: Så det er nr. tre i retningen, i rækken hedder det.
- 23 R: Ja.
- 24 I: Ja, ja. Den er også helt korrekt. Øhm, så i linje 11, der har vi noget hvor der står 'kopiere en fil', fil fra én
- 25 telefon til en anden.
- 26 R: Ja, det, det, øh, altså, det er jo det der med, at jeg tror ikke, at jeg ville kunne forklare hvad en fil er. Men
- 27 jeg ved jo godt, at man kan kopiere, øh, også fra computer og, øh.
- 28 I: Ned på noget andet?
- 29 R: Ja. Det ved jeg godt.
- 30 I: Osv. Yes. Øhm i linje 17, der bruger de så et ord, som vi måske bruger lidt mere på dansk som at 'multita-
- 31 ske'.
- 32 R: Ja, det kender jeg også betydningen af, det, det, jeg bruger jo. Det er jo nok i det der med i forhold til
- 33 mænd og kvinder, ik. Kvinder kan multitask, det kan mænd ikke. Den der køns du ved, ik'?
- 34 I: Nej, så det er ikke noget, hvor du tænker "hvorfor har de skrevet sådan?" og i forbindelse med en tele-
- 35 fon...
- 36 R: (afbryder) Nej, det forstår godt. Du kan jo mange ting med en telefon.
- 37 I: Jo, jo. Jo, jo, bestemt. Øhm, så linje 22, der har vi noget, der hedder 'NFC'.
- 38 R: Ja, det ved jeg ikke, hvad er.
- 39 I: De skriver. Det ved du overhoved ikke? Hvis jeg så siger til dig, det er sådan en netværksteknologi, man
- 40 kan få på telefonen, der gør, at du kan betale med din telefon, når du står nede i en forretning f.eks.
- 41 R: Ja, det har jeg hørt altså at man har kunnet, eller, der har jeg så mere, øh, hørt det i forbindelse med
- 42 iPhone.

- 1 I: Så det ville give mening for dig, hvis havde skrevet det ud og forklaret, hvad det var, i stedet for bare at
2 skrive en forkortelse, som man ikke liige.
- 3 R: Ja, for forkortelsen kendte jeg ikke, men jeg ved godt, at man kan betale, øh, via, øh, mobilen eller jeg
4 vidste så bare ikke lige, at man kunne med Samsung, men jeg vidste med iPhone.
- 5 I: Hmm, ja. Hvis du ser på sådan teksten som helhed, at de skriver både med cloud-tjenester og streaming-
6 funktioner, og de har NFC, og de kan en hel masse smarte ting. Øhm, er det så noget, hvor du tænker, at
7 det er en telefon du må have, hvis du skulle have en smartphone? Eller ville du hellere gå ud at købe den,
8 de havde skrevet det sådan så du forstod alle de dele, der er i telefonen?
- 9 R: Jeg ville nok, jeg ville nok være helt sikker på, hvad det er den egentlig kan. Øhm, og i første omgang ville
10 jeg nok gøre mig nogle overvejelser om, hvad det er jeg har brug for, for en telefon, for jeg kunne også godt
11 forestille mig, at den ikke er helt billig den her.
- 12 I: Ja (griner).
- 13 R: Men, så, så. Men jo det ville helt klart gøre at hvis det blev forklaret ordentligt hvad den kan så fatter, så,
14 så bliver jeg selvfølgelig mere interesseret i den, end hvis den nu fordi, der er jo nogle ting ikke lige ved
15 hvad er, nå okay videre, så ville jeg måske søge en anden telefon, som jeg vidste, hvad det virkelig betød.
- 16 I: Ja, så du ville simpelthen gå helt væk fra den?
- 17 R: Ja, det tror jeg at jeg ville, ja. Medmindre jeg havde hørt fra en anden, der havde sagt "den her skal du
18 købe for sådan og sådan, nå okay". Så ville jeg nok have gjort det, men ikke hvis jeg læste det her.
- 19 I: Nej. Godt, så øh skal vi gå videre til nr. to, måske?
- 20 R: Ja.
- 21 I: Så kan du prøve på den en gang. Og ja, samme princip som med den første.
- 22 R: Yes.
- 23 I: Ja.
- 24 *Respondenten læser tekst 2*
- 25 R: Ja.
- 26 I: Hmm. Nogen kommentarer eller spørgsmål til den her?
- 27 R: Øh.
- 28 I: Sådan lige umiddelbart.
- 29 R: Umiddelbart kender jeg måske lidt flere af de understregede ord, end jeg gjorde i den første tekst.
- 30 I: Ja?
- 31 R: Øhm. Altså der i linje tre, hvor der står, øh, 'hybrid', ik'. Altså der, det er noget jeg, hybrid det er for mig,
32 der er et net. Altså det er, øhm, ja (pause) en eller anden form for net, jeg ville ellers ikke kunne, der er i
33 hvert fald det jeg forstå ved, øh, hybrid. Og en 'tablet' (pause)det er et ord, jeg har hørt før. Igen, ik'. Men
34 altså, hvad er det lige det betyder.
- 35 I: Du ville ikke helt kunne sige, øh, forklare hvad den kunne i forhold til
- 36 R: En tablet (dansk udtale) det er noget man spiser, ik (griner).
- 37 I: (griner)
- 38 R: Øh, men jeg har hørt ordet før. Men det er igen det samme som før "hvad er det lige, det betyder". (pau-
39 se) Øhm, altså 'højopløst', øh, skærm, det er, øh, det ved jeg et eller andet sted godt hvad er, altså det er jo
40 noget med, jeg går ud fra, at det er noget med, øh, hvor mange pixels den er på.
- 41 I: Ja.
- 42 R: Øh, 'smart pen' har jeg også hørt før og har set, den er, den hører nogle gange med til nogle telefoner.
- 43 Øh (tænker) 'HD-kvalitet' det hører man jo også i forbindelse med, med tv, ik'. Øh.

- 1 I: Men ved du, altså du hører det i forbindelse med tv, ved du så også, altså hvad det betyder, at det er et?
- 2 R: Altså HD-kvalitet det betyder high definition. Kvalitet, ik'. Altså, det er, det er et skarpere billede. Hvis
- 3 man sådan skulle forklare det.
- 4 I: Jo, jo.
- 5 R: Øh, 'internet' og 'mail' det ved jeg jo også, altså mail har jeg jo selv og internet bruger jeg jo også. 'Apps'
- 6 det er noget med ting, du kan købe til din telefon, øhm, hvis du f.eks. vil på posthuset, så kan du købe fri-
- 7 mærker over, altså øh, men det er igen det der med, at jeg er ikke, altså jeg kan ikke oversætte det til
- 8 dansk. Altså app, det er.
- 9 I: Der findes ikke et bedre dansk ord for det?
- 10 R: Nej. (pause) Øhm, og det der 'highlighte', altså det forstår jeg som, nede i linje 14, at det er noget med, at
- 11 man altså sådan understreger (pause) øh, det gør du så på telefonen, ik', på en eller anden måde og så
- 12 øhm, ligesom man ville understrege en tekst på papir. (pause) 'Tavle-pc'en', det ved jeg så ikke, om er det
- 13 man ville så ville kalde en iPad.
- 14 I: En tavle-pc det er faktisk det samme som en tablet.
- 15 R: Okay.
- 16 I: Som også er en iPad.
- 17 R: Ja.
- 18 I: F.eks.
- 19 R: Okay.
- 20 I: Det er Apples version af en tablet. Eller en tavle-pc afhængig af om du snakker dansk eller engelsk. Øhm,
- 21 men det er faktisk det samme.
- 22 R: Okay (pause) Og 'notepad', det ved jeg ikke.
- 23 I: Nej, hvis vi. Notepad det er faktisk, det er det vi normalt ville kalde en almindelig bærbar computer. En
- 24 ganske almindelige, nu skulle jeg til at kalde den gammeldags, men en bærbar computer, men.
- 25 R: Ja, ja, men det er jo lige før at det er næsten gammeldags.
- 26 I: Men altså der ville det måske have givet mere mening, hvis de havde skrevet en bærbar computer?
- 27 R: Ja.
- 28 I: I stedet for at have skrevet notepad?
- 29 R: Ja, notepad det anede jeg ikke, hvad er.
- 30 I: Nej.
- 31 R: (pause) Og så nede i linje 25, det der 'VPN', det ved jeg ikke, hvad betyder.
- 32 I: Nej, det er også...
- 33 R: (afbryder) Og så 'webløsninger'.
- 34 I: Ja.
- 35 R: Altså (sukker), jamen et eller andet sted så har jeg hørt web, men det er jo igen det der med "hvad er
- 36 det. Hvad er det, det betyder". Øh, USB ved jeg, det er de der stik, man, øh, kan have alt muligt på. Billeder
- 37 og personlige oplysninger, du kan bruge det i. (pause) Og WiFi, det er, øhm, det noget med, at du kan købe
- 38 musik på det, eller, altså det er sådan noget med, at så ved jeg lidt om det, men alligevel kan jeg ikke helt
- 39 forklare det.
- 40 I: Nej.
- 41 R: Øh, 'digital zoom' (pause) altså, jamen, jeg ved ikke hvad der er forskellen på digital zoom og så alminde-
- 42 lig zoom, men altså. Ja, altså (griner) og led, 'LED-blitz', det øhm, LED det har jeg hørt i forbindelse med

1 fjernsyn, hvis man skal købe, øh, nu hedder det jo lige pludseligt 3D-fjernsyn, ik. Det er det sidste nye, ik.
2 (pause) Ja.
3 I: Ja, der er LED i denne her sammenhæng, det er simpelthen den kilde som lyset i blitzten, den har. Altså
4 det kan være en almindelig pære eller det kan være, jeg faktisk ikke helt hvad det hedder sådan noget, det
5 er det, der giver lyset.
6 R: Ja, okay.
7 I: Som så ikke er en almindelig pære med en LED-lyskilde.
8 R: Aha.
9 I: Hvis man kan sige det på den måde. Ja. Øhm, men jeg tænker, hvis vi nu lige, du sagde til at starte med, at
10 det der hybrid, at det var noget net.
11 R: Ja.
12 I: Øhm, hvad tænker du så, altså i denne her sammenhæng, at, at de har brugt det som?
13 R: (pause) Jamen, jeg ville, jeg ville jo sige, at jeg ville, altså, forstå de som en, øh, en forbindelse. At den, at
14 den, at den er den perfe er den perfekte forbindelse mellem en smartphone og en tablet. Hvis jeg skulle
15 bruge et dansk ord. Men jeg ved ikke om det er det rigtige, øh.
16 I: Hvad hvis man nu havde sat ordet blanding ind i stedet for?
17 R: (pause) Ja. Det ville jeg nok, det giver jo så også en helt anden mening, ik.
18 I: Ja. Lige præcis.
19 R: Jeg ville næsten sige, at det var en mellemting altså den perfekte forbindelse mellem en smartphone og
20 en tablet (pause) men hvorfor skulle det også være en forbindelse mellem, ja så ville jeg, det ville jo give en
21 helt anden.
22 I: Ja, det har prøvet at lave en telefon, der er lidt det ene og lidt det andet.
23 R: Ja.
24 I: Lidt det hele på én gang.
25 R: Ja.
26 I: Ja. Ja, øhm. Det er lige med at huske alle de ting du har sagt, der kom lige mange ting på én gang. Øhm,
27 nede i linje 14 'highlighte'.
28 R: Ja.
29 I: Ville det have, altså, ville det have givet en bedre tekst, hvis de havde skrevet markere eller understrege,
30 eller ville det have passet med ind i teksten end, at der kommer sådan et engelsk ord midt i det hele?
31 R: (tænker) Ja. Altså fordi, det øh, altså nu ved jeg jo, altså jeg ved lige der med highlighte ved jeg godt, men
32 jeg synes, altså (pause) jeg kan ikke se grunden til, at man bruger det engelske ord. I forhold til at bruge et
33 dansk. Når vi nu har et dansk ord, ik. Øh, så kan der være andre, øh, som der hvor vi snakkede om, før med
34 app, der findes ikke et dansk ord for app, går jeg ud fra.
35 I: Nej, der kan man sige, det hedder applications eller applikationer.
36 R: Ja.
37 I: Det er jo.
38 R: Ja. Ja. (pause) Men jeg ville nok sige, hvis du havde, hvis de havde, hvis der havde stået, øh, markere ville
39 det gøre en stor forskel.
40 I: Ja. Og så, øhm, ja nu har vi jo, du har jo lige snakket om mange af dem, kan man sige. Sådan noget med at
41 der linje 15 står til aftens 'date'. Hvad tænker du om, at de bruger et ord som date?
42 R: (pause) Jamen det kan man så sige at lige nøjagtig det ord, date, det er, det, øh, altså det er jo ikke et
43 dansk ord, men det, det bruges jo, altså jeg ville, jeg tror de fleste ved jo hvad det betyder. Altså man har

- 1 en aftale, ik'. Det kan jo, men, det har måske sådan lidt undertoner af, at det er mellem et emne som kunne
2 være en kæreste, ik'. Det er det, der ligger i ordet date. Øh.
- 3 I: Ville du studse over det, hvis der havde stået stævnemøde i stedet for?
- 4 R: Ja, det ville jeg, så synes jeg faktisk at date passer bedre for stævnemøde, det så. Det er sådan, øh.
- 5 I: Det er for gammeldags, måske?
- 6 R: Ja.
- 7 I: Så er det bedre at bruge det engelske ord?
- 8 R: Det ville jeg faktisk sige. Lige der, der ville jeg nok. Date, for det er sådan lidt, hvad er en date, øh, for
9 man kan også bruge det lidt i forhold til ironi, at øh, "jeg skal på date", ik'. Og folk de reagerer lidt, selvom
10 det egentlig bare er med en veninde, altså fordi den har lige den der undertone af, at "nå okay", det er så-
11 dan lidt en fræk aftale, ik.
- 12 I: Ja. Og det er måske også det...
- 13 R: (afbryder) Stævnemøde, det lyder dødhamrende kedeligt (griner).
- 14 I: Det er i hvert fald ikke noget, vi er vant til at høre mere, kan man sige.
- 15 R: Ja.
- 16 I: Nej. Øhm, så snakkede du også lidt om 'WiFi'. Øhm, nede i linje 28. Øhm, hvad ville du tænke hvis der
17 havde stået trådløst internet i stedet for?
- 18 R: Så havde jeg bare tænkt, nå, ja.
- 19 I: Så havde du ikke studset lige så meget over det, måske?
- 20 R: Nej, det der WiFi fordi, hvorfor jeg siger det sådan, det er fordi jeg har, hvis jeg har været på Facebook
21 eller hvad ved jeg, så har jeg set nogle der har, der har, øhm, hørt på noget et eller andet, øh (pause) har,
22 har købt noget over nettet via Wi, via WiFi, så har jeg tænkt, nå, det lyder da spændende, men jeg uden at
23 vide hvad WiFi egentlig er. Jeg har bare set ordet før. Og kunne genkende det.
- 24 I: Du har ikke tænkt over hvad det?
- 25 R: Nej.
- 26 I: Sådan. Nej. Øhm, så har de jo faktisk også lavet et dansk ord i linje 29, eller det lyder i hvert fald rimeligt
27 dansk 'dokumentlæser'. Hvad tænker du, når du set sådan et ord?
- 28 R: (pause) Jamen, jeg, jeg tænker, jeg, øh (pause) jamen jeg ved ikke, jeg tænker bare, "nå, men det er en
29 dokumentlæser", men det er ikke noget, jeg måske sådan hæfter mig så meget ved.
- 30 I: Nej. Er det måske fordi, det står på dansk?
- 31 R: Ja.
- 32 I: Eller så dansk?
- 33 R: Ja.
- 34 I: Ville du vide, hvad du skulle bruge det til?
- 35 R: Næ. Overhovedet ikke.
- 36 I: Ville du, altså det er sådan et program faktisk, der gør at du åbne dokumenter, det kan være en bog, det
37 kan være et blad, et eller andet.
- 38 R: Okay.
- 39 I: Sådan altså, det kan genkende skriften, så du kan side og læse dokumentet direkte på din telefon. I stedet
40 for du skal til din computer.
- 41 R: Aha.
- 42 I: Øhm. Men det er ikke noget man sådan lige umiddelbart kan se ud af det ord?
- 43 R: Nej.

- 1 I: Nej. Godt.
2 R: Det lyder nærmest sådan lidt gammelt, ik. Altså dokumentlæser, jeg tænker, nå men det, det er ikke
3 noget nyt, det er noget der har været fremme i mange ord. Altså i forhold til f.eks. USB og, og, og, hvad
4 hedder det, WiFi, ik.
5 I: Ja. Er det fordi det står på dansk, at du tænker sådan?
6 R: Ja.
7 I: Så må det være noget, der har været der i 100 år?
8 R: Ja. For det er jo lidt mere in at bruge de der USB, WiFi, øh, hybrid, apps, altså de der HD, ik'.
9 I: Ja?
10 R: Ja.
11 I: Godt, skal vi så lige tage den sidste tekst også?
12 R: Ja.
13 I: Så kan vi lige gennemgå den. Den er lidt længere end de andre.
14 R: Okay.
15 I: Øh, sådan to, halvanden side.
16 R: Nå, men den er ikke så tæt skrevet.
17 I: Nej, det er den ikke. Så, men ja. Samme princip som før.
18 R: Yes.
19 *Respondenten læser tekst 3*
20 R: Ja.
21 I: Ja. Øh, nogen kommentarer eller spørgsmål her, i denne her?
22 R: Hmm.
23 I: Nogle ord du lige har studset lidt over, måske?
24 R: (Pause) Jamen, der er nogle ord, jeg overhovedet ikke aner, hvad betyder. Altså.
25 I: Ja?
26 R: Øh, nu kan jeg så ikke lige huske, hvad det var. (pause) Altså, det der nede i linje 14, hvor der står 'Amo-
27 led'. Og så tænker jeg, ja det må være noget skærmteknologi, fordi det så står, men ellers så aner jeg ikke,
28 altså.
29 I: Du ville ikke vide, om det var bedre end noget andet?
30 R: Nej, nej.
31 I: En anden form for. Nej.
32 R: Øh (pause) men nej, så er den måske også, der er sådan lidt mere, lidt humor i fordi de, de nævner også
33 lige iPhone. Øhm, som er jo lidt konkurrenterne, om man så må sige. Hvis man må være så fri.
34 I: Det må man gerne.
35 R: (pause) Der var også et eller andet med, der stod noget med at 'trække maven ind', øh, sådan noget med
36 mave. Så der er lidt mere med, teksten er måske sådan lige mere, øh, jaa, underholdende, hvis man skulle
37 bruge et ord, ik.
38 I: Ja. Den er sjovere at læse end de andre to, måske?
39 R: Ja.
40 I: Ja. Ja. hvis vi så måske prøver at kigge på nogle af ordene, og så starter oppefra, i linje 6, der står 'hype'.
41 R: Øh, ja det skulle jeg også lige læse mere end én gang. Øhm, altså, hvad, hvad jeg, øh, forstår i forhold til
42 teksten, det er, at den har, har, altså, opmærksomhed. Det er det, jeg forstår ved det. Øh, at den har været

- 1 god til at skabe lidt opmærksomhed, om sig selv, ik'. Fordi ellers hører man jo næsten kun om Apple mange
2 gange.
- 3 I: Så du ville ikke have været nødt til at læse det flere gange, hvis den havde, hvis de havde skrevet, øh,
4 faktisk er det lykkedes Samsung at skabe godt med opmærksomhed?
- 5 R: Hmm, nej. Jamen så ja, nå, ja okay. Det der med hype, hvad, øh, altså du kan jo også bruge ordet hype, at
6 det er hype. Øh, og, og, altså, øh, det er ikke noget, det er ikke et ord, jeg bruger i min egen, øh.
- 7 I: Nej, det er ikke noget du selv ville sige?
- 8 R: Nej. Øh.
- 9 I: Nej, så, øh, skærmopløsning har vi jo sådan set snakket lidt om, øh, sådan et ord som pixel, det er ikke
10 noget, du, øh?
- 11 R: Jamen, det har jeg jo også hørt før, altså jo højere, hvad skal man sige, altså pixel jo bedre, ik. Nogle gan-
12 ge. Og så det der 'HD-opløsning', det har vi jo også snakket om, så. 'Display', ja det ved jeg også.
- 13 I: Ville du, altså, ville du selv bruge display? Hvis det var dig, der skulle skrive den her tekst? Eller skulle
14 snakke om en telefon?
- 15 R: (pause) Ja, det tror jeg nok, at jeg ville. Tror jeg. Jeg ville, jeg, jeg, jeg tror ikke jeg ville, jeg vidste ikke, øh,
16 jeg ville ikke vide, hvad jeg skulle bruge ellers.
- 17 I: Nej, sådan et ord som skærm f.eks.?
- 18 R: (pause) Det kan sgu godt være, at jeg ville bruge skærm. Ja.
- 19 I: Det kan være lidt det samme, måske?
- 20 R: Ja.
- 21 I: Lige præcis i denne sammenhæng.
- 22 R: Jeg ville ikke, jeg ville nok, jeg ville måske kunne bruge begge ord. Øh, ja. Jeg ville ikke sige det ene frem
23 for det andet, tror jeg.
- 24 I: Nej. Så står der i linje 14 'deres AMOLED-skærmt teknologi'. Øhm, som jeg så kan fortælle dig, at det er også
25 noget rigtig, rigtig rod at finde ud af, hvad det er. Øhm, men det er lidt faktisk en blanding af skærmt kno-
26 logi og så det, hvad hedder så noget, hvad hedder det, lys. Lysteknologi de har brugt, som de har sat sam-
27 men til at skabe et bedre billede på skærmen.
- 28 R: Ja.
- 29 I: Så to forskellige teknologier, der er blevet blandet til én.
- 30 R: Okay.
- 31 I: En ny teknologi. Som, jeg ved ikke om den skulle være bedre, øh.
- 32 R: Nej, det.
- 33 I: Nej, men den er i hvert fald anderledes end den, som konkurrenterne bruger. Øh, men hvad tænker du,
34 når du læser sådan noget, den sætning der? Bare sådan, "nå okay ja", eller?
- 35 R: (pause) Altså, ja, ja. Hvis der nu havde stået havde stået noget andet, havde jeg også bare sagt, "nå, altså
36 okay". Jeg ville ikke ane, hvad, øh, jeg ville ikke ane, hvad det ville være.
- 37 I: Nej, så det er ikke noget, du ville huske på, den har, den kan sådan?
- 38 R: Nej. Så ville det være fordi, ved du hvad det betyder, altså så fordi. Er det noget, der har noget betydning
39 for mig i forhold til hvad jeg skal bruge den til. Men, men ja.
- 40 I: Ja. Øhm, så har vi i linje 23, øh, der bruger de jo ordet 'hukommelse'.
- 41 R: Ja.
- 42 I: Øhm, ved du hvad de mener med det i denne her sammenhæng? (pause) Når de skriver henholdsvis '16,
43 32 og 64 GB hukommelse'?

- 1 R: Jamen, det, hvad jeg forstår så er det sådan noget med, hvor meget der kan være på telefonen. Altså
2 hvor meget man kan have liggende af (pause) billeder, musik og hvad du nu ellers har på din mobil, ik’.
- 3 I: Præcis.
- 4 R: Det ville jeg ikke, det ville jeg ikke studse over, nej.
- 5 I: Den er rimelig lige til, måske?
- 6 R: Ja.
- 7 I: Øhm, så har vi i linje 25 ’styresystemet’.
- 8 R: (pause) Jamen, der ville jeg være sådan lidt tryk ved at bruge, altså se det ord, for ”nå, jamen, nå, okay
9 det er styresystemet, okay”. Men om det er bedre, men jeg ville ikke kunne nævne et styresystem. Så hvis
10 du spurgte kan du nævne mig et styresystem, jeg ville ikke ane, hvad det var, bare sådan, ”nå, okay det er
11 et styresystem, nå, okay”. Det er så åbenbart, det der Android. Og det har jeg selvfølgelig også hørt før.
- 12 I: Jo, jo. Det kunne jo så have været Windows f.eks. i stedet for. Som et andet eksempel.
- 13 R: Det er jo det, ik’.
- 14 I: Ja, men det ville du ikke lige kunne sige, ”det er jo det”.
- 15 R: Nej. Men jeg ville være, altså jeg ville sige ”styresystem er Android, okay det, Android er åbenbart et
16 styresystem”, altså det, altså så ville jeg sådan, ”nå videre”, ik’.
- 17 I: Ja. Øhm, så har vi linje 31, der står ’skydes billedserier’. Allernederst.
- 18 R: Ja.
- 19 I: Hvad tænker du om det?
- 20 R: Jamen, der tænker jeg, at det kan, altså du kan, hvis man f.eks. har en, der springer ud fra, øh en ti-
21 metervippe, så kan du tage billeder hele vejen ned. Altså sådan noget. Forstår jeg lidt, ik’.
- 22 I: Ja. Hvad tænker du om, at de har skrevet sådan? Altså i stedet for at de bare har skrevet fotografere
23 f.eks.?
- 24 R: (Pause) Jo, det, øh, altså fotografere billedserier. Det ville jeg synes lød forkert.
- 25 I: Eller tage billeder, eller, øh.
- 26 R: Ja, så måske tage billeder. Altså, når der skal tages billedserier, måske, ik’.
- 27 I: Ja. Kunne du selv finde på at sige skyde, altså nu skal jeg lige skyde en billedserie?
- 28 R: Nej, jeg ville nok bruge tage, tror jeg. Ja.
- 29 I: Ja.
- 30 R: Men jeg ville ikke, jeg ville ikke, øh, det er ikke sådan, at jeg studser over det. Altså, for jeg ved jo godt,
31 hvad det betyder, ik’.
- 32 I: Ja, ja. Så det giver god mening?
- 33 R: Ja.
- 34 I: Ja. Så i linje 34, der nævner de at, øh, ’telefonen har et frontkamera’.
- 35 R: Ja.
- 36 I: Ja. Hvad tænker du om sådan noget? Ved du, ved du betyder?
- 37 R: Jamen, altså normalt når du har et kamera, så er linsen er jo peget mod den du så skal tage af. Men, men
38 når der så er et frontkamera, så forstår jeg det som, at, at altså kameraet peger mod dig, ik’. Eller registre-
39 rer, øh, som der jo så også står, om du kigger på, om jeg kigger på skærmen, ik’.
- 40 I: Ville du vide, hvad du skulle bruge det til?
- 41 R: Ja. Det ville jeg nok sige, at det synes jeg ikke lige, at jeg har brug for. Altså så tænke, ”nå, okay”, jamen
42 jeg har altså ikke så meget brug for at tage billeder af mig selv, ik’. Der kunne jeg altså godt finde ud af at
43 vende kameraet om, hvis det var det.

1 I: Jo, jo. Det er klart, det er klart. Men øhm, det er også sådan noget man bruger f.eks. øh. Meget til, nu står
2 der også, øh, hvad hedder det, nej det er faktisk ikke en gang denne her, men det er samme telefon, at det
3 skal være sådan en erhvervs/business-telefon, jo ik. Og det er også noget du bruger, hvis du skal holde en,
4 øh, hvad hedder sådan en, øh, hvad hedder det.
5 I2= En videokonference.
6 I: Videokonference! Tak, Stina (griner) Det ord, det var lige helt væk.
7 R: Det kan jeg selvfølgelig godt se er en fordel.
8 I: Så du kan sidde og snakke med hinanden, sådan samtidig.
9 R: Det kan jeg selvfølgelig godt se, det er lidt noget andet, jeg har ikke lige jeg har ikke så mange video, øh
10 (griner).
11 I: Nej, det er jo det. Det er jo lige hvad man har brug for.
12 R: (griner)
13 I: Øhm, men ja så linjen efter, der bruger de 'timer ud' og 'går i dvale', er det noget, der siger dig noget?
14 R: Det der går i dvale, der er jeg nødt til, det, der bruger de faktisk to udtryk for det samme, ik? At skærmen
15 ikke timer ud og går i dvale, det for mig er måske lidt det samme. Men jeg vil så hellere, jeg forstår mere går
16 i dvale end timer ud.
17 I: Er det, altså, det er ikke sikkert, at du er klar over det, men tror du, det er fordi, at går i dvale er mere
18 dansk?
19 R: Ja.
20 I: End timer ud, så giver det mere mening.
21 R: Ja, lige der, ja.
22 I: At man kan bruge det i stedet for. Øhm, bom, bom, bom. Så har vi i linje 39 'en talegenkendelsesfunktio-
23 on'.
24 R: Jamen, det, der siger ordet jo egentlig sig selv, ik. Altså, det, den kan åbenbart genkende min stemme,
25 eller hvem det nu er den skal genkende. Øh, fordi det ligger i ordet.
26 I: Ja, det gør det.
27 R: Ser jeg, altså ser jeg det som, der ville jeg ikke, sådan, sådan nå, okay, okay, fint nok. Der ville jeg måske
28 også sådan...
29 I: (afbryder) Der ville du godt kunne gætte dig frem til, hvad det skulle være?
30 R: Ja.
31 I: Ja. Øhm, og den kan man jo så bruge til den her 'virtuelle assistent'.
32 R: Ja.
33 I: Ville du vide hvad det var?
34 R: Næ.
35 I: Nej. Men hvis det, hvis jeg så fortæller dig, at det er sådan én, hvor du kan sige f.eks. øh, "Siri kan du ikke
36 finde mig den nærmeste restaurant?" Så gør den det vha. en GPS f.eks.
37 R: Okay. Ej, det er smart, vil jeg sige.
38 I: Ja, det er smart (griner).
39 R: Men jeg ville ikke vide, altså.
40 I: Det er ikke noget, der sådan ligger i ordet?
41 R: Nej. Jeg har, øh, det har jeg ikke hørt før, det der. Det udtryk 'virtuel assistent Siri'.
42 I: Nej. Så bruger de, i linje 42 og 43, hvis vi tager dem sammen, så kalder de den både en 'hippie-telefon' og
43 en 'tilbage til naturen-telefon'.

- 1 R: Jamen, men det, øh, den, den har åbenbart et organisk design, inspireret af sten og blade. Altså (griner).
2 Det der 'tilbage til naturen', ik'. Det synes jeg måske er sådan lidt, det er det jeg mener med, at med at der
3 er lidt humor i fordi 'tilbage til naturen' og en telefon, der kan så meget som den her kan, ik'. Der, der sejler
4 det lidt for dem på den humoristiske side, så tænkte jeg, nå, ja. Og så står der også naturligvis en, øh, en
5 smagssag om man er til den slags. Fordi, det er sådan lidt to modsætninger, de faktisk siger, ik'.
6 I: Jo, jo.
7 R: Hvad jeg forstår.
8 I: Ja. Så det er lidt mere sådan humor...
9 R: (afbryder) Ja, for mig er det.
10 I: at de bruger de ord? Ja, ja, ja.
11 R: Tilbage til naturen, altså. Øhm.
12 I: Ja, så lidt længere nede, så skriver de også noget med at udseendet ikke er en 'wow-oplevelse'.
13 R: Ja. Jamen, det kender jeg, altså udtrykket kender jeg jo godt. Det er ikke noget, der er, øh, altså sådan
14 hvor man kommer helt op at ringe, ik', altså meget begejstret og alt det der. Jeg ved ikke om det, jeg tror
15 ikke at det er et ord, som jeg ville bruge. Jeg tror, at jeg ville bruge begejstret. Ikke særligt begejstret over,
16 det der wow-oplevelse, det, øh. (pause) Men jeg ved godt, hvad det betyder.
17 I: Ja. Men det var ikke, det var ikke noget du ville bruge.
18 R: Nej, det, det tror jeg ikke, jeg ville.
19 I: Nej. Er det fordi, er det igen fordi, der er et bedre ord på dansk? Eller et, et tilsvarende?
20 R: Det kommer nok også an på, hvem jeg så snakker med. Hvis jeg snakker med nogen, der er noget yngre
21 end mig, altså, ik', sådan 15-17 år, så kunne jeg måske godt bruge det der, en wow-oplevelse. For så tilpas-
22 ser man sig nogle gange dem man taler med, ik. Men, altså, sådan generelt, så tror jeg det ville blive noget
23 med ikke nær så begejstret eller mindre, eller oppe og ringe, jeg tror ikke jeg ville bruge wow.
24 I: Nej. Øh, så det sidste vi har, her i linje en '4G-version'. Ved du hvad det er?
25 R: Ikke andet end den er større end 3G (griner), øh, altså jeg ved godt at det er 4 gigabyte, ik, øh, og den
26 kan så også rumme mere end en 3G kan, men hvad der sådan helt er forskellen, det ved jeg ikke.
27 I: Nej, det er. Jeg kan så faktisk fortælle dig, at det ikke helt er størrelsen på den.
28 R: Okay.
29 I: Men det er faktisk, øh, den, den måde, det er faktisk det telefonen kan, øh, hvis man kan sige det sådan
30 4G den kan lidt mere end 3G.
31 R: Nå, okay.
32 I: Øh, når du har et tv f.eks. der hører man det oftere, eller der havde man på et tidspunkt havde man altid
33 tv med et analogt tv-signal, det er det 1G, f.eks. 2G det er så digitalt signal, og 3G det gjorde så at telefo-
34 nerne kunne gå på nettet.
35 R: Ja.
36 I: Og 4G den kan så lidt mere. Så det er faktisk, øh, det den kan. Øh, frem for størrelsen af den.
37 R: Nå, ja, der har jeg så bare misforstået, og tænkt, "nå det er bare".
38 I: Ja, så det er ikke så tydeligt?
39 R: Nej.
40 I: I denne her sammenhæng. Der skal man måske vide...
41 R: (afbryder) Jeg ville ikke, det er ikke sådan at jeg ville tænke, "nå, okay", øh, altså, det er ikke (pause) jeg
42 tror ikke at jeg ville undersøge det. Hvis jeg nu sad og læste teksten, så "nå okay, hvad er det nu lige 3G
43 betyder, det er nok, det er noget med størrelsen". Og så ville jeg læse videre.

- 1 I: Ja. Ja, hvis vi så, hvis vi så lige kan tage, altså alle teksterne. Alle tre tekster der har jo så mange af de her
2 engelske ord, forkortelser osv., osv.
- 3 R: Ja.
- 4 I: Sådan helt generelt, hvad synes du om det, når du sidder og læser sådan nogle?
- 5 R: Jamen, altså, øhm, jamen nogle gange falder det jo meget naturligt ind i teksten, men det bunder måske
6 også i, at jeg ved, hvad den her, det her engelske udtryk betyder. Og så er det jo nogle gange, hvor jeg godt
7 kan se at et, et dansk ord ville være fuldstændigt malplaceret. Øh, men, men det kræver også, at når du
8 læser de her tekster, at du har en, sådan baggrundsviden. For, for, for de her betydninger, ik.
- 9 I: Jo, altså er det, er det fordi, det er det her emne, som det har? Altså fordi det er noget teknisk og noget
10 mobiltelefoner og så noget, er det mere okay, at de bruger der her engelske?
- 11 R: Ja, det synes jeg. Fordi altså (pause) du ville jo aldrig nogensinde bruge sådan, altså, som det vi snakkede
12 om før, sige app, der ville du jo ikke bruge at sige, øh, applikationer. Det ville du jo ikke sige på dansk.
13 Medmindre du selvfølgelig skulle forklare det. Eller bruger du jo bare app for et eller andet, eller. Øhm, der
14 er nogle gange, hvor at det falder meget naturligt, at det er et engelsk ord, og så er der andre gange, hvor
15 at det ville måske give mere mening for mig personligt, hvis det havde stået på, med, med et dansk ord.
- 16 I: Ville du have været mere villig til at købe denne her telefon, hvis der havde, altså hvis de havde forklaret
17 nogle af forkortelserne og brugt nogle flere danske ord?
- 18 R: Ja, fordi så ville jeg jo, altså helt klart vide, hvad det er. Den egentlig kan, uden at jeg sådan skal side og
19 gætte mig til det, eller undersøge nærmere, hvad det ord nu betyder. Øhm. (pause) Men igen kommer det
20 jo også an på, at hvis der var nogle (pause) f.eks. den der med, øh, Samsung holder fast i sin AMOLED-
21 skærmteknologi, ik'. Der ville jeg bare, nå, okay, fint nok. Og læse videre. Så det ville ikke være, gøre om jeg
22 ville vælge den til eller fra. Altså.
- 23 I: Det ville du bare springe lidt over og så.
- 24 R: Ja. "Nå, nå, men det er så åbenbart den man bruger, fint nok", ik'. Øh, og så er der andre ting, hvad er
25 det lige det betyder, for det er egentlig vigtigt for mig, sådan noget med kamera, måske, det ville være lidt
26 vigtigt for mig at vide.
- 27 I: Om den kunne tage nogle ordentlige billeder, f.eks.
- 28 R: For det ville nemlig være noget af det, jeg kunne bruge meget, ik'.
- 29 I: Ja. Øh, så der ville jo hellere have, at det var skrevet helt, eller på dansk eller i hvert fald et sprog, du kun-
30 ne forstå?
- 31 R: Ja.
- 32 I: Frem for hvilken skærmteknologi, det er.
- 33 R: Det gør mig ikke noget at de bruger det engelske udtryk, men det er måske sådan lige, skriver i parentes
34 eller et eller andet. Øh, ja.
- 35 I: Kommer med en forklaring bagefter?
- 36 R: Ja. Fordi at, øh, jeg tror at de der engelske udtryk er kommet for at blive. Jeg tror ikke det er nok, det kan
37 jo ikke, altså, det hører jo med, øh, synes jeg, fordi det nogle gange lyder mærkelig at sige det på dansk.
- 38 I: Ja. (Pause) (Henvendt til I2) Jeg ved ikke. Har du nogle, øh?
- 39 I2: Det du siger, at det lyder mærkeligt på dansk, er det fordi det er sådan en tekst, som det er, altså som
40 der handler om mobiltelefoner? Eller er det bare sådan generelt i det danske sprog?
- 41 R: Der er nogle gange, hvor jeg synes, det falder mig mere, øh, at det er okay, at det er et engelsk udtryk.
42 Fordi, det, det lyder forkert på dansk, også, også tidspunktet, at, at, at omvendt, det er sådan, jeg kan ikke
43 side og sige om det skal være det ene eller det andet. Øh, men det er det der med hvis der står engelske

- 1 ord, jamen så ville jeg skrive det efterfølgende på dansk altså hvad det betyder, så har man det ligesom, så
2 kan man næsten ikke forklare det mere, vel. Men det er ikke sådan at jeg siger, at det danske ord skal, øh,
3 at man helt skal slette de der engelske ord, altså det kan du jo ikke. Det hører jo med. Pixel, altså hvad vil
4 du, altså, der er jo ikke noget dansk ord for pixel.
- 5 I2: Nej.
- 6 R: Øhm, og du stillede også et spørgsmål før, hvor du spurgte, om hvis du, det havde været et dansk ord,
7 hvor ej det lyder fuldstændigt vanvittigt, jeg kan ikke engang huske hvad det var.
- 8 I: Vi havde bl.a. stævnemøde
- 9 R: Ja, stævnemøde, ik. Hvor jeg tænkte, "ej det ville lyde alt for gammeldags". Der ville jeg bruge date, ik.
10 Og så kan det være omvendt igen, i andre situationer.
- 11 I: Men det er vel så også mere generelt, også uden for det her felt med mobiltelefoner, altså. Mere gene-
12 relt, når man taler, at der, der så er nogle ting der så lyder bedre på, på engelsk end på.
- 13 R: Ja, ja.
- 14 I: Ja. (Henvendt til I2) Har du mere?
- 15 I2: Nej
- 16 I: Nej? Så tror jeg, at det var dét.

Bilag 6c

Interview med respondent 3

R: respondent

I: Interviewer (Mette)

I2: Notetager (Stina)

- 1 I: Øhm, så kan du jo lige få tekst nr. 1 her.
2 R: Ja.
3 I: Bare sig når du er klar, og så selvfølgelig lige holde øje med de understregede ord.
4 R: Ja.
5 *Respondenten læser tekst 1*
6 R: Hmm.
7 I: Ja? Har du nogen kommentarer eller spørgsmål til teksten, sådan lige umiddelbart?
8 R: Nej, det tror jeg ikke. Nej, muligvis ikke.
9 I: Ikke nogle ord sådan som du sådan tænker, det der ved jeg ikke lige hvad er?
10 R: Altså, selvfølgelig ved jeg ikke hvad 'cloud-tjenester' og 'streaming-funktioner' indebærer (griner)
11 I: Det er noget du har hørt før, måske?
12 R: Nej.
13 I: Nej, aldrig? Øhm, hvis jeg så siger, at en cloud-tjeneste det er sådan en form for lagertjeneste, der gør at
14 du kan have f.eks. Facebook eller mail på din telefon.
15 R: Okay.
16 I: Øh, uden at du behøver at du at gå på nettet for det, men at det kan ligge på selve skærmen. Ja. Øhm og
17 streaming-funktion det er der, der gør at du kan se f.eks. live-tv på din telefon eller høre radio på din tele-
18 fon og sådan nogle ting. Giver det så mere mening?
19 R: Det giver mere mening, så.
20 I: Ja, så det ville være nemmere at forstå, hvis de havde forklaret det, måske bare en lille smule?
21 R: Altså, til sådan én som mig så måske ja. Men ja, lidt nej. Så tror jeg, at det ville have været fint.
22 I: Det er lidt en mande-ting, måske?
23 R: Ja, det tror jeg, måske lidt.
24 I: Okay, det kan da godt være. Men det havde givet mening for dig, hvis de havde (pause) skrevet hvad det
25 var?
26 R: Ja, ja.
27 I: Hvis de havde beskrevet det lidt bedre?
28 R: Ja.
29 I: Ja, er der nogen af de andre ord, hvor du tænkte, det ved jeg bare ikke hvad er?
30 R: Altså, jeg ved ikke hvad, øh, 'NFC' står for.
31 I: Nej. Øhm, det er sådan basalt set en netværksteknologi, som der også står, der gør at du kan betale med
32 din mobiltelefon. Øhm, sådant et trådløst netværk, som skal have en vis kort afstand for at virke.
33 R: Ja

- 1 I: Øhm, det er også lidt noget rod, at de bruger så mange af de forkortelser. Men øh. Men den var heller
2 ikke helt, øh, velkendt?
- 3 R: Nej
- 4 I: Nej. Godt, øhm. Hvis vi lige kigger på nogle af de andre ord, så står der i, øh, linje 4-5 'tredje generation'.
5 R: Hmm.
- 6 I: Øh, hvad tænker du at det, om det, hvad betyder det i denne sammenhæng, ved du det?
- 7 R: At det er den tredje Samsung, der er kommet. Samsung Galaxy.
- 8 I: Ja, altså. At der har været to før?
- 9 R: Ja.
- 10 I: Ja. Øh, så i linje 6: 'hardware'/'software'.
11 R: Åh, du må ikke spørge mig om, hvad forskellen er.
- 12 I: Nej. Men det er ord du kender, måske?
- 13 R: Ja. Det er det, men hvad kan (griner).
14 I: Altså man kan...
- 15 R: (afbryder) Men forskellen på den, deet.
- 16 I: Man kan sige at software det er selve programmerne, som du installerer på din computer, hvor hardware
17 er selve computeren, det er ledningerne, det er skærmen, tastaturet og de ting og software er det du put-
18 ter ind i.
- 19 R: Ja.
- 20 I: Det giver mening?
- 21 R: Ja.
- 22 I: Men det er noget du har hørt før, men ikke noget?
- 23 R: Ikke noget jeg har gidet at undersøge, det har jeg en kæreste til (griner).
24 I: (griner) Så det betyder ikke noget for dig, at de bruger sådan nogle ord?
- 25 R: Jeg kigger på dem, og så ved jeg bare at det er noget med noget, øh, teknologi og så, og så ja, så tænker
26 jeg ikke videre over det.
- 27 I: Nej, (griner) det er godt. Øhm, så har vi, øh, hvad hedder sådan noget, linje 11 'kopiere en fil'.
28 R: Ja.
- 29 I: Det lyder jo sådan rimelig dansk.
- 30 R: Ja, men det kan jeg også godt finde ud af.
- 31 I: Ja, godt, det var også du selv ville, altså, bruge.
- 32 R: Ja og det gør jeg også. Altså jeg har toeren, og jeg kopierer stadigvæk, det synes jeg er supersmart.
- 33 I: Okay, godt. Øhm, linje 17 'multitaske'.
34 R: Hmm.
- 35 I: Er det noget du kan forklare hvad er, eller?
- 36 R: Jamen, øh, på den treeren ved jeg i hvert fald, at man kan sidde med én ting, og så samtidig med, at man
37 sidder med én ting, så kan man gå over og lave noget andet, altså hvis man sidder og ser en musikvideo
38 eller et eller andet, så kan man gå ud fra den, og så kan man lige finde noget andet og så kan man komme
39 tilbage.
- 40 I: Uden at den stopper?
- 41 R: Uden at den stopper, ja.
- 42 I: Er det sådan ét ord du også selv ville bruge til hverdag?
- 43 R: Ja, jeg bruger den faktisk nogle gange mod min kæreste.

- 1 I: (griner)
2 R: Fordi han ikke kan multitaske.
3 I: Det har vi hørt før, øhm, ja. Øhm, linje 18 'e-mail'.
4 R: Ja.
5 I: Er det også noget du selv, et ord du selv ville bruge?
6 R: Ja, selvfølgelig.
7 I: Du ville ikke bruge et mere dansk ord, som elektronisk post f.eks.?
8 R: Absolut ikke.
9 I: Nej, hvordan kan det være?
10 R: (pause) Det ved jeg faktisk ikke. Jeg tror bare, at det er fordi alle ved, hvad en e-mail er.
11 I: Det lyder forkert, måske?
12 R: Jeg tror det ville lyde forkert, hvis man sagde, hvad det der 'e' egentlig stod for.
13 I: Ja? Og sige post i stedet for mail, det ville også være, øh.
14 R: Jamen det, ej men det ville også bare lyde forkert.
15 I: (griner) Det ville bare være mærkeligt?
16 R: Ja.
17 I: Godt, så tror jeg vi har været igennem de fleste i den her. Så kan vi gå videre til nr. 2.
18 R: Ja.
19 R: Hvis du lige gider at læse den en gang. Værsgo.
20 I: Tak.
21 *Respondenten læser tekst 2*
22 R: Hmm.
23 I: Ja? Har du nogen kommentarer eller spørgsmål til denne her?
24 R: Lidt mere en, øh, tekst for mænd.
25 I: Igen?
26 R: Jaeh. Altså, den anden var til sådan mere eller mindre at håndtere, ik.
27 I: Hmm.
28 R: Men denne her. (griner) Der bevæger vi os over i, øh, i ting jeg ikke har forstand på, hvor jeg ville have
29 givet den videre til min kære kæreste.
30 I: Ja, og måske have sagt "forklar mig lige". Er der nogle specielle...
31 R: (afbryder) Nej, det tror jeg ikke en gang.
32 I: Nå?
33 R: Nej, bare, altså sådan (griner) Jeg er sådan én, der giver tingene videre, især sådan noget med computere
34 og så noget, fordi der, jeg har ikke noget, øh, selvfølgelig har jeg noget at skulle have sagt men, øh, min
35 mening tæller måske ikke så meget, fordi min kæreste allerede ved alting i forvejen.
36 I: Nej, okay.
37 R: Så giver man det bare pænt videre.
38 I: Ja, men er der nogle af de her ord, hvor du decideret tænker, det aner jeg simpelthen ikke hvad er?
39 R: 'Hybrid'.
40 I: Ja?
41 R: Øhm (pause) Så har vi (pause) 'tablet' (pause) og (pause) 'VPN'.
42 I: Ja?
43 R: (pause) Ja, jeg ved heller ikke rigtig helt, 'web-opløsninger', som I også har streget under.

- 1 I: Ja?
- 2 R:Og (pause) 'LED-blitz'.
- 3 I:Øhm, hvis vi prøver lige at tage nogle af dem fra en ende af. En hybrid i denne sammenhæng, det vil sige
- 4 at de har lavet en blanding mellem en smartphone og en tablet.
- 5 R: Okay.
- 6 I: Her bruges hybrid som blanding.
- 7 R: Okay.
- 8 I: Ville det have været, givet mere mening for dig, hvis der havde stået blanding?
- 9 R: Ja.
- 10 I: At det havde været 'den perfekte blanding'.
- 11 R: Ja.
- 12 I:Mellem en smartphone og en tablet, som du så heller ikke, eller. 'Tavle-pc', studsede du over det, længere
- 13 nede i linje 19?
- 14 R: (pause) Nej.
- 15 I: Er du klar over, hvad det er?
- 16 R: Det er ligesom, øh, en iPad, en sådan flad én, én som bare er en tavle.
- 17 I: Ja, hvilket faktisk er det danske ord for en tablet.
- 18 R: Okay.
- 19 I: Som er det engelske ord for det samme.
- 20 R: Ja?
- 21 I: Ja.
- 22 R: Okay.
- 23 I: Så giver det måske?
- 24 R: Så giver det mening.
- 25 I:Så giver det mere mening?
- 26 R: Så giver det mening, ja.
- 27 I: Så det er altså denne her telefon, der er en blanding mellem en, man kan sige en iPad, eller og en anden
- 28 smartphone.
- 29 R: Ja.
- 30 I: Ja, 'højopløst', linje 4. Det var der ikke problemer med?
- 31 R: (pause) Nej det er bare, hvis det er, at man zoomer op, så vil den stadig stå klart.
- 32 I: Ja, godt. Øhm, i linje 8 så har vi så tre lige efter hinanden: 'internet', 'mail' og 'apps'.
- 33 R:Hmm.
- 34 I:Der, det er heller ikke noget du har nogle problemer med?
- 35 R:Nej.
- 36 I: Nej, er det nogle ord, du selv ville bruge?
- 37 R: (Pause) Det ville det være, ja. Altså apps er jeg ikke så meget inde i, men apps bliver sagt af alle. Så det er
- 38 bare et common ord, man bare bruger. Jeg ved ikke, hvad man eller skulle have brugt, hvis det var.
- 39 I: Nej, det er blevet moderne, måske?
- 40 R: Ja.
- 41 I:Ja, øh. På samme måde lidt moderne måske 'sms'er' i linje 13?
- 42 R: Ja.
- 43 I: Øh, ville man kunne sige det på en anden måde på dansk, en bedre dansk måde måske?

- 1 R: (pause) Ja, beskeder.
2 I: Ja?
3 R:Yes. Mobilbeskeder, måske. Jeg kan ikke lige huske hvad det står for, det stod for et eller andet sjovt i
4 virkeligheden.
5 I: Short message, øh, system.
6 R: Okay, men det ville jeg ikke sige. Jeg ville bare sige sms'er eller besked. Når man siger besked, så ved
7 man mere eller mindre, at det er en sms.
8 I: Så om det er beskeder eller sms, det er lidt lige meget for dig, hvordan det er. Øhm, så har vi i linje 14
9 'highlighte'.
10 R:Hmm.
11 I: Øhm, er det også et ord du måske ville bruge...
12 R:(afbryder) Ja.
13 I: til hverdag?
14 R: Ja, måske ikke til hverdag, men når man går i skole, eller (pause)skal (pause)lave en forelæsning, eller
15 noget, så ville jeg nok godt kunne bruge det, men der hvor jeg er nu, der ville jeg ikke bruge det.
16 I: Nej, ville du kunne bruge et andet ord i stedet for? Altså, jeg mener et dansk ord, måske? Noget du sådan
17 kan?
18 R: Strege over eller strege ind, øhm (pause).
19 I: På en eller anden måde markere måske?
20 R:Ja. Ja!
21 I: Ville det lyde ligeså godt at skrive markere f.eks. her eller overstrege?
22 R: Nej, altså det ville falde helt uden for teksten, hvis det var, tror jeg, at man skrev det. Den er så fint skre-
23 vet med smarte udtryk, så hvis man lige pludselig begynder at bruge sådan ét ord, så ville det lyde helt for-
24 kert.
25 I: Helt forkert. Øhm, det samme med linje 15, der står 'date'.
26 R: Jamen, det siger man også bare.
27 I: Det er også bare blevet noget?
28 R: Ja. Det, det ville også være (pause) mærkeligt, hvis man sagde andet.
29 I: Hvad kunne man sige i stedet for?
30 R: Øhm, aftale. Øh (pause) jamen, der ville jeg nok kun bruge aftale, hvis det var.
31 I: Hvad med sådan noget som stævnemøde?
32 R: Det synes jeg bare er så gammeldags, at, det tror, jeg overhovedet ikke ville komme på tale.
33 I: Ej, det bliver alt for gammeldags, måske?
34 R: Ja.
35 I:Øh, så havde vi, øh, tavle-pc'en, den har vi lidt snakket om. Så er der en 'notepad', samme linje, i linje 19.
36 R: Ja.
37 I: Er det noget du kender noget til?
38 R: Jamen i, øh, det er jo igen ligesom iPad'en, øhm, jeg ved ikke om der er så meget forskel?
39 I: Det er mere en almindelig bærbar computer, faktisk. Ganske almindelig traditionel, lille...
40 R: (afbryder) Bærbar?
41 I:Bærbar computer, ja.
42 R: Det vidste jeg så ikke.
43 I: Den har et tastatur, jeg er ret sikker på, at det er det, der er forskellen.

- 1 R: Ja?
- 2 I: Ja. Øhm, yes. Den var ny. Så 'VPN', den snakkede du også om.
- 3 R: Hmm.
- 4 I: Øhm, det står for virtual private network, øh, hvilket er en teknologi, der kan skabe forbindelser over et
- 5 datanet. Hvilket vil sige, at det faktisk er lidt ligesom internettet.
- 6 R: Okay.
- 7 I: Hvor de har, hvor man kan skabe forbindelser mellem to forskellige computer uden, at de er samme sted.
- 8 Så det er lidt samme princip. Øhm, og 'web-løsninger', der er faktisk bare altså en internet-løsning, forskel-
- 9 lige internet-udbydere osv. Øhm, men ville hele det her afsnit måske have givet mere mening, hvis de hav-
- 10 de forklaret de to?
- 11 R: Hvis jeg havde fået den forklaring, du lige har givet mig nu, så havde det givet mening. Men når jeg bare
- 12 læser den, så.
- 13 I: Så er det lidt lige meget måske?
- 14 R: Ja.
- 15 I: Hvad med linje 28: 'USB' og 'WiFi'?
- 16 R: Ja, altså jeg ved ikke, hvad det står for, men jeg ved godt hvad det er.
- 17 I: Kan du forklare mig, hvad det er måske?
- 18 R: USB er i hvert fald med, hvor at man, øh, har et ligesom sådan stik man sætter i en computer, og så kan
- 19 man lægge filer og sådan nogle ting over på, på det. Og så kan man lægge det videre over på en anden
- 20 computer. Øhm, og WiFi det skulle gerne være noget internet, som øh, (tænker) ah (tænker) faktisk er det
- 21 min kæreste den her(pause) og det er ikke en gang løgn (griner) for jeg kan gå fra den trådløse og så kan jeg
- 22 gå på WiFi, som selvfølgelig begge to er trådløse netværk, det ene er betalt via, øh (pause) abonnementet
- 23 og den anden er ikke, og WiFi er den vi betaler for, som er et abonnement, man skriver under på trådløst
- 24 internet.
- 25 I: Og som fungerer vi radiobølger.
- 26 R: Ja.
- 27 I: Hvis man skal have den helt, helt med. Så den var, den var du helt med på. Øhm, hvis man nu kigger på
- 28 teksten, sådan helt generelt. Hvad tænker du så om, at de i sådan en tekst om en telefon bruger så mange
- 29 engelske ord?
- 30 R: Altså, jeg synes det er fint. Men, øh, til os som måske ikke (pause) er så meget inde i teknologiens verden
- 31 og så samtidig er det selvfølgelig med engelske ord, som øh, er sådan nogle fine ord for ting, så synes jeg
- 32 måske det bliver lidt, lidt halvsvært. De kunne måske lave én til mænd og så én til, hvor de beskriver sådan
- 33 lidt mere til, ja, til kvinder. Men ellers så er der jo altid ekspedienter, man kan spørge. Men jeg synes...
- 34 I: (afbryder) Forhåbentlig da, i hvert fald.
- 35 R: Ja.
- 36 I: Så generelt er det okay, men det ville være rart, hvis der var lidt mere forklaring, hvis du sad med den helt
- 37 alene, og du ikke havde din kæreste derhjemme, der kunne hjælpe dig?
- 38 R: Jamen, så kunne jeg også bare gå på nettet og så kunne jeg selvfølgelig slå dem op, øh, hvis jeg var så
- 39 interesseret. Øhm, ellers er det nok bare mig, der skal komme ind i kampen og ikke bare give det videre.
- 40 Det kan også godt være det.
- 41 I: Nå, skal vi tage nr. 3, den sidste?
- 42 R: Ja.
- 43 I: Den er lidt længere end de to andre her.

- 1 R: Okay.
2 I: Men øh, ja, den er lige dobbeltsidet.
3 R: Ja.
4 *Respondenten læser tekst 3*
5 R: Hmm.
6 I: Nogle kommentarer eller spørgsmål til denne her?
7 R: Jeg tror bare, at jeg er nået dertil nu, hvor at (pause) når jeg læser sådan noget her, så læser jeg, men jeg
8 læser faktisk ikke.
9 I: Nej?
10 R: Ja.
11 I: Hvordan kan det være?
12 R: Jamen, de bliver ved med de der svære ord der, engelske svære ord, som bare ikke er mig.
13 I: Ja, det kender jeg godt. Men vi kan lige prøve at gennemgå nogle af dem alligevel.
14 R: Ja.
15 I: Linje 6 'hype'.
16 R: Hmm.
17 I: Er det et ord, du, øh, kender?
18 R: Ja. Det gør jeg, men hvis jeg lige skal lave det om (pause) så ville jeg nok sige (pause) ((hvisker) Jeg er
19 simpelthen så dårligt til sådan noget.) ØØØh, altså (pause) man snakker meget om det, eller man spreder
20 ordet (pause) øh (pause) ja.
21 I: Men ville du selv bruge ordet 'hype' måske, i stedet for?
22 R: Hype ville jeg faktisk bruge, det ville jeg.
23 I: Ja.
24 R: Ja, men lige når jeg skal lave det om til noget andet, det (pause).
25 I: Det ville ikke være det samme?
26 R: Nej.
27 I: Nej. Øh, så har vi linje 12 'display'.
28 R: Ja.
29 I: Det er jo også sådan blevet rimelig normalt.
30 R: Ja. Der kan jeg også godt være med.
31 I: Ja. Det ville du også selv bruge?
32 R: Det ville jeg bruge, ja.
33 I: Ville du overhovedet lægge mærke til det, hvis de havde skrevet skærm i stedet for?
34 R:(pause) Det ville bare ikke lyde så godt med skærmopløsning og så i samme linje 'display'. Men jeg ville
35 bare bruge display, tror jeg. Det er bare blevet så normalt at sige.
36 I: Normalt, ja. Det er også rigtigt. Når de så i linje 14, så nævner de deres fine 'amoled-skærmt teknologi'
37 R: Jeg har ingen idé.
38 I: Nej, det er sådan noget du bare springer over, måske?
39 R: Jeg læser det, men læser det ikke.
40 I: Nej. Så selvom jeg måske kunne fortælle dig, at det er sådan en, øh, hvad hedder sådan én, en skærmt tek-
41 nologi og en lysteknologi, som de har sat sammen til én teknologi for at få noget bedre lys på skærmen.
42 R: Så giver det mening.
43 I: Men det ville. Men det kunne du slet ikke udlede af det her, måske?

- 1 R: På ingen måde.
2 I: Nej?
3 R: Nej.
4 I: Nej. Godt. Øhm, så i linje 23, øh, 'hukommelse'.
5 R: Hmm.
6 I: Øhm, i denne her sammenhæng, er det noget du, øh, kender til?
7 R: Ja, altså det er jo selvfølgelig, hvor meget den kan rumme, og hvor meget den kan have på sig. Men øh,
8 hvis du spørger mig om gigabyte, så ved jeg det ikke, men hukommelse det er i hvert fald hvor meget den
9 ligesom kan, hvor meget man kan lejre på den.
10 I: Ja, øh, plads. Hvad hedder sådan én, ja, en størrelse. (pause) Øhm, hvad med 'styresystemet', linje 25?
11 R: (pause) Jamen, øh, det burde jeg også vide (pause) det er vel bare den funktion, som den bruger, når der
12 altså, den man kører over med mobiltelefonen, så det er et specielt system, som er designet eller som bru-
13 ges til Samsung.
14 I: Ja, og som f.eks. til en computer, så kunne det være Windows f.eks.
15 R: Ja.
16 I: Styresystemet på de fleste computere efterhånden. Øhm. Hvad så med linje 29, der har vi både megapi-
17 xels og pixel-amok?
18 R: (pause) Jeg går ud fra, at det er godt (griner) med mere ved jeg ikke.
19 I: Mere ved du ikke, nej. Sådan pixels generelt, er det noget du?
20 R: Er det de der små pletter måske, som laver billedet?
21 I: Ja.
22 R: Ja (pause) Så når der er mange af dem, så er der mange prikker, og så er det rigtig godt.
23 I: Det bliver ikke bedre kan man sige (griner).
24 R: (griner)
25 I: Øhm, så har vi linje 34 på side 2, øh, der nævner de et 'frontkamera'.
26 R: Ja.
27 I: Som jo faktisk lyder rimelig dansk.
28 R: Hmm.
29 I: Men er det noget, du ved hvad er?
30 R: (pause) Jamen det er den, der er på forsiden, og så er der den på bagsiden også, ik?
31 I: Så det giver meget god mening?
32 R: Ja.
33 I: Linjen efter, der snakker de om, at skærmen ikke 'timer ud' og 'går i dvale'.
34 R: Ja. At den bliver mørk, og, øh, så slukker den helt, fordi man ikke, øh, bruger skærmen, eller at man ikke
35 bruger computeren og så kan man lige trykke ude i højre side, og så kommer den frem igen.
36 I: Ja, altså kan du se sådan forskellen mellem de to? Eller kender du?
37 R: (pause) Timer ud, der må jo være en vis tidsbe eller en tidsbestemt periode, hvor at hvis man så ikke bru-
38 ger den, så slukker den. Går i dvale (pause) nej, det er vel det samme?
39 I: Ja. Det er i hvert meget, meget tæt på at være det samme, men ja øh, forskellen ligger i hvor meget strøm
40 den bruger imens.
41 R: Ja, altså i dvale bruger den stadig en lille bitte smule mere strøm, hvor at når den timer ud så, sådan ud.
42 I: Ja. Øhm, så har vi i linje 39 en 'talegenkendelsesfunktion'.
43 R: Hmm.

- 1 I: Hvad tænker du om det ord på dansk?
2 R: Jamen, øh, det er når det er man snakker til den, så kan den genkende ens stemme, og så kan man så
3 samtidig sige nogle ting til den, ved jeg. Og så hører den efter og gør hvad man gerne vil have at den skal
4 gøre.
5 I: Ja, så går jeg ud fra at du også kender til den 'virtuelle assistent'?
6 R: Nej.
7 I: Det er den, der gør det man beder den om hvis man kan sige sådan (griner).
8 R:(griner)
9 I: Øhm, øh, ja. Øh, så har vi, øh, linje 42-43, der kalder de blandt andet denne telefon for en 'hippie-telefon'
10 og en 'tilbage til naturen-telefon'.
11 R: Ja, det studsede jeg over.
12 I: Ja, hvad tænker du sådan umiddelbart om om det?
13 R: (Pause) Jamen, øh, altså nu ved jeg jo så at den nye siger sådan nogle fine afslapningslyde og, øh, vandly-
14 de, når det er man kører over, så der kunne godt være noget hippie over det. Men det er jeg ikke sådan helt
15 vild med, men jeg synes det er sådan meget fredeligt. Øh, men den kan man vel indstille sådan at man godt
16 kan, sådan så det ikke er en hippie-telefon.
17 I: Ja. Men du tænker, at det er så noget med lydene, og hvordan den opfører sig?
18 R: Ja.
19 I: Den er sådan lidt.
20 R: Den er bare lidt mere fancy – med lyde og ting den gør på skærmen, når det er man rører den.
21 I: Øh, ja. Så i linje 46 har vi en 'wow-oplevelse'.
22 R: Hmm.
23 I: Er det et udtryk, du kender til?
24 R: Jeg har hørt det før, men jeg bruger det ikke selv.
25 I: Nej?
26 R:Nej.
27 I: Så til sidst en '4G-version'.
28 R:(pause) Jeg ved det ikke.
29 I:Det er den her. Ej, det er så den måde som, det der gør faktisk at en mobiltelefon kan gå på nettet, og
30 hvad den kan på nettet.
31 R:Så 3G kan?
32 I: 3G kan også gå på nettet, men 4G den kan så lidt mere i forhold til videosamtaler over nettet og langdi-
33 stance, øh, hvad hedder så noget, internet-telefonopkald. Og sådan nogle ting, så det bliver bedre og bed-
34 re. Hvis man kan sige det sådan. Så sådan rent generelt, hvis du ikke havde din kæreste eller en ekspedient,
35 er det her så en telefon du ville gå ud og købe på baggrund af de her tekster, du har siddet med nu, de tre?
36 R: Hmm, nej. Det er det ikke. Øh, så ville jeg, hvis jeg ikke havde nogen til at guide mig, og hvis jeg ikke hav-
37 de nogen der kunne fortælle mig om de forskellige ting, eller ikke kunne gå internettet eller kæresten, eller
38 ekspedient, så øh. Så havde jeg nok bare beholdt min egen telefon.
39 I: Hmm.
40 R: Jeg var i hvert fald ikke gået ud, tror jeg, øh, med mindre at venner, øh, eller sådan noget havde den,
41 men det må man heller ikke bruge, eller?
42 I: Nej, men jeg tænker bare sådan. Kunne det så have ændret din mening, hvis de havde fået skrevet alle de
43 her ting på dansk?

- 1 R: Det ville det.
- 2 I: Havde forklaret alle deres forkortelser og deres. (til I2) har du noget at
- 3 I2: Hvis vi sætter os lidt ud over de her tekster, hvordan har du det så med at de engelske ord bliver brugt i
- 4 det danske sprog?
- 5 R: Jamen, det er fint nok, men man skal som sagt lige vænne sig til det og man skal, øh, (henvendt til I) lige
- 6 som du gør nu give mig en forklaring på det. Og så hvis det en nogle der gentagne gange bliver brugt, jamen
- 7 så bliver det bare hverdagsprog på et eller andet tidspunkt, ligesom de forskellige udtryk på engelsk som
- 8 jeg kender i forvejen. Øh, men nu hvor jeg hverken interesserer mig for teknologi eller sådan noget, så får
- 9 jeg måske lidt svære ved at bruge dem i hverdagen, medmindre det er noget, som bliver brugt af alle, og er
- 10 man bare lige og så komme op på hesten igen.
- 11 I2: Er der forskel på, øh, nu er det en tekst om mobiltelefoner, er det mere naturligt, at der er engelske ord i
- 12 sådan én her end i en tekst om noget andet?
- 13 R: Ja.
- 14 I2: Hvis du nu så tv-avisen, og de så brugte de samme engelske ord, ville det være anderledes?
- 15 R: Det ville være anderledes, det synes jeg helt sikkert. Men, øh, og hvorfor. Ja, det ved jeg ikke (pause). Der
- 16 er bare nogle ting, der skal være engelske, ja sådan noget som teknologi, der er det bare så almindeligt, at
- 17 det bare er de engelske ord, man bruger for det. Vil jeg mene.
- 18 I2: Hvad synes du om, at vi har nogle engelske ord som ligesom bliver oversat til dansk, hvis vi tager styre-
- 19 system, det er taget direkte over, vi har et engelsk ord og det er blevet oversat til dansk. Skulle vi. Er det
- 20 bedre hvis vi stræbte efter at gøre det og lavede nogle danske ord? Eller virker det mere naturligt at bruge
- 21 de engelske?
- 22 R: Jeg tror det ville virke mere naturligt at bruge de engelske. (pause) Men hvorfor ved jeg ikke.
- 23 I2: Det er også okay.
- 24 R: (griner)
- 25 I: Det er måske også en vanesag?
- 26 R: Jamen, jeg tror det er det. Man hører dem, altså jeg hører jo også de ord, men jeg registrerer dem ikke,
- 27 de går ind og ud, altså.
- 28 I2: Det er ikke det, der gør at du afviser teksten, at det er på engelsk, det er mere at du ikke forstår det?
- 29 R: Ja. Altså fordi man har jo hørt dem før og folk snakker jo også på det sprog kan man sige, men det er nok
- 30 bare mig, når jeg ikke interesserer mig for ting, jamen, så spørger jeg ikke efter en forklaring. Og så når jeg
- 31 ved samtidig at det ikke er noget jeg kommer til at bruge og jeg bare kan spørge videre, jamen så (pause) ja.
- 32 I: Ja?
- 33 I2: Jeg tror, det var det.
- 34 I: Godt.

Bilag 6d

Interview med respondent 4

R: Respondent

I: Interviewer (Stina)

I2: Notetager (Mette)

- 1 I: Vi starter med den første tekst her, så hvis du er sød at læse den og lægge mærke til de understregede
2 ord, så snakker vi om den når du er færdig.
3 *Respondenten læser tekst 1*
4 R: Mmm.
5 I: Jeps. Har du nogen sådan kommentarer eller umiddelbare spørgsmål til?
6 R: Altså, der er flere ting jeg overhovedet ikke forstår (griner), men øh.
7 I: Det er okay, er der nogle ting du kan...
8 R: (afbryder) Altså f.eks. 'cloud-tjenester' og 'streaming-funktioner' ved jeg ikke, hvad er. (Tænker) Ja, og så
9 det der 'NFC' aner jeg heller ikke hvad er (griner).
10 I: Men hvis der nu f.eks., hvis vi nu tager cloud-tjenester, hvis der nu havde stået at det ligesom er en øhm,
11 man kan sige en elektronisk lagermulighed, f.eks. hvis du har en mobiltelefon hvor du har e-mail på, hvor
12 det så ligesom ligger et eller andet sted, de kalder det skyen, øhm, i stedet for at det ligger på telefonen.
13 R: Ja.
14 I: Havde det så også, havde det så været nemmere at forstå hvis det havde stået på den måde? Altså lidt
15 bedre end jeg lige sagde det (griner).
16 R: Næ, for jeg har ikke så meget idé om, hvordan mobiltelefon fungerer (griner).
17 I: Nej okay. Streaming-funktioner er faktisk det du kan se live tv-programmer på din telefon eller computer
18 f.eks.. Undskyld (hoster). Og NFC det er noget, en netværksteknologi, som øhm, det fremgår måske lidt, at
19 det bruges til at betale, altså du kan bruge din telefon som betalingsmiddel.
20 R: Ja ja. Ja.
21 I: Men det er måske heller ikke helt klart. Ud fra den forkortelse i hvert fald.(Griner) Men hvis vi prøver at
22 gå tilbage til starten. Vi har i linje 4-5 noget der hedder 'tredje generation'. Har du nogen idé om hvad det
23 kunne være? (pause) Det er i slutningen af linje 4, starten af linje 5.
24 R: Ja altså, jeg går ud fra at, ja hvad skal man sige (griner), at de er blevet forbedret ikke, altså først er der
25 kommet en og så er der kommet en ny udgave og så er det kommet en tredje udgave går jeg ud fra.
26 I: Lige præcis. Så har vi sådan noget i linje 6, om 'hardware' og 'software'. Er det noget nu ved hvad er? Og
27 eventuelt hvad forskellen er?
28 R: Ja altså, hardware er det du kan tage og føle på, computeren ikke, og software det er det der ligger in-
29 deni. Ja.
30 I: Lige præcis. Så har vi sådan noget som i linje 11 som egentlig er danske ord, som hedder 'kopiere en fil'.
31 Er det noget du ved hvad de mener med? Med det?
32 R: Ja fordi jeg har arbejdet med computere, skrevet i Word altså, det er bare at flytte en fil fra et sted til et
33 andet.
34 I: Ja. Ja. Lige præcis. Lige præcis. Hvis vi går ned til linje 17 der har vi sådan et ord som 'multitaske'.

- 1 R: Ja. Det er sådan noget med at gøre flere ting på en gang.
2 I: Ja. Er det et ord du ville bruge i din egen hverdag?
3 R: Ikke sådan umiddelbart, men altså det er jo et meget almindeligt ord.
4 I: Ja, det er ikke noget at du...
5 R: (afbryder) det kunne godt være at jeg kunne finde på at bruge det en enkelt gang
6 I: Ja. Det er ikke noget du studser over, når du læser det?
7 R: Nej, nej.
8 I: Så hvis vi går ned til linje 18 'e-mail'. Er det et ord, du ville bruge i din hverdag?
9 R: Ja.
10 I: Du ville ikke tænke øhm, at bruge...
11 R: (afbryder) Nej.
12 I: det danske ord for det, hvad kan man sige, elektronisk post eller e-post eller.
13 R: Nej.
14 I: Nej. Ja, så er vi, det sidste i den her, linje 20 'smart'. Er det et ord, du ville bruge på dansk?
15 R: Ja, det er da et ganske almindeligt dansk ord, synes jeg.
16 I: Ja og hvordan ville du definere det?
17 R: Altså (tænker).
18 I: Hvis du nu skulle sætte nogle andre ord på eller forklare det måske?
19 R: Praktisk. Øhm. Ja jeg kan ikke lige finde på noget ord.
20 I: Jamen praktisk er også et fint bud.
21 R: Ja (griner). Altså, jeg synes det er sådan helt almindeligt brugt dansk ord så...
22 I: (afbryder) Ja. Er der nogle, altså når du læser sådan en tekst, som den her, altså vi kigger på den her, er
23 der så noget du lægger mærke til når der kommer et engelsk ord sådan? Er det noget du tænker nærmere
24 over, eller er det bare noget der ligesom øhm, bliver behandlet ligesom alt andet tekst?
25 R: Jeg synes ikke nogle af de her, øhm, ord er, øhm, særlig, det er sådan ganske almindelige, undtagen det
26 der cloud-tjenester og streaming-funktioner vil jeg sige.
27 I: Ja. Derudover er der ikke, der stikker ud?
28 R: Der er ikke noget, nej.
29 I: Nej. Skal vi prøve den næste tekst. Det er samme princip, der er nogle ord der er understregede.
30 R: Hvor mange har I interview med?
31 I: Vi skal have ni i alt.
32 *Respondenten læser tekst 2*
33 R: Ja.
34 I: Mmm. Er der noget du studser over eller lagde mærke til?
35 R: Ja, øhm, altså der er sådan nogle tekniske udtryk som jeg ikke kender, det er sådan noget som (tænker),
36 ja der er igen en forkortelse, 'VPN' ik'.
37 I: Ja.
38 R: Og det der W.I.F.I. og hmm (tænker) ja.
39 I: Så det er, det er mest forkortelserne her?
40 R: Ja.
41 I: Ja. Hvis vi tager den der VPN. Det er et virtuelt privat netværk.
42 R: Mmm.

- 1 I: Simpeltthen, der altså skaber, øhm, forbindelse mellem to punkter, ligesom internettet faktisk. Uden der
2 selvfølgelig er, uden der er en fysisk forbindelse kan man sige. Og WiFi, det var, det er en form for trådløst
3 internet, faktisk, de fleste, altså øhm, ofte når man går nettet, så er det WiFi, sådan når du sidder med din
4 telefon i hvert fald. Så, men øhm, hvis vi gør ligesom før og går tilbage til starten hvis vi tager linje 2, over-
5 skriften. En 'business smartphone'. Hvad tænker du om sådan en?
- 6 R: Mmm. Jeg ved det ikke. Altså om det er noget man bruger på sit arbejde, øhm, (tænker) måske en tele-
7 fon til smart, øhm, til privat brug. Altså, jeg må indrømme jeg aner heller ikke rigtigt hvad en smartphone er
8 (griner) det er sådan en der kan en masse mere end en mobiltelefon, men jeg har aldrig sat mig ind i det.
- 9 I: Den kan gå på internettet, kan man sige, det er nok den største forskel i hvert fald.
- 10 R: Ja. Ja.
- 11 I: Når du tænker business, er det så fordi det ikke er til privatpersoner eller er det fordi den er 'smart' til
12 privatpersoner? Altså er det. Forstår du?
- 13 R: Altså, jeg tænker at den er smart at bruge til arbejdsbrug.
- 14 I: Til arbejdsbrug ja. Men ville det have virket bedre hvis der havde stået forretningstelefon f.eks.? Eller
15 erhvervstelefon måske?
- 16 R: Det ved jeg ikke, altså, hvis jeg har forstået det rigtigt så øhm (griner).
- 17 I: Ja, så er det jo ikke noget problem. Er business et ord, du sådan at bruge til, øhm, i din hverdag?
- 18 R: Øhm, det var ikke et ord jeg selv ville bruge.
- 19 I: Nej, men du forstår det godt?
- 20 R: Men, men jeg forstår det.
- 21 I: Ja, skal vi, hvis vi går ned i linje 3, der har vi en 'hybrid'. Hvad forstår du ved det?
- 22 R: Ja, at det er sådan en kombination.
- 23 I: Ja, havde det, hvad kan man sige, været bedre dansk, hvis der havde stået 'den perfekte blanding' eller
24 'den perfekte kombination mellem en smartphone og en tablet'?
- 25 R: Øhm, nej det synes jeg ikke.
- 26 I: Nej, det forstår du fint? Der er ikke nogle problemer der? Så har vi en 'tablet'.
- 27 R: Ja, det ved jeg ikke, hvad er (griner).
- 28 I: Hvis du kender en iPad det er det samme.
- 29 R: Det gør jeg heller ikke.
- 30 I: Det er faktisk det er, hvis du har en bærbar computer uden tastatur faktisk kan man sige. Det er kun
31 skærmen og så arbejder du på den, eller det er en forstørrelse...
- 32 R: (afbryder) på skærmen ja.
- 33 I: Øhm. Ved du hvad det betyder, hvis vi går ned i linje 4, at en skærm er 'højopløst'?
- 34 R: Ah, jeg ved godt, at der er noget der hedder opløsning. Det er noget med at, jeg ikke hvordan den er høj
35 eller lav, men om billedet bliver skarpere hvis, så kan jeg ikke huske om det er høj eller lav (griner).
- 36 I: Det er når den er høj.
- 37 R: Men det er noget med skarpheden af billedet ikke?
- 38 I: Ja, jo højere jo bedre.
- 39 R: Ja.
- 40 I: Så hvis vi går ned i linje 5, der har vi en 'smart pen'. Har du nogen ide om hvad sådan en er?
- 41 R: Altså, det kan man jo næsten se ud fra ordet ikke (griner).

- 1 I: (griner) Det er et pegeredskab. Når man måske har en telefon, så man kan, så man er fri for at bruge fing-
2 rene på skærmen så kan man bruge den. Og så kan man også skrive med dem. Så hvis vi går ned i linje 8, så
3 har vi sådan tre ord efter hinanden 'Internet', 'mail' og 'apps'. Er det sådan tre ord du ville bruge normalt?
4 R: Øhm, apps. Altså, jeg har hørt om apps ikke, men (griner) stadigvæk så ved jeg ikke, det er noget, et eller
5 andet tilhører til, men øhm, det var ikke noget, altså internet og mail vil jeg selvfølgelig bruge.
6 I: Ja. Men hvis nu vi har apps, ville du så hellere have at der stod programmer? Det er nogle små program-
7 mer man ligger ind på sin telefon. Ville det give bedre mening?
8 R: (tænker) Ja, for mig ville det nok, men ja, nej, det ved jeg ikke. Jeg har hørt om apps, men.
9 I: Jeps. Så hvis vi går ned i linje 14, der har vi 'highlighte'. 'hvis du hurtigt skal highlighte grafik'. Hvad forstår
10 du ved det?
11 R: At fremhæve. Altså ligesom hvis du tager en rød, (griner) sådan en, og maler over med.
12 I: Lige præcis. Ville det have virket bedre hvis der havde stået 'hvis du hurtigt skal markere' eller 'fremhæ-
13 ve'?
- 14 R: Markere eller highlighte det synes jeg...
- 15 I: (afbryder) Det kommer ud på et?
- 16 R: Det kommer ud på et.
- 17 I: Okay, men hvis vi går ned på linje 19, der har vi en 'traditionel notepad'. Hvad kan du sige om sådan en?
18 Er det noget du tænker, det ved du godt, hvad er?
- 19 R: Næ.
- 20 I: Nej, hvis der nu havde stået en traditionel bærbar computer, som det er.
- 21 R: Så havde jeg forstået det.
- 22 I: Så havde du forstået det ja. Øhm, vi går ned til linje 28 der har vi 'sættes op til'. Forstår du, hvad forstår
23 du ved det?
- 24 R: Øhm, ja hvad skal man sige? Jeg forstår det godt, men øhm (griner), indstilles til.
- 25 I: Ja. Lige præcis. Så det forstår du helt fint?
- 26 R: Ja.
- 27 I: Der er ikke nogle problemer der. Nej, men så synes jeg at vi skal prøve at gå videre til den næste tekst.
28 Den er en lille smule længere end de andre. Men mon ikke det går alligevel.
- 29 *Respondenten læser tekst 3*
- 30 R: Ja.
- 31 I: Ja. Er der noget i den her du ikke forstår?
- 32 R: Hmm (tænker). Altså, jeg, f.eks. det der 'pixel', det er selvfølgelig en eller anden måleenhed, men altså
33 jeg ved ikke lige hvad det er. Øhm. Og det der 'amoled' ved jeg heller ikke, hvad er (tænker) og 'frontkame-
34 ra' ved jeg heller ikke, hvad er.
- 35 I: Ja. Hvis vi tager dem fra en ende af. Du nævnte pixel.
- 36 R: Ja.
- 37 I: Pixel er faktisk de små prikker man kan sige der øhm, billedet består af. Så jo flere prikker, jo mere detal-
38 jeret, skarpere bliver det jo, hvis du zoomer ind f.eks.. Amoled-skærmt teknologi, ja det siger heller ikke helt
39 sig selv, det er noget med, altså, det er to teknologier. Én for selve skærmteknologien og en for lys, de så
40 har sat sammen til én teknologi, som åbenbart skulle være god. Øh, og så har vi i linje 34 nævnte du front-
41 kameraet. Det er simpelthen, på de nye telefoner der er der et kamera på bagsiden som man kan tage bil-
42 leder af andre med, og så et på forsiden, ind mod dig selv som du kan tage billeder af dig selv med, eller
43 videokonferencer og sådan nogle ting.

- 1 R: Nå, det har jeg aldrig hørt om.
2 I: Nej og så...
3 R: (afbryder) smart
4 I: Ja, det er meget smart, hvis man kan finde ud af at bruge sådan noget og det er jeg ikke helt sikker på at
5 jeg kan (griner). Det tror jeg var det du nævnte. Hvis vi går tilbage til starten. Linje 6, der har vi sådan 'hype'
6 omkring noget. Har du en ide om, hvad det er?
7 R: Jah, jeg har en idé om det, men jeg ved ikke lige, hvordan jeg skal forklare det.
8 I: Ej, det er simpelthen, at man skaber meget opmærksomhed om noget.
9 R: Ja. Ja.
10 I: Ville det have virket bedre, hvis de havde skrevet 'skabt godt med opmærksomhed omkring lanceringen'?
11 Ville det have været nemmere at forstå for dig?
12 R: Øh, ja for folk i min alder ville det nok.
13 I: Ja. Så er der sådan noget med i 11'eren. Linje 11, har vi sådan noget 'skærmopløsning'. Igen i forbindelse
14 med de der pixel, vi snakkede om før.
15 R: Ja. Det er jo igen det her med at, hvor tydelig den er ikke?
16 I: Lige præcis. Jo højere opløsning jo bedre som vi snakkede om før. Har du hørt om sådan noget, i samme
17 linje, 'HD-opløsning'?
18 R: Hmm. Nej det tror jeg egentlig ikke, jeg har.
19 I: Altså, HD står for High Definition, så det er igen noget med hvor, at det er højt opløst kan man sige. Igen
20 at det er skarpere og bedre, siger de (griner). Hvis vi går ned i næste linje, linje 12, der har vi 'display'. Er det
21 et ord du ville bruge normalt? Eller forstår?
22 R: Ja.
23 I: Først og fremmest.
24 R: Ja ja.
25 I: Ja. Hvis der nu havde stået...
26 R: (afbryder) Det er det, man kigger på ikke.
27 I: Lige præcis. Hvis der nu havde stået skærm i stedet for så havde det, havde det så gjort nogen forskel?
28 R: Nej.
29 I: Nej? Ville det have været en bedre dansk sætning, hvis man kan sige det sådan, hvis der havde stået
30 skærm?
31 R: (læser op for sig selv) Jeg vil ikke sige at det ville være bedre, nej.
32 I: Nej okay. Fint. Vi går ned i linje 23. der har vi noget der hedder 'hukommelse'. Forstår de, forstår du hvad
33 de mener med hukommelse i denne her sammenhæng?
34 R: Ja. Altså. Hvor meget man kan gemme ligesom (tænker).
35 I: Lige præcis.
36 R: Hvis du skriver noget i Word, det er vel det samme altså.
37 I: Jo.
38 R: Altså plads.
39 I: Lige præcis lagerplads.
40 R: Ja.
41 I: Øh, så nede i linje 25 så har vi et 'styresystem'. Ved du, hvad det er?
42 R: Ja. Altså, det er det der styrer (griner) ja, jeg ved ikke. Jeg ved godt hvad det er, men.
43 I: Ja, okay, det er ligesom her Android, på computer kunne være Windows.

- 1 R: Ja.
- 2 I: Jeps. Øhm, vi går ned i linje 31: 'når der skal skydes billedserier'. Er det noget du ville sige, hvis du skulle
- 3 tage et billede?
- 4 R: Altså, jeg ville nok sige 'tage et billede'.
- 5 I: Ja. Virker det som godt dansk, sådan på den der måde, som det står på?
- 6 R: Mere sådan lidt smart.
- 7 I: Lidt smart ja. Lad os se. På næste side, linje 35, der står at skærmen ikke 'timer ud og går i dvale'. Ved du
- 8 hvad forskellen er på de to?
- 9 R: Mmm. Det må vel betyde at den går i dvale efter et vist tidsrum ikke, synes jeg man kan regne ud (griner).
- 10
- 11 I: Men kan du se hvad forskellen skulle være på time ud og gå i dvale? Hvis det skulle være to forskellige
- 12 ting.
- 13 R: Nej.
- 14 I: Altså det ene betyder faktisk at skærmen ligesom slukker, mens...
- 15 R: (afbryder) Ja, det er, når den går i dvale.
- 16 I: Nej, det er, når den timer ud. Når den går i dvale lukker den ligesom ned og går i strømsparetilstand.
- 17 R: Jamen hvad siger du så timer ud?
- 18 I: Det er når skærmen ligesom bare bliver sort.
- 19 R: Ja.
- 20 I: Det er ikke helt det samme. Det er noget med, hvor meget strøm, den bruger. Den bruger lidt mere strøm
- 21 i den ene end den gør ved det andet.
- 22 R: Okay.
- 23 I: Og den er hurtigere til måske at starte op tror jeg. Jeps. Så hvis vi går ned i linje 39 har vi en 'talegenken-
- 24 delsesfunktion'. Forstår du hvad det handler om?
- 25 R: Øhm (tænder). Ej, jeg ved ikke altså, jeg kan godt se at det har noget med at den skal genkende stemmen
- 26 ikke, men lige hvordan det fungerer, det kan jeg ikke regne ud.
- 27 I: Nej. Det som det handler om det er at du kan snakke med din telefon faktisk og sige til den...
- 28 R: (afbryder) Nå ja. Og give den ordrer.
- 29 I: Ja f.eks.: 'jeg skal derhen, giv mig den letteste rute', eller sådan nogle ting.
- 30 R: Ja.
- 31 I: Og det er så den 'virtuelle assistent' nede fra linje 40 der hjælper dig med det kan man sige. Hvis vi går
- 32 ned til 42-43 så begynder de at snakke om 'hippie-telefon' og 'tilbage til naturen'. Hvad forstår du ved en
- 33 hippie-telefon?
- 34 R: (griner) Øhm. Ja, hvad skal man sige (tænder).
- 35 I: Det er ikke noget, der er helt åbenlyst?
- 36 R: Jo, men jeg ved bare ikke hvordan jeg skal forklare det, altså, jeg hører jo selv til hippiegenerationen i
- 37 60'erne ikke (griner), men øh, ja tilbage-til-naturen, altså, det skal være sådan noget med natur og. Ej, det.
- 38 Jeg kan ikke forklare det.
- 39 I: Men kan du...
- 40 R: (afbryder) Men jeg har en idé om måske.
- 41 I: Ja, men kan du forestille dig hvordan en telefon, en nymodens mobiltelefon kan gå tilbage til naturen? Er
- 42 det helt klart?
- 43 R: Jamen det står der jo, altså, inspireret af sten og blade. Det er jo udseendet simpelthen.

- 1 I: Ja lige præcis. Hvis vi går ned i linje 48 så har vi en '4G-version'. Ved du, hvad de mener med sådan en?
- 2 R: Nej.
- 3 I: Hvis jeg nu siger, at G'et står for generation. Hjælper det dig så?
- 4 R: (tænker) Næ.
- 5 I: Ligesom vi havde i den første tekst, tror jeg, hvor det var den tredje generations et eller andet.
- 6 R: Jo, men det synes jeg så ligger lidt i version. Altså, at det var en ny udgave ikke?
- 7 I: Ja, det kan man godt sige. Men det er det, det står for. Simpelthen at det er den næste i rækken efter
- 8 tredje generation.
- 9 R: Ja, ja.
- 10 I: Ja. Så når du sidder med sådan en hvad, øhm, hvordan, øhm, hvad kan man sige opfatter du de engelske
- 11 ord? Er de forstyrrende for, når du læser, eller er det mere, fordi det er teknisk, at det er, at det var lidt
- 12 svært?
- 13 R: Ja, men det er fordi det er teknisk. Vil jeg sige.
- 14 I: Ja, det vil sige at det ikke er de engelske ord der går ind og forstyrrer?
- 15 R: Nej.
- 16 I: Nej, men det, altså, du, hvad hedder det, det virker ikke forstyrrende at du skal tænke over, at nu er det
- 17 engelsk?
- 18 R: Nej.
- 19 I: Er det fordi det er, altså, det er, nu snakker vi om mobiltelefoner og sådan nogle ting. Er det så fordi altså,
- 20 her er det okay at det er engelsk, fordi det er det emne det handler om eller er det sådan generelt i alle
- 21 andre tekster at det passer sig ind?
- 22 R: Nej, men det synes jeg gælder alle tekster. Men altså, det er jo nok forskelligt hvordan folk opfatter det,
- 23 fordi jeg har en sproguddannelse ikke, så er det jo ret naturligt for mig at læse engelske ord.
- 24 I: Det er klart. Øhm. Foretrækker du når vi har, hvis vi har øhm, hvis vi har et ord som der bliver brugt i sin
- 25 engelske form, eller vil du hellere at vi finder på et dansk ord for det? F.eks. hvis man kan sige, vi havde
- 26 styresystem det er jo taget direkte og oversat fra engelsk og vi har fundet et dansk ord for det. Er det en
- 27 bedre løsning eller vil du hellere have, at man bare bruger de engelske som de i stor udtrækning gør?
- 28 R: Det synes jeg er forskelligt. Øhm. I nogle tilfælde vil det engelske falde mere naturligt og i nogle tilfælde
- 29 vil jeg foretrække det danske. Det kan jeg ikke sige.
- 30 I: Okay, men hvis, hvis vi har en sætning eller et eksempel hvor der er et godt dansk ord for noget, vil du så
- 31 hellere have at de bruger det danske end det engelske?
- 32 R: Ja, hvis det er et ganske almindeligt dansk vil jeg sige, men...
- 33 I: (afbryder) F.eks. hvis vi ...
- 34 R: (afbryder) Hvad nu med styresystem. Hvad ville man bruge på engelsk der?
- 35 I: Det ville være sådan noget med operating system f.eks..
- 36 R: Ja.
- 37 I: Men vi kan også tage et eksempel som hype. Der kunne man godt finde et fint dansk ord der kunne fun-
- 38 gere fint.
- 39 R: Hvad ville du sige der?
- 40 I: Øhm. Opmærksomhed kan man bruge
- 41 R: Nå, ja.
- 42 I: Eller PR, eller. Du kan også bruge sådan et som hybrid. Kan man jo godt finde et fint, normalt, blanding
- 43 eller kombination eller.

- 1 R: Jah. Det synes jeg er ligegyldigt.
- 2 I: Okay. (henvendt til I2) Har du noget?
- 3 I2: Ikke sådan lige umiddelbart, nej.
- 4 I: Nej, men så tror jeg det var det, med mindre du havde noget at tilføje?
- 5 R: Nej, det tror jeg ikke (griner).

Bilag 6e

Interview med respondent 5

R: Respondent

I: Interviewer (Stina)

I2: Notetager (Mette)

- 1 I: Du får den (pause) første tekst her. Er du sød at læse den og ligge mærke til de understregede ord?
2 *Respondenten læser tekst 1.*
3 R: Ja så jeg skal kommenterer de understregede ord?
4 I: Ja, hvis er sådan noget du studser over eller?
5 R: Nej, bare øh, den eneste jeg ikke forstår, det er den allersidste, 'NFC'.
6 I: NFC. Ja, men ellers forstår du godt de andre?
7 R: Ja.
8 I: NFC det er en øh. Det står for øh. Ja det er en netværksteknologi som man kan bruge til, simpelthen bruge din telefon til at betale med i forretningen. Men det er ikke helt klart, hvad det betyder ud fra teksten?
9 R: Ja altså, det du siger, forstår jeg godt, men øh.
10 I: Ja, men ikke før jeg forklarede det?
11 R: Men jeg er ikke bekendt med den forkortelse.
12 I: Nej. Okay.
13 R: Men der er jo så mange forkortelser, øh (tænker), at man løber lidt sur i dem.
14 I: Ja.
15 R: Det er jo ligesom når man ser et eller andet stykke på TV, så vælter det ud med navne, som man så helst skal memorere for, at man forstår det videre forløb ikke.
16 I: Ja, det er klart. Men hvis vi prøver at gå lidt op til starten af teksten. Linje 4 der har vi sådan noget der hedder 'tredje generation'. Det har du helt styr på hvad er?
17 R: Ja det så, det ved jeg godt.
18 I: Kan du forklare det?
19 R: Ja det er øh, telefonen er kommet i flere udgaver, og øh, det her det er den tredje udgave. Det vil altså sige den er forbedret og opdateret først op til anden generation og nu op til tredje generation.
20 I: Ja, lige præcis. Så har vi sådan to i linje 6, 'hardware' og 'software'. Det ved du også hvad er?
21 R: Ja hardware det er jo øh, selve de fysiske komponenter i telefonen og software er det, det er programmer der er lagt ind for at få den til at virke.
22 I: Lige præcis. Hvis, så har vi i linje 13, to. Der har vi 'cloud-tjenester' og 'streaming-funktioner'.
23 R: Ja, øh.
24 I: Ved du hvad f.eks. en cloud-tjeneste er?
25 R: Ja, det er jo at man øh, benytter, øh, eller f.eks. leverandørens computer til at lægge noget af sit øh, lager, hukommelse der. Eventuelt også øh, større opgaver som tager lang tid at bearbejde, hvor man så ikke vil blokere telefonen, men kan lægge det ud til en underleverandør eller overleverandør hvad vi vil kalde det.
26 I: Ja.

- 1 R: Og så få det gjort.
2 I: Lige præcis.
3 R: Og streaming-funktion ja det betyder det (tænker), det øh, downloades løbende hvis man f.eks. ser en
4 film, så kan man altså følge med i øh, filmen fordi den bliver downloadet i det tempo, men ikke nødvendig-
5 vis gemt. Men øh, ja det kan afhænge af andre ting.
6 I: Øhm, hvis vi går ned i linje 17, der har vi et lidt mere engelskklingende ord, 'multitaske'.
7 R: Ja. Det betyder, at man kan lave flere opgaver på samme tid.
8 I: Er det et ord, du ville bruge i din hverdag?
9 R: Ja, jeg kan dårligt svare på det. Dengang jeg underviste der var jeg meget opmærksom på de der ting.
10 (tænker) Men det har jeg jo lagt bag mig. Øh, det er efterhånden nogle år siden jeg holdt op så øh (pause).
11 I: Så der er sådan noget i li...
12 R: (afbryder) Jeg tror det.
13 I: Ja?
14 R: Jeg tror det.
15 I: I linje 18 der har vi sådan noget som 'e-mail'. Kunne du finde på at sige e-post i stedet for?
16 R: Nej, jeg mener det er så indarbejdet at øh, det ville jeg ikke bryde mig om.
17 I: Okay (tænker). Og så i linje 20. 'Smart funktion'. Ville du betragte det som et dansk ord?
18 R: Øh.
19 I: Altså ordet smart.
20 R: Jeg ved godt hvad det betyder. Det betyder at man har lagt nogle funktioner ind som øh, letter øh, hvad
21 skal man sige, virkningen af telefonen på nogle øh, skattede punkter, hvor det ellers er lidt bøvlet.
22 I: Ja (hoster).
23 R: Øh, så navnet er meget godt dækkende.
24 I: Ja. Hvis vi tager teksten som helhed, ville du, ville du (hoster), undskyld. Ville du øh, blive forstyrret, eller
25 blev du forstyrret af de engelske ord der er i teksten på nogen måde?
26 R: Nej, det er jeg så vant til.
27 I: Ja? Det var ikke noget der påvirkede din læseoplevelse?
28 R: En gang til?
29 I: Det påvirkede ikke din læseoplevelse og forståelse?
30 R: Nej.
31 I: Nej. Fint. Jamen så synes jeg, at vi skal gå videre til nummer to tekst. Det er det samme med de under-
32 stregede ord vi gerne vil snakke med dig om, når du er færdig med at læse den.
33 *Respondenten læser tekst 2*
34 R: Kan jeg friste med en småkage her?
35 I: Jo tak.
36 R: Nu skal jeg alligevel læse så.
37 *Respondenten læser videre*
38 R: Yes.
39 I: Ja. Øh. Var der nogle ord du studsede specielt over i den tekst?
40 R: Øh ja. Den der linje 25 'VPN'.
41 I: Ja, en forkortelse igen.
42 R: Ja det er ikke (pause) det er øh jeg er klar over, men jeg ved ikke hvad det betyder.
43 I: Nej. Der var ikke andre?

- 1 R: Øh (tænker). Nej.
2 I: Nej. Øh VPN det er et virtuelt netværk som ligesom skaber en trådløs forbindelse mellem to punkter fak-
3 tisk. Ligesom internettet.
4 R: Ja.
5 I: Hvis vi gør ligesom før og går op til starten så har vi overskriften, hvor der står en 'Business Smartphone'.
6 Hvad forstår du ved sådan en?
7 R: Ja øh, jeg synes det jo, det står jo nok for at det er professionelle i deres arbejdsfunktion. Det behøver
8 ikke have noget med handel at gøre eller noget specifikt. Det kan også være nogle der arbejder i laboratori-
9 er. Og smartphone det, det er jo nok et udtryk for at disse telefoner bliver så udbygget, at de har en masse
10 funktioner, som vi ikke talte om med det foregående.
11 I: Ja. Så hvis vi går ned i linje 3 så har vi en 'hybrid'. Er det et ord du ville bruge normalt i denne her sam-
12 menhæng?
13 R: Nej, det tror jeg ikke, jeg ville. Men øh, det betyder ikke at jeg sådan lige har et andet og bedre på lager.
14 I: Hvis nu vi havde skrevet en blanding eller en kombination i stedet for. Havde det så virket som en bedre
15 dansk sætning? Eller en som du ville bruge måske?
16 R: En kombination af ville bestemt være en mulighed.
17 I: Ja. Okay. Hvis vi går videre i samme linje så har vi en 'tablet'. Det er også noget, du ved hvad er?
18 R: Ja. Det er, den er jeg lidt mere usikker over. Men øh, jeg opfatter det som om at den er øh kombineret af
19 en række forskellige funktioner.
20 I: Ja. Altså en tablet det er det, de fleste kender som en iPad.
21 R: Ja.
22 I: Hvis du ved hvad sådan en er. Men øh, hvis vi nu lige hopper ned i linje 19, der står en 'tavle-pc'. Hvis du
23 sammenligner det med tablet, kan du så se på det ord at det faktisk dækker over det samme? Eller de to
24 ord?
25 R: Nej det er øh, mig ikke klart.
26 I: Nej?
27 R: Det er det ikke.
28 I: Er der et af de to ord du ville foretrække?
29 R: Altså, jeg opfatter da tavle-pc øh, det er f.eks. en iPad, med den store skærm.
30 I: Ja.
31 R: Øh (tænker). Ellers kan pc'er jo have en meget beskeden skærm.
32 I: Ja.
33 R: Som også øh. iPhones og sådan noget har. Øh, men øh, jeg ville ikke forbinde det med tablet eller sætte
34 lighedstegn.
35 I: Okay (Hoster). Undskyld. Hvis vi nu kigger op i linje 4. Så har vi en 'stor og højopløst skærm'. Ved du hvad
36 det betyder, når der står at den er højopløst?
37 R: Ja, det betyder at der er mange pixel.
38 I: Ja.
39 R: Øh, men jeg tænkte faktisk på (tænker). Nej det har nok ikke været det.
40 I: Nej. Hvis vi går ned i...
41 R: (afbryder) Jo nu.
42 I: Ja?
43 R: Det var nærmest noget sprogligt på dansk, men nu øh, nu synes jeg ikke det er relevant.

- 1 I: Det er okay. Øh, linje 8. Der har vi 'internet', 'mail' og 'apps'. Er det tre ord du ville bruge normalt uden at
2 tænke over det?
- 3 R: Ja altså, Det tog mig lidt tid med øh, at vænne mig til det.
- 4 I: Ja.
- 5 R: Med øh iPad'en. Men øh, det er noget man lærer hurtigt fordi, det er jo ret afgørende for brugen af
6 iPad'en.
- 7 I: Ja.
- 8 R: Øh, så jeg ville bruge de der, ja.
- 9 I: Ja. Hvis vi går ned i linje 14. Så har vi sådan et der hedder 'highlighte'. Forstår du, hvad der skjuler sig bag
10 det?
- 11 R: Ja det er en af dem hvor, øh, det er lidt usikkert igen. Men øh. Det kan jo f.eks. være, at man, øh, kan
12 forstørre grafikken for at skal se nogle detaljer eller det modsatte, at gøre den mindre og se hele, øh.
- 13 I: Hvis der nu havde stået markere eller understrege i stedet for. Havde det så givet mere øh, mening? Eller
14 havde det været nemmere at forstå?
- 15 R: Ja altså, tilbage med min undervisningskasket på så vil jeg sige at det var bedre. Fordi jeg kørte i, i mange
16 år en, skal vi sige kampagne, i at jeg ville tale korrekt dansk og ikke forfalde til alle disse anglosaksiske ud-
17 tryk. Og det var faktisk sådan da, i slutningen af 60'erne, da jeg begyndte at inddrage noget med compute-
18 re, at der var der en dansk terminologi. Ikke, ja, ja nærmest overraskende hvad der så tidligt var. Da DTU fik
19 sin første campus-computer midt i 60'erne. Nu er det jo ikke fordi DTU styrer hele verden, men det var
20 alligevel et fikspunkt for det er jo et sted hvor man bruger det utroligt meget.
- 21 I: Det er klart.
- 22 R: Mm. Og det, det gik også godt indtil øh, begyndelsen af 70'erne. Så begyndte de små pc'er at komme
23 frem og derved kom der et nyt marked og, øh, det var jo mange unge mennesker som var selv lærte i det og
24 de brugte det sprog som, som der ligesom fulgte med.
- 25 I: Det er klart ja.
- 26 R: Og det øh, var på den måde, at det der med hardware og software, som øh, ellers hed øh, programmel
27 og maskinel, det blev bare sådan overruled. Og så skulle vi altså til at bruge de der, jeg græmmedes ved
28 det, men der var jo ikke noget at gøre. Altså, jeg gjorde jo ikke noget forsøg på at styre den udvikling, det
29 var min tid for dyrebar til. Men jeg synes bare det var synd, når man nu havde en terminologi, der var ved-
30 taget.
- 31 I: Ja så man kan sige at, i dag er det mere måske naturligt med de engelske ord?
- 32 R: Øh ja, det var det jo også et stykke af vejen der, men man kan sige, at her var der noget nyt og, øh, jeg
33 har jo senere fundet ud af at både Norge og Sverige og Island, de er langt mere påpasselige med at finde
34 deres egne udtryk og øh, for Frankrig, øh, der kender jeg jo at computer det hedder en ordinateur og, øh,
35 så tænker man, det var da ikke sådan noget, man lige kunne gætte sig til. Men øh, det er forsøget på at
36 holde fast i sproget.
- 37 I2: Men synes du stadig, det er ærgerligt, at vi ikke har gjort det i Danmark?
- 38 R: Ja det tror jeg nok. Altså, det er jo en balance. Men når computere er bleven så udbredte så er det jo
39 klart at øh, jeg er nu i en alder, hvor mange jævnaldrene de er fuldstændig fremmede overfor computere
40 og øh, dette, alle disse anglosaksiske udtryk de bidrager jo til det.
- 41 I: Ja, det er klart.
- 42 R: Øh, for os der har, jeg vil ikke sige fået engelsk ind med modernmælken, det er lidt for stærkt, men allige-
43 vel har, har talt det, ja jeg tror jeg var en 17-18 år da jeg første gang var i England, og der skulle man jo tale

- 1 engelsk, så det, nu var det jo kun 14 dage så det, øh, det fuldendte jo ikke verden på mit sprogområde, men
2 øh, der er mange andre der ikke har haft de muligheder ikke.
- 3 I: Det er klart.
- 4 R: Og øh, så er det svært at springe på vognen. Og så får man let denne opgivende holdning til det, det er
5 for besværligt ikke. Det ved jeg ikke, det må andre tage sig af.
- 6 I: Ja, hvis vi prøver at kigge lidt på teksten igen, hvis vi går ned i linje 15 der har vi en 'date'. Er det et ord
7 der ville falde dig naturligt?
- 8 R: Ja, øh, jeg ved udmærket, hvad det betyder men øh, om jeg lige ville bruge det ord, det kunne jeg godt
9 være i tvivl om.
- 10 I: Sådan noget som stævnemøde eller aftale eller...
- 11 R: (afbryder) Ja.
- 12 I: Være mere passende?
- 13 R: Ja.
- 14 I: Ja, men så tror jeg vi skal gå videre til den sidste tekst. Med mindre du har noget at tilføje til denne her?
- 15 R: Nej. Er det noget I har oversat fra engelsk?
- 16 I: Teksterne? Nej der er nogle øh, altså nogle autentiske tekster, vi har øh, vi har fundet.
- 17 R: Nå som I så prøver at have en kritisk holdning til?
- 18 I: Ja, vi prøver at afkode lidt.
- 19 R: Ja.
- 20 I: Men øh, samme idé med de understregede ord.
- 21 R: Ja.
- 22 *Respondenten læser tekst 3*
- 23 R: Yes, her var, her var der nogle flere jeg (tænker) ikke øh, forstår. F.eks. linje 14 'amoled'.
- 24 I: Ja, ja.
- 25 R: Og (tænker) ja det allersidste, linje 48, '4G-version'.
- 26 I: Jeps. Hvis vi starter med de to. Amoled der er igen en forkortelse. Af noget meget langt (griner), som er
27 en øh, en kombination af to teknologier. Der er noget lys og noget skærmteknologi de har parret i en og så
28 skulle det være den her nye...
- 29 R: (afbryder) så det er et navn?
- 30 I: Det er et navn, ja.
- 31 R: Som man skal kende?
- 32 I: (griner) Ja, åbenbart.
- 33 R: Ja.
- 34 I: Og 4G. hvis jeg nu havde fortalt dig at G'et stod for generation, havde det så været nemmere at forstå 4G-
35 version?
- 36 R: Ja. Det ville det.
- 37 I: Så havde det været en fjerde generationstelefon.
- 38 R: Ja.
- 39 I: Så havde du forstået det?
- 40 R: Ja.
- 41 I: Ja. Jamen hvis vi tager den fra toppen igen. Hvis vi starter i linje 6, der har vi et ord som 'hype'. Er det
42 noget, du forstår, hvad de mener med?
- 43 R: Ja, det forstår jeg godt.

- 1 I: Ja.
- 2 R: Jeg synes ikke, det er godt at bruge det, men øh...
- 3 I: (afbryder) er der noget andet du hellere ville have brugt?
- 4 R: Ja, det er jo sådan et mere fancy præsentation af øh, af produktet i det her tilfælde ja. Øh, hvor man
- 5 måske bruger lidt utraditionelle metoder øh, nogle gange i videopræsentationer så kan man jo lave de mest
- 6 besynderlige ting øh, som beskueren øh, bliver lidt fanget i fordi det er sådan lidt fantastisk. Det behøver
- 7 ikke at have noget med produktet at gøre, men man bliver alligevel opslugt af det.
- 8 I: Ja. Men ville du have foretrukket et mere dansk ord?
- 9 R: Ja, ja det ville jeg. Jeg ville ikke bruge det. Jeg ved ikke hvis det er noget der går ud bredt. Det her virker
- 10 som om det er en anmeldelse af denne her Galaxy.
- 11 I: Ja. Jeps. Hvis vi går ned i øh, linje 12 'et stort display'.
- 12 R: Ja, det ved jeg godt, hvad er.
- 13 I: Er det noget du ville bruge? Ordet?
- 14 R: Det er jeg lidt usikker på.
- 15 I: Ville du måske hellere bruge skærm?
- 16 R: Ja. Jeg ville nok lede efter et ord. Når nu, hvad skal jeg sige, jeg er ikke vant til at tænke lige i den bane, så
- 17 jeg kan ikke sådan spytte en masse alternativer ud.
- 18 I: Nej. Men skærm ville måske være en god løsning?
- 19 R: Ja.
- 20 I: Ja. Hvis vi så kigger på øh, nu har vi snakket om amoled. Hvis vi går ned i linje 23, der har vi noget der
- 21 hedder 'hukommelse'.
- 22 R: Ja.
- 23 I: Forstår du forskellen på den her slags hukommelse, som vi snakker om her og så det vi normalvis ville
- 24 kalde hukommelse?
- 25 R: Ja, jeg forstår det godt.
- 26 I: Ja. Det er noget med lagerplads og sådan nogle ting.
- 27 R: Ja ja, men det er jo ligesom præciseret foran, når man ligesom nævner de der alternativer.
- 28 I: Jeps.
- 29 R: Min iPhone der har jeg valgt den mindste hukommelse. Øh. Og det er jo nærmest, jeg mener den er jo
- 30 rigelig stor. Jeg ville jo ikke gå og skyde billeder i en uendelighed.
- 31 I: Nej.
- 32 R: Nå, men øh, nej men det har jeg ikke problemer med.
- 33 I: Det har du ikke nogle problemer med. Så er vi nede i linje 29, der har vi både 'megapixel' og 'pixelamok'.
- 34 Er det noget der sådan er ligetil?
- 35 R: Øh, nej ikke for mig. Og det, det siger bare noget om opløseligheden, men altså hvor nøjagtigt man kan
- 36 gengive øh, billeder.
- 37 I: Ved du hvor mange...
- 38 R: (afbryder) Og pixelamok er for mig et fremmedord, men jeg forstår godt hvad det betyder. Så øh, fordi
- 39 der er jo nogle af de der produkter hvor man, hvad skal man sige, har lagt øh, meget mere ydeevne ind end
- 40 der er brug for. Øh, i en eller anden forventning om at sådan vil fremtiden være, og derfor er det godt at
- 41 være forberedt.
- 42 I: Ja, om ikke andet lyder det godt.
- 43 R: Ja.

- 1 I: Øh, hvis vi så går om på næste side, der har vi øh, i linje 35 to ord, udtryk, 'timer ud' og 'går i dvale'. Er det
2 to udtryk, du er fortrolig med?
- 3 R: Ja, jeg mener bestemt, at jeg forstår det.
- 4 I: Ja. Kan du fortælle mig forskellen på de to?
- 5 R: Ja, det er jeg nok mere usikker på. Jeg blander det nok sammen.
- 6 I: Ja. Øh, hvis nu jeg fortæller dig at altså timer ud det betyder at skærmen bliver bare sort. Altså ligesom at
7 den slukker for lyset.
- 8 R: Ja.
- 9 I: Og går i dvale...
- 10 R: (afbryder) er det en fast tid der er sat på?
- 11 I: Det er så vidt jeg noget man...
- 12 R: (afbryder) Når man ikke er aktiveret.
- 13 I: Ja, når man ikke rører ved den så slukker man lyset kan man sige. Og så går i dvale, der går den i en
14 strømbesparende tilstand.
- 15 R: Ja.
- 16 I: Og skruer ned for strømniveauet.
- 17 R: Ja.
- 18 I: Eller forbruget. Øh, men det var ikke noget du sådan lige kunne afkode ud fra hvad der stod?
- 19 R: Nej ikke forskellen mellem de to.
- 20 I: Nej okay. Hvis vi så går ned i linje 39, der har vi en 'talegenkendelsesfunktion'.
- 21 R: Ja.
- 22 I: Er det noget der er sådan ligetil at forstå?
- 23 R: Ja, for mig er det ikke noget problem.
- 24 I: Nej. Så du forstår godt, hvad det er?
- 25 R: Ja øh, jeg ved ikke om man ville skrive det på den måde .
- 26 I: Nej. Det bærer måske lidt præg af, at det er direkte oversat?
- 27 R: Det er ligesom der er lagt mange ord sammen her. Men det er en detalje, det har ikke noget med forstå-
28 elsen at gøre.
- 29 I: Okay. Fint, fint. Hvis vi så går ned i 42-43, der har vi både 'hippie-telefon' og 'tilbage til naturen-telefon'.
30 Forstår du, hvad de mener med det?
- 31 R: Ja. Hippie det er (tænk), ja, jeg vil kalde det, at der er nogle vilde funktioner i den, som øh, almindelige
32 mennesker, det er ikke noget præcist udtryk, ville benytte.
- 33 Tilbage-til-naturen den er jeg nok lidt mere usikker på. Jeg øh, men øh, det må vel dække over at man prio-
34 riterer de basale funktioner og at...
- 35 I: (afbryder) Jeg tror også det har noget at gøre med at designet, at det er organisk og inspireret af sten og
36 blade og sådan nogle ting.
- 37 R: Nå, okay.
- 38 I: Men så kan man diskutere om en telefon kan være organisk, men øh.
- 39 R: Ja ja. Jeg studsede lidt over det der har et organisk design.
- 40 I: Ja?
- 41 R: Øh, Ja. Jeg forstår sagtens ordene, men øh, hvad der er relevant i den sammenhæng. Det øh, der ville jeg
42 nok ikke bruge det.
- 43 I: Nej. Og hvis vi så tager linje 46 har vi en 'wow-oplevelse'.

- 1 R: Ja, øh, det er jo når man er forbløffet over, hvad den kan.
2 I: Ja. Findes der et bedre dansk øh, udtryk for det?
3 R: Nogle gange, når man har fastholdt det i sådan et udtryk
4 I: Ja, så er det svært.
5 R: Ja, øh, (tænker) ja, imponerende oplevelse
6 I: Ja. Hvis vi tager sådan generelt de her tekster, så lader det ikke til at du har nogle problemer med at for-
7 stå de engelske ord?
8 R: Nej.
9 I: Vi har snakket lidt om det før. Synes du det er sådan, tænker du over, okay der var et engelsk ord, vi kun-
10 ne have brugt noget bedre på dansk?
11 R: Ja, det gjorde jeg engang.
12 I: Ja. Ikke så meget mere?
13 R: Nej øh, nej ikke så meget mere. Dels fordi jeg har vænnet mig til mange af de øh, altså det er ligesom at
14 følge med. I øh, lige lidt af min historie. Jeg startede jo der i 60'erne med computeren og øh, det var død-
15 besværligt og øh, men var så at jeg fik forskellige studenter og assistenter, og de gjorde så alt det grove
16 arbejde og øh, det betød jo at jeg i en vis forstand blev forkælet til det punkt hvor, hvor jeg faktisk ikke
17 kunne det. Øh, også fordi at udviklingen løb jo så rask, at der kom hele tiden nye systemer, og da jeg så blev
18 pensioneret i '97. Og så skulle jeg, så var jeg jo afhængig af min computer herhjemme. Jeg havde haft com-
19 puter i fem år, men øh, det som jeg tidligere gav til min sekretær, og så ordnede hun det, eller dikterede
20 breve og sådan, det skulle jeg nu selv gøre. Og det havde jeg svært ved, og det irriterede mig selvfølgelig,
21 men altså det var jo under indtryk af at vi havde lidt travlt og øh, hånden på hjertet, så vælger man jo de
22 lette veje. Og det bestod jo også i at trække på sine medarbejdere. Øh, men så en dag så kommer regnska-
23 bets time jo og så skal man selv finde ud af det. Og ja, det øh, det var så lidt besværligt, men øh, det øh, jeg
24 skal sige, jeg kom jo fra et miljø hvor øh, nu siger jeg bare bredt, alle de der udtryk det var daglig kost. Øh,
25 så man lærte meget ved at snakke med sine kolleger. Ja, specielt når man ikke forsøgte at engagere sig i det
26 mere end højest nødvendigt.
27 I: Man kan sige, nu når du så har fået terminologien ind, ligesom har lært den, så føles det meget naturligt?
28 R: Ja.
29 I: Ja. Okay. Har du noget?
30 I2: Ja, men jeg tænkte, nu siger du selv at du kommer fra et miljø hvor det bliver brugt meget. Hvad tænker
31 du med andre fra din generation, som måske ikke lige kommer i det samme miljø. Tror du, at de ville have
32 nemmere ved at lære det, hvis man havde beholdt nogle af de danske ord, som du sagde, man havde tilba-
33 ge i 60'erne?
34 R: Jamen det tror jeg. Alene af den grund at øh, den der læreproces, hvor man skal samle en masse ord op,
35 og vide hvad det betyder. Den ville man jo mestendels springe over. Så det tror jeg helt bestemt. Nu øh, det
36 der med hvad ord, man skal bruge i stedet for de anglosaksiske udtryk, det er jo ikke altid så let.
37 I2: Nej.
38 R: Ja, i mit fagområde, der havde man et engelsk udtryk der var en transmitter. Det var et instrument der
39 målte et eller andet temperatur eller tryk og så omdannede den til signal der var transmissionsbrugligt. Og
40 det var selvfølgelig en standard man brugte, og det var så på den måde man sendte videre, så ude i en pro-
41 ces, det kunne for så vidt være et oliefyr ikke, der målte man et eller andet, og så omdannede man til et
42 andet signal og det var det signal der gik videre. Det kom på tysk til at hedde[NOGET PÅ TYSK],
43 I: (griner) Meget elegant.

- 1 R: Og (griner) det var voldsomt. Man forstår det jo godt ikke, men det er ikke særlig praktisk. Og det er det
2 der sker, specielt hvis man prøvet at beskrive, hvad det er og indføre nye navne er ikke altid løsningen. Så
3 er vi jo tilbage i de anglosaksiske udtryk.
- 4 I: Det er måske lidt det resultat vi har med den der talegenkendelsesfunktion. At man har taget en masse
5 engelske ord og prøvet at oversætte dem, og så er det blevet meget langt og kluntet?
- 6 R: Ja.
- 7 I2: Men er det også fordi at, når tingene handler om noget teknisk, som f.eks. mobiltelefoner eller transmit-
8 tere øh, gør det det mere okay, at man bruger engelske ord end, hvis det var daglig tale f.eks.?
- 9 R: Det øh, det er det jo blevet. Det er jo næsten en nødvendighed. Øh, men det kan jo ikke nytte noget at
10 ingeniøren, nu bliver jeg i min verden ikke at der ikke, at de skal gå og oversætte til laboranter eller hvad
11 det nu kunne være. Det må man altså instruere i og så skulle de gerne holde fast i det, eller de må på et
12 kursus, hvor de kan lære det. Øh, fordi det er en forudsætning for at delegere opgaverne ud.
- 13 I2: Men altså, tænker du anderledes om det, hvis du f.eks. sidder og ser noget i fjernsynet, der ikke handler
14 om noget teknisk, tænker du så mere over hvis de bruger engelske ord?
- 15 R: Nej, nej det tror jeg ikke.
- 16 I2: Nej det kommer bare meget...
- 17 R: (afbryder) Ja.
- 18 I: Naturligt.
- 19 R: Nej det har jeg været eksponeret så meget for så det. Problemet kan nogle gange opstå, når de taler
20 meget hurtigt. Hvad de ofte gør. Øh, fordi det er jo altid lidt mere bøvlet at fremmedsprog, det kræver me-
21 re opmærksomhed. Da jeg første gang var til en international kongres så kunne jeg ikke forstå jeg var så
22 træt om aftenen, og det var jo fordi, det var jeg ikke klar over dengang, at det ville påvirke mig, men det
23 krævede ret meget mere opmærksomhed at følge med i hvad der blev sagt, og dertil kommer jo at mange
24 af dem der talte engelsk, havde ikke engelsk som deres eget sprog. Og det er jo ikke nogen hjælp. Vi kan jo
25 alle tænke på svenskere, hvor den svenske melodi, den går videre i det engelske de taler. For mange af
26 dem.
- 27 I2: Ja. Og så gør det det mere vanskeligt måske.
- 28 I: Ja. Det tror jeg var det. Jeg tror ikke vi har flere spørgsmål.

Bilag 6f

Interview med respondent 6

R: Respondent

I: Interviewer (Mette)

I2= Notetager (Stina)

- 1 R: Her.
- 2 I: Mange tak. (henvendt til I2) Den får du. (Henvendt til R) Så kan du få den første tekst her. Så bare sig til,
- 3 når du er klar.
- 4 R: Yes.
- 5 *Respondenten læser tekst 1*
- 6 R: Okay, og det er så den første tekst her oppe?
- 7 I: Nej, det er det hele.
- 8 R: Det er hele papiret?
- 9 I: Ja, der kommer tre styks.
- 10 R: Aha.
- 11 I: Tre styks hele papir.
- 12 *Respondenten fortsætter med at læse*
- 13 R: Det er sgu en smart telefon, sådan én gad jeg godt have.
- 14 I: (Griner)
- 15 *Respondenten fortsætter med at læse*
- 16 R: Ja.
- 17 I: Har du umiddelbart nogen kommentarer eller spørgsmål til teksten, eller?
- 18 R: Næ, altså ikke andet end jeg synes, at den forklarer fint, hvis det nu er rigtigt, øh, så er det jo en rigtig
- 19 fornuftig telefon, der er fremtidssikret.
- 20 I: Ja. Der er ikke nogle af ordene, som du ikke, som du ikke forstår eller som du umiddelbart ikke ved hvad
- 21 er?
- 22 R: Nej, jeg kender godt ordene.
- 23 I: Du kender godt ordene. Super. Så hvis vi lige prøver at gennemgå nogle af dem.
- 24 R: Ja.
- 25 I: Øh, så i linje 6, der har vi 'hardware' og 'software'. Det, øh, og giver udmærket, det ved du godt hvad er?
- 26 R: Ja. Skal jeg forklare det?
- 27 I: Hvis du kan.
- 28 R: Ja.
- 29 I: Og hvis du har lyst.
- 30 R: Det har jeg. Altså software det er hjernen og hardware, der er ligesom det der er udenom.
- 31 I: Ja.
- 32 R: Man kan jo give nogle eksempler, ik. Altså en chip f.eks. det er software og hardware det er så, ja, bok-
- 33 sen, eller f.eks. en skærm, der bare er noget der ligesom udfører chippens funktion.
- 34 I: Super. Øh, så har vi, øh, i linje 13, øh, der står både 'cloud-tjenester' og 'streaming-funktioner'.

- 1 R: Hmm.
- 2 I: Det er også noget du har styr på, hvad er for noget?
- 3 R: Ja. Det mener jeg.
- 4 I: Ja.
- 5 R: Øh, cloud-tjenester, øh, det er, øh, så vidt jeg husker en søgefunktion, øh, altså man, man, øh, ser nogle
- 6 gange nogle ord, der er fremhævet meget kraftigt, øh, om er nogle ord, der forekommer tit og så er der
- 7 nogle ord, der er lidt mindre, altså forekommer lidt mindre ofte, øhm, og på den måde, altså det er en må-
- 8 de at, øh, at skabe en eller anden søgefunktion på, sådan som jeg i hvert fald husker det.
- 9 I: Ja.
- 10 R: Øh, streaming det, øh, ja, det er jo i virkeligheden at downloade et tv-program, altså og køre tv-
- 11 programmet, øh, på, øh, en eller anden pc-lignende, altså et eller anden pc-lignende, det kan så åbenbart
- 12 være sådan én telefon. Det kan også være, det er typisk på en computer.
- 13 I: Ja. Og så få et live signal eller i rigtig tid.
- 14 R: Ja, real time.
- 15 I: Ja, real time. Øh, så i linje 17, der står 'multitaske'.
- 16 R: Ja.
- 17 I: Det er jo...
- 18 R: (Afbryder) Det er sådan noget kvinder kan.
- 19 I: Det er sådan noget kvinder kan. Er det sådan et ord, du selv bruger?
- 20 R: Ja.
- 21 I: Altså sådan til hverdag.
- 22 R: Ja, jeg bruger det faktisk sådan lidt for sjov. Øh, fordi man taler meget om, at kvinder er smadder gode til
- 23 at gøre flere ting på én gang, men, øh, og det er men ikke særligt gode til, øh og så taler man så om, hvorfor
- 24 er det lige sådan.
- 25 I: Ja.
- 26 R: Øh, og, og mændene kan hurtigt blive enige om, at årsagen er, at kvinder er for overfladiske og mænde-
- 27 ne de går dybere ind i tingene, ik'.
- 28 I: Ja.
- 29 R: Øhm, men, men ordets funktion, altså ordets betydning er jo noget med, at man gør flere opgaver på én
- 30 gang.
- 31 I: Ja. Lige præcis. Så i linje 18, der står 'e-mail'. Det er jo også noget vi er vant til at.
- 32 R: Ja.
- 33 I: Til at bruge, ik'. Men hvad tænker du, hvis man f.eks. havde skrevet noget som e-post eller elektronisk
- 34 post i stedet for?
- 35 R: Det synes jeg er gammeldags, øh, e-mail det er jo, nu har man adopteret, øh, ordet, altså ligesom man
- 36 adopterer masse andre engelske ord, så har man adopteret det ord.
- 37 I: Så det ville ikke være noget, du ville bryde dig om? Ville du studse over det, hvis de havde skrevet e-post?
- 38 R: Njah, jo, det i sådan salgstekst her, der ville jeg sgu nok udelade det, også når man, i konteksten, så ville
- 39 jeg studse over, at man så pludselig bruger et dansk ord, når man har brugt hardware og software og alle
- 40 mulige ting, ik'.
- 41 I: Ja.
- 42 R: Øh, så, så, så det ville jeg, men jeg ville ikke sige, at det forstod jeg ikke, øh, det, det er jo bare den dan-
- 43 ske model, kan man sige, ik'.

- 1 I: Det er en gammeldags måde at gøre det på?
2 R: Det er supergammeldags. Det passer heller ikke rigtig ind hos Samsung som i øvrigt ikke er dansk.
3 I: Nej, men det er jo stadig en dansk tekst.
4 R: Ja, det er rigtigt, men altså, men, men jeg forestiller mig lidt, at, også når du ser på de programmer som
5 Outlook og, øh, der står sgu ikke e-post.
6 I: Nej.
7 R: Også selvom alt andet står på dansk.
8 I: Øhm, så den allersidste, i linje 22, der står 'NFC'.
9 R: Ja.
10 I: Det er en forkortelse. Er det en du kender i forvejen.
11 R: Jeg kender ikke forkortelsen, men jeg ved godt hvad det er.
12 I: Ja.
13 R: Øh, fordi man taler jo i dag meget om altså det pengeløse samfund, og at man, og at man skal kunne
14 mobiltelefonen til alting, også til at betale med. Så NFC går jeg ud fra er forkortelsen på det program, øh,
15 men jeg kan ikke lige sådan. Det er noget med financial et eller andet.
16 I: Ja. Men det gør dig ikke noget, at de bare at smidt sådan en forkortelse ind i teksten?
17 R: Overhovedet ikke, fordi de forklarer jo her, hvad det lige betyder.
18 I: Og kan det egentlig være lige meget, hvad forkortelsen dækker over?
19 R: Det kunne være QF, QXZ eller sådan noget, bare, bare de, hvis de forklarer det, så er det sådan set lige
20 meget.
21 I: Ja.
22 R: Det der så sker, det er at nu husker jeg, hvad det der er for noget, hvad det er for en forkortelse, så den
23 ville jeg kunne genkende på ændre tidspunkter. Også selvom.
24 I: For nu har du fået det forklaret?
25 R: Ja.
26 I: Super, så kan vi tage nummer to tekst, som jeg har til dig her. Den er en lille smule længere.
27 R: Endnu en mobiltelefon?
28 I: Endnu en mobiltelefon, de handler alle om en mobiltelefon.
29 R: Sejt.
30 I: Den samme mobiltelefon.
31 R: Oven i købet.
32 I: Oven i købet.
33 *Respondenten læser tekst 2.*
34 R: 13 timers taletid, hold da op. Det må være til en kvinde.
35 I: Muligvis. Eller til en meget snaksaglig mand.
36 R: Men der findes ikke så mange af dem. Bortset fra at jeg faktisk er én af dem. Jeg snakker hele tiden.
37 I: Så de eksisterer.
38 R: De eksisterer, ja.
39 *Respondenten forsætter med at læse.*
40 R: Ja, der var endnu flere ord.
41 I: Det var der.
42 R: Også nogle, der er lidt mere, øh, altså, lidt mere, hvad kan man sige, det kræver lidt mere, at man har
43 hørt om de forskellige ting.

- 1 I: Er der nogen af dem, som du sådan umiddelbart ikke forstår?
2 R: Øh.
3 I: Eller ikke kender?
4 R: Nej, altså jeg har hørt dem alle sammen.
5 I: Ja.
6 R: Mener jeg. Det mener jeg, at jeg har.
7 I: Hmm. Så kan vi lige prøve at gøre på samme måde som før og så starte med at kigge på overskriften, hvor
8 der står 'business smartphone'.
9 R: Ja.
10 I: Hvad tænker du om sådan én?
11 R: Jamen altså, det er jo sådan én, jeg tænker, at det er sådan én man, øh, i virkeligheden ikke behøver at
12 bruge derhjemme, man har kun brug for den, når man er på arbejdet. Øhm, jeg tænker, at, øh, den har, den
13 indeholder, øh, mange funktioner, det er det teksten ligesom peger på, øh, som kan erstatte, at man, øh, at
14 man sidder ved en fast arbejdsplads, men øh, og man kan arbejde hele tiden.
15 I: Hvad tænker du om, at de har skrevet det på engelsk?
16 R: Det synes jeg er meget naturligt.
17 I: Ja?
18 R: Øhm, fordi, hvis jeg havde, hvis jeg havde set arbejdsmobil, eller, eller, arbejds – smartphone det er jo
19 også engelsk, ik' – så ville jeg synes, at det, det er, øh, sgu for dansk på en eller anden måde.
20 I: Ja. Eller hvis de havde skrevet "en ny erhvervssmarttelefon"?
21 R: Jamen, det, jamen, det ville jeg heller ikke kunne lide. Altså fordi, der, der er ikke noget flow i det. I så-
22 dant udtryk, altså i sådan nogle danske udtryk, altså det.
23 I: Er det fordi, det lyder bedre også?
24 R: Jamen, det er det. I mine øre i hvert fald, der ville være nogle, der ville stejle, ik'. Men det er sådan nogle,
25 der af princip fastholder, at det skal være dansk, men det gør jeg ikke.
26 I: Øh, i linje 3, der skriver de, at denne telefon er den perfekte 'hybird'.
27 R: Ja.
28 I: Det er også et ord du kender? Hybrid.
29 R: Ja, hybrid det er sådan en mellemting, altså det er ikke hverken det ene eller det andet. Det er noget ud-
30 over det, altså vi har to ting her, ik'. Øh, det er noget af det ene og har noget af det andet. Og formentlig
31 også noget af det tredje. Og så er det en mellemting.
32 I: Ville det have gjort det samme for teksten, hvis de havde skrevet, at det var en blanding mellem?
33 R: Jamen, det tror jeg egentlig, det ville gøre denne her telefon mindre værd. Øh, jeg synes, det er et godt
34 udtryk. Øh, og også et udtryk, man bruger generelt på dansk.
35 I: Det skaber måske også lidt mere status for telefonen, eller hvad man kan sige?
36 R: Jamen, det var det jeg mente med at den blev mindre værd, ik'.
37 I: Ja.
38 R: Det kunne jeg godt, det kunne jeg godt se.
39 I: Det lyder som en bedre telefon, når der kommer lidt engelske ord.
40 R: Ja.
41 I: Så i samme linje, der står, at det er en blanding mellem en 'smartphone' og en 'tablet'.
42 R: Hmm.
43 I: Det er også noget, du ved hvad er?

- 1 R: Altså, det, øh, jeg går ud fra, at en tablet, det er f.eks. en iPad.
2 I: Ja, præcis. Øh, så nu springer jeg lige lidt.
3 R: Ja.
4 I: Nede i linje 19, der nævner de en 'tavle-pc'.
5 R: Hmm.
6 I: Er det også et ord, du kender?
7 R: Nej. Altså, det har du ret i, det ord har jeg ikke hørt.
8 I: Nej. Så hvis jeg nu siger, at det er præcis det samme som en tablet, det er det danske ord for en tablet.
9 R: (griner)
10 I: (griner)
11 R: Hold kæft, det er der aldrig nogen, der ville kunne genkende, medmindre man selvfølgelig vidste det.
12 I: Nej.
13 R: Man kan ikke regne det ud.
14 I: Men det var ikke noget, du tænkte over, da du læste den, at de bruger et ord som tavle-pc?
15 R: Nej, altså, nu, nu, man kan sige altså, der er noget af det, der ligesom lidt, er lidt det samme, ik'.
16 I: Ja.
17 R: Øh, og, øh, ja, det ved jeg sgu ikke. Jeg tænkte ikke så meget over det.
18 I: Kan du bedre lide det engelske ord? Altså tablet?
19 R: Ja, det kan jeg helt sikkert.
20 I: Man hører det heller ikke så tit, altså tavle-pc.
21 R: Nej, jeg har aldrig hørt det før.
22 I: Jeg har faktisk hørt det en gang i nyhederne.
23 R: Har du det?
24 I: Efter vi begyndte at lave det her.
25 R: Hvem var det, der sagde det? (griner)
26 I: Det var en eller anden nyhedsoplæser på TV2 News.
27 R: Nå, okay.
28 I: Altså jeg tror ikke jeg ville have hørt det, hvis det ikke var fordi, vi sad med det her, men øh. Så det bliver
29 faktisk lidt brugt. Øhm, godt. Linje 8, der har vi, øh, 'HD-kvalitet'.
30 R: Ja.
31 I: Det ved du også hvad er?
32 R: Det er high definition, øh, som er billedkvalitet, et eller andet pixel, øh, format, som, øh, som, som er
33 superskarpt.
34 I: Øh, samme linje, der har vi så tre ord: 'internet', mail' og 'apps'. Som jeg så går ud fra, at du godt kender?
35 R: Ja.
36 I: Øh, er det også ord, du bruger selv?
37 R: Nej, altså jeg har ikke nogen smartphone, så det sidste bruger jeg ikke, øh, men ellers så bruger jeg, så,
38 så internet bruger jeg. Det bruger jeg jo, eller, jeg bruger jo så, jeg bruger jo bare nettet, ik'. Men i sådan en
39 tekst, der ville internettet være rigtigt nok. Og mail, det er jo, det bruger jeg også, når jeg taler om det, så
40 ved man godt, at mail, det er e-mail. Øhm, der er ikke nogen, der siger mail om almindelige breve, der siger
41 man bare brev.
42 I: Ja.

- 1 R: Når man snakker dansk i hvert fald. Og apps, det er jo, hvad skal man sige. De er næsten indbegrebet af,
2 øh, ja, hvad hedder det, programmerne, der kan være på en smartphone, altså, hvad hedder det, applica-
3 tions man kan downloade.
- 4 I: Ja. Øh, i linje 13, der har vi 'sms'er'.
- 5 R: Hmm.
- 6 I: Som jo også efterhånden er meget, øh, integreret.
- 7 R: Det må man sige.
- 8 I: Ja. Øhm, hvad ville du synes om, hvis de havde skrevet tekstbeskeder i stedet for?
- 9 R: Ej, det, det ved jeg sgu ikke, i virkeligheden kan man sige, at det ville egentlig ikke gøre så meget. Øhm,
10 men det ville være naturligt at skrive sms'er, og det ville oven i købet måske også være naturligt at sige, at
11 man kan sms'e hinanden, øh, nu bliver det ligesom et verbum, ik. Det har ikke eksisteret før, øh, nu er det
12 sådan én, ét aktivt verbum, som man bruger.
- 13 I: Så man kunne faktisk godt undlade, udelade at skrive foran.
- 14 R: Det kan man godt.
- 15 I: Godt, så i linje 14, at 'highlighte', 'hvis man skal highlighte grafik'.
- 16 R: Ja.
- 17 I: Det er også, hvad hedder det, ja, et ord du kender?
- 18 R: Ja, når man skal fremhæve noget, ik. Øh, så. Øh, så, så, så, altså f.eks. når, altså det at lave noget med fed
19 eller understrege, og det, øh, det bruger man også at highlighte. Det bruger jeg i hvert fald helt klart på mit
20 job.
- 21 I: Ja. Nu siger du selv fremhæve.
- 22 R: Ja, det var bare for at forklare, hvad ordet egentlig betyder.
- 23 I: Jo, altså, men ville det have gjort en forskel, hvis de havde skrevet det i stedet for?
- 24 R: (tænker) Nej, det ville ikke have gjort noget.
- 25 I: Det havde været det samme?
- 26 R: Ja. Men man, man siger mest highlighte.
- 27 I: Så i linje 15, der har vi ordet 'date'.
- 28 R: Ja.
- 29 I: Date. Er det et ord, du selv bruger?
- 30 R: Ja, det gør jeg, altså ikke fordi, at jeg går på date. (griner) Det ville min kone i hvert fald være ked af.
- 31 I: Ja (griner).
- 32 R: Øhm, men det er det. Øhm, der, altså, der går man ikke til stævnemøde, altså, der, der vil formentlig
33 være nogle, som måske er lidt yngre end jer, der ikke ved, hvad det er.
- 34 I: Det har du sikkert ret i. Så det ville mærkeligt at bruge det?
- 35 R: Ja. Det ville være supermærkeligt. Det ville være, i en gammel film eller noget, man ville se det, Olsen
36 banden, eller noget.
- 37 I: (griner) Godt, så tilbage i linje 19, efter den der tavle-pc, så kom der en 'notepad'.
- 38 R: Ja.
- 39 I: Det, øh, ved du hvad det er?
- 40 R: Altså en notepad, det, øh, det er jo en, en elektronisk blok, altså, øh, og det er jo måske en, jeg ved sgu
41 ikke, jeg kan ikke rigtigt finde ud af størrelsesforholdet, men, øh, en eller anden mindre, øh, en eller anden
42 mindre pc. Øh, tænker jeg.

- 1 I= Ja. Og lige, når det står i sådan en tekst om den her mobiltelefon, er det så egentlig lige meget for dig, at
2 du ved præcist, hvad det er?
- 3 R: Ja.
- 4 I: Altså sådan størrelsesforhold og sådan.
- 5 R: Ja. Ja, det er det. Man behøver bare at vide, at det er en lille computer, og så er den ikke meget længere.
- 6 I: Ja.
- 7 R: Så har man en idé om, hvad den kan i hvert fald.
- 8 I: Ja, ja bestemt. Så har vi endnu en forkortelse i linje 25 'VPN'.
- 9 R: Ja.
- 10 I: Er det noget du ved, hvad er?
- 11 R: Ja. Øh, det er faktisk en, øh, en sikret adgang, en elektronisk adgang til, øh, et domæne. Øh, hvis man,
12 jeg, jeg, hvis man f.eks. har en hjemmearbejdsplads, så kan man via en VPN-tunnel komme, øh, ind til ens
13 arbejds, elektroniske arbejdsplads, øh, på arbejdet uden at andre kan se, hvad man gør.
- 14 I: Yes. Øh, så. Vi har lidt flere forkortelse i linje 28 'USB' og 'WiFi'.
- 15 R: Hmm. (pause) Ja.
- 16 I: Det er også forkortelser, du er bekendt med?
- 17 R: Ja, altså, øhm, altså, WiFi, det er jo, det er jo sådan noget, øh, trådløst, øh, øh, ja, trådløst program, ik.
- 18 I: Ja.
- 19 R: Og USB, det er jo, ja i virkeligheden så er det jo en, ja jeg kan ikke huske, hvad forkortelsen står for. Men
20 det er jo sådan en nøgle, øh, man sætter, en nøgle man sætter ind i, ja, nu er det jo så en mobil her, men
21 ellers så, øh, en pc, så, så, ja det er en lagerenhed.
- 22 I: Ja. Øh, det sidste ord, vi har her i linje 29-30 'LED-blitz'.
- 23 R: Ja.
- 24 I: Ved du, hvad sådan én er?
- 25 R: Øh, jeg ved, jeg ved i hvert fald, hvad LED-lys er. Øh, og jeg går ud fra, at det er en blitz, der ligesom er,
26 er, har LED-lys. Øh, LED-lys er en særlig måde at lave, øh, lave, det er jo sådan noget diodelys, øh, som bru-
27 ger, øhm, at, at den bruger, jeg tror det er en 20. del mindre end, det, jeg tror man sparer 80 % af sin
28 strømregning, altså strømforbrug ved at bruge LED. Den bruger ikke særlig meget strøm. Øh, og, og er su-
29 per holdbart.
- 30 I: Så det er ikke noget, der ville være behov for at forklare for dig?
- 31 R: Nej.
- 32 I: F.eks. i denne tekst?
- 33 R: Nej.
- 34 I: Godt, så lad os lige kigge på den sidste, som er et lille stykke længere end de andre, den er på to sider.
35 Eller 1½ side.
- 36 R: Ja, ja.
- 37 *Respondenten læser tekst 3.*
- 38 R: Den er lidt anderledes
- 39 I: Ja? Hvordan anderledes?
- 40 R: Jamen, den er jo mere, den er jo mere talesprogsagtig.
- 41 I: Ja. Er det nogle ord i denne her, du sådan studsede over?
- 42 R: Næ, men altså, hvis man sammenligner den lidt med de andre, så synes jeg, at der er flere danske ord,
43 øhm, og det synes jeg da er interessant, hvis man ser det i en sammenhæng. Øh, man kan sige, at der, at, at

- 1 der er et sted, hvor, hvor, øh, det er relativt teknisk, øh, og det er der med skærmen. Altså i linje 14. 'Amo-
- 2 led-skærmteknologi', det skal man, det skal man kende, sådan noget her, for at være med. Det siger mig
- 3 ikke noget.
- 4 I: Nej.
- 5 R: Ja, altså ikke andet end det er en teknologi, man bruger til den her skærm, øh, til sammenligning med
- 6 andre, som bruger sikkert en anden teknologi.
- 7 I: Det er noget med en skærmteknologi og en teknologi for lys, som de har sat sammen.
- 8 R: Okay.
- 9 I: Det er faktisk, det sidste LED er, det faktisk det samme som i blitz.
- 10 R: Okay.
- 11 I: Altså, LED-blitz. Det er den type lys, de har brugt og forbundet med den her smarte skærmteknologi, som
- 12 skulle give et væsentligt bedre billede.
- 13 R: Okay.
- 14 I: Øhm, men ja, det skulle man nok lidt, altså. Men ville det have gjort nogen forskel, hvis de havde forklaret
- 15 det? Ville du have brug for at vide, hvad det var?
- 16 R: Nej, fordi det er sgu lige meget, hvis man gerne vil have en Samsung-telefon, så tror jeg, at man har sat
- 17 sig ind i det i forvejen, og så, og så er det ikke så væsentligt. Man kender godt skærmen. Altså man ved
- 18 godt, at Samsung den har den her, det, det, øh, man ved godt, at Samsung er, hvad skal man sige, øh, kon-
- 19 kurrent til Apple, med hver deres teknologi, som sjovt nok minder meget om hinanden.
- 20 I: Ja., det et jo det. Godt. Øhm, ja. Linje 6, der har de skrevet 'skaber godt med hype'.
- 21 R: Ja.
- 22 I: Er det et ord, du kender og vil bruge selv?
- 23 R: Jamen, ja, det ville jeg bruge selv, øh, altså, det der med, at det, øh, øhm skabe en god stemning og så
- 24 noget, altså det ville på en eller anden måde, jeg ved sgu ikke helt, i hvert fald i dagens Danmark, det, det,
- 25 det er sgu for stift, der, der, der synes jeg, at hype ville være helt naturligt at bruge. Øh, i hvert fald, når, når
- 26 vi f.eks. snakker sammen, ik'. Det er klart, at hvis du snakker med gamle fru Olsen på 80 år, så tror jeg sgu
- 27 ikke du ville kunne bruge det, så, så ville man nok bruge god stemning.
- 28 I: Ja, men det ville have været, eller i dine øjne ville det have været noget mærkeligt noget at skrive her?
- 29 R: Ja.
- 30 I: 'At de havde skabt god stemning omkring lanceringen'?
- 31 R: Ja, det, det ville det absolut være (griner).
- 32 I: Det lyder faktisk også lidt sjovt, når man siger det.
- 33 R: (Griner)
- 34 I: Godt. Så er det linje 11 'skærmopløsning'.
- 35 R: Ja.
- 36 I: Det er, nu har vi jo snakket lidt om skærmen.
- 37 R: Ja.
- 38 I: Men det er ikke ord du sådan studser over? Det lyder også meget dansk jo.
- 39 R: Ja, det er jo et dansk ord, kan man jo roligt sige, og jeg ved også godt, hvad det er. Øhm, og jeg ved det er
- 40 vigtigt at have en høj opløsning for at se godt, et godt billede.
- 41 I: Ja. Den der 'HD-opløsning', de så nævner senere?
- 42 R: Ja, det er jo så bare, altså, det er jo så bare forklaringen på at 1280 x 720, det er HD. Øh, og det er jo fint
- 43 nok.

- 1 I: Godt, så. Øh, linje 23, så skriver de 'hukommelse'.
- 2 R: Ja.
- 3 I: Øhm, kan du forklare, hvad hukommelse er i denne sammenhæng? Hvis det ikke bare er den normale, vi
- 4 bruger om hukommelse, det vi kan huske.
- 5 R: Det er jo sådan set, hvad telefonen kan huske, og hvad den kan lagre. Øhm, men jeg synes, man bruger,
- 6 man plejer at bruge, der plejer man at bruge det engelske udtryk. Jeg kan bare ikke huske, hvad det hedder
- 7 lige nu. Hvad er det nu det hedder. Jeg ved det, når det bliver sagt. Men det er lige meget. Det, det ved jeg
- 8 godt, hvad er.
- 9 I: Synes du måske, at det lyder mærkeligt, at de har sagt det på dansk der? Selvom du ikke lige kan komme
- 10 på det engelske?
- 11 R: Jeg kan ikke komme på det engelske. Jeg ville vide hvad det var. Ja, nej, altså ikke hukommelse, det, det
- 12 kan være det ene og det andet. Det synes jeg ikke er så vigtigt.
- 13 I: Okay, øh, så har vi i linje 25 'styresystem'.
- 14 R: Hmm.
- 15 I: Det giver også meget god mening for dig?
- 16 R: Jamen, altså, der, der, ja for mig gør det, men jeg tror man skal vide, hvad et styresystem er. Øh, og det,
- 17 altså, det er jo så at sige den elektroniske platform, ik', altså, som man bygger det hele på. Øhm, ja, og som
- 18 er, øh, styringen af alle funktionaliteter, øhm, og, men det skal man altså være tekniker for, at, at, det vil jeg
- 19 sige, at for dem, der er tekniks interesserede, jamen, der, der ville de ikke være i tvivl, dem der ikke er tek-
- 20 nisk interesserede ville ikke en gang læse den, tror jeg.
- 21 I: Nej?
- 22 R: De ville sige nå, ja, det er for teknikere, det er fint nok, jeg vil bare have en telefon, ik'.
- 23 I: Jo. Jo, jo, præcis. Øhm, i linje 29, der har vi 'megapixel' og 'pixelamok'.
- 24 R: Ja.
- 25 I: Er det nogle ord, du er bekendt med?
- 26 R: Altså pixelamok, det er jo bare sådan ét, det er jo faktisk bare i virkeligheden bare et talesprogpopolært
- 27 udtryk, men pixel det er jo, altså det er jo den måde man definerer opløsning på, altså, øh, og jo flere pixel,
- 28 øh, jo bedre er det, altså, jo højere opløsning, ik'. Men, øh, men, man kan jo, øh, det betyder så også, at jo
- 29 voldsommere kan det også blive.
- 30 I: Ville du selv bruge et ord som pixelamok.
- 31 R: Nej, det ville jeg ikke.
- 32 I: Nej?
- 33 R: Nej.
- 34 I: Men det hører fint nok hjemme i sådan en tekst, eller?
- 35 R: Jamen, altså, når, når du læser det i en sammenhæng, så, så kan du, så, så synes jeg ikke at, så har du det
- 36 der hype og så har du noget andet, og pixelamok, det kan man sådan set godt, det synes jeg godt, man kan
- 37 sige.
- 38 I: Øh, så i linje 31, der har vi 'skydes billedserier'.
- 39 R: (Griner) Ja.
- 40 I: Ja. Det giver måske også god nok mening, hvis...
- 41 R: (Afbryder) Det kunne være en fotograf, der havde skrevet det, ik'.
- 42 I: Ja?
- 43 R: (tænker) Ja, altså man kender godt udtrykket, jeg ville ikke selv bruge det, tror jeg.

- 1 I: Hvad ville du sige i stedet for?
- 2 R: Jeg ville bare sige "tage billeder". Men, men, men her der går vi over i så fotografen kan blive interesse-
- 3 ret.
- 4 I: Ja. For dem der gerne vil have den pga. kameraet.
- 5 R: Ja, ja. Og så kan man så sige, var det en rigtig fotograf, så ville han ikke blive interesseret alligevel, han
- 6 ville bruge sit rigtige kamera.
- 7 I: Så hvis vi lige fortsætter lidt med det kamera, så i linje 34 der laver de et 'frontkamera'.
- 8 R: Ja.
- 9 I: Er det sådan ét kamera, du kender noget til?
- 10 R: Øh, nej. Altså, nu kan jeg jo læse mig til, hvad det er for noget, ik'. Eller, jeg kan forstå, hvad det er. Det
- 11 er et kamera, som, øh, som, som i virkeligheden, øh, tager billeder af mig, øh, for at finde ud af, hvad jeg
- 12 laver, øh, eller om jeg er der, øh, og, øh, hvis jeg så ikke er der eller ikke kigger, så, øh, det er nok noget
- 13 med mine øjne og sådan, øh, så kan den, så kan den gå i spare-mode.
- 14 I: Ja. Apropos spare-mode.
- 15 R: Ja.
- 16 I: Så har vi 'timer ud' og 'går i dvale'.
- 17 R: Ja.
- 18 I: Ja. Det er også nogle udtryk, du kender?
- 19 R: Ja. Det er det.
- 20 I: Kan du forklare forskellen på de to?
- 21 R: Altså timer ud, øh, der, der, der tænker jeg, at, at så går skærmen på, øh, lavt blus, altså, den er der sta-
- 22 digvæk, men, men, øh, du kan næsten ikke se den. Øh, og så kan du give den et touch eller kigge på den,
- 23 eller hvad det nu er, så kan den lyse op igen, ik'. Går i dvale, så skal du vække den ved at trykke på nogle
- 24 knapper. Og det er ret irriterende, når det sker på en computer, skal jeg hilse at sige.
- 25 I: (Griner) Er det det?
- 26 R: Ja, det er det. Det er fandme irriterende. Særligt når det går i dvale, når man har glemt at sætte strøm-
- 27 stikket i, ik. Fordi, det, du kan ikke redde det, altså når den går i dvale, så kan du ikke sige nej, nej, det skal
- 28 du ikke, det gør den altså bare. Det gør min i hvert fald. (Griner)
- 29 I: Det synes jeg ikke, at min gør så tit.
- 30 R: Nej? Skal vi ikke bytte så?
- 31 I: Jo (griner). Ej, i linje 39, der har vi en 'talegenkendelsesfunktion'.
- 32 R: Hmm.
- 33 I: Er det, øh, det er et langt ord, men er det et ord, som du selv ville bruge? Eller et ord du kender?
- 34 R: Jeg kender det godt. Øh, (tænker) men altså, ja, det kommer jo an på, hvis jeg havde brug for talegen-
- 35 kendelse, så, så, så ville jeg bruge ordet. Øh, det, det ville jeg gøre. (pause) Men det er ikke noget der siger
- 36 mig voldsomt meget. Jeg ved godt hvad det er. Men det er ikke noget, som jeg har noget forhold til.
- 37 I: Øhm, så har vi linjen efter, linje 40 'virtuel assistent'. Ved du hvad sådan én er?
- 38 R: Jamen, altså, det er jo, det er i stedet for, øh, at ringe til supporten og så kommer der en eller anden,
- 39 eller der sidder et menneske i den anden ende af telefonen, så er det bare en elektronisk assistent, som,
- 40 altså virtuel betyder jo, at den ikke er, øh, ikke eksisterer i virkeligheden, men kun, kun, i den, øh, hvad skal
- 41 vi sige, overnaturlige verden havde jeg nær sagt, altså i den elektroniske verden. Men som du selv kan diri-
- 42 gere, og den er indrettet sådan, at den, øh, er indkodet med nogle spørgsmål, som du kan stille den, og så
- 43 kan den give et svar.

- 1 I: Det er smart.
2 R: Det er supersmart.
3 I: Det er det. Så har vi linje 42 og 43, der kalder de den her telefon for en 'hippie-telefon' og en 'tilbage til
4 naturen-telefon'. Hvad tænker du om de to, øh, udtryk?
5 R: Ja, hippie-telefon det synes jeg lyder underligt. Det er, det hører jo 60'erne og 70'erne til, ik'. Altså 1900.
6 Øh, det ville jeg aldrig, det ville jeg sgu aldrig kalde en telefon, altså, det synes jeg lyder underligt. Tilbage til
7 naturen, det synes jeg er et decideret forkert udtryk. Øh, jeg kan godt forstå det, øh, fordi den ligesom,
8 altså for mig signalerer det i hvert fald, at det, vi har haft en opstart med mobiltelefonerne en gang i
9 90'erne, altså, øhm, og det minder så meget om det, det er i hvert fald sådan, som jeg kan forstå det, og
10 ellers så synes jeg, at det er helt malplaceret, altså, at bruge tilbage til naturen. Øh, fordi det er det jo ikke.
11 Altså tilbage til naturen, der tænker jeg, at der skal vi ud at vandre, ud på marken og sådan noget.
12 I: Ja, ja, bestemt. Det er ikke lige noget man forbinder med en mobiltelefon?
13 R: Nej, det er det ikke. Nej, det, det, der, der ville jeg sige, at der skal man opfinde, jeg ved godt, at det står i
14 anførselstegn, men alligevel, der skal man sgu opfinde et nyt udtryk.
15 I: Men nu sagde du også, at det der hippie-telefon, at det var fra 60'erne og 70'erne, ved du hvad de mener
16 med en hippie-telefon?
17 R: (Tænker) Næ, egentlig ikke. Øhm, det, det, er jo en af, der står den har et organisk design og er inspireret
18 af sted og blade og så noget, ik'. Det er jo sådan lidt "waeew" (laver peace-tegn). Og hvis du ser på de gamle
19 folkevognsrugbrød og sådan noget, som har malet blomster på og sådan noget. Det er også et på arbejdet,
20 som har malet blomster på sin bil. Det er så godt nok en Ford Ka.
21 I: Er det så måske lidt blevet en hippie-bil?
22 R: Ja, det ved jeg så ikke om det er, men altså, for hende er det nok (griner).
23 I: Ja. Det er i hvert fald det samme princip.
24 R: (griner) Ja.
25 I: Øh, så har vi i linje 46 en 'wow-oplevelse'.
26 R: Ja.
27 I: Ja. Er det noget du ville kunne bruge, et udtryk du ville kunne bruge selv?
28 R: Jaeh, øh, det, det, det, øh, måske. Øh, jeg ville nok sige en god oplevelse eller en super oplevelse eller
29 noget, øh, altså en wow-oplevelse, det er der nogle der gør, altså. Man ser jo reklamen, altså det staves jo
30 bare på en anden måde. Men der siger han jo (imiterer Søren Østergaard fra Waoo-reklamen) "det kender
31 jeg godt, det er Waoo".
32 I: (griner)
33 R: Øh, men altså, jeg ville kunne forstå det, hvis der var nogen, der sagde det. Og det ville jeg også kunne
34 tale med på, altså. Men jeg ville ikke selv bruge det.
35 I: Nej. Så det sidste ord, vi har i linje 48 'en 4G-version'. Er det noget du ved, hvad er? Og hvad de mener
36 med?
37 R: Altså det er fjerde generation.
38 I: Ja.
39 R: Øh, og det er jo lidt skidt, øh, med alle de der generationer. Men jeg ved godt, så laver man noget nyt og
40 noget nyt osv. Øh, og så, og så, viser det sig at til sidst så kan de ikke kommunikere med det mobilnet, der
41 findes rundt omkring. Den sidste nye iPhone kan ikke, øh, kommunikere med, øh, det rigtige netværk. Altså
42 Telmore, og jeg kan ikke huske, der er to andre.
43 I: Jamen, det er det der, øh.

- 1 I2: TDC.
2 R: TDC.
3 I: Ja, TDC også. Men det er jo det det, hvad er det nu det hedder (tænker) er det 4G også?
4 R: Jeg kan ikke huske det, nej det tror jeg faktisk, det er noget der ligger længere ude.
5 I: Ja, jeg har godt hørt i hvert fald, at der var noget med, at det ikke kunne, det der superhurtige.
6 R: Ja, det fungerer ikke nej, det er jo ikke så godt, vel.
7 I: Nej, det er det ikke. Nej, men hvis vi nu tænker de her tekster generelt, det lader ikke til at genere dig, at
8 de bruger så mange engelske ord og forkortelser og sådan nogle ting.
9 R: Nej. Jamen jeg synes, at det er meget naturligt. Jeg ser det lidt i forhold til, når man ser tv og hører radio,
10 taler med folk, læser aviser og sådan noget, øh, der er det sådan noget, som, som du hører hele tiden, når
11 du taler med folk på dit arbejde. Øh, det er det samme. Øh, nu er jeg så, hvad skal man sige, nu er det jo et
12 stykke tid siden, jeg har taget min uddannelse, ik. Og dermed får jeg også yngre og yngre kolleger, øhm, og
13 det kræver så også af mig, at jeg følger med, øh, og det gør jeg, altså fordi, jeg, jeg, sådan personligt kan jeg
14 godt lide, altså, sprogudvikling, ik. Jeg har ikke imod at, at tingene de, øh, de bliver engelske. Øhm...
15 I: Men er der forskel for dig på, at de bruger engelsk i en tekst om mobiltelefoner, altså, sådan teknisk, ja
16 inden for det tekniske område end hvis de begyndte at bruge en masse engelske udtryk inden for roning
17 f.eks.?
18 R: Ja, altså, det, det tror jeg at det ville være. Lidt afhængig af konteksten, øh, hvis jeg nu skulle læse noget,
19 der handlede om et historisk emne, øh, som, hvor du skal have en hel masse om samfunds. Øh, udvikling,
20 så, så ville jeg synes, at det var helt forkert, øh, at bruge så mange, øh, engelske udtryk. Øh, der ville jeg
21 gerne have, at de udtryk ligesom passede til den tid, øh, men de her udtryk passer til den tid vi lever i. Øh,
22 det der skete før i tiden osv. det, øh, det ville være nogle andre udtryk, man skulle bruge der. Også selvom,
23 også hvis det var f.eks. en roman eller noget, som også kunne blive skrevet i dag, øh, men som handlede
24 om 1930, så, så ville jeg heller ikke bruge sådan nogle udtryk.
25 I: Nej. Så ville det være forkert?
26 R: Så ville det være helt forkert.
27 I: Så det handler lige så meget om konteksten, som det handler om alt muligt andet?
28 R: Ja, ja. Det handler meget om konteksten. Øh, for jeg er også glad for det danske sprog. Øh, og kan også
29 godt lide at, øh, kunne genkende, øh, nu var der den der tavle-pc, selvom pc jo ikke er dansk, så er det jo
30 alligevel, det kan jeg meget godt, selvom at i denne her sammenhæng virker det forkert, men ellers så kan
31 jeg godt lide, at de ord også eksisterer stadig.
32 I: Ja. Godt. (Henvendt til I2) Har du noget at tilføje?
33 I2: Nej, jeg tror vi har været igennem det hele.
34 I: Jamen, så tror jeg at vi...
35 R: (afbryder) Ej, men det var jo nemt.
36 I: Ja, var det ikke.

Bilag 6g

Interview med respondent 7

R: Respondent

I: Interviewer (Stina)

I2: Notetager (Mette)

- 1 I: Hvis jeg læser en tekst op for dig, og så kan vi måske snakke om nogle af ordene der er i den.
2 R: Ja.
3 I: Hvis vi nu, der står, øh, 'det er tredje generation af Samsungs succesfulde smartphone Galaxy S', forstår
4 du udtrykket tredje generation?
5 R: Ja, det gør jeg.
6 I: Kan du forklare for os, hvad det betyder?
7 R: Altså tredje generation i familiesammenhæng?
8 I: Hvis vi snakker om telefoner?
9 R: Nå nej, nej.
10 I: Såeh, det er faktisk næsten det samme kan man sige, at det er tredje nummer i rækken, en telefonserie
11 som er nummer 1, nummer 2, nummer tre og så videre. Hvis vi så går lidt længere ned så har vi noget der
12 hedder hardware og software. Ved du hvad forskellen på de to er?
13 R: Næ, egentlig ikke faktisk. Ikke rigtigt.
14 I: Hvis jeg fortæller dig, at det er forskellen på at hvis vi har en computer, så selve computeren, alle de hår-
15 de dele, det er hardwaren...
16 R: (afbryder) Det er hardwaren ja.
17 I: computerprogrammerne og sådan nogle ting det er softwaren man kommer ind i.
18 R: Det ved jeg sådan set godt, ja.
19 I: Så når du hører det ved du godt, hvad det er?
20 R: Ja.
21 I: Så har vi udtrykket 'at kopiere en fil'. I sammenhængen hedder den øh, 'hvor man kopierer en fil fra en
22 Galaxy S til en anden Galaxy S, blot ved at lægge telefonernes bagsider mod hinanden'. Ved du så hvad det
23 er der sker når man kopierer en fil?
24 R: Nej. Det ved jeg ikke.
25 I: Nej. Det betyder sådan set bare at man overfører den. Selvfølgelig man ikke fysisk kopierer den, som man
26 kender det fra en kopimaskine. Hvis vi så går ned til et hukommelseskort. Ved du hvad sådan et er og hvad
27 det bruges til?
28 R: Næ, egentlig ikke, for jeg går ikke så meget ind i det der med mobiltelefoner, fordi øh, jeg har en fastnet-
29 telefon ik', og mobiltelefonen anskaffede vi os først øh, oppe i sommerhuset for at øh, børnene altid kunne
30 komme i kontakt med os deroppe, men jeg er aldrig gået rigtigt ind i den. Og det der med at skrive SMS'er
31 og alt det der, jeg elsker min gamle telefon (griner), altså min fastnettelefon ik', fordi øh, jeg synes det an-
32 det er så upersonligt.
33 I: Ja, helt fint. Så har vi sådan et ord som 'at multitasking'. Ved du hvad det betyder?
34 R: Nej.

- 1 I: Nej, det betyder simpelthen bare at gøre flere ting på én gang. Men hvis du ser sådan et ord som at multi-
2 taske i en sætning, ved du så, hvad du skal gøre med det? Nu står der her 'en af processorens styrke er mu-
3 ligheden for at multitaske på telefonen', ville du så bare ignorere ordet og gå videre?
- 4 R: Ja, faktisk ja.
- 5 I: Så det ville måske faktisk gøre, at du ikke forstod sætningen?
- 6 R: Hvilket noget?
- 7 I: Ville du forstå sætningen, hvis sådan et ord optrådte i det? Eller ville du forstå det ud fra sammenhængen
8 på en måde måske?
- 9 R: Næ, ja det kunne godt tænkes.
- 10 I: Ja. Så er der ord som 'e-mail'. Kender du det?
- 11 R: Ja, det gør jeg.
- 12 I: Og du ved hvad det er?
- 13 R: Ja.
- 14 I: Kender du udtrykket e-post?
- 15 R: Nej.
- 16 I: Nej. Det er så faktisk det samme. Så har vi et ord som øh, vi har 'smart funktion'. Ordet 'smart', er det et
17 ord du ville bruge sådan normalt?
- 18 R: Nej, det synes jeg ikke.
- 19 I: Men du ved hvad det betyder?
- 20 R: Ja.
- 21 I: Ja. Sådan generelt ville du så sige at øh, når der optræder de her måske lidt tekniske engelskklingende
22 ord, har du så svært ved at forstå teksten som helhed?
- 23 R: Ja, fordi jeg har jo aldrig rigtig sat mig ind i det faktisk. Fordi jeg har jo sådan set ikke haft brug for det, i
24 det erhverv jeg har haft ik'. Det kom jo, alt det engelske, kom faktisk i det firma jeg var i, det kom jo meget
25 senere altså.
- 26 I: Så er det klart. Når man ikke møder det i sin hverdag, så er det også svært.
- 27 R: Nej, altså, på slutningen af min karriere derinde, øh, der kom jo øh, med forskellige ting som øh, EDB og
28 alt sådan noget der, og øh, ja vi havde selvfølgelig også. Ja der kom jo, ja, ej, det begyndte først rigtigt at
29 træde ind der da jeg holdt op i halvfemserne ik'. Det var ikke så.
- 30 I: Okay. Fint, så tror jeg vi kigger på nummer to. Det handler lidt om det samme, kan man sige. Samme em-
31 ne, om telefoner, eller Samsung i det her tilfælde. Vi tager et par af ordene igen. Øh, så står der her 'det er
32 en hybrid mellem en smartphone og en tablet'. Der er et par ord, jeg gerne vil snakke om. Først har vi 'hy-
33 brid'. Ved du hvad en hybrid er?
- 34 R: Nej Ikke i den forbindelse.
- 35 I: Ikke i den sammenhæng?
- 36 R: Nej.
- 37 I: Har du noget bud i en anden sammenhæng?
- 38 R: Næ, nej det synes jeg ikke.
- 39 I: Det er en blanding kan man sige.
- 40 R: Ja det, jeg ved godt, at det er en blanding.
- 41 I: Ja, okay. Så har vi ordet, eller to ord som 'smartphone' og 'tablet'. Ved du hvad de to ting er?
- 42 R: Nej.

- 1 I: En smartphone er det som man normalt kalder, eller som mange kender som en iPhone. Det vil sige tele-
2 foner der kan en hel masse.
- 3 R: Ja ja, netop ja.
- 4 I: Og en tablet, det kan man så sige er nummeret større. Hvor vi har de her tavle-pc'er som de også kaldes,
5 der så også kan, som også er en iPad kan man sige. Øh, ville du have, undskyld nu skal jeg lige (pause), Ville
6 du kunne kende ordet bedre hvis der havde stået 'tavle-pc'? Ved du hvad det er?
- 7 R: Nej egentlig ikke.
- 8 I: Det havde ikke gjort nogen forskel for dig, om det havde været det ene eller det andet?
- 9 R: Nej.
- 10 I: Så går vi ned i øh, 'internet', 'mail' og 'apps'. Vi har snakket lidt om e-mail. Ved du hvad apps er?
- 11 R: Nej.
- 12 I: Nej. Så hvis du havde læst en sætning så ville du genkende nogle af ordene, altså internet og mail. Ville du
13 kunne genkende dem?
- 14 R: Nej, det tror jeg sgu egentlig ikke. Fordi jeg er overhovedet ikke interesseret i alt det der med computere
15 og alt det der faktisk.
- 16 I: Okay. Så har vi sådan et ord som...
- 17 R: (afbryder) Jeg har det godt nok derhjemme, men altså jeg bruger ikke en skid af det, jo til at sidde og lege
18 lidt med måske (griner).
- 19 I: Så har vi sådan et ord som jeg hørte, at du nævnte før 'sms'er'.
- 20 R: Ja. Nej.
- 21 I: Du kender ordet?
- 22 R: Jeg kender ordet..
- 23 I: (afbryder) men ikke sådan...
- 24 R: ... jeg bruger det aldrig nej.
- 25 I: Men du forstår det godt, når der står sms'er?
- 26 R: Ja ja.
- 27 I: Øh, ville det have virket bedre, eller ville det virke bedre for dig hvis man sagde beskeder i en dansk sæt-
28 ning?
- 29 R: Næ, egentlig ikke. Nej fordi jeg synes det øh, jeg synes det er så skide, undskyld udtrykket, så skide uper-
30 sonligt. Bare sidde der og det der med at man øh, kører i offentlige trafikmidler. Hold da kæft mand, de
31 sidder her, ser slet ikke noget omkring dem, de kommer ligge ind i toget eller bussen og så "donk donk", så
32 sidder de der og. Jeg synes at disse ting tager ens egen personlighed, på den led at, når man skal til et eller
33 andet, fra a til b, jamen det får man jo ikke lov til at gøre i fred og ro, og se omgivelserne, eller noget som
34 helst. Og du er på altid. Altid er du på. Hvorfor når man går ude, for eksempel går en tur eller noget, hvorfor
35 skal man så være på? At alle og enhver kan fare på én altså. Du har aldrig fred i dit sind. Du får aldrig lov til
36 at være i fred.
- 37 I: Nej. (pause). Skal vi prøve at kigge lidt videre?
- 38 R: Ja.
- 39 I: Så har vi sådan et ord, hvis vi nu kigger mere på, det er ikke et teknisk ord, så har vi date. Altså 'hvor skal i
40 mødes til aftenens date?'. Kender du udtrykket?
- 41 R: Jo, jeg kender det udmærket.
- 42 I: Er det et ord, du selv ville sige i hverdagen?
- 43 R: Næ, for jeg bruger det ikke.

- 1 I: Ville du sige noget andet i stedet for?
2 R: Næ, det ville jeg øh, ja et møde eller et eller andet ik'. Men ikke det der date, det fortæller jo med det
3 samme hvad det er ik'. At man skal mødes og første gang ik'. Og helst sådan et eller andet sted (griner) som
4 ikke er så offentligt ik'.
5 I: Okay ja. Så har vi en øh, 'LED-blitz'. Ved du hvad sådan en er?
6 R: Nej.
7 I: Ja altså, det er en blitz, er du med på hvad det er?
8 R: Nå det er en almindelig blitz?
9 I: Ja altså i et kamera.
10 R: Nå ja ja.
11 I: Ved du hvad det gør af forskel, at det er en LED-blitz?
12 R: Nej egentlig ikke. Ikke præcist.
13 I: Det er...
14 R: (afbryder) Jeg kan tænke mig at det nok er, måske mere sikkert eller stærkere eller et eller andet.
15 I: Det er simpelthen lyskilden som er LED, som er noget diodelys.
16 R: Ja lyskilde ja.
17 I: Så har vi sådan et ord som 'webløsninger', det står i 'sammen med andre mail og webløsninger'. Er det
18 noget du kan forklare hvad er?
19 R: Ikke spor.
20 I: Nej. Hvis jeg fortæller dig at web det har noget med internettet at gøre.
21 R: Ja, ja.
22 I: Så forstår du godt, hvad det betyder?
23 R: Ja så kan jeg tænke mig til det ik'. Altså, men det er ikke noget jeg har.
24 I: Det er ikke sådan, at når du ser ordet, så tænker du, at det må være det?
25 R: Næ.
26 I: Er det oftest sådan, nu ved jeg ikke hvor tit du læser måske ikke så tit sådan nogle tekster, men når du
27 møder tekster, hvor der kommer nogle ord, som du ikke kender, er det sådan at du føler, at du kan ræson-
28 nere dig frem til hvad sætningen betyder, selvom der er et ord, der falder udenfor?
29 R: Man kan jo altid gætte sig til nogle at tingene ik'. Men udlægge det rigtigt, det kan man faktisk ikke. Hvis
30 man ikke rigtigt går ind for tingene så kan du ikke, du kan jo ikke rigtig lægge det ud. Altså, det er det sam-
31 me som altså, hvis du ikke interesserer dig for en ting, ja så kan du jo heller ikke fortælle om den ting vel?
32 I: Nej det er klart. Så prøver vi at snuppe den sidste tekst, de sidste ord. Der har vi sådan et ord som 'hype'.
33 'Det er lykkedes Samsung at skabe godt med hype omkring lanceringen'. Ved du hvad det betyder?
34 R: Øh nej.
35 I: Hvis jeg nu siger godt med opmærksomhed eller en god stemning, ville det så have gjort sætningen
36 nemmere at forstå?
37 R: Ja. Ja. (tænker) Nej, det synes jeg egentlig ikke.
38 I: Nej, okay. Så har vi øh, 'skærmopløsning'. 'Skærmopløsningen på Samsung Galaxy'. Ved du hvad det be-
39 tyder?
40 R: Kan man gætte sig til det? (tænker) Skærmopløsningen. Er det noget med selve skærmen?
41 I: Ja.
42 R: Ja øh, ja altså opløsningen at øh, at det bliver bedre.
43 I: Altså det er noget med, kan man sige, skærbilledets kvalitet.

- 1 R: (afbryder) Skærbilledet ja.
2 I: Hvor man prikker den er gjort, altså...
3 R: (afbryder) Ja netop.
4 I: Jo flere prikker, jo bedre opløsning.
5 R: Jo bedre opløsning, ja.
6 I: Jo skarpere bliver billedet. (pause) Ja så har vi noget med 'HD-opløsning'. HD er det noget du kender til?
7 Også hvis vi snakker fjernsyn i HD-kvalitet og sådan nogen ting?
8 R: Ja, man har det jo på fjernsyn, men egentlig ikke.
9 I: Du ved ikke, hvad det er?
10 R: Næ, jeg bruger det sådan set ikke, altså i det daglige.
11 I: Det er så også en forkortelse kan man sige, af et engelsk udtryk, der hedder high definition, som igen
12 faktisk er høj opløsning. Som igen har noget med skærm...
13 R: (Afbryder) Nå, så det er stadigvæk med skærmen?
14 I: Ja lige præcis. Hvis vi går ned, bliver omkring skærmen, så bruger de 'display' i stedet for skærm. Er det
15 noget du sådan kan genkende?
16 R: Ja display, det er jo sådan et tastatur ik'?
17 I: Ja, eller selve (pause). Man bruger det nu til dags som øh, som det samme som øh, som skærm faktisk.
18 R: Nå, ja. Ja ja.
19 I: Er det noget, du ville kunne forstå, hvis det stod i en tekst, 'display'?
20 R: Nej, fordi jeg ville ikke gå ind i det faktisk.
21 I: Nej okay. Øh, så har vi sådan noget som et 'styresystem'. Nu skal jeg lige se (pause). 'Styresystemet er
22 Android, som vi også så på Samsung Galaxy Nexus'. Kan du så ræsonnere dig frem til hvad et styresystem
23 er? Eller ved du hvad det betyder?
24 R: Ja, styresystem er vel hele styringen af øh, tv'et ik'.
25 I: Det er ligesom, jeg ved ikke om du kender Windows, på en computer. Altså, det er også et styresystem.
26 Her hedder det så Android til denne her slags telefon. (pause). Ja så har vi sådan noget som 'megapixel'.
27 Har du nogen idé om hvad det handler om, når vi snakker om megapixel?
28 R: Ja øh, jeg kan ikke sige det, men jeg har sgu hørt det før. Er det noget med hastigheden?
29 I: Det er noget med øh, igen, størrelsen eller øh, pixel det er, nu går vi igen tilbage til skærmen. Det er, pixel
30 er de små prikker der er på skærmen...
31 R: (afbryder) De små prikker ja.
32 I: ...og mega så er det, hvad er det en million, tror jeg (griner). Øh, så har vi sådan et udtryk som, nu snakker
33 vi om kamera, der hedder 'når der skal skydes billedserier'. Er det et udtryk du nogensinde kunne finde på
34 at bruge?
35 R: Nej egentlig ikke nej.
36 I: Ved du hvad du ville sige i stedet for?
37 R: Tja, hvad kan man sige? Nej egentlig ikke. Jeg kan sgu ikke rigtigt sige noget om det.
38 I: Hvad med sådan noget med at tage billeder, eller fotografere?
39 R: Nå på den led ja. Jo jo altså.
40 I: Det ville du hellere sige i stedet for?
41 R: Jo jo, kopiere, og sådan noget der. Ja ja.
42 I: Så bladrer vi lige en lille smule. Så har vi en 'virtuel assistent', som er en øh, også kaldes en 'personlig
43 assistent'. Har du nogen idé, om hvad sådan en kan være for noget?

- 1 R: Næ, faktisk ikke nej.
- 2 I: Det er faktisk, man har en telefon og så kan man snakke til den og sige "kan du finde mig den nærmeste
3 restaurant?", og så går den her assistent...
- 4 R: (afbryder) Nå på den led ja.
- 5 I: ... og finder den nærmeste restaurant til dig og måske nogle GPS koordinater, eller giver dig en rutevej-
6 ledning eller hvad du nu skal bruge for at komme derhen. Men det var ikke noget du havde hørt om før?
- 7 R: Ja, sådan nærmest som en oplysning, jo.
- 8 I: Ja, nærmest. Det er bare en computer, eller en robot, eller en computerstemme der sidder i den anden
9 ende. Så har vi sådan en som en øh, en 'talegenkendelsesfunktion'. Øh, er det noget du sådan kan ræson-
10 nere dig frem til, hvad er for noget?
- 11 R: Nej, faktisk ikke. Jeg er så blank på alt det der.
- 12 I: Det er også helt okay.
- 13 R: Simpelthen altså. For det interesserer mig intet.
- 14 I: Nej, og det hænger jo ofte sammen, kan man sige. Hvis vi tager den sidste her. '4G-version'. Der står:
15 'mens en 4G-version slippes løs blandt andet i USA og Japan', har du nogen idé om hvad 4G står for?
- 16 R: Nej.
- 17 I: Hvis jeg nu fortæller dig at det står for generation. Ligesom vi havde helt til at starte med. Giver det så
18 bedre mening? (pause). Altså en 4. generations version. Det er ikke så elegant, men øh.
- 19 R: Øh, er det noget med udviklingen?
- 20 I: Ja. Det er simpelthen, det er det nye.
- 21 R: Nye sidste nye, altså.
- 22 I: Den nye generation inden for Samsung mobiltelefoner kan man sige. Men hvis vi tager sådan mere gene-
23 relt, det danske sprog. Hvordan har du det så man at der kommer engelske ord, der sniger sig ind hist og
24 pist og alle vegne?
- 25 R: Jeg har været, i min skoletid har jeg jo ikke gået, har jeg jo ikke haft sprog. Derfor, og i det erhverv jeg har
26 haft har jeg jo heller aldrig haft brug for det. Jeg har engang gået, sammen med min kone øh, privat, hos en
27 tysklærer. Men jeg må indrømme, når man ikke bruger tingene, så forsvinder de simpelthen.
- 28 I: Det gør de, ja.
- 29 R: De forsvinder. Man kan genkende noget, men øh, du kan ikke bruge det til noget.
- 30 I: Nej, men hvad synes du for eksempel når de sidder i tv-avisen og der så en gang imellem, så kommer der
31 lige nogle engelske ord, mens hun sidder og læser nyheder op?
- 32 R: Men efterhånden så øh, lærer man jo lidt af, øh (pause). Det kan du jo se på forsætningen, altså når de,
33 ja så kan du danne dig et indtryk. Nå, det var det man mener ik'. Men direkte kan jeg ikke sige altså, når der
34 kommer et engelsk ord.
- 35 I: Men ville du foretrække, at de brugte de danske ord i stedet for?
- 36 R: Jamen altså, jeg øh, vi kan jo ikke sætte tiden tilbage.
- 37 I: Det ville være svært i hvert fald.
- 38 R: Ja, så det øh. Altså den generation jeg tilhører, ville jo stå i den samme situation som mig i masser af
39 tilfælde. Men den nyere generation, jamen der er det jo nemt for dem. Fordi det ligger i dagligdagen ik'.
40 Fordi det er blevet så engelsktalende det hele efterhånden ik'. Det er bare inden for computere og alt det
41 der. Det er jo alt.
- 42 I: Men synes du så det er øh, altså skal jeg forstå det korrekt, at du mener det er en naturlig udvikling er der
43 kommer mere og mere engelske ord ind i det danske sprog?

- 1 R: Ja selvfølgelig. Det er det da.
2 I: Så det er ikke noget, du har noget imod?
3 R: Næ, absolut ikke.
4 I: Heller ikke når det gør at du har lidt svært ved at forstå?
5 R: Nej, på den led at øh, man er jo nået hen i den alder hvor man tænker "det er jo ikke noget du rigtig har
6 brug for", og det har man jo ikke.
7 I: Så det vil sige, du tænker mere "jeg har ikke brug for at vide det så", hvis du ikke forstår det?
8 R: Jamen altså, øh, nej man tænker nok mere på, "jamen man har jo ikke brug for det og til hvad?".
9 I: Men hvis vi nu forestiller os at det var et emne som interesserede dig. Og som du havde brug for at vide
10 noget om.
11 R: Nå jo, men så ville jeg jo undersøge hvad ordene betød ik', det er jo klart.
12 I: Ville du foretrække at det ikke var nødvendigt at du undersøgte det, at det stod så du kunne forstå det?
13 R: Ja øh, på nogle punkter kunne man jo godt sige, at der var det næsten tvungen at sætte sig ind i det.
14 Men normalt ikke. Så flyver det væk sådan set ik'.
15 I: Ja øh.
16 I2: Jeg tror at det Stina hun mener det er også at de har, der er mange af de ord, også dem du siger, at du
17 ville undersøge, hvor vi faktisk har et ganske udmærket dansk ord for det, men vælger at bruge det engel-
18 ske i stedet for. Er det, det er ikke noget du tænker over, at der kunne de have brugt...
19 R: (afbryder) Nej ikke andet end at man tænker "hvorfor, øh skal man ikke bruge det danske ord"? Øh, i
20 forhold til at alt bliver så engelsktalende ik'. Altså, vi bor jo stadigvæk i Danmark (griner).
21 I: Trods alt.
22 R: Ja trods alt ik'. Men det er da rigtigt, men man kan ikke stoppe udviklingen. Så det er da klart, efterhån-
23 den så kan man jo ikke gøre ligesom min generation har gjort og sagt alt det der interesserer vi os ikke for.
24 Der er så mange andre ting man kan interessere sig for ik'. Så det der skubbede man bare fra, og så følger
25 man bare med i det, til det som er ganske naturligt som tv og sådan noget ik'. Men gå ind i detaljerne, det
26 er der masser der ikke gør. Alt det der med at betale regninger øh, og det hører jeg da også blandt kollega-
27 er og sådan noget, betale regninger over pc'en (sukker) ej altså. (pause) Jeg har et tilfælde nu her, det er en
28 ældre dame, som også bor her i Kastруп. Der har man lukket den eneste bank der er her, ja så ligger der en
29 oppe på hjørnet af saltværksvej, men den tilhører hun ikke. Hun var i Danske Bank. Den lukkede de hernede
30 og så har man kun sådan, at man kan gå hen og hæve penge på en automat. Hun har noget med nogle pen-
31 sioner, fordi de har været bosat mange år i Sverige, hun har nogle svenske pensioner og øh, dem kan der tit
32 og ofte være lidt skæg med, at øh, at det indgår i et rigtigt øh, oppe på rådhuset og alt det der. Og så skal
33 hun enten på rådhuset eller også skal hun så i en bank, og have dem til at overføre pengene fra den ene
34 konto til den anden. Så kom hun op her forleden dag, så sagde hun "ja øh, så skal bare lige gøre sådan og
35 sådan og sådan". Så sagde hun "ved du hvad? Det har jeg ikke spor forstand på", sagde hun. "Nej", sagde
36 denne her søde dame i kassen så, "selvfølgelig har du da ikke forstand på det det ordner jeg da bare", dy dy
37 dy "værså så er det færdig". Så står der, bag hende stod der en ældre dame, meget ældre, med to stokke
38 og hun sagde, kom så op også og i mellemtiden ordnede hun så sine ting. Og så hører hun, så siger denne
39 her dame "jamen det er også noget med en pension" sagde hun så, "øh, som jeg skal have ordnet", "jamen
40 hvad skal der ordnes?". "jo", sagde hun så, "min mand er lige død, og det er jo ikke mig der har ordnet no-
41 get af alt der her i sin tid, med pension og sådan". Så hun var jo fuldstændig overladt til hende der sad bag
42 kassen ik'. Det er jo der humlen ligger ik'. At tingene går så stærkt, så den ældste generation faktisk ikke

1 kan følge med. Du kan se at altså, det er jo lige meget hvad, så eksisterer det jo ikke ret længe, så er der en
2 ny form hele tiden ik’.

3 I: Men det gør det måske heller ikke nemmere, når der sådan kommer en masse ny teknologi, og der så
4 oveni købet bliver smidt nogle ord ind som man ikke forstår.

5 R: Nej det er da klart, det er da ganske givet.

6 I: For der kommer jo ny terminologi...

7 R: (afbryder) Ja, men der burde man jo nok, man kan ikke sætte udviklingen tilbage. Altså med danske ord
8 på dansk tekst ik’, altså.

9 I: Altså det vil sige at når man skriver dansk og har et dansk ord så ville du foretrække at man brugte det?

10 R: Ja, selvfølgelig. Du kan jo komme ud for det hvis du køber en eller anden ting, der kan du komme ud for
11 at du må undersøge, så står der pludselig et engelsk ord i en brugsanvisning, der er du altså nødt til lige at
12 gå hen og finde det frem og se hvad det egentlig betyder.

13 I: Det er jo egentlig ikke så smart, når det er noget der skal hjælpe dig med at forklare hvordan du skal bru-
14 ge noget.

15 R: Og hvorfor i, øh, hvor hele teksten ellers står på dansk, kommer der pludseligt sådan et, og så tænker
16 man, hvad fanden betyder det nu ik’.

17 I: Det gør det heller ikke nemt at forstå.

18 I2: Nej, hvordan, du sagde lige da du sluttede med at arbejde, at der begyndte den her udvikling med det
19 engelske også at komme ind i dit fag. Kan du huske hvordan det foregik? Altså, var det også bare fra den
20 ene dag til den anden og så begyndte man at have...

21 R: (afbryder) Nej det sneg sig jo ind. Ja det sneg sig ind. Nej så hurtigt gik det ikke, men øh, man skal regne
22 med at vi øh, vi er jo krigsbørn. Hvor alt stod stille i de der fem år. Og der gik mange år efter krigen, før der
23 kom noget drev i Danmark. Vi har helt oppe i (tænker) øh, vi havde endda rationering til 1955 og det lyder
24 åndssvagt ik’. Når krigen sluttede i 1945 ik’. Der gik tingene meget langsomt. Der kunne man altså sådan nå
25 at følge med den nye udvikling der kom. Men pludselig kom alt det der med pc og alt det der ikke. Og så gik
26 det stærkt. Så er det gået rigtig stærkt. Og det må I unge, jo sådan set også have den samme fornemmelse
27 af. Det var da satans så hurtigt det går ik’. Altså det du har gået ind for at lære, i et stykke tid, jamen der
28 kommer helt andre metoder igen ik’.

29 I: Man skal jo næsten være vokset op med det før, altså helt fra barnsben, for at følge med.

30 R: Ja, det skulle man faktisk.

31 I: Der er I næsten allerede sat.

32 I2: (griner) Ja, der er vi næsten allerede for store.

33 I: Det er jo det. Altså, jeg havde ikke computer som barn. Og nu sidder de der små unger med deres tablets
34 på restauranterne og leger.

35 R: Ja, men det er jo et typisk tegn på at der skal man jo altså, ligesom det der med at gå i skole, når man
36 bliver seks eller syv år, der skal man jo omstille sig til det der ik’. Altså, der er man, man er faktisk som barn i
37 dag, der er man jo tvunget til at gå ind i den der problematik for alt foregår næsten på engelsk ik’.

38 I: Man kan sige, der er også computere med i undervisningen nu og sådan nogle ting.

39 R: Ja, og du kan se, og det anker man jo meget over, at skolelærere af den lidt ældre klasse, ikke metussa-
40 levn, men lidt ældre øh, skolelærere, står i den situation nogle gange at eleven ved sgu mere om compute-
41 ren end han gør. Med at sætte programmer op og sådan ik’.

42 I: Så er det klart, så er sproget indenfor it og edb og sådan nogle ting, så er det jo også engelsk der påvirker
43 det jo.

- 1 R: Det er rigtigt, ja.
2 I: Det er måske også det der gør det sværere for den ældre generation at sætte sig ind i det fordi for det
3 første er det svært...
4 R: (afbryder) Ja, det er det
5 I: ... og så er det også på et andet sprog.
6 R: Havde det nu stået på dansk, så havde det jo været væsentligt nemmere at læse ik'. Men du kan jo ikke
7 stoppe udviklingen så, men det skal man jo heller ikke. Fordi den ældre generation som ikke er med på den
8 der, de uddør jo efterhånden alligevel. Så er det jo en ganske naturlig ting ik'.
9 I2: Jo men det er jo stadig ærligt at man ikke kan følge med til sidst.
10 R: Men det det bare gælder om, det er jo selvfølgelig at i den tidsalder alt det her er, der er man nødt til at
11 følge med hele tiden. For ellers så taber man noget, fordi udviklingen går så stærkt.
12 I: Det nytter jo heller ikke noget at man ikke kan ordne sin personlige økonomi og sådan nogle ting fordi
13 man simpelthen ikke kan følge med, fordi man ikke forstår hvad der foregår.
14 I2: Så er det måske netop gået for stærkt.
15 R: Nej for det hele er jo sådan set, alle har jo faktisk skubbet hele den der service organisation fra sig, og
16 lagt over på pc'en. Altså, du kan jo næsten ikke gøre andet end hvis du har en pc vel.
17 I2: Næ, det kan man ikke.
18 R: Eller også skal man have noget familie som er yngre ik', børn eller sådan noget ik'. Så kan man altså få
19 den til lige at øh, og knalde det ind ik'. Men øh, det er sgu svært.
20 I2: Ja det er jo heller ikke alle der har det.
21 R: Og det er ikke alle der har det. Nej og det med for eksempel, og det siger de blandt andet oppe på råd-
22 huset, det har jeg da hørt til mange ældre, der siger de "jamen øh, jamen det kan du se på din pc". "Ja det
23 er jo meget godt", siger hun eller han, "men jeg har ikke sådan en". "Jamen gud så må du da se at anskaffe
24 dig en". Jamen hvem skal så betale? Det koster jo en 4-5 tusinde kroner for at få en pc'er ik'?. Og det øh,
25 altså, hvis folk sidder med kun folkepensionen så er det sgu da ikke sådan bare.
26 I: Nej, det er ikke lige første prioritet måske.
27 R: Og så er de selvfølgelig også bange for det der med at skal lære netop det, fordi det hele foregår faktisk
28 på engelsk ik'.
29 I: Det kan godt være lidt intimiderende. Så tror jeg vi har været igennem det hele. Tak for hjælpen.

Bilag 6h

Interview med respondent 8

R: Respondent

I: Interviewer (Mette)

I2: Notetager (Stina)

- 1 I: Så får du den første tekst her, og så kan du sige til, når du er færdig.
2 R: Ja.
3 *Respondenten læser tekst 1*
4 R: Det var da, det var den første tekst.
5 I: Det var den første tekst, ja. Er der nogle af ordene, som du ikke forstår eller du har nogle spørgsmål til?
6 R: 'NFC' det ved jeg ikke. Eller det har jeg ikke hørt før.
7 I: NFC det har du ikke hørt før. Det er, øh, altså som teksten også lidt siger, det er en netværksteknologi, det
8 gør, at du kan betale med din telefon. Det er noget de er ved at prøve at indføre, jeg er ikke helt sikker på,
9 hvor godt det virker. Men bare den der forkortelse, det er ikke noget?
10 R: Nej, desværre. Det irriterer mig. Ved I hvad det står for?
11 I: Øhm, det står for, øh, det (henvendt til I2) kan du huske det?
12 I2: Jeg har det et eller andet sted. Det kan da ikke være rigtigt, at vi ikke kan huske det.
13 I: Det står ikke i den her. (Henvendt til R) Vi kan faktisk ikke huske det.
14 R: Nej, okay.
15 I: Et eller andet network finance. Så vidt jeg husker. Et eller andet.
16 R: Ja.
17 I: Men det er det der med, at du kan betale med din telefon. Godt, hvis vi så lige kan kigge på nogle af de
18 andre. Når der, øhm, i linje 4 og 5 står 'tredje generation' på den her måde, så ved du godt, hvad de mener
19 med tredje generation, at det er tredje generation af en telefon?
20 R: Ja, det er tredje, øh, hvad skal man sige, deres tredje model, ik, sådan set.
21 I: Øh, linje 6 'hardware' og 'software'.
22 R: Ja, det er jo. Hardware er jo computeren og software det er programmerne, der ligger på, ik'.
23 I: Ja, det lyder sådan rimelig lige til. Godt. Øh, så i linje 13, der har vi så 'cloud-tjenester' og 'streaming-
24 funktioner'.
25 R: Ja. Cloud-tjenester det er jo, øh, ja, hvordan oversætter man mon det. Ja, man bruger vel også ordet 'i
26 skyen', øh, på dansk, men det er noget med, øh, netværkstjenester, der ligger på servere, som man egentlig
27 ikke selv har noget med at gøre, så kalder man det, at det ligger ude i skyen, for det er det sådan set nogle
28 andre, der skal bekymre sig om at vedligeholde. Sådan ville jeg, øh, det, det var sådan hvad jeg ville kunne
29 sige om de der cloud-tjenester. Streaming-funktioner det er sådan et eller andet med at kunne få afspillet
30 nogle, øh, ja, tv-klip uden at skulle downloade dem først og sådan noget.
31 I: Og live tv og sådan.
32 R: Ja.
33 I: Så i linje 17, så har vi et ord som 'multitaske', som jo er blevet ret moderne.
34 R: Ja.

- 1 I: Ja. Er det det ord, du selv ville bruge.
2 R: Ja, det tror jeg godt, jeg kunne finde på. Det er jo et eller andet med at kunne gøre flere ting på én gang.
3 I: Ville det have været det samme, om de havde skrevet så du kunne gøre flere ting på én gang på telefo-
4 nen?
5 R: Hmm, jeg synes egentlig, at multitaske er ret, øh, indført i det danske sprog, så det er sådan set mere,
6 øh, nemmere at forstå, tror jeg faktisk. Altså der er mange af de andre, hvor man skal lige, øhm, der kunne
7 være lige så gode danske ord, men lige det der multitaske, synes jeg er ret, øh.
8 I: Det er okay?
9 R: Det er ret, ja, øh, accepteret og almen kendt efterhånden.
10 I: Ja, så har vi 'e-mail' i linje 18. Det går jeg ud fra at du godt ved hvad er?
11 R: Ja, det er jo elektronisk mail.
12 I: Ja. Hvad ville, hvis de havde skrevet sådan noget som e-post i stedet for?
13 R: Ja. Det, øh, ja. Sådan tror jeg nu, at jeg ville skrive, e-post faktisk.
14 I: Ja? Ved du hvorfor, du ville skrive det?
15 R: Hmm, ja, det er jo sådan mere, øh, et forsøg på at oversætte det til noget dansk. E-post.
16 I: Ville det have været det samme for dig, hvis der havde stået e-post?
17 R: Ja, det ville det.
18 I: Øh, så har vi i linje 20, det sidste vi lige mangler 'en smart funktion'. Ved du, hvad de mener med smart i
19 den her sammenhæng?
20 R: Øh, ja, det betyder, at den gør noget lettere, at den er smart. Så man behøver ikke gøre så meget, man
21 kan lige løfte og se, om man har fået beskeder.
22 I: Den var der ikke så meget i. Så kan du lige få den næste.
23 R: Det er sjovt med den der 'NFC'.
24 I: Det er du ikke den eneste, der ikke har kunne.
25 R: Nej?
26 I: Eller ikke har kunne gennemskue, kan jeg lige sige.
27 *Respondenten læser tekst 2*
28 R: Det var tekst nr. 2
29 I: Er der nogle du ikke har forstået her, eller har du spørgsmål til nogle af dem, eller?
30 R: Der er enkelte af dem, som jeg er i tvivl om jeg har forstået. Men, øh. Men, øh, jeg tror godt, jeg ved,
31 hvad det er.
32 I: Hvad er det for en?
33 R: Jamen, det er det der ord, den 'traditionelle notepad'. Altså, der ville jeg jo næsten oversætte med, at
34 det er det samme som en tablet, men det ved jeg ikke helt om er det rette.
35 I: Nej, faktisk er det mere som en traditionel bærbar computer, det vil sige, at der er et tastatur til, så en
36 lille bærbar computer.
37 R: Ja, det er sgu nok egentlig rigtigt. Klart.
38 I: Men 'tablet', det har du helt styr på, hvad er?
39 R: Ja, det er jo sådan en iPad f.eks. netop sådan én, der ikke har et tastatur, men som kun har en
40 touchscreen.
41 I: Så lige før notepad'en nede i linje 19, der nævner de en 'tavle-pc'.
42 R: Ja, det kunne jeg forestille mig var sådan én man har på, øh, skolen i klasseværelser og den slags, ja en
43 væsentlig større én, kan man sige, som er fast monteret, men som også har en touchscreen.

- 1 I: Faktisk så er det helt præcist det danske ord for en tablet.
2 R: Okay, en tavle-pc?
3 I: Ja.
4 R: Okay.
5 I: Så den kan både være større, men den kan faktisk også godt være samme størrelse.
6 R: Nå, okay. Sjovt.
7 I: Især når de bruger tavle-pc i samme tekst, ik'.
8 R: Jo. Jo.
9 I: Så har vi overskriften, der hedder 'ny business smartphone'.
10 R: Ja.
11 I: Hvad tænker du om sådan én?
12 R: Ja, den er til forretningsfolk, øh, det er jo en telefon, en smartphone, der er jo nok ikke rigtigt nogen
13 oversættelse for det, men en intelligent, smart telefon til forretningsfolk.
14 I: Så når du lige umiddelbart læser overskriften, altså så ville du ikke sådan mene, at den var til andre men-
15 nesker også, eller altså?
16 R: Nej, den er målrettet, øh, forretningsmanden, tænker jeg.
17 I: Hvad tænker du om, at de har skrevet, stort set hele overskriften er jo nærmest engelsk?
18 R: Ja, det er rigtigt. Øh, altså jeg tænker jo, at smartphone kan jeg jo ikke selv komme på en anden oversæt-
19 telse af, det ville jeg sige var lige så meget dansk, Samsung er jo navnet og så er det jo sådan set kun ordet
20 business, som er, ja, som jo også er meget brugt efterhånden.
21 I: Ville det have gjort det anderledes, hvis der havde stået noget med en erhvervstelefon, eller rettet mod
22 erhvervslivet eller erhvervsfolk?
23 R: Nej, det tror jeg ikke, det tror jeg ikke det ville.
24 I: Øh, godt. Så har vi i linje 3 et ord som 'hybrid'.
25 R: Ja, det er en krydsning, øh, det er en blanding 'mellem en almindelig smartphone og en tablet'.
26 I: Ville gøre en forskel for dig, hvis de havde skrevet blanding i stedet for?
27 R: Nej.
28 I: Det ville være det samme. Godt. Så har vi så noget som en 'højopløst skærm' i linje 4.
29 R: Ja, det er noget med, at der kan blive skarpere, at der er mange pixel.
30 I: Ja, i samme forbindelse så nævner de 'HD-kvalitet'.
31 R: Ja, high definition, det er jo lidt det samme, skarpt.
32 I: Og det er så en forkortelse du godt kender, kan jeg høre.
33 R: Ja, højopløseligt, high definition.
34 I: Godt. I samme linje, linje 8, der har vi tre små ord: 'internet', 'mail' og 'apps'. To af dem har vi, næ, mail
35 har vi snakket om.
36 R: Ja.
37 I: Og internet det går jeg ud fra også er rimelig lige til?
38 R: Ja.
39 I: Øhm, er det nogle ord, du selv ville bruge?
40 R: Ja, det er det jo.
41 I: Også apps?
42 R: Ja, apps, ja, det er jo de programmer, man ligger på, de små programmer, man installerer på sin telefon
43 eller som ligger på fra starten. Applikationer, tror jeg.

- 1 I: Øh, så har jeg linje 13 'sms'er'.
- 2 R: Ja. Det, det bruger vi også meget på dansk, ja, det, det, det er også et ord jeg bruger.
- 3 I: Ville de gøre en forskel, hvis de havde skrevet tekstbeskeder eller bare beskeder eller?
- 4 R: Jeg synes sms'er er det, der er mest brugt, og på engelsk tror jeg, at man "text'er" mere end man sms'er, men på dansk sms'er man. Så det ville ikke gøre det nemmere, nej. Jeg ville være i tvivl, hvis der stod tekst-
- 5 beskeder.
- 6
- 7 I: Når du siger, at du selv ville bruge ordet sms'er, er det også en forkortelse, du kender?
- 8 R: Ja, det betyder, øh, det er en service i hvert fald, øhm, hvad kan jeg mere finde på. (tænker) Hvad fanden
- 9 betyder det. Det sidste 's' er service.
- 10 I: Det er faktisk system.
- 11 R: System?
- 12 I: Short message system.
- 13 R: System, okay. Ja, ja.
- 14 I: Øhm, så det er et ord, hvor du bare vil bruge det, sige forkortelsen?
- 15 R: Ja.
- 16 I: Øh, så har vi lige i linjen nedenunder 'highlighte'.
- 17 R: Det betyder fremhæve.
- 18 I: Er det noget du selv ville sige?
- 19 R: Jeg vil nok skrive fremhæve. Men jo, ja, highlighte, det kunne jeg sgu nok godt komme til.
- 20 I: Det ville ikke være noget du tænkte over i hvert fald?
- 21 R: Nej. Nej, det tror jeg ikke.
- 22 I: Øh, så har vi også i linje 15 et lidt mere normalt og ikke så teknisk ord som 'date'.
- 23 R: Ja, jamen, det er rigtigt. Hvis man siger stævnemøde, så ville det nok være, så ville man nok være på den
- 24 anden side at 50 år i hvert fald.
- 25 I: (Griner) Det ville være forkert?
- 26 R: Ja, jeg ville i hvert fald, jeg ville nok også bruge date.
- 27 I: Ja. Ville det give samme mening, hvis man bare havde skrevet aftale eller møde eller?
- 28 R: Jo, men der er sådan lidt, at det er, hvis det er en date, så er der noget romantik i luften, ik'.
- 29 I: Godt, så har vi lige en forkortelse mere i linje 15 'VPN'.
- 30 R: Ja.
- 31 I: Ved du hvad det er?
- 32 R: Ja. Det er, øh, jeg kan sgu ikke lige huske, hvad fanden det er forkortelsen står for, det er jo et eller andet
- 33 med en sikker linje, hvor man kan oprette fjernadgang f.eks. vil jeg tro, sådan husker jeg det.
- 34 I: Ja. Virtual Private Network hedder det. Men øhm, det var det. Men så 'web-løsninger' i linje 26.
- 35 R: Ja, det er jo, øh, web det er jo internet, øh, eller web er net, så det er jo internetløsninger.
- 36 I: Havde det været det samme, om der havde stået internetløsninger?
- 37 R: Ja, det ville jeg mene.
- 38 I: Så har vi i linje 28 lidt flere forkortelser 'USB' og 'WiFi'.
- 39 R: Ja.
- 40 I: Nu er det ikke så meget, hvad de står for, mere sådan om du ved.
- 41 R: Okay, jamen USB det er jo sådan en lille USB-nøgle, man sætter ind og man kan gemme på, altså en lille
- 42 enhed til at lagre data på. Men jeg kan sgu ikke huske, hvad det står for, nej. Og WiFi det er jo wireless og
- 43 måske står det for wireless fidelity, men det ved jeg ikke helt. Øh, men det er sådan noget trådløst netværk.

- 1 I: Godt, så har vi lige i forbindelse med kameraet i linje 29-30 til sidst 'digital zoom' og 'LED-blitz'.
- 2 R: Ja.
- 3 I: Er det også noget, du ved, hvad er?
- 4 R: Øh, digital zoom betyder jo at man kan zoome ved at trykke på en knap, vil jeg tro. Og LED-blitz, ja blitz
- 5 det er jo noget med noget lys, hvis man skal, for at få noget lys med på billedet, hvis der er mørkt. Og LED
- 6 er jo sådan en lysteknologi, som jeg heller ikke kan huske, hvad står for, som er en moderne og, øh, og som
- 7 er strømbesparende.
- 8 I: Light emitting diode.
- 9 R: Okay. Dioder, ja.
- 10 I: Som jo er den pære, der sidder i blitzten. Godt. Så har vi lige den sidste tekst. Øh, den er, måske ikke læn-
- 11 gere, men det fylder lidt mere.
- 12 R: Ja, det kan jeg se, ja.
- 13 *Respondenten læser tekst 3*
- 14 R: Så kom vi også igennem den.
- 15 I: Nogle kommentarer eller spørgsmål til den?
- 16 R: Altså der er 'amoled-skærmt teknologi', det har jeg ikke mødt før. Den kender jeg ikke lige. Men ellers er
- 17 der sikker også nogle af de der forkortelser, jeg heller ikke kunne. Men, øh, nej, der var måske ikke en gang
- 18 så mange.
- 19 I: Der var ikke så mange forkortelser i den her, nej. Der er lige den der amoled, som du også selv nævner,
- 20 som er, altså AMO, hvis man kan sige det sådan, det er en skærmt teknologi, og det der LED, det har vi fra
- 21 den der blitz igen. Så det er faktisk en skærmt teknologi og en type lys, der gør, at det hele kan blive meget
- 22 bedre.
- 23 R: Ja, okay.
- 24 I: Øhm, så, vi har et ord som 'hype'.
- 25 R: Ja, det er jo, øhm, ja, hvordan oversætte man det til dansk. Det er at skabe (tænker) ja, hvad kan man
- 26 sige polemik, øh, det er også et dårligt ord, men skabe lidt stemning omkring det, ja, øh...
- 27 I: (Afbryder) Er det...
- 28 R: ...folk taler meget om det.
- 29 I: Er det et ord, du selv ville bruge?
- 30 R: Jeg kan ikke mindes, at jeg har brugt det. Men jeg kan ikke lige oversætte det til noget andet, så, ja, hvis
- 31 jeg skulle, ja, det kunne jeg sikkert godt finde på.
- 32 I: Øhm, så har vi ord som 'pixel'. Er det et ord du kender.
- 33 R: Ja, det er når et kamera deler billeder op i små firkanter, som man kalder pixel.
- 34 I: Lige præcis. Så bruger de ordet 'display'.
- 35 R: Ja, det er jo en skærm.
- 36 I: Ville det være det samme, om de havde skrevet skærm?
- 37 R: Ja, det tror jeg.
- 38 I: Det ville du ikke tænke så meget over?
- 39 R: Nej.
- 40 I: Øhm, så var der den der skærmt teknologi. Så har vi 'styresystem'. Er det også noget du kender?
- 41 R: Ja, det kan være fra computere, ja, det er det elementære software, kan man sige. Det software alt an-
- 42 det skal bygge videre på.
- 43 I: så bruger de et meget fint ord som 'at gå pixelamok'.

- 1 R: Ja, det betyder, at der er rigtig mange af dem, altså at opløsningen er meget høj.
2 I: Er det noget, du har hørt før?
3 R: Nej, det tror jeg er ret fundet på, ik'.
4 I: Øhm, så bruger de også et udtryk som at 'skyde billedserier'.
5 R: Ja, det er noget med at tage billeder meget hurtigt efter hinanden, tror jeg.
6 I: Ja, er det noget du selv ville bruge?
7 R: Det tror jeg sjældent jeg ville bruge.
8 I: Ville det være det samme, om de havde skrevet tage mange billeder eller fotografere?
9 R: Ja, altså, det er lidt mere ungt skrevet, tror jeg.
10 I: Godt, så bruger de den her telefon, den har et 'frontkamera'.
11 R: Ja.
12 I: Ved du hvad sådan et er?
13 R: Nej, ikke umiddelbart. Men det er noget med, at der sidder et kamera i begge ender, både et der kigger
14 ud af og et der kigger op i hovedet på ham, der har telefonen.
15 I: Lige præcis. Så den her skærm her, den, øh, 'timer ikke ud' og den 'går ikke i dvale'.
16 R: Jamen, det er jo noget med, at den skal ikke spare strøm, når man skal bruge den, tænker jeg.
17 I: Kender du forskellen på de to?
18 R: Øh, at time ud og gå i dvale, men altså gå i dvale, det er jo det der sker, når computeren går i strømbe-
19 sparende, når man ikke har rørt ved den længe og time ud, det er jo, det er jo, det er åbenbart, når man
20 bruger sin telefon, så er der en timer, der går i gang og så, når man ikke har brugt den længe og den er sat
21 til at time ud, men hvad der så skal ske, når den timer ud, det er jo, altså så går den i dvale, når den timer
22 ud, ik' altså.
23 I: Det er den der gradvise, den bliver mere og mere mørk.
24 R: Okay.
25 I: Og så til sidst så er den jo så i dvale.
26 R: Ja, det kender jeg ikke, nej, så.
27 I: Øh, så har den her telefon en 'personlig assistent', som også er en 'virtuel assistent'. Er det noget du ved
28 hvad er?
29 R: Nej, jeg tror, det handler om det der talegenkendelse, ik. At man kan tale til den og så kan den gøre nog-
30 le ting for én fordi den kan genkende ens stemme.
31 I: Men det er ikke sådan et ord, du kender?
32 R: Nej, men jeg kender det jo også fra GPS'er.
33 I: Yes. Så siger de, at denne telefon er en 'hippie-telefon' og en 'tilbage til naturen-telefon'.
34 R: (Griner) Ja, det lyder jo sjovt, det er ikke nogle ord, jeg sådan lige.
35 I: Kan du forestille dig, hvad de mener med det.
36 R: Nej, det kan jeg faktisk ikke rigtig. Men, jeg kan godt læse teksten og forstå at designet er lidt hippieag-
37 tigt, ik. (pause) Men der er ikke meget tilbage til naturen over telefoner, der er hippieagtigt. Så det. De ord
38 de undrer mig.
39 I: De undrer dig lidt?
40 R: Ja.
41 I: Øh, lidt i samme forbindelse så siger de, at, øh, udseendet ikke er en 'wow-oplevelse'.
42 R: Ja, en wow-oplevelse. Ja. Det er heller ikke et rigtigt ord, men det er jo sådan noget, hvor man bliver
43 imponeret og sådan tænker hold da op, ik'.

- 1 I: Hvad synes du om, at de bruger sådan noget, wow-oplevelse?
- 2 R: Det er et sjovt ord, øh, sådan talesprogsagtigt, men, men det er jo alt andet lige et begreb som, altså
- 3 man forstå, øh, og som er meget brugt, ik'.
- 4 I: Ja. Det sidste ord vi har i denne tekst, der har de, øh, at, øh, Samsung Galaxy III er med 3G, hvor en 4G-
- 5 version kommer. Ved du hvad de mener med en '4G-version'?
- 6 R: Ja, det er, øh, så vidt jeg ved, er det typen af netværk, som er, 4G er fjerde generation og et superhurtigt
- 7 netværk i forhold til tredje generation, som også er hurtig i forhold til anden generation.
- 8 I: Så den var sådan rimelig lige til. Øhm, hvis vi nu tager teksterne generelt de tre tekster. Hvad tænker du
- 9 så om, at de bruger alle de her engelske lån og forkortelser og sådan nogle ting.
- 10 R: Øhm, ja, altså, jeg vil sige. Jeg bemærker det i hvert fald, jeg kan tænke "hold da op, der er mange engel-
- 11 ske ord i", øhm, mange af dem findes jo ikke på dansk, kan man sige, der er man jo, der er jo ikke noget
- 12 andet at gøre.
- 13 I: Så det er noget du lægger mærke til, når de kommer? Ville du foretrække, hvis man havde et engelsk,
- 14 altså et dansk ord for nogle af de her, ville du så foretrække, at man brugte det i stedet for?
- 15 R: Det er jeg faktisk sådan lidt delt. På den ene side, ja. Det er jo, øh, det er jo synd for det danske sprog, at
- 16 det bliver udvandet, altså sådan kan jeg godt føle nogle gange. På den anden side var det jo meget smarte-
- 17 re, hvis alle bare taler det samme sprog. Øh, så jeg er lidt delt, dansk er jo mit modersmål, og det er synd,
- 18 hvis det bliver udvandet, på den anden side, tænker jeg, at, øh, det er jo meget smartere, hvis vi alle sam-
- 19 men bare taler engelsk.
- 20 I: Ja, ja. Men gør det en forskel for dig, fordi det er en teknisk tekst? Altså at det handler om mobiltelefoner,
- 21 gør det en forskel for dig?
- 22 R: Ja, det, det, øh. (tænker) Det tror jeg ikke helt, at jeg forstår. Om det gør en forskel for mig?
- 23 I: Altså, ville, ville det, altså, er det bedre at de bruger de her engelske ord i f.eks. tekster om mobiltelefoner
- 24 end hvis de lige pludselig begynder at bruge engelske udtryk i, øh, en børnebog f.eks..
- 25 R: Ja, der er jo ikke, øh, der er, der er jo mange af de her, der mangler i det danske sprog, altså mobiltelefo-
- 26 ner er jo en forholdsvis ny ting, som ikke har været her så længe, så ja, der er jo ikke så meget andet at gøre
- 27 end at bruge det engelske ord, kan man sige. Øh, eller, så ja, det gør det lidt. Jeg ville synes det var rigtig
- 28 underligt, hvis det var en børnebog, som var smækfuld af alle de engelske ord, ik'.
- 29 I: Hvad med når de bruger så mange engelske ord i fjernsynet f.eks.? Altså i tv-avisen eller nyhederne? Hvad
- 30 tænker du om, er det noget du lægger mærke til?
- 31 R: Ja, det er det. Jeg lægger meget mærke til det faktisk, øh, men som sagt synes jeg, at det er fint. Hvis alle
- 32 snakkede engelsk, så var det jo ret nemt, ik'.
- 33 I: Det kan man sige.
- 34 R: Og samtidig er der en masse gamle eller ældre mennesker, som man sætter af når der tales et meget
- 35 moderne sprog.
- 36 I: (henvendt til I2) Øh, har du noget at spørge om?
- 37 I2= Nej, du har faktisk spurgt om al det, jeg havde tænkt at spørge om.
- 38 I: Så tror jeg, det var hurtigt overstået i dag.

Bilag 6i

Interview med respondent 9

R: Respondent

I: Interviewtager (Mette)

I2: Notetager (Stina)

- 1 I: Som sagt har vi tre tekster, og du får den første her. Og så kan du jo sige til, når du er klar til at snakke lidt
2 om den.
- 3 *Respondenten læser tekst 1*
- 4 R: Ja.
- 5 I: Ja? Er der nogle af de understregede ord, som du ikke forstår eller har nogle kommentarer til lige umid-
6 delbart?
- 7 R: Øøøh, ja. 'Cloud-tjenester'. Det aner jeg ikke, hvad er. (tænker) Men eller nej, eller er der ikke.
- 8 I: Jeg kan så sige, at cloud-tjenester det er, hvis du har din telefon, så lige som på skrivebordet eller skyen,
9 kan man kalde det, der ligger et program som f.eks. din mail eller Facebook, eller så noget.
- 10 R: Nå, okay.
- 11 I: Så uden at gå på nettet kan du bare klikke på ikonet og så er det gemt, når du går ind den vej.
- 12 R: Okay.
- 13 I: Så giver det mere mening?
- 14 R: Ja. Men det er jo også fordi, jeg har jo ikke de der smartphones, så jeg aner ikke.
- 15 I: Nej, det er jo det. Men hvis vi kan prøve at kigge på nogle af de andre, så starter den med 'tredje genera-
16 tion' i 4.-5. linje.
- 17 R: Ja.
- 18 I: Øhm, forstår du, hvad de mener med tredje generation i den her sammenhæng?
- 19 R: Ja, for det er jo, at de er startet med Samsung, eller med Samsung I eller sådan noget og det her er så
20 den tredje udgave af samme telefon, bare opdateret, eller sådan noget, ik'.
- 21 I: Lige præcis. Så har vi i linje 6 'hardware'/'software'.
- 22 R: Det må være det samme som på computeren, ik'.
- 23 I: Ja. Som er?
- 24 R: Jamen, hardwaren det er kassen og softwaren det er det, jeg installerer på den.
- 25 I: Super. Det er godt. Øhm, så har vi sådan et udtryk som i linje 11 'at kopiere en fil'. Det ved, er det noget
26 du er bekendt med?
- 27 R: Ja, på computeren. Men ikke, øh, jeg aner ikke, jeg ville ikke vide, altså når jeg får en Galaxy i hånden, så
28 går den jo ud, så dør den.
- 29 I: (Griner)
- 30 R: Altså sådan er det. Det har jeg gjort to gange. Så jeg vil ikke røre den (griner).
- 31 I: Men princippet i at kopiere en fil, det er du sådan bekendt med?
- 32 R: Ja.
- 33 I: Godt. Øhm, cloud-tjenester dem forklarede vi lige før. 'Streaming-funktioner' kender du godt til?

- 1 R: Åh, den glemte lige. Ja, det er et eller andet med, at man kan, så man kan gå på, jeg ved at min søn også
2 har så han kan se på fjernsynet og sådan noget, jeg er ikke helt.
- 3 I: Det er i princippet bare sådan så du kan se live-fjernsyn eller høre live-radio uden, at der kommer forsin-
4 kelser på, og uden at den hakker, så har du den her så du kan følge med live.
- 5 R: Nå, men så var det rigtigt nok, jeg havde godt lyttet til hvad.
- 6 I: Til hvad han sagde?
- 7 R: Ja, nogle gange siger jeg bare "ja, ja, det er sørme fint" (griner).
- 8 I: Ja, det er jo det. Øhm, så i linje 17, der har vi sådan et ord som 'multitaske'.
- 9 R: Jamen, det jo så åbenbart, at den kan flere funktioner på én gang.
- 10 I: Ja. Er det et ord et du selv ville bruge til daglig eller?
- 11 R: Altså ja, det gør jeg, for jeg håner min yngste søn med, han kan ikke multitaske, vel.
- 12 I: Nej, okay.
- 13 R: Han kan ikke stå og vaske op og så samtidig snakke. Nej, én ting ad gangen.
- 14 I: Så det er et ord, der kommer meget naturligt for dig?
- 15 R: Ja.
- 16 I: Ja, så i linje 18 'e-mail', går jeg ud fra at du godt kender.
- 17 R: Ja, ja.
- 18 I: Ville det have gjort nogen forskel for dig, om der havde stået e-post i stedet for?
- 19 R: Hmm. Nej, ikke andet end, at det har jeg også, det er sådan noget hvor man får posten fra kommunen, så
20 skal du gennem din bank og alt det der.
- 21 I: Men ville jo tænker over, hvis de havde skrevet, der kan du bruge din e-post samtidig med at du spiller et
22 spil?
- 23 R: Nej, jeg tror egentlig ikke, at jeg ville have tænkt særlig meget over det, nej.
- 24 I: Godt, så. Øh, det sidste jeg lige vil tage i den her tekst, det er det 'NFC', der står til sidst.
- 25 R: Den, den havde jeg lige overset. Det aner jeg ikke, hvad er.
- 26 I: Det aner du ikke, hvad er.
- 27 R: Men det er noget med en tegnebog, kan jeg så se, at man kan betale over mobilen. Men det har jeg godt
28 set nogle reklamer for.
- 29 I: Det er sådan noget, det er noget du kan installere på din telefon, sådan at du kan bruge den i forretnin-
30 ger.
- 31 R: Det kan man jo sådan set også nu, man kan i hvert fald købe billetter og sådan noget, ik'.
- 32 I: Der er, så vidt jeg ved, har der været nogle problemer med at få det installeret i de rigtige for. Det skal jo
33 meget gerne være sådan, at du kan gå ned i supermarkedet og sige her er min telefon, jeg vil gerne betale.
- 34 R: Ja, ja.
- 35 I: Men det er vist ikke lige så nemt som...
- 36 R: (afbryder) Jeg hæfter mig heller ikke ved det, for det er ikke noget jeg kommer til at bruge, øh, jeg skal
37 ned og hamstre sådan nogle (tager fat i sin "gammeldags" mobiltelefon), så jeg har dem (griner).
- 38 I: (Griner) Men ikke alt det der smarte?
- 39 R: Nej. Det jeg, nej.
- 40 I: Men forkortelsen som sådan, det er ikke noget, der siger dig noget?
- 41 R: Nej.
- 42 I: Det er måske sådan noget du springer lidt over, fordi du tænker, at det skal du alligevel ikke bruge til no-
43 get?

- 1 R: Ja, jeg tror det er det. Den her ja, bare "nå, nå". Og så fordi der står, at det er fremtidens tegnebog. "Ja,
2 ja, det er fint med dig". Jeg er glad for min røde pung.
- 3 I: Godt. Så kan du lige prøve at læse to'eren her en gang.
- 4 R: Ja.
- 5 I: Ja, og det er samme princip som den første.
- 6 R: Jepper.
- 7 *Respondenten læser tekst 2*
- 8 R: Øh, ja.
- 9 I: Er der nogen kommentarer eller spørgsmål til denne tekst?
- 10 R: Jeg forstår ikke en skid af det.
- 11 I: Nej?
- 12 R: Jo, det gør jeg, men (griner) men altså, øh, der er sådan nogle 'tavle-pc'er 'og 'notepad' og sådan noget,
13 jeg aner ikke, hvad det er. Øhm, det er jo sådan noget jeg skøjter hen over, fordi.
- 14 I: Hvis du fik sådan en tekst her om en telefon, som du måske gerne ville købe, så ville du faktisk ikke vide,
15 hvad den kunne? Er det rigtigt forstået?
- 16 R: Ja. Meget af det i hvert fald, ik'. Øhm, det er aldrig noget jeg, øh, hvad var det en 'Microsoft Exchange
17 VPN'. Jaeh, det har den. Det er sørme godt (griner).
- 18 I: (Griner) Ja, måske.
- 19 R: Det er da fint. Det er sørme fint ud, gør det. Jeg ville ikke ane det.
- 20 I: Vi kan lige prøve lige som før, at gennemgå dem fra starten af. I overskriften kalder de den en 'business
21 smartphone'. Hvad siger det dig, at de kalder den en business smartphone?
- 22 R: At det er ikke en, jeg ville få brug for i hverdagen, men det er en til business. Det er en man bruger på
23 kontoret og alle de der unge mennesker i jakkesæt.
- 24 I: Hvad tænker du om, at de har skrevet det på engelsk?
- 25 R: Jamen, altså, jeg har det sådan lidt, vi har gode danske for det samme ik', hvorfor ikke bruge dem. Jeg
26 kan godt blive sådan lidt nogle gange "øv, lad nu være med de engelske ord". Der er jo ikke noget i vejen
27 med det danske sprog, vel. Det forstår vi udmærket, og det er da også fint nok, at business det ved man er
28 forretningstelefon, eller hvad det nu er, så skriv da det.
- 29 I: Eller noget erhverv måske?
- 30 R: Ja, et eller andet.
- 31 I: Det havde du frem for det andet?
- 32 R: Ja, det havde jeg faktisk. Jeg er helt med på, at der er masse af ting til det her som er engelske, og det
33 hedder den, og det er fint nok. Men der er da masser af andre ting, hvor man "skriv det lige på dansk, ik'".
- 34 I: Hvad med sådan et ord som i linje 3 en 'hybrid'? Er det et ord du kender?
- 35 R: Ja. Men hvad det gør i sådan én her, i en smartphone det aner jeg ikke.
- 36 I: Nej, men det der står er, at det er 'en hybrid mellem en smartphone og en tablet', ville du have forstået
37 det på samme måde, om der havde stået, at det var 'den perfekte blanding mellem en smartphone og en
38 tablet'.
- 39 R: Ja, det, det, det tror jeg. Altså, og jeg ville også synes, at det var okay, at skrive det, fordi hvorfor ikke
40 bruge blanding. Det er jo det, det er.
- 41 I: Det andet er lidt fancy. Så er der den her 'tablet', som den jo lidt er en blanding af, øhm, ved du hvad
42 sådan én er?
- 43 R: Aner det ikke.

- 1 I: Nej, en iPad ved du, hvad det er?
2 R: Nej.
3 I: Det er faktisk lidt større end iPhone, og så er det ikke en telefon.
4 R: Åh, jeg tror jeg kender nogle der har en, nå, men så har jeg set sådan én i hvert fald.
5 I: Godt, så når du lige får det forklaret, kan du godt se for dig, hvad det er.
6 R: Og så har jeg set det også der, ik'. Men det er som sagt noget, "nå nu har de fundet på noget nyt".
7 I: Så har vi et ord i linje 19, nu springer jeg lige lidt, en 'tavle-pc'.
8 R: Det ved jeg ikke.
9 I: Det er faktisk det samme som en tablet, det er det danske ord for en tablet.
10 R: Aha, det ville være lidt smart.
11 I: Men i den her forbindelse ville det ikke have gjort nogen forskel for dig, om de havde skrevet det danske
12 ord?
13 R: Nej, men det er fordi, jeg ikke (tænker) jeg er sgu ligeglad, jeg skal ikke bruge det.
14 I: Det er jo lige det. Godt, så kan vi lige gå op, op igen. I linje 4, der har vi 'en stor og højopløst skærm'. Ved
15 du, hvad det vil sige, at en skærm er høj opløst?
16 R: Ja, jo højere opløsning der er, jo flottere bliver billedet. Øh, det ved jeg også med digitalt kamera, det har
17 min ene søn belært mig om, fordi jeg har et gammelt skodfotografiapparat, siger han. Opløsningen er ikke
18 høj nok, "ja, ja flot. Det er fint min dreng" (griner).
19 I: Fantastisk. Hvis vi bliver lidt ved skærmen, så står der i linje 8 'HD-kvalitet'. Er det noget du kender til?
20 R: Ja, det er det samme som på fjernsynet, ik'. At billedet bliver skarpt og alt det her, som jeg IKKE har.
21 I: Ved du, hvad HD...
22 R: (Afbryder) Ja, high definition, tror jeg, det er, det hedder, ik'.
23 I: Ja, som også faktisk er det samme som højopløst.
24 R: Jamen, det ord kender man jo så, fordi man kender det fra fjernsynet og så noget, ik'. Altså, når der står
25 HD-kvalitet, så forbinder jeg det med fjernsyn.
26 I: Ja. Godt. Så har vi tre ord, også i linje 8 'internet, mail og apps'. Er det noget du ved, hvad er, de tre ting?
27 R: Ja, internettet ved jeg, det bruger jeg jo. Og mail bruger jeg også. Apps bruger jeg ikke, det er de der ap-
28 plikationer, det bruger man på sådan én, det ved jeg. Det er sådan noget med, at så kan I hente dem, og så
29 trykker I, og så er I der.
30 I: Så er vi der bare.
31 R: Det ved jeg godt, min yngste søn sidder også, "nu skal jeg slå op", når der er noget jeg ikke lige ved.
32 I: Det er smart, ik'. Så det er nogle du godt kender, og nogle du også ville bruge selv i din hverdag og sådan?
33 R: Internet og mail i hvert fald, det der apps, det bruger jeg ikke så meget, men jeg ved, hvad det er, når de
34 snakker om det.
35 I: Godt, så har vi i linje 13: 'sms'er'.
36 R: Det bruger jeg meget. Du må ikke spørge mig, hvad det står for, men jeg ved, at jeg kan skrive, sende og
37 modtage. Men selve ordet sms, det ved jeg faktisk ikke, hvad det er en forkortelse for.
38 I: Det er for short, short message system.
39 R: Okay.
40 I: Men det er, er det blevet bare sådan et ord for dig? Bare sådan selve forkortelsen er blevet et ord?
41 R: Ja, det er blevet et ord.
42 I: Hvis man kan sige sådan.
43 R: Det er det, fordi. Jeg har aldrig vidst rigtigt, hvad det står for.

- 1 I: Ville det have gjort nogen forskel for dig, om der havde stået tekstbeskeder eller bare beskeder i stedet
2 for sms'er?
- 3 R: (Tænker) Det ved jeg ikke, om ville have gjort nogen forskel, altså jeg synes, at det ville være fint, hvis der
4 stod tekstbeskeder, for det er dansk.
- 5 I: Men det havde måske været lidt det samme?
- 6 R: Man havde ligesom, man har startet med det der, og alle, det ord er ligesom blevet dansk, ik'. Eller det er
7 jo ikke et ord, men en forkortelse.
- 8 I: Der måske er blevet et ord efterhånden?
- 9 R: Ja.
- 10 I: Eller i hvert fald blevet et begreb.
- 11 R: Ja, det er det, fordi jeg tror det er lige meget, hvem man siger det til, selv min mor og sådan nogle, en
12 sms det ved de, hvad er. Det kan godt være, at hvis jeg i dag sagde gider du sende en tekstbesked, så ville
13 hun gå helt i baglås, for hvad er nu det, vi kan.
- 14 I: Det er noget helt nyt.
- 15 R: Ja, det tror jeg faktisk lidt.
- 16 I: Så har vi i linje 14, der står 'highlighte'. Er det et ord, du kender?
- 17 R: Altså, jeg vil gå, jeg går ud fra, at hvis jeg er henne ved tavlen eller på skrivebordet og så jeg kører hen
18 over ikonerne, så bliver de highlightet. Så jeg ved, at nu er jeg der.
- 19 I: Ville du selv bruge ordet highlighte?
- 20 R: Nej, jeg ville bruge markere.
- 21 I: Okay. Så det ville være bedre for dig, hvis de havde skrevet markere eller fremhæve eller noget i den stil?
- 22 R: Ja. Jeg ville ikke bruge highlighte, det ville jeg ikke.
- 23 I: Godt, så linje nedenunder, der snakker de om en 'date'. Ikke så teknisk et ord, men dog et engelsk ord.
- 24 R: Dét er det, og et amerikansk begreb, tror jeg.
- 25 I: Hvad synes du om det?
- 26 R: Jeg bryder mig ikke om det. Altså, der må sgu findes et dansk ord det, hvorfor skal vi på date?
- 27 I: Ville det være mere dansk at skrive, at vi skal på stævnemøde?
- 28 R: Ja, det synes jeg. Men det kan godt være, det bruger man ikke mere. Man bruger date.
- 29 I: Det kunne også være en aftale eller bare et møde.
- 30 R: Altså det ville jeg have lidt mere, fordi, jeg ved ikke, men det er fordi, det har sådan et eller andet, øh,
31 date det er sådan noget amerikansk og de dater til højre og venstre, og det har en sådan lidt overfladisk.
32 Det minder mig lidt sådan om amerikansk overfladisk, når det er værst. Og derfor, jeg bryder mig ikke om
33 ordet.
- 34 I: Godt, så i linje 19. Tavle-pc fik vi lige nævnt, og så er det også en 'notepad'.
- 35 R: Ja, det var lige.
- 36 I: Det var den, du ikke helt vidste, hvad var.
- 37 R: Nej, det ved jeg ikke, hvad er.
- 38 I: Hvis du jeg siger, at de faktisk er en bærbar computer.
- 39 R: Nå, en af de små?
- 40 I: Ja.
- 41 R: Øh, det er sådan én, i stedet for ligesom at have en notesblok eller en notesbog eller sådan noget.
- 42 I: En lille bærbar computer med tastatur.
- 43 R: Det er rigtigt, ja.

- 1 I: Den har bare tastatur.
2 R: Så ved jeg, hvad det er.
3 I: Så hvis de havde skrevet en lille bærbar computer, så ville du godt have vidst, hvad det var?
4 R: Ja, så vidste jeg godt, at det var den der lille ting, man kan have med alle vegne i baglommen.
5 I: Ja, det er smart. Øh, så var der lidt længere ned i linje 25 'VPN', som du heller ikke kendte til.
6 R: Aner det ikke.
7 I: Øhm, som er et, øh, det står for Virtual Private Network. Og det er sådan, det er faktisk lidt ligesom inter-
8 nettet, hvor du skaber nogle digitale porte mellem to punkter.
9 R: Okay.
10 I: Øhm, noget meget nyt moderne.
11 R: Ja, det må det være.
12 I: Men der er det heller ikke som sådan forkortelsen, der siger dig noget?
13 R: Nej.
14 I: Øh, så har vi i linje 28 'USB' og 'WiFi', nogle flere forkortelser.
15 R: USB ved jeg, jeg kan ikke, jeg kan ikke huske, hvad det står for. Men lille dims ind i computeren og så kan
16 jeg gemme og tage den med alle vegne og putte den ind i en anden. Jeg kan ikke huske, jeg ved sgu ikke,
17 hvad det der USB det.
18 I: Universal Serial Bus.
19 R: Okay, hold da op. Meget flotte ord.
20 I: Det er det. Men den kendte du godt. WiFi, er det noget du kender? Et udtryk du kender?
21 R: Nej.
22 I: Det er faktisk trådløst internet.
23 R: Er det det?
24 I: Ja.
25 R: Nå, okay.
26 I: Øh, mange former for trådløst. F.eks. hvis du går ind, der er mange restauranter nu og butikker, de har
27 det her WiFi, du kan logge dig på. Så logger du på deres.
28 R: Selv i busserne og tog og.
29 I: Lige præcis. Der er det den der WiFi-forbindelse.
30 R: Det er WiFi?
31 I: Ja.
32 R: Nå, nå, nå, nå.
33 I: Der kan man bare se. I linje 29, der er noget hedder en 'dokumentlæser', som du kan finde på den her
34 telefon. Er det noget du ved, hvad er? Eller kan tænke dig til, hvad er?
35 R: Jeg kan tænke mig til at man kan klikke, og så kan man gå ind og læse sine dokumenter. Som man har
36 lavet, at den gemmer det eller sådan et eller andet.
37 I: Altså, det er faktisk lidt lige som, at hvis du skal læse en bog på computeren, så bliver det ofte uploadet
38 eller hvad hedder det, åbnet i sådan noget som f.eks. Adobe. Kender du det?
39 R: Ja, ja.
40 I: Hvor det kommer ind der. Det er en dokumentlæser. Det er et dokumentlæsningsprogram.
41 R: Okay.
42 I: F.eks. øhm, der går at du kan læse de her dokumenter, uden at kunne redigere i dem, der gør at du bare
43 kan læse.

- 1 R: Okay, man kan bare læse.
2 I: Ja, dokumentet, ik'.
3 R: Okay.
4 I: Øh, så har vi lige et kamera her til sidst på den her telefon som har 'digital zoom' og 'LED-blitz'.
5 R: Altså, digital zoom er det ikke det samme, bare at man kan zoome ind og ud eller hvad?
6 I: Jo.
7 R: Ja okay.
8 I: Ved at røre ved den.
9 R: Ved at røre, ja, ja.
10 I: Og så er det det midterste der bliver zoomet ind.
11 R: Ja, ved at du bruger fingrene til at, ja, ja. Ja det ved jeg, det har jeg, der ødelagde jeg næsten min søns.
12 Det var ikke så godt (griner).
13 I: (griner) Nej. Så det, den der LED-blitz. Ved du hvad sådan en er?
14 R: Nej, er det, altså jeg ved at man kan få LED-pærer og jeg ved ikke hvad. Er det det samme? Er det den
15 blitz der sidder i?
16 I: Det er det nemlig. Det er den pære der faktisk giver lyset.
17 R: Det er den pære der sidder i ja.
18 I: Der giver noget specielt lys.
19 R: Ja. Ja, men det ved jeg godt. "Så skal det være LED og sådan noget!", ja, ja.
20 I: Super. Så kan vi lige tage den sidste. Den er egentlig ikke rigtig længere, men den fylder to sidder, fordi
21 der er nogle flere afsnit.
22 R: Jamen, så må I æde noget chokolade og frugt og sådan noget, og hygge jer lidt, mens jeg.
23 I: Det gør vi gerne.
24 *Respondenten læser tekst 3.*
25 R: Nå, det var den ballade der var, at de faktisk havde taget en masse fra iPhone.
26 *Respondenten fortsætter med tekst 3.*
27 R: Ja.
28 I: Ja. Er der nogle kommentarer eller spørgsmål til nogle af ordene her – der er lidt flere af dem.
29 R: Ja. 'at skabe godt med hype', hvad fanden er det?
30 I: Det er ikke et udtryk du har hørt før?
31 R: Jo, på det der de drikker, energi-halløj der.
32 I: Ja. Altså, det betyder egentlig bare at de skaber godt med, altså, opmærksomhed og...
33 R: (afbryder) Så skriv det!
34 I: at der bliver sådan en lidt øh, hvad kan man kalde sådan noget (tænker).
35 R: Sådan et hysteri?
36 I: Ja lige præcis, sådan en lidt hysterisk stemning og folk der ligger i kø.
37 R: ah sådan "AAAAAHHHH" ligesom med Harry Potter og sådan noget.
38 I: Lige præcis.
39 R: Ja okay. Og så er der 'amoled-skærmt teknologi'. Blank!
40 I: Det siger dig slet ikke noget som helst?
41 R: Ikke for fem øre.
42 I: Nej. Det er faktisk en forkortelse igen, det der amoled.
43 R: Ja ja, det er det der LED, til sidst ikke?

- 1 I: Det er det nemlig. Det er noget med den pære der er brugt til at give skærbilledet. Og den anden der er
2 simpelthen en skærmteknologi, der hedder det første, altså den første del af forkortelsen. Så det er en
3 blanding af en skærmteknologi og en lysteknologi, som skulle være rigtig god. Siger de.
- 4 R: Okay ja. På den måde.
- 5 I: Men det er ikke noget du kan udlede ud af denne her linje her?
- 6 R: Øh, nej, fordi jeg tænkte nej det, øh. Ja selvfølgelig har det noget med skærmen at gøre og det var så det
7 ik'. Ellers så nej. Så vidste jeg ikke hvad det var.
- 8 I: Nej.
- 9 R: (tænker) Og så var der den der øh, 'talegenkendelsesfunktion'. Det aner jeg ikke hvad er. Men jeg kunne
10 forestille mig at det var et eller andet med at den kunne genkende ens stemme eller sådan noget.
- 11 I: Det den faktisk kan genkende det er det, du siger.
- 12 R: Det er det jeg siger okay.
- 13 I: Altså du, altså f.eks. nu står den i forbindelse med en 'personlig assistent' og en 'virtuel assistent'. Ved du
14 hvad det er?
- 15 R: Nope.
- 16 I: Nej. Det vil faktisk sige at den her telefon, den har en funktion der gør at du kan sige til den her assistent,
17 som hedder Siri i den her telefon, "Siri, kan du finde mig den nærmeste restaurant?", og så kan telefonen
18 genkende det du spørger om. Og så går den ind og finder via GPS eller på en hjemmeside, og siger det her
19 er den restaurant der ligger tættest på, sådan kommer du herhen eller her er telefonnumret eller hvad det
20 nu er du har brug for. I forbindelse med den.
- 21 R: På den måde, okay.
- 22 I: Men det, altså, det er jo samme teknologi som der gør at den kan genkende din stemme. Altså, der er
23 mange telefoner der har det der 'ring op til'.
- 24 R: Ring op til, ja det er sådan noget.
- 25 I: Det er samme princip.
- 26 R: Ja okay. Jeg var næsten klar over at det var sådan noget, men jeg tænkte, jeg vidste ikke lige hvad det
27 var.
- 28 I: Nej. Øh. Godt. Vi kan jo lige prøve at kigge på nogle af dem igen. Hype den fik vi lige dækket her. Linje 12,
29 der kalder de den her skærm, som vi har snakket lidt om et 'display'. Hvad tænker du om det?
- 30 R: Jeg synes ligeså godt, der kunne have stået skærm. Øh, men nu bruger de jo det der og det gør det jo
31 (pause)det er jo ikke fordi jeg ikke ved, at det er skærmen, men jeg kalder det altså en skærm.
- 32 I: Ja. Er det noget du registrerer når du læser det? Altså, ville du registrere det hvis det ikke var ved et un-
33 derstreget ord, altså, hvis du forstår.
- 34 R: Nej, ja, men fordi ja, det er sådan noget hvor jeg tænker det er jo bare en skærm for fanden. Hvor skal
35 det lyde så skide smart? Den bliver jo ikke smartere af at det hedder et display. Altså, det gør det jo ikke.
- 36 I: Men tænker du at det er derfor de har kaldt det display og bruger de her ord, er det for at få den til at
37 være lidt mere smart.
- 38 R: Ja. Ja det tror jeg. Det lyder også smart. (forvrænger stemmen) "Ja det er et skide godt display og sådan
39 noget". Skærm. Ja, okay ik'.
- 40 I: Jo, jo, bestemt. Øh, så har vi lidt længere nede, i linje 25, et 'styresystem', er der på den her telefon. Ved
41 du hvad et styresystem er?
- 42 R: Ja, det må vel være, er det det samme, som når computeren har et styresystem, det der styrer pro-
43 grammerne?

- 1 I: Ja.
- 2 R: Ja. Og det har den så noget Android et eller andet.
- 3 I: Lige præcis. Så har vi øh, linje 29, et kamera '8 megapixel' og de er altså ikke 'gået pixelamok'.
- 4 R: Nej. 8 megapixel det er det min søn brokker sig over at mit kamera kun har 2 eller 3 eller sådan noget
- 5 (griner). Og det er noget med de der små, hvor tætte de er og hvor. Altså 8 megapixel, de tager flotte bille-
- 6 der. Eller gode billeder i hvert fald ik'. Bedre end mit kamera.
- 7 I: Og du ved hvad det vil sige, de har skrevet at de ikke er gået pixelamok?
- 8 R: Ja for så er de ikke øh (tænker). Altså, billedopløsningen er jo så det samme som det de har lavet før ik'.
- 9 Det vil sige, de kunne jo garanteret godt have givet den 14 megapixel eller sådan noget ik'. Altså, og så var
- 10 det blevet rigtig super, men det er måske ikke så nødvendigt i sådan en vel?
- 11 I: Men hvad tænker du, når du ser et ord som pixelamok?
- 12 R: Øh, jamen altså, jeg tror ikke jeg tænkte så meget, fordi det er altså blevet brugt rigtig, rigtig længe i
- 13 forbindelse med kameraer, øh og ja, det er et fagudtryk, men det har man, det har jeg jo hørt fandme. Det
- 14 har man jo brugt i rigtig mange år om kameraer, så der stejler jeg sådan ikke så meget altså.
- 15 I: Nej. Øh, så bruger de i linje 31, noget der altså også lyder rimelig dansk. 'At skyde billedserier'. Tænker du
- 16 noget særligt om det, eller er det bare meget normalt?
- 17 R: Jamen det må være en eller anden funktion, hvor de kan, når de trykker ned så kan den tage sådan en
- 18 hel serie af billeder. Og øh.
- 19 I: Ville det have været bedre for dig hvis de havde skrevet, når der skal tages en serie af billeder eller foto-
- 20 graferes?
- 21 R: Nej. Nej. Fordi det der at skyde et foto. Det har man også hørt altid i forbindelse med foto, når folk de, de
- 22 skyder fotos, og det bruger man øh. Nej, det er okay.
- 23 I: Det er okay.
- 24 R: Ja, det er to danske ord. Godt.
- 25 I: Så har vi linje 34, der har denne her telefon et 'frontkamera'. Er det noget du ved hvad er eller kan gætte
- 26 dig til hvad er?
- 27 R: Jeg kunne forestille mig, at det er den, hvor man, når jeg skal tage et billede og kigger her (peger på sin
- 28 telefon), så er det fronten, eller hvad?
- 29 I: Altså, hvad for noget?
- 30 R: Af kameraet?
- 31 I: Altså, kameraet det sidder. Altså det vil sige at den har et kamera bagpå som den der her (peger på hen-
- 32 des telefon), og så har den et kamera foran også så du kan tage et billede af dig selv.
- 33 R: Ja ja. Det var det jeg øh. For det har jeg faktisk.
- 34 I: Okay så er vi enige. Nå det har du også i den der?
- 35 R: Næ, det var ikke den. Det var faktisk, næ, jeg havde en Samsung før. Sådan en klaptning og der kunne jeg
- 36 gøre det.
- 37 I: Ja, så det kender du godt. Så har vi linje 35, at 'skærmen den ikke timer ud og går i dvale'.
- 38 R: Jamen, det er jo det den gør, når jeg har lagt den der, så går der et stykke tid og så fader den ud.
- 39 I: Timer den så ud eller går den i dvale?
- 40 R: Nej den øh, den timer ud. Den går ikke i dvale.
- 41 I: Kan du beskrive forskellen på de to?
- 42 R: Jamen, hvis den går i dvale så slukker den jo nærmest. Så skal du bare måske røre ved den og så popper
- 43 den op. Ligesom du gør med computeren. Der går du ind og rører ved musen. Og så hopper den op igen ik'.

1 Og timer ud, der vel vist den bare går på øh, pausesignal eller sådan noget. Fra pauseskærm eller sådan
2 noget ik’.

3 I: Godt. Så øh, linje 42 og 43, der kalder de den her telefon for en ’hippie-telefon’ og en ’tilbage til naturen-
4 telefon’.

5 R: Ja. Der var jeg ved at kaste op.

6 I: Nå, hvordan kan det være?

7 R: Altså, sådan noget der, det er fandme ikke tilbage-til-naturen. Nu må de holde op. Der er intet natur over
8 det der. Så det er sådan en eller anden smartass der har siddet et eller andet sted og fundet på det (griner).
9 Ej hvis vi kalder den det, fordi det er sådan meget in lige nu at man skal være økologisk og jeg ved ikke hvad
10 ik’. Der er ikke en skid økologisk tilbage i en telefon vel?! Nu må de holde op. Og ’organisk design’, vil de nu
11 holde op. Det er en firkantet sag.

12 I: Det er jo det. Det er en computer.

13 R: Ja. Nu må de altså. Kald tingene for, hvad de er ik’.

14 I: Ja. Så det undrer dig mere end selve udtrykket, altså at de siger det om en telefon end selve ordene?

15 R: Ja altså, det er jo begrebet af det der tilbage-til-naturen, det er fint nok, men altså så sætter de det
16 sammen med telefon. Øh, de har jo ikke gravet den op i skoven vel, altså (griner).

17 I: (griner) Nej, forhåbentlig ikke i hvert fald.

18 R: Vi går lige ud og plukker en telefon. Nej det gør vi altså ikke.

19 I: Nej. Så har vi linje 46, der siger de her at udseendet ’ikke er en wow-oplevelse’. Ved du hvad de mener
20 med en wow-oplevelse?

21 R: Ja. Altså, det er jo sådan (udbryder) ”Woowooow”, hvor er det smart. Øh, jo det er okay. Det bruger jeg
22 sgu også selv ik’. Og det kan man godt bruge fordi, det er noget, fordi hvis man siger det til nogle andre
23 også folk man ikke rigtigt kender og siger ”det var simpelthen, wow det var fedt”, så ved folk godt at det har
24 været et eller andet exceptionelt. Øh, altså, men det er jo også fordi jeg er skide ligeglad med telefoner og
25 sådan noget ik’, jeg ville da, jeg ville aldrig nogensinde få en wow-oplevelse af en telefon vel?

26 I: Nej, det er klart.

27 R: Men okay. Jeg ved da at der er mange øh, også mine sønner og deres venner. De kan virkelig få en wow-
28 oplevelse ik’. Og stå der og være helt ihhhh.

29 I: Det har måske også noget med generationen at gøre.

30 R: Det tror jeg det har. Jeg ville aldrig komme op på det niveau over en telefon vel.

31 I: Det er klart. Så det allersidste vi har her, linje 48, der siger den så at 3’eren, den har kun 3G, men der
32 kommer en ’4G-version’.

33 R: Ja, og det må være et eller andet med hastigheden. Hvor hurtigt den øh, ja det er rigtigt, men der kom-
34 mer en. Nå selvfølgelig gør der det, fordi så skal de sælge noget mere (griner). Det er jo rigtigt.

35 I: (griner) det er jo det. Men det har du slet ikke noget problem med. 4G-version når det bliver spyttet ud
36 på den der måde?

37 R: Nej, ikke, øh, nej fordi jeg ved godt at så arbejder den hurtigere, man kan, men det ved jeg også med, jeg
38 kan jo se når jeg downloader derinde, før der havde jeg kun 10 megabit eller sådan noget, men nu har jeg
39 fået mere og uhhh det går så dejlig stærkt.

40 I: Ja, det er dejligt. Hvis vi nu så tager, jeg ved godt vi har været lidt inde omkring, men hvis vi kigger sådan
41 på alle teksterne generelt. Hvad synes du så om at bruger alle de her engelske, øh, engelske ord til at be-
42 skrive de her mobiltelefoner?

- 1 R: Jeg tror også, det har lidt generationshalløj fordi for mig, min generation og opefter. Stik sådan en til
2 mine forældre, ik'. De ville tro det var et andet sprog, og det er det jo så også for dem, de ville ikke ane
3 hvad det er, det ved jeg jo. Jeg har jo sørget for at min mor har en telefon magen til min, så når hun ringer
4 og ikke kan finde ud af den, så er det meget rart, så kan jeg lige guide hende igennem det, ik'. Øh, og ja, jeg
5 kender mange af ordene, og sådan noget, men det gør jeg i kraft af min søn, fordi jeg synes, det kan godt
6 være at de helt unge, de har helt styr på det her. Langt de fleste af dem, men der er altså en stor del af be-
7 folkningen som er meget glade for dansk. Jeg synes, de skulle tage og bruge det fordi så forstod folk det
8 også, så ville de måske ikke, når de er kommet halvvejs tænke "rend og hop".
9 I: Ja, "det forstår jeg ikke alligevel".
- 10 R: De fik måske mange flere måske, til at sige nå, men Gud, det er måske slet ikke så besværligt og så svært
11 at have sådan en vel altså. Fordi jeg kender mange, også i min alder der siger aldrig i livet vil jeg have det
12 lort, vel (griner). Fordi de ville ikke kunne læse en, øh, en brugsanvisning.
- 13 I: Altså, det vil så også sige, hvis jeg forstår det ret, så hvis du læser de her tre tekster og skal have en ny
14 telefon. Lad og sige, at du gerne vil have en smartphone, ville du så vide hvad den kunne? Denne her Sam-
15 sung Galaxy III.
- 16 R: Mange af tingene, ja. Men der ville også være en masse ting, som jeg ville sige, det ved jeg ikke, hvad er.
17 Og det ville jeg aldrig komme til at bruge så, for jeg aner ikke, hvad det er. Det kan godt være at man efter,
18 altså jeg har ikke noget imod at trykke på knapper, det hænder også at det går galt. Men så ville man jo
19 finde ud af det efterhånden, ik'. Men det ville være lidt rart hvis man havde et stykke papir, hvor der rent
20 faktisk, hvor man forstod, hvad det var de skrev til en, ik'. Og så nogle af tingene tænker jeg også, jamen
21 det virkelig nødvendigt at jeg ved alt det? Hvis du læser sådan en brugsanvisning så nogle gange så, jamen
22 jeg havde da ikke behøvet at vide alt det der. Øh. For at bruge den vel. Altså, lad nu være. Hold jer til hvad
23 man skal gøre og sådan. Så kunne vi være med.
- 24 I: Gør det nogen forskel for dig om de her engelske ord de optræder i en tekst der er lidt mere teknisk be-
25 tonet som de her om mobiltelefoner eller de optræder i en mere neutral sammenhæng hvis man kan sige
26 det sådan? Hvor det ikke nødvendigvis har noget med teknik at gøre.
- 27 R: Ja, det gør det.
- 28 I: Det gør en forskel.
- 29 R: Så bliver jeg arrig. Eller altså ikke arrig, men altså man kan sige hvor det ikke er nødvendigt (tænker) ja-
30 men så lad være med at bruge dem fordi jeg kan godt forstå at man måske, det er sådan internationalt, og
31 mange af tingene er sådan tekniske og sådan noget. Så okay, så er det så fint nok. Og mange, som du også
32 selv nævner, nogle af de der ord, eller forkortelser, det er jo satme sådan nogle lange sætninger, ik', jamen
33 så er det så fint nok at gå ned og bruge en forkortelse eller sådan noget ik'. Men hvis der, som du siger, hvis
34 det er sådan en eller anden neutral tekst, så kan jeg godt blive lidt arrig over at de punkter én med en mas-
35 se engelske øh, jeg har ikke noget imod engelsk, det synes jeg er et fint sprog, det er slet ikke det, men der
36 er danske ord. Det er jo ikke fordi, vi ikke har ordene. Og hvorfor er det så skide smart at skrive det på en-
37 gelsk så? Det forstår jeg ikke rigtigt.
- 38 I: Men er det også sådan noget, du lægger mærke til, hvis du lytter til øh, f.eks. hvis de siger i Nyhederne
39 eller Tv-avisen eller sådan noget, når de sidder og læser, er det noget du lægger mærke til, når der kommer
40 de der engelske ord engang i mellem?
- 41 R: Ja. Ja. Og jeg tænker "Hvad? Hallo!". Hvorfor gør du det altså. Og det er jo (pause) nogle gange er det jo
42 ord som man altid har brugt. Og så indenfor de sidste to år måske, fordi nu er det blevet smart, ik', så bru-
43 ger de dem også. Jeg tænker hvorfor der de gået over til det? Der er sgu da ikke nogle englændere der sid-

- 1 der og glør på vores fjernsyn alligevel. På den danske Tv-avis, vel. Lad være med det. Men jeg kan jo også,
2 nu kommer jeg også hos mange ældre (fløjter), de er blanke, når de fyrer det der af ik'. Og de ved ikke hvad
3 det betyder og jeg synes at, netop sådan nogle medier de skal lade være med det, for de skal jo tale til alle
4 og ikke kun de der smarte unge forretningsfolk, som kan det hele vel. De taler til hele befolkningen, så lad
5 nu være. Ikke engang Margrethe gør det vel.
- 6 I: Nej, det tror jeg ikke hun gør. Jeg har i hvert fald ikke lagt mærke til det.
- 7 R: Nej nytårstalen (fløjter). Dansk.
- 8 I: Sådan skal det jo også helst være kan man sige. Alt andet ville være lidt mærkeligt.
- 9 R: Ja det synes jeg faktisk, ik'. Så, nej det kan godt irritere mig, ik'.
- 10 I: Det er klart. (henvendt til I2) Har du noget sådan lige at tilføje inden vi slutter?
- 11 I2: Nej jeg tror du har udtømt.
- 12 I: Godt.

